

Bibliographie de l'histoire de Belgique — Bibliografie van de geschiedenis van België. 1986

R. Van Eenoo, Andrée Scufflaire, J. Bovesse, M.-E. Dumont, Etienne Hélin, R. Petit, Denise Van Derveeghde, Walter Prevenier, C. Triaille-Closset, M.-J. Tits-Dieuaide, U. Vermeulen, H. Gaus, Els Witte, Catharina Lis, J. M. Cauchies, N. Haesenne-Peremans, Griet Maréchal, Luc François, W. Meyers, N. Geirnaert, Bruno De Wever, J. Art

Citer ce document / Cite this document :

Van Eenoo R., Scufflaire Andrée, Bovesse J., Dumont M.-E., Hélin Etienne, Petit R., Van Derveeghde Denise, Prevenier Walter, Triaille-Closset C., Tits-Dieuaide M.-J., Vermeulen U., Gaus H., Witte Els, Lis Catharina, Cauchies J. M., Haesenne-Peremans N., Maréchal Griet, François Luc, Meyers W., Geirnaert N., De Wever Bruno, Art J. Bibliographie de l'histoire de Belgique — Bibliografie van de geschiedenis van België. 1986. In: Revue belge de philologie et d'histoire, tome 66, fasc. 2, 1988. Histoire - Geschiedenis. pp. 329-430;

https://www.persee.fr/doc/rbph_0035-0818_1988_num_66_2_3630

Fichier pdf généré le 29/03/2019

BIBLIOGRAPHIE DE L'HISTOIRE DE BELGIQUE BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN BELGIË

1986

Sous la direction de – onder leiding van R. VAN EENOO

Avec la collaboration de – met medewerking van

A. SCUFFLAIRE, J. BOVESSE, M.-E. DUMONT, E. HÉLIN, R. PETIT,
D. VAN DERVEEGHDE, W. PREVENIER, C. TRIAILLE-CLOSSET,
M.-J. TITS-DIEUAIDE, U. VERMEULEN, H. GAUS, E. WITTE,
C. LIS, J.-M. CAUCHIES, N. HAESSENNE-PEREMANS,
G. MARÉCHAL, L. FRANÇOIS, W. MEYERS, N. GEIRNAERT, B. DE WEVER, J. ART (*)

Abréviations – Afkortingen

Ac.	= Académie, Academie, Academy, accademia.	Cl.	= Classe, class.
Acad.	= Académique, academisch, academical, accademico.	Com.	= Comité, comitato.
Alg.	= Algemeen, allgemein.	Comm.	= Commission, commissie, commissione.
Ann.	= Annales, annalen, Annalen, annals, annali.	Cont.	= Contemporain, contemporary, contemporaneo.
Arch.	= Archives, archief, Archiv, archives, archivio.	Ecclés.	= Ecclésiastique, ecclesiastical, ecclesiastico.
Archéol.	= Archéologique, archeologisch, archeological, archeologico.	Ét.	= Études.
B.	= Belgique, België, Belgien, Belgium, Belgio.	F.	= Franc, frank.
Belg.	= Belge, Belgisch, belgisch, belgian, belga.	Fac.	= Faculté, faculteit, faculty, facoltà.
Biblioth.	= Bibliothèque, bibliotheek, Bibliothek, biblioteca.	Féd.	= Fédération, federatie, federacion.
Bijdr.	= Bijdragen.	Filol.	= Filologie, filologia.
Bull.	= Bulletin.	Folk.	= Folklorique, folkloristisch.
C.	= Cercle, circle, circolo.	Gén.	= Général, general, generale.
Chron.	= Chronique, Chronik, chronicle.	Geogr.	= Géographique, geografisch, geographical, geografico.
		Gesch.	= Geschiedenis, Geschichte.
		H.	= Histoire, history.

(*) Nous tenons à mentionner l'aide appréciée que nous a apporté M. M. F. Caestecker, M. Dumoulin, R. Janssen et R. Van Laere. – We houden eraan de heren F. Caestecker, M. Dumoulin, R. Janssen en R. Van Laere oprecht te danken voor hun erg gewaardeerde bijdrage.

Hand.	= Handelingen, Handlungen.	Publ.	= Publications, publikaties, publications, pubblicazioni.
Hedend.	= Hedendaags.	R.	= Royal, reale.
Histor.	= Historique, historisch, historical.	Rech.	= Recherches.
Instit.	= Institut, instituut, Institut, institute, istituto.	Rev.	= Revue, review.
Jb.	= Jaarboek, Jahrbuch.	S.	= Siècle, secolo.
Kl.	= Klasse.	Sc.	= Sciences, scienze.
Kon.	= Koninklijk, königlich.	Sch. K.	= Schone Kunsten.
Kr.	= Kring, Kreis.	Soc.	= Société, society, società.
L.	= Lettres, letteren, letters.	Suppl.	= Supplément, supplement, supplemento.
Meded.	= Mededelingen.	T.	= Tome, tomo.
Mém.	= Mémoires, memorials, memorie.	Trim.	= Trimestriel, trimestrieel, trimestrial, trimestriale.
Mij.	= Maatschappij.	Ts.	= Tijdschrift.
Mor.	= Morale, moreel, moralisch, moral, morale.	Univ.	= Université, universiteit, Universität, university, università.
Nat.	= National, nationaal, national.	Ver.	= Vereniging, Verein.
Ned.	= Nederlanden.	VI.	= Vlaams.
Oudh.	= Oudheidkunde.	Verh.	= Verhandelingen, Verhandlungen.
P.	= Philosophie, philosophy.	Wet.	= Wetenschappen, wetenschappelijk.
Philol.	= Philologie, philology.	Z.	= Zeitschrift.
Pol.	= Politique, politiek, politisch, political, politico.		
Prov.	= Province, provincie, Provinz.		

I. BIBLIOGRAPHIES ET SCIENCES AUXILIAIRES BIBLIOGRAFIEËN EN HULPWETENSCHAPPEN

A. BIBLIOGRAPHIES COURANTES ET RÉTROSPECTIVES À L'ÉCHELON NATIONAL ; CHRONIQUES ; INSTRUMENTS BIBLIOGRAPHIQUES À L'ÉCHELON RÉGIONAL OU LOCAL ;

LISTES ET TABLES DE REVUES

— LOPENDE EN RETROSPECTIEVE BIBLIOGRAFIEËN OP NATIONAAL VLAK ; KRONIEKEN ; BIBLIOGRAFISCHE WERKEN OP REGIONAAL EN LOKAAL VLAK ;

LIJSTEN VAN EN TAFELS OP TIJDSCHRIFTEN

- 44156 Van Eenoo (R.), Scufflaire (A.), Bovesse (J.), Dumont (M. E.), Hélin (E.), Petit (R.), Van Derveeghe (D.), Prevenier (W.), Triaille-Closset (C.), Tits-Dieuaide (M.), Verhelst (J.), Vermeulen (U.), Gaus (H.), Witte (E.), Lis (C.), De Belder (J.), Cauchies (J.-M.), Haesenne-Peremans (N.), Marechal (G.), François (L.), Meyers (W.), Art (J.). *Bibliographie de l'Histoire de Belgique – Bibliografie van de Geschiedenis van België 1985*. Rev. belge de Philol. et d'H. – Belg. Ts. voor Filologie en Gesch., LXV, 1987, 2, pp. 312-415.
- 44157 Pasleau (Suzy), Purnelle-Simart (Claudine) & Purnelle (Gérald). *Bibliographies informatisées au Centre Informatique de Philosophie et Lettres*. Rev. Informatique et Statistiques dans les Sc. Humaines, XXI, 1985, 1-4, pp. 205-226.
- 44158 Huwel (Renold) & Pallemans (Antoine). *BRABO : Bibliografieën en Recente Abstracts voor Bibliografisch Onderzoek*. Brussel, V.U.B., 1986, 425 p. (Studiecentrum voor de informatiebronnen betreffende de maatschappijwetenschappen).

- 44159 **Dahlmann-Waitz**. *Quellenkunde der Deutschen Geschichte. Bibliographie der Quellen und der Literatur zur Deutschen Geschichte. Lieferung 52. Südliche Niederlande*, Stuttgart, 1986.
- 44160 **Ryckaert (Marc)**. *Stadsgeschiedenis in België : een selectieve bibliografie. – L'histoire urbaine en Belgique : une bibliographie sélective*. Gent, Rijksuniv. te Gent. Seminarie voor Sociale en Economische gesch. van de Middeleeuwen en Histor. Geografie, 1985, I, 1982-1983 : 26 p. (Gentse Stadshistor. reeks ; 1) ; II : 1984-1985, 20 p. (Gentse Stadshistor. reeks ; 2).
- 44161 *Société des Bibliophiles belges séant à Mons. Règlement – membres – publications 1835-1985*. Éditions J. Duculot (Imprimeurs de la Soc. des Bibliophiles b. séant à Mons), 1986, 81 p.
- 44162 **Hélin (Étienne), Lebrun (Marc) & Pasleau (Suzy)**. *Bibliographie Internationale de la Démographie Historique. International Bibliography of Historical Demography*, 1986. Liège, Massoz, 1986, 140 p.
- 44163 **Van Belle (A.)**. *Bibliographie*. Rev. d'H. ecclés. LXXI, 1986, 1-2, pp. 5*-197* ; 2-3, pp. 199*-398*.
- 44164 **Andriessen (J.)**. *Literatuuroverzicht 1985*. Ons Geestelijk Erf, LX, 1986, pp. 38-119.
- 44165 **Ledoyen (H.)**. *Bulletin d'histoire bénédictine. Tome XI/3 et 4*. Rev. bénédictine, XCVI, 1986, 1-2, pp. 61*-108* ; 3-4, pp. 109*-168*.
- 44166 *Publicaties van de Minderbroeders der Vlaamse Provincie. 1985*. Franciscana, XLI, 1986, 4, pp. 271-276.
- 44167 *Bibliographia Franciscana Varia*. Franciscana, XLI, 1986, 4, pp. 235-270.
- 44168 *Publicaties over de Minderbroeders in de Nederlanden. 1985*. Franciscana, XLI, 1986, 4, pp. 203-234.
- 44169 **Oldenhove (Baudouin) & Ghysens (Gisbert)**. *Debora-microfiches : bibliothèque maredsolienne : publications des moines 1872-1984*. Denée, Centre informatique et Bible Maredsous, 1984 – Série 1 : Microfiches 1 à 3.
- 44170 **Tielemans (E.)**. *Volkskunde in Vlaanderen*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 1, pp. 26-35.
- 44171 **Huwel (Renold)**. *Bibliografie der bibliografieën van de Zuidnederlandse letterkunde sinds 1780*. Antwerpen, Stadsbibliotheek, Antwerpen, 1985, 106 p. (Publ. van de Stadsbibl. en het Arch. en Museum voor het Vl. Cultuurleven : 8).
- 44172 **Verberckmoes (J.)**. *Een historiografische en methodologische aansporing tot een geschiedenis van het lachen*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 1-2, pp. 3-8.
- 44173 **Top (S.)**. *Volkskunde aan de K. U. Leuven 1984-85*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 1, pp. 36-62. [bibl. thesissen].
- 44174 *Résumés des mémoires de licence en histoire ; 1984*. Bruxelles, Association des historiens de Louvain, 1986, n° 7, 78 p.
- 44175 **Renson (R.)**. *Sportwetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Vol. III. Inventaris van de doctoraatsthesisen en licentiaatsverhandelingen 1965-1978*. Heverlee, I. L. O. van de K.U.L., 1980, 220 p.
- 44176 **Van Den Eijnde (S.)**. *Tijdschriftenschouw 1986*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 1, pp. 78-112 ; 2, pp. 162-192 ; 3, pp. 232-256.
- 44177 *Chronique*. Rev. d'H. ecclés., LXXX, 1986, 1-2, pp. 222-400 ; 3-4, pp. 629-814.
- 44178 *Kroniek*. Bijdr. en Meded. betreffende de gesch. der Nederlanden, CI, 1986, 2, pp. 272-335 ; 3, pp. 467-503.
- 44179 *Chronicon*. Analecta Praemonstratensia, LXIII, 1986, 1-2, pp. 108-132 ; 3-4, pp. 256-270.

- 44180 *Kroniek – Lopend onderzoek betreffende de geschiedenis van Brabant*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 3-4, pp. 231-238.
- 44181 **Marnef (G.) & Dumon (M.) ed.** *Historisch onderzoek m.b.t. het Hertogdom Brabant. Een kritisch overzicht. 1982-1984 (vervolg)*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 1-2, pp. 49-128. [Vervolg van 42248].
- 44182 **Vandenbroeke (C.) & Stevens (C.)**. *De historische belangstelling in Vlaanderen : de rijkdom van een wilde groei*. Vlaanderen Morgen, 1986, 2, pp. 30-42.
- 44183 **Van Isterdael (H.) e.a.** *Bibliografie van 1985*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 57-111.
- 44184 **Van Houtryve (A.)**. *Bibliografie van de Geschiedenis van Brugge, IV*. Brugge, Westvlaamse Gidsenkring, 1986, 251 p.
- 44185 **Cauchies (J.-M.)**. *Bibliographie d'histoire des communes du Borinage, de la vallée de la Haine et du Haut-Pays (II : 1982-1986 et compléments antérieurs)*. Ann. du cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 85-101. [Suite du n° 36987].
- 44186 **Lepine (A.)**. *Bibliographie cerfontainoise*. Bull. des amis du Musée de Cerfontaine, 24, janvier/février 1986, s.p.
- 44187 **De Herdt (R.), Vannieuwenhuysse (J.)**. *Bibliografie van de geschiedenis van Gent 1985-1986*. Hand. van de Mij. voor Gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 221-292.
- 44188 *Bibliografie Limburg. 1979*. Hasselt, Prov. Limburg, Culturele aangelegenheden, 1986, 181 p. – 1980. Ibid., 1986, 207 p. ; – 1981. Ibid., 1986, 196 p.
- 44189 *Summiere bibliografie Limburg*. Hasselt, Provincie Limburg, 1986, 137 p.
- 44190 **Schrader (J. H.)**. *Bibliografie van het Land van Zwentibold (1984)*. Histor. Jb. voor het Land van Zwentibold, VI, 1985, pp. 177-180.
- 44191 **Paumen (Peter)**. *Proeve tot een bibliografie van de gemeente Maaseik (1974-1984)*. Maaseik, Ruilclub Achter Olmen, 1986, 88 p.
- 44192 **Janssen (R.)**. *Lopende Bibliografie van het Maasland. Repertorium van bijdragen over het Maasland, verschenen sedert 1 januari 1983*. Maaslandse Sprokkelingen, VII, 1984, 9, 46 p.
- 44193 **Bovesse (Jean)**. *Bibliographie historique de la province de Namur pour l'année 1985*. Le Guetteur Wallon, LXII, 1986, pp. 95-120.
- 44194 **Geirnaert (N.), Muylaert (W.), Ryckaert (M.), Vanderpypen (W.), e.a.** *Boekenschouw : lopende bibliografie van de geschiedenis van het oude graafschap Vlaanderen en de provincie West-Vlaanderen 1985*. Hand. Genootschap voor Gesch. «Soc. d'Émulation», CXXIII, 1986, pp. 261-317.
- 44195 **Van der Gucht (K.)**. *Wase bibliografie 1985*. Ann. van de oudheidk. Kr. van het Land van Waas, LXXXIX, 1986, pp. 201-240.
- 44196 **Dubois-Brach (Jacqueline et Louis)**. *La vie wallonne (1920-1976)*. Liège, Clap copy, 1986. T. 1 : *Tables*. X, 265 p. ; T. 2 : *Bibliographie*. 221 p.
- 44197 **Bovesse (Jean)**. *Le Guetteur Wallon, 1965-1984. Table générale*. Le Guetteur Wallon, LXII, 1986, pp. 1-42.

B. ARCHIVES, MUSÉES ET BIBLIOTHÈQUES
– ARCHIEVEN, MUSEA EN BIBLIOTHEKEN

1. *Archivéconomie, muséographie, bibliothéconomie, catalographie générale – Algemene archiefwetenschap, museumkunde, bibliothéconomie, catalografie.*

- 44198 **Mertens (J.)**. *Audiovisueel archief. Handelingen van de studiedag ingericht door de Sectie Archief van de VVBAD te Brugge op 19 september 1984. Inleidende beschouwingen*. Bibliotheek- en Archiefgids, LXI, 1985, 2, pp. 102-104.

- 44199 **Maréchal (Griet)**. *Bewaring en vernietiging van gemeentearchieven. Richtlijn en advies. Deel I. Burgerlijke Stand, Bevolking, Militie, Financiën*. Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1986, 117 p. (Miscellanea Archivistica, XLI).
- 44200 **Coppens (Chr.)**. *De International Paper Conservation Conference, Oxford, 14-18 april 1986: enkele aantekeningen*. Archief- en Bibliotheekwezen in België, LVII, 1986, 3-4, pp. 497-505.
- 44201 **Wellens (R.)**. *La nomination d'Augustin-François Lacroix à la direction du dépôt des Archives de l'État à Mons en 1837*. Tablettes du Hainaut, VII, 1986, pp. 219-240.

2. *Inventaires, guides et catalogues – Inventarissen, gidsen en catalogi*

- 44202 **Asaert (G.)**. *Analytische inventaris van monsterrollen ter visserij (1818-1843 en 1860-1910)*. Brussel, 1986, dl. I, 444 p. ; dl. II, 313 p. (Rijksarchief te Beveren).
- 44203 **Marzahl (Peter), Rabe (Horst), Stratenwerth (Heide) & Thomas (Christiane)**. *Stückverzeichnis zum Bestand Belgien PA des Haus-, Hof- und Stadsarchivs Wien (7. 8. 9. Teil)*. In : *Mitteilungen des österreichischen Staatsarchiv*, 36, 1983 ; pp. 283-328 ; 37, 1984, pp. 377-447 ; 39, 1986, pp. 307-371. [1e helft 16de eeuw].
- 44204 **Van Rinsveld (Bernard) e.a.** *Inventaire du fonds d'archives «Belgique-étrangers, documentation et offres diverses»*. Bruxelles, Musée de l'armée, Centre d'hist. militaire, 1985, 75 p. (Inventaires/Centre d'H. militaire, 28).
- 44205 **Paridaens (Marie-Anne)**. *Inventaire du fonds d'archives «Union des fraternelles de l'armée de campagne 1914-1918»*. Bruxelles, Musée royal de l'armée. Brussel, Koninklijk Legermuseum, 1984, 37 p. (Inventaires/Centre d'h. militaire – Inventarissen/Centrum voor Militaire Gesch., 24).
- 44206 **Boijen (R.)**. *Inventaris van het archieffonds „Officierendossiers 1001 tot 2000”*. Brussel, Kon. Legermuseum, 1986, 126 p. (Centrum voor militaire gesch., inventarissen, 29). [Vervolg van 42289]. – *2001 tot 3000*. Ibid., 1986, 115 p. (n° 30) ; – *3001 tot 4000*. Ibid., 1986, 108 p. (n° 31).
- 44207 **Notebaert (A.), Neumann (C.), Vanden Eynde (W.)**. *1914-1918. Inventaire des archives de l'office des régions dévastées – Inventaris van het archief van de dienst der verwoeste gebieden*. Bruxelles, Arch. gén. du Royaume, Brussel, Alg. Rijksarch., 1986, 420 p.
- 44208 **Lefèvre (P.)**. *Les archives du Ministère de la Défense Nationale*. Arch. et Biblioth. de la B.- Arch.- en Bibliotheekwezen in B., Numéro spécial-Extranummer, 23, 1986, *Pour une nouvelle loi belge sur les archives – Voor een nieuwe Belgische Archiefwet. IV : Publicité et accessibilité des archives – Openbaarheid en toegankelijkheid van archieven*, pp. 15-17.
- 44209 **Dumoulin (Michel)**. *Publicité et accessibilité des archives. Le point de vue d'un utilisateur*. Ibid., pp. 53-65.
- 44210 **Willems (J.-H.)**. *Archives de l'époque du gouvernement Baltia (1920-1925)*. Folklore Stavelot-Malmedy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 83-106.
- 44211 **Geirnaert (N.)**. *Het archief van de familie Adornes en van de Jeruzalemstichting*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 289-298. – In Brugge.
- 44212 **Debruyne (J.)**. *Inventaris van de papieren Marcel Dieu alias Hem Day*. Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1986, xiv-159 p.
- 44213 **Dumont (Cécile)**. *Inventaire des archives des familles de la Barre et de Rouillé*. Bruxelles, 1985, 143 p. (Arch. de l'État à Mons).
- 44214 **Van de Roy (J.-L.)**. *Les archives d'Antoine-François Amand, maître de forges à Bouvynes, 1749-1834. La convention des maîtres de forges du 12 février 1811*. Cahiers d'archéologie industrielle (Liège), n° 4, 1984, pp. 23-30.

- 44215 **Dumont (C.) & Louant (A.)**. *Inventaire des papiers Charles Perin*. Bruxelles, 1986, 21 p. (Archives de l'État à Mons).
- 44216 **Gadeyne (G.)**. *Inventaris van de papieren van Cesar Charles Snoeck (Ronse, 1834-1898), Musicoloog en instrumentenverzamelaar*. Brussel, Alg. Rijksarch., 1986, 20 p. (Rijksarchief te Ronse).
- 44217 **Van Isterdael (H.)**. *Inventaris van het familiearchief „Prinsen van Izegem”*. Brussel, 1986, 31 p. (Rijksarchief te Ronse).
- 44218 **Gallant (Jean)**. *Archief Jean Vossen*. Brussel, Navorsings- en studiecentrum Wereldoorlog II, 1986, 41 + III p.
- 44219 **Jamees (Alfred)**. *Inventaris van het oud archief van de gemeente Arendonk*. Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1986, 302 p. (Rijksarchief te Antwerpen).
- 44220 **Nazet (J.)**. *Les Archives de l'État à Tournai et la ville d'Ath*. Autour de la ville en Hainaut, s.l. 1986, pp. 841-852 (cf. n° 44359).
- 44221 **Vandermaesen (Maurice)**. *Inventaris van het hedendaags archief der kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw te Brugge*. Brussel, 1986, 58 p. (Rijksarchief te Brugge).
- 44222 **Rombauts (W.)**. *Het oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacob te Brugge (XIIIe-XIXe e.)*. Deel I. *Inventaris*. Deel II. *Regesten*. Brussel, 1986, dl. I, 169 p. ; dl. II, 391 p. (Rijksarch. te Brugge).
- 44223 *Inventaris van het Gemeentearchief van Desteldonk*. Gent, Stadsbestuur, 1984, 39 p. (Inventarissen en indices gepubliceerd door het Arch.).
- 44224 **Guyot (G.)**. *Quelques archives de la paroisse Saint-Martin à Ganshoren*. Graafschap/Comté de Jette, XVI, 1986, pp. 26-50.
- 44225 **Martens (A.)**. *Gezante handmerken uit het oud archief van Hansbeke*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 214-224.
- 44226 **Tellier (Edmond)**. *Inventaire des archives du Couvent des Dames Blanches, carmélites chaussées de Huy*. I. Bruxelles, 1986, 458 p. (Archives de l'État à Huy).
- 44227 **Roobaert (B.)**. *Zorg voor het archief van het Kestergewoud*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 221-223. [Schepensbank, 18de e.].
- 44228 **Detro (Jacques)**. *Les inventaires auxquels on ne pense pas assez. (Les archives de la Maison de Miséricorde dite Hôpital de Bavière)*. L'Intermédiaire des généalogistes, XLI, 1986, pp. 379-381.
- 44229 **Hansotte (G.)**. *Inventaire des archives de la Société anonyme des Charbonnages de la Grande Bacnure à Liège*. Bruxelles, 1986, 36 p. (Archives de l'État à Liège).
- 44230 **Malpas (Nicole)**. *Inventaire des registres de population conservés dans la Province de Liège*. Bruxelles, Arch. gén. du Royaume, 1986, 539 p.
- 44231 **Nuyens (E. M. Th.)**. *Inventaris der archieven van het kapittel van Sint-Servaas te Maastricht*. Maastricht, Rijksarch. in Limburg, 1984, 365 p.
- 44232 **Van Answaarden (R.)**, **Huijbregts (L. J. J.) (e.a.)**. *Chronologische lijsten van de geëxtendeerde sententiën berustende in het archief van de Grote Raad van Mechelen*. Brussel, Kon. Comm. voor de Uitgave der Oude Wetten en Verordeningen van B., 1966-, Deel IV : 1541-1551, 1985, 654 p.
- 44233 **Vydt (H.)**. *Inventaris van het archief der Gemeente Mortsel. (Oud regiem en Frans-Hollands tijdvak)*. Jb. Mortselse Heemk. Kr., 1985, pp. 89-146.
- 44234 **Douxchamps-Lefevre (C.)**, **Courtoy (F.)**. *Inventaire des archives du Conseil provincial de Namur*. I. *Les archives de la Cour*. Bruxelles, 1986, 141 p. (Arch. de l'État à Namur).
- 44235 **Verhelst (J.)**. *Inventaris van het archief van het kadaster van Oost-Vlaanderen, 1806-1834, nog bewaard bij de directie te Gent of in het Rijksarchief Gent*. Brussel, Algemeen Rijksarch., 1986, 196 p. (Rijksarch. te Gent).
- 44236 **Janssens (G.)**. *Inventaris van het archief van de kasselrij Oudenaarde*. Brussel, Alg. Rijksarch., 1984, 396 p. (Rijksarch. Ronse).

- 44237 **Tulleken (M. J.)**. *De inhoud van het kistje D. J. Van der Meersch*. Hand. van de geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 111-124.
- 44238 **Hansotte (Georges)**. *Inventaire des archives de la Société anonyme Cockerill à Seraing (supplément)*. Bruxelles, 1986, 54 p. (Archives de l'État à Liège).
- 44239 **Nazet (J.)**. *Inventaire des archives du chapitre de la paroisse de Saint-Vincent de Soignies (XIIe-XXe s.)*. Bruxelles, 1986, 178 p. (Arch. de l'État à Tournai).
- 44240 **Vanleene (A.)**. *Kerkarchief St. Cordula*. Scot, XIV, 1986, 2, pp. 30-34 ; 3, pp. 64-68 ; 4, pp. 107-112.
- 44241 **Verschaeren (J.)**. *Inventaris van het oud archief van Vrasene en Sint-Gillis*. Brussel, 1986, 305 p. (Rijksarch. te Beveren).
- 44242 **Van Isterdael (H.)**. *Inventaris van het archief van het Land van Zottegem*. Brussel, 1986, 378 p. (Rijksarch. Ronse).
- 44243 *Museumgids van Oostende tot Maaseik*. Brussel, Ministerie van de Vl. Gemeenschap, 1986.
- 44244 **Van der Avoirt (I.)**. *Omtrent de ontstaans- en evolutiegeschiedenis van het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen van arch. J. J. Winders en F. Van Dijk*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1985, 1, pp. 23-44.
- 44245 **Smet (G.)**. *Un musée de la vie rurale au Pays d'Ath*. Hainaut tourisme, 1986, 235, pp. 57-61. [À Huissignies (Chièvres)].
- 44246 **Schaeffer (P.-J.)**. *À la rencontre d'un Ami des Hommes. Le musée Jules Destrée à Marcinelle*. Ibid., 235, pp. 39-41.
- 44247 **Petit (K.)**. *Les armes blanches du Musée Chanoine Puissant*. Ibid., 239, pp. 198-202. [À Mons].
- 44248 **De Moor (D.)**. *Een rijke aanwinst voor Zottegem-Velzeke Archeologisch museum van Zuid-Oost-Vlaanderen*. Toerisme in Oost-Vlaanderen, XXXV, 1986, pp. 79-82.
- 44249 *Museum Neerhem. Katalogus*. s.l.n.d., 56 p.
- 44250 **Vandenberghe (Stefan)**. *Inventaris van het merovingisch, middeleeuws en postmiddeleeuws aardewerk (faïence uitgezonderd) in het Museum Hof van Busleyden te Mechelen*. Brussel, Nat. Centrum voor Oudheidk. Navorsingen in B., 1985, pp. 43-92 (Oudheidk. repertoria. Reeks B : de verzamelingen ; 12).

C. CODICOLOGIE — HANDSCHRIFTKUNDE (1)

- 44251 **Van Boxel (J.)**. *Desen boeck hoort toe aan ... Het oude Land van Edingen en omliggende*, XIV, 1986, pp. 135-136. — 18de-19de e.
- 44252 **Gyssaert (J.)**. *Bijvoegsel aan de catalogus van handschriften van de Stedelijke Bibliotheek van Brugge*. Archief- en Bibliotheekwezen in B., LVII, 1986, 3-4, pp. 513-529.
- 44253 **Reynhout (L.)**. *Les manuscrits de Bruxelles des Disticha Catonis*. Arch. et Biblioth. de B., LVII, 1986, 3-4, pp. 462-486.
- 44254 **Bernaer (J.)**. *De oudst bewaarde kalender en omliggende te Herne*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 245-257. — 14de.

(1) Les travaux relatifs à ces disciplines sont normalement mentionnés avec les autres publications de l'époque à laquelle ils se rattachent. On ne trouve donc à cet endroit-ci que les travaux qui ne rentrent pas dans un cadre chronologique défini.

De publikaties betreffende deze disciplines worden in de regel vermeld onder de rubriek waartoe zij uit chronologisch oogpunt behoren. Hier treft men dus slechts de werken aan die niet onder een vast chronologisch gebied vallen.

44255 **Detro (Jacques)**. *Fonds de manuscrits à la Bibliothèque centrale des Chiroux à Liège*. L'Intermédiaire des généalogistes, XLI, 1986, pp. 130-135.

44256 **Stengers (J.)**. *Réflexions sur le manuscrit unique, ou un aspect du hasard en histoire*. Scriptorium, XL, 1986, 1, pp. 54-80.

D. HÉRALDIQUE, SIGILLOGRAPHIE, NUMISMATIQUE
— WAPENKUNDE, ZEGELKUNDE, PENNINGKUNDE

44257 **Van Gijssel (H.)**. *De heraldiek in het ex libris*. Jb. Heemkr. Ekeren, IV, 1986, pp. 34-47.

44258 **Wattiez (René J.)**. *Les armoiries bourgeoises dans la Principauté de Liège sous l'Ancien Régime (essai de statistique)*. Congrès de Nivelles, 1984, I, p. 418 (Cf. n° 44357).

44259 **Warlop (Ernest)**. *Het wapen van Spermalie*. 800 jaar Spermalie. Tentoonstellings-catalogus ..., pp. 117-124. [Cf. n° 44462].

44260 **Nève (P. L.)**. *Nogmaals „Het nieuwe gemeentewapen van Eijsden”*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 1, pp. 24-28.

44261 **Verbesselt (J.)**. *Heraldiek portret van de heren van Grimbergen*. Eigen schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 7-8-9, pp. 357-362.

44262 **Maes (R.)**. *Heraldiek en symboliek in de Sint-Quintinuskerk te Hasselt*. Limburg, LXV, 1986, 3, pp. 135-140.

44263 **Warlop (Ernest)**. *Een nieuw gemeentewapen voor Koekelare*. Coclariensia. Driemaandelijks Ts., I, 1986, pp. 10-12.

44264 **Boulet (Émile) & Wattiez (René)**. *Sceaux armoriés de Hesbaye, t. II*. Liège, Soc. des Bibliophiles liégeois, 1986, 438 p. [Voir n° 42329].

44265 **Laurent (R.)**. *Sigillographie*. Bruxelles, Arch. Gén. du Royaume, 1986, 295 p.

44266 **Bragard (P.) & Renson (M.)**. *Répertoire des sceaux conservés aux archives de l'État à Namur des origines à 1300*. Bruxelles, 1986, 181 p. (Arch. de l'État à Namur).

44267 **Thirion (E.)**. *Monnaies anciennes sur le site de la collégiale d'Amay*. Bull. du cercle archéol. Hesbaye-Condruz, XIX, 1985-1986, pp. 125-134.

44268 **De Wever (H.)**. *Het geld van de „Broeders van Liefde”*. Jb. Mortselse Heemk. Kr., 1985, pp. 49-68.

E. GÉNÉALOGIE, HISTOIRE DE FAMILLES
— GENEALOGIE EN FAMILIEGESCHIEDENIS (2)

1. *Travaux généraux — Algemene werken*

44269 **Detro (Jacques)**. *Une source utile pour l'histoire des familles*. Musée herstalien, 1986, 30, pp. 8-12. — Notes sur des familles de Herstal d'après des registres de famille.

(2) «L'intermédiaire des généalogistes» et «De Vlaamse Stam» mentionnant périodiquement toutes les publications généalogiques relatives à notre pays, on ne trouve relevées ci-dessous que celles qui offrent, en dehors de leur intérêt généalogique, un véritable intérêt historique.

Daar «L'intermédiaire des généalogistes — De Middelaar tussen de genealogische navorsers» en «De Vlaamse Stam» periodisch alle genealogische publicaties in verband met ons land opnemen, zal men hieronder uitsluitend deze studies aantreffen, die naast hun genealogisch belang ook de kennis van het verleden ten goede komen.

- 44270 **Detro (Jacques)**. *L'histoire des familles*. Le musée herstalien, 1986, 31, pp. 2-10. — Méthodes.
- 44271 **Jacob (Raymond)**. *Généalogie de nos vieilles familles malmédiennes. II. L'ancien Régime*. Folklore Stavelot-Malmedy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 5-53. [Suite du n° 40681].
- 44272 **Renardy (Léon)**. *Sourbrodt. Son origine et ses grandes familles*. Bruxelles, chez l'auteur, 1982, 129 p.
2. *Travaux consacrés à une famille en particulier — Werken gewijd aan één familie*
- 44273 **Detro (J.)**. *Famille Amoré. Notes complémentaires*. L'Intermédiaire des généalogistes, XLI, 1986, pp. 318-319.
- 44274 **Borremans (L.)**. *De familie Braes te Aarschot*. Het oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 1, pp. 28-36 ; 2, pp. 72-81 ; 3, pp. 108-114 ; 4, pp. 145-156.
- 44275 **Vandewalle (Luc)**. *De familie Cools te Eernegem, 1679-1986*. Ernigahem, V, 1986, pp. 56-72.
- 44276 **Schnackers (Joseph)**. *Généalogie de Cortils*. Société d'H. et d'arch. du plateau de Herve, 1986, L, pp. 37-63.
- 44277 **De Brouwer (J.)**. *De stam De Sadeleer te Haaltert*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 112-143.
- 44278 **Detro (Jacques)**. *Mémoire généalogique sur la famille Dossin (Visé, Liège, Bressoux, Verviers). Suite à la généalogie Dossin*. Notices visétoises, XVII, 1986, pp. 389-392, 433-439 et 475-477.
- 44279 **Bosch (F.)**. *De voorouders en het nageslacht van Philippus Jacobus Geerts (°1766-†1832)*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 141-154.
- 44280 **Guffens (Th.)**. *Stam Guffens Stokkem*. Stokkem, 1985, 147 p.
- 44281 **Lauwers (P.)**. *Over de familie Kelchtermans van Peer*. Limburg, LXV, 1986, 4, pp. 145-152.
- 44282 **Lindemans (L.)**. *Aanvullingen bij de geschiedenis van de familie Lindemans*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 1-2-3, pp. 45-58.
- 44283 **Pot (J.)**. *De familie Pot te Antwerpen (18de en 19de eeuw)*. VI. Stam, XXII, 1986, 1, pp. 25-40.
- 44284 **De Bruyne (M.)**. *De Rodenbachs van Roeselare. Een historische studie*. Antwerpen-Roeselare, Edicon, 1986, 263 p.
- 44285 **Van Essen-Van Calker (N. C.) & Sangers (W.)**. *Geslacht Sangers : stamboom van Limburg*. Maaseik, 1983, 2 dln.
- 44286 **Schrooyen (W.)**. *Partiële stamboomstudie familie Schrooyen*. De Spycer, Jb. 1986, pp. 38-61.
- 44287 **Vandermeersch-Lantmeeters (E.)**. *Kunstenaarsfamilies in Oudenaarde II : de familie Van den Dorpe*. Hand. van de Geschied.- en Oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 145-156.
- 44288 **Van Hecke (M. T.) & Willemot (O. G.)**. *Jan-Baptiste Van Overbeke, burgemeester van Hansbeke (1847-1860) en zijn nakomelingen (deel 3)*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 130-146.
- 44289 **Castelain (R.)**. *De Oudenaardse familie Van Rokeghem en haar bezittingen (14de tot 16de eeuw)*. Hand. van de Geschied.- en Oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 87-106.

F. GÉOGRAPHIE HISTORIQUE ET CARTOGRAPHIE
— HISTORISCHE AARDRIJKSKUNDE EN KARTOGRAFIE

- 44290 **Van Mingroot (E.), Vandereycken (M.), Vanernemen (E.) & Minnen (B.)**. *Limburg in kaart en prent. Historisch cartografisch overzicht van Belgisch en Nederlands Limburg*. Tielt, Lannoo, 1985, 160 p. (Cartografiereeks, deel 4).

- 44291 **Sevrin (R.)**. *Évolution du paysage géographique de Tournai et du Tournaisis à la lumière des cartes anciennes et actuelles*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 801-826. (Cf. n° 44359).
- 44292 **Maes (H.)**. *De Grote Geule te Kieldrecht*. Natuur- en stedschoon, LV, 1986, 2, pp. 2-11.
- 44293 **Vlamynck (J.)**. *De „broeken” van Woumen*. Bachten de Kupe, XXVIII, 1986, pp. 151-168.

G. SCIENCES LINGUISTIQUES — TAALWETENSCHAP ⁽³⁾

1. *Histoire du langage — Taalgeschiedenis*

- 44294 **Mantou (Reine)**. *Le vocabulaire des actes originaux rédigés en français dans la partie flamingante du Comté de Flandre (1250-1350) + Index alphabétique*. Bull. de la Comm. R. de Toponymie et Dialectologie, LVI, 1982, pp. 133-174 ; LVII, 1983, pp. 109-161 ; LVIII, 1985, pp. 33-96.

2. *Dialectologie*

- 44295 **Debrabandere (F.)**. *Het Kortrijkse dialect. Een verzameling radiolezingen van wijlen dr. Jan Soete. Bewerkt, ingeleid en van aantekeningen voorzien*. Kortrijk, De Leiegouw, 1986, xx-316 p. (Verh. uitgeg. door De Leiegouw, 10).
- 44296 **Pinon (Roger)**. *Rimes et formulettes dialectales de la ville de Liège (suite)*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 171-172, 223-224.
- 44297 **Depaeuw (R.)**. *Le travail de la terre à Ploegsteert. Étude dialectologique*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 341-358.

3. *Toponymie — Plaatsnaamkunde*

- 44298 **Devleeschouwer (J.)**. *Het ontstaan der Nederlands-Franse taalgrens (III)*. Naamkunde, XVIII, 1986, 1-4, pp. 55-70.
- 44299 **Germain (J.)**. *Bibliographie toponymique des Communes de Wallonie. 1976-1985*. Bull. de la Comm. R. de Toponymie et de dialectologie, LVIII, 1984-1985, pp. 251-308.
- 44300 **Herbillon (Jules)**. *Les noms des communes de Wallonie*. Bruxelles, Crédit Communal de B., 1986, 182 p.
- 44301 **Van Durme (L.)**. *Zuidnederlandse toponiemen uit de nekrosfeer*. Naamkunde, XVIII, 1986, 1-4, pp. 103-136.
- 44302 **Remacle (Louis)**. *Les premières attestations de sources appelées pouhons*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 31-41.
- 44303 **Cannuyer (Ch.)**. *Note de toponymie athoise : «Pintamont»*. Bull. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musée athois, XX, 1986, pp. 370-374.
- 44304 **Van Loon (J.)**. *De Antwerpse riviernaam Schijn*. Naamkunde, XVIII, 1-4, pp. 154-158.
- 44305 **Debrouwere (M.) & Ducatteeuw (E.)**. *Toponymische wandelingen door Beveren-Leie*. Jb. Gesch. en Oudh. Kr. „De Gaverstreke”, Waregem, XIV, 1986, pp. 91-132. [Vervolg van nr. 42936].
- 44306 **Verhaegen (Paul)**. *Essai de toponymie du village de Boninne*. Boninne, 1986, 138 p.

(3) Ne sont relevés que les travaux offrant apparemment un intérêt direct pour l'histoire. Il existe en effet des bibliographies spécialisées exhaustives.

Aangezien er op dit gebied uitvoerige gespecialiseerde bibliografieën bestaan, worden slechts bijdragen met uitgesproken historisch belang weerhouden.

- 44307 **Brabant (R.)**. *Brabant. Toponyme et Patronyme*. Le Folklore Brabançon, 246, 1985, pp. 117-128.
- 44308 **Debrabandere (F.)**. *De naam Spermalie*. 800 jaar Spermalie. Tentoonstellingscatalogus ..., pp. 113-116. [Cf. n° 44462].
- 44309 **De Langhe (J. E.)**. *Over de plaatsnaam „den Hogen Noene”*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 282-283.
- 44310 **Claes (F.)**. *Eusselttoponiemen in de streek van Diest*. Naamkunde, XVIII, 1986, 1-4, pp. 141-153.
- 44311 **De Langhe (J. E.)**. *Wat betekent de naam Dudzele ?* Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 193-195.
- 44312 **Johnson (W.)**. *De naam Ekeren*. Jb. Heemkr. Ekeren, IV, 1986, pp. 67-95.
- 44313 **Herbillon (Jules)**. *Les toponymes Eupen/Néau*. Le Pays de saint Remacle, XVI, 1983-1984, pp. 25-26.
- 44314 **Roobaert (B.)**. *Bijdragen tot de geschiedenis van het Hernegewoud III. Aanvullingen bij de „Toponymie van Herne”*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 32-42. [Vervolg van nr. 40708].
- 44315 **Develeer (E. L.)**. *Houdeng-Aimeries : une commune wallonne qui peut paraître flamande*. Hainaut tourisme, 1986, 237, pp. 137-138.
- 44316 **Robert (Fernand)**. *Comment Jehinval devint Sainval*. Chronique de la Soc. R. le Vieux-Liège, III, 1986, pp. 425-426.
- 44317 **Gysseling (M.)**. *De namen Kieldrecht en Zwijndrecht*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 14-17.
- 44318 **Remacle (Louis)**. *Deux lieux-dits de la commune de Lierneux : îne et zèye*. Glain et Salm, XXIV, 1986, pp. 11-13.
- 44319 **Théâtre (Ferd)**. *Les carnets du randonneur au départ de Malmedy ... ou d'ailleurs, t. IV*. Liège, Fédération du tourisme de la Prov., 1983, 108 p. — Les papes de Lodomez, Nicolas Pietkin (1849-1921), toponymes fagnards.
- 44320 **Lizin (Marie-Thérèse)**. *Toponymie marchinoise (suite)*. Marchin «Bia Viédje», 1980-1981, 7, pp. 31-35 ; 1982-1983, 8, pp. 5-8.
- 44321 **Herbillon (J.)**. *Notes de toponymie namuroise*. CCI, Dinant. CCII, Javingue. CCIII, Jeneffe. CCIV, Mohiville (compléments). CCV, Tanton, à Vonèche. CCVI, Tarcienne. Le Gueuteur Wallon, 1986, 62, pp. 30-31, 65-67. [Suite du n° 42403].
- 44322 **Dupont (J. A.)**. *Toponymie des communes de Nimy à Maisières. Note complémentaire*. Mém. et publ. de la Soc. des Sc., des Arts et des Lettres du Hainaut, XCIII, 1986, pp. 51-57. [Suite du n° 38957].
- 44323 **Molemons (J.)**. *Naamgevingsfactoren in de Kempische toponymie, geïllustreerd aan Opglabbeek*. Naamkunde, XVIII, 1986, 1-4, pp. 29-54.
- 44324 **Herbillon (Jules)**. *Toponymie d'Otrange [W. 14]*. Bull. de la Comm. R. de toponymie et de dialectologie, LVII, 1983, pp. 23-107.
- 44325 **Remacle (Louis)**. *Le toponyme Assennepré de Sart-Lierneux*. Glain et Salm, XXII, 1985, pp. 75-78.
- 44326 **Herbillon (Jules)**. *Toponymie de Thys*. Bull. de la Comm. R. de toponymie et dialectologie, LVI, 1982, pp. 59-79.

4. Anthroponymie

- 44327 **Schnackers (Joseph)**. *Origine des noms de famille*. Société d'H. et d'arch. du plateau de Herve, 1986, L, pp. 1-36.
- 44328 **Herbillon (Jules)**. *Un nouveau traité sur les noms de famille belges. (Suites. Place à Pyro-), (Quaden à Raoul), (Rapaert à Richelle)*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 153-164, 184-188, 216-221. [Suite du n° 42408].

- 44329 **Gysseling (M.)**. *Oude namen te Antwerpen*. Naamkunde, XVIII, 1986, 1-4, pp. 11-18.
 44330 **Cloet (M.)**. *De voornaamgeving in het hertogdom Brabant (17de-20ste eeuw). Een bijdrage tot de mentaliteitsgeschiedenis*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 101-118. [Cf. nr. 44358].
 44331 **Backx (F.)**. *Essense familienamen*. De Spycker, Jb. 1986, pp. 62-126.
 44332 **Crépin-Mal (Ch.)**. *Les patronymes de Natoye (1600-1796)*. L'Intermédiaire des généalogistes, janvier-février 1986, 241, pp. 79-81.

H. ICONOGRAPHIE — ICONOGRAFIE

- 44333 **Hendrickx (M.), Janssen (R.) & Sangers (W.)**. *Aldeneik in oude afbeeldingen*. Maaslandse Sprokkelingen, VIII, 1985, 2-3.
 44334 **Bare (Pierre)**. *Herstal en cartes postales et photos anciennes. Tome II*. Herstal, chez l'auteur, r. des Hineux, 98, 1986, 312 p.
 44335 **Moors (Jean)**. *Grâce à ces images Hollogne (aux-Pierres) se souvient...* Grâce-Hollogne, chez l'auteur, Cité Auli-Champs, 44, 1986, 153 p.
 44336 **Peters (Marcel)**. *Il était une fois Jemeppe-sur-Meuse. Recueil de cartes postales et de photos anciennes*. Grivegnée, Imp. Soc. d'édition et de publicité du Marché Commun, 1986, 182 p.
 44337 **Duvosquel (C.)**. *Cinquante années d'images d'un hameau. Le Bizet (Ploegsteert)*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 293-320.

K. FOLKLORE (4)

- 44338 **Roeck (A.) & Marquet (L.)**. *Belgische sagen en legenden. Geïllustreerd door Henri Lievens*. Antwerpen, De Vlijt, 1985, 318 p.
 44339 **van der Linden (R.)**. *Bedevaartvaantjes. Volksdevotie rond 200 heiligen op 1000 vaantjes*. Brugge, Tabor, 1986, 304 p.
 44340 **Van der Linden (R.)**. *Vrede op onze bedevaartvaantjes*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 317-330.
 44341 **Homblé (A. G.)**. *Het bier in de volksgeneeskunde (deel 1)*. Oostvl. Zanten, LXI, 1986, pp. 215-224.
 44342 **Contryn (J.)**. *Het volkse aspect van het poppenspel in onze gewesten. 't Trojaanse Hobbelpaard*. Jb. van het studiecentrum voor speelgoed en volkskunde, I, 1985, pp. 55-68.
 44343 **Simons (G.)**. *De verzameling kinderspeelgoed in het Stedelijke Volkskundemuseum te Antwerpen. 't Trojaanse Hobbelpaard*. Jb. van het studiecentrum voor speelgoed en volkskunde, II, 1986, pp. 27-45.
 44344 **Cannuyer (Chr.)**. *Le «bonimée» de David et Goliath (Ath, samedi de la ducasse). Un joyau du théâtre populaire européen*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athis, L, 1986, pp. 191-247.
 44345 **Glitz (S.)**. *À coups de vessie*. Les Cahiers binchois, VII, 1986, pp. 31-53.
 44346 **Schoonheere (A.)**. *La fête des Louches, miroir de l'histoire de Comines*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 125-246.
 44347 **Pinon (Roger)**. *Nouvelles contributions à un examen critique de la Saint-Mâcrawe à Liège*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 181-183.

(4) On ne retient que les travaux de folklore se rapportant au passé ou paraissant offrir un intérêt direct pour la compréhension du passé.

Inzake folklore worden slechts de bijdragen betreffende het verleden opgenomen of deze waarvan het belang voor het inzicht in het verleden voor de hand schijnt te liggen.

- 44348 **Pinon (Roger)**. *Chanson folklorique et parafolklorique à Malmédy et dans la région*. La Vie Wallonne, LX, pp. 5-14.
- 44349 **Dewalque (Marc) & Christophe (Robert)**. «*Carne Levare*» ou l'abandon de la chair, à Malmédy. Folklore Stavelot Malmédy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 67-81.
- 44350 **Jacob (Raymond)**. *Lu peus Mathi ou belladone*. Folklore Stavelot Malmédy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 163-166. — Avec quelques notes généalogiques sur la famille Geréon.
- 44351 **Thiry (M.)**. *Feuillets posthumes*. Traits de mœurs et folklore mariembourgais, 27-105, pp. 76-85 ; 106, 1986, pp. 156-167. — xviie s.
- 44352 **Pironet (Louis)**. *Fontaines et fécondité*. H. et arch. spadoises, XII, 1986, pp. 171-181. [Voir aussi n° 42430].
- 44353 **Jardez (L.)**. *Les géants de Tournai et leur suite*. Public. extraordinaires de la Soc. r. d'h. et d'archéol. de Tournai, IV, 1986, pp. 25-155.
- 44354 **Pinon (Roger)**. *Le sermonneur d'enterrement autrefois*. Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne, XV, 1984-1985, 177-180, pp. 369-382.
- 44355 **Marquet (Léon)**. *Nouveaux documents sur le zigzag (hape-tchâr)*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 23-26.
- 44356 **Marquet (Léon)**. *Vêheù et Iltis, putois ardennais et putois alsacien*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 26-30.

II. TRAVAUX GÉNÉRAUX — ALGEMENE WERKEN ⁽⁵⁾

A. À L'ÉCHELON NATIONAL — OP NATIONAAL VLAK

- 44357 **Congrès de Nivelles. 23-26.VII.1984**. Actes, II, Nivelles, 1984 (paru en 1985) ; Actes, III, Nivelles, 1984 (parue en 1987) ; 256 et 555 p. *XLVIIe congrès de la fédération des cercles d'archéologie et d'histoire de Belgique. 2e congrès de l'association des cercles francophones d'histoire et d'archéologie de Belgique*. [Voir nos 40756, 42273, 42437 et 42438].
- 44358 *Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden van de Renaissance naar de Romantiek. Liber Amicorum J. Andriessen, s.j., A. Keersmaekers, P. Lenders s.j.* Leuven-Amersfoort, 1986, 390 p.
- 44359 *Autour de la ville en Hainaut. Mélanges d'archéologie et d'histoire urbaines offerts à Jean Dugnoille et à René Sansen à l'occasion du 75e Anniversaire du C.R.H.A.A., s.l.*, 1986, 918 p.
- 44360 **Lemaire (Jacques) & Van Balberghe (Émile)**. *Calames et cahiers : mélanges de codicologie et paléographie offerts à Léon Gilissen*. Bruxelles, Centre d'étude des manuscrits, 1985, Wetteren, Cultura, VIII, 210 p. (Les publications de Scriptorium ; vol. 9).

(5) La présente bibliographie est subdivisée, fondamentalement, selon les grandes tranches chronologiques. Tous les travaux qui se rapportent à plus d'une de ces tranches sont groupés ici sous la rubrique «*Travaux généraux*». Pour avoir connaissance de tous les travaux se rapportant à une époque donnée, il ne suffit donc pas de consulter la rubrique se rapportant à cette époque. Il y a en effet de grandes chances que des travaux se rapportant à cette époque particulière figurent également dans cette rubrique «*Travaux généraux*».

De bibliografie is eerst en vooral ingedeeld op grond van de diverse tijdvakken. De publikaties die handelen over meer dan één tijdvak worden hier onder de rubriek «*Algemene Werken*» ondergebracht. Om de lijst samen te stellen van wat verschenen is betreffende een gegeven tijdvak, zal het dus meestal *niet* volstaan de rubriek aangaande dat tijdvak te overlopen. Er bestaat immers steeds veel kans dat gegevens betreffende dat tijdvak ook onder deze rubriek «*Algemene Werken*» worden aangetroffen.

- 44361 *Hommage au Professeur Léon-E. Halkin pour ses quatre-vingt ans*. Bull. de l'Inst. Historique Belge de Rome, LV-LVI, 1985-1986, 316 p.
- 44362 *Historische bijdragen ter nagedachtenis van G. Heynen*. Sint-Truiden, Geschied.- en Oudheidk. Kr. van Sint-Truiden, 1984, XVI, 532 p. (Histor. bijdr. over Sint-Truiden ; 4).
- 44363 *Opstellen voor Professor A. Van Elslander*. Jaarboek van de Soevereine Hoofdkamer van Rhetorica «De Fontaine», 1981, II. **De Freyne-De Moor (E.) en Frits-Gelaude (A.)**. *Lijst van verhandelingen op het gebied van de rederijersstudie, tot stand gekomen o. l. v. Prof. Dr. A. Van Elslander en zijn medewerkers in de periode 1960-1980*, pp. 7-28 ; **Reynaert (J.)**. *Het Middelnederlandse gebedenboek van de Brigitinessen te Dendermonde*, pp. 29-48 ; **Waterschoot (W.)**. *Het Landjuweel te Antwerpen in 1496. Enkele teksten en hun interpretatie*, pp. 49-68 ; **Vinck-Van Caeckenberghe (M.)**. *Trilingua. Drie Nederlandse vertalingen van Erasmus' Lingua uit de 16de eeuw*, pp. 69-94 ; **Coigneau (D.)**. *Masscheruons „waarom” en vier refreinen van 1559*, pp. 95-114 ; **Lammens-Pikhaus (P.)**. *Een nog onbekend tafelspel in een bundel vrome en ascetische gedichten*, pp. 115-128 ; **Dambre (F. A. J.)**. *De Justus de Harduyn-studie aan de R.U.G.*, pp. 129-145 ; **Deprez (A.)**. *Over de nadruk*, pp. 147-168 ; **Troch (L.)**. *Multatuli's pedagogische opvattingen. Een bloemlezing uit zijn ideeën*, pp. 169-178 ; **Soetaert (R.)**. *Hotz, een nieuwe Elsschot*, pp. 179-195 ; **Musschoot (A. M.)**. *Nieuwe theorieën met betrekking tot het vertelperspectief. Een verkenning*, pp. 197-218.
- 44364 *Huldealbum dr. F. Van Vinckenroye*, Hasselt, 1985, 347 p.
- 44365 **Dankers (J.) & Verheul (Jaap)**. *Lexicon historische figuren van de Lage Landen*. Utrecht, Antwerpen, Het Spectrum, 1985, 188 p. (Prisma pocket, 2525).
- 44366 **Genicot (Luc-Francis)**. *Introduction aux sciences auxiliaires traditionnelles de l'histoire de l'art. Diplomatique, héraldique, épigraphie, sigillographie, chronologie, paléographie*. Louvain-la-Neuve, U.C.L., Institut. Supérieur d'arch. et d'H. de l'art, 1984, 128 p. (Document de travail, 16).
- 44367 **Dumont (Georges-Henri)**. *Histoire de la Belgique*. Verviers, Marabout, 1985, 544 p. (Marabout université, 381).
- 44368 **Gérard (Jo)**. *Histoire amoureuse des Belges*. Bruxelles, Paul Legrain, 1985, II : *du xve au xviiie siècle* — 199 p. ; III : *du xixe siècle à nos jours*, 224 p.
- 44369 **Avonds (P.)**. *Beschouwingen over het ontstaan en de evolutie van het samenhorighedsbesef in de Nederlanden (14de-19de eeuw)*, Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 45-58. [Cf. n° 44358].
- 44370 **Van Uytven (R.)**. *Vers un autre colloque : hiérarchies sociales et prestige au Moyen Âge et aux temps Modernes. Structures sociales ...*, pp. 157-175. [Cf. n° 44656].
- 44371 *Publication du centre européen d'études bourguignonnes (xive-xvie s.)*, XXVI, 1986 : *Rencontre de Bruxelles (19 au 22 septembre 1985) : Art de la guerre, technologie et tactique en Europe occidentale à la fin du moyen âge et à la Renaissance. Actes publiés sous la direction de Cauchies (J.-M.)*. Bâle, 1986, xv-123 p.
- 44372 **Roelofsen (C. G.)**. *L'évolution de la flotte «bourguignonne» aux xve et xvie siècles : quelques remarques sur l'introduction du canon dans la guerre maritime et son influence*. Ibid., pp. 87-95.
- 44373 **Janssens (H.)**. *Van Viterbo tot Turnhout. Speelkaarten in Europa*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 259-270.
- 44374 **Cremers (F.)**. *Kaart, keurs en kan. Over de ijdelheid van het kaartspel*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 271-294.
- 44375 **Van Biervliet (Aubert-Tillo)**. *Heiligen uit de Nederlanden*. Brugge, Tabor, 1985, 158 p.
- 44376 *Le notariat en Roman pays de Brabant et l'enseignement du notariat à l'Université catholique de Louvain. Catalogue de l'Exposition organisée à Louvain-la-Neuve du 13 au 28 mars 1986*. Bruxelles, 1986, 234 p.

- 44377 *De lagere school in België van de middeleeuwen tot nu*. Bruxelles-Brussel, A.S.L.K.-CGER, 1986.
- 44378 **Butzer (P. L.) & Schaffrath (A.)**. *Mathematics in Belgium from the time of Charlemagne to the seventeenth century*. Bull. de la Soc. R. des Sciences de Liège, LV, 1, 1986, pp. 99-134.
- 44379 **Haine (Malou) & Meeus (Nicolas)**. *Instruments de musique anciens à Bruxelles et en Wallonie. XVIIe-XXe siècles. Catalogue d'exposition ... 4/12/1985-1/1/1986*. Liège, Mardaga, 1985, 143 p.
- 44380 **Haine (Malou) & Meeus (Nicolas)**. *Dictionnaire des facteurs d'instruments de musique en Wallonie et à Bruxelles du IXe siècle à nos jours*. Liège, Pierre Mardaga, 1986, 765 p.
- 44381 **Elders (Willem)**. *Componisten van de Lage Landen*. Antwerpen, Utrecht, Bohn, Scheltema and Holkema, 1985, 183 p.

B. HISTORIOGRAPHIE, MÉTHODOLOGIE, THÉORIE ET HISTOIRE
— HISTORIOGRAFIE, METHODOLOGIE, THEORETISCHE GESCHIEDENIS

- 44382 *La fortune historique des thèses d'Henri Pirenne. Actes du colloque organisé à l'occasion du cinquantenaire de la mort de l'historien belge par l'Institut des Hautes Études de Belgique*, à l'initiative de **G. Despy** et **A. Verhulst**, Bruxelles, 10-11 mai 1985, Bruxelles. Archives et Bibliothèques de Belgique, n° spécial, 28, 1986, 185 pp. **Van Uytven (R.)**. *Les origines des villes dans les anciens Pays-Bas (jusque vers 1300)*, pp. 13-26. **Prevenier (W.)**. *Henri Pirenne et les villes des anciens Pays-Bas au bas Moyen-Âge (XIVe-XVe siècles)*, pp. 27-50. **Fossier (R.)**. *L'économie du haut Moyen-Âge entre Loire et Rhin (jusque vers 1200)*, pp. 51-60. **Billen (Cl.)**. *L'économie dans les anciens Pays-Bas du XIIe au XVIe siècles. Conceptions pirenniennes et voies de recherches actuelles*, pp. 61-86. **Uyttebrouck (A.)**. *Henri Pirenne et les ducs de Bourgogne*, pp. 87-112. **Hasquin (H.)**. *Pirenne : Le nationaliste et l'intuitif de génie*, pp. 113-122. **Devleeshouwer (R.)**. *Henri Pirenne et l'histoire contemporaine de la Belgique (1789-1830)*, pp. 123-148. **Verhulst (A.)**. *Conclusion : L'actualité de Pirenne*, pp. 149-154. **Pirenne (H.)**. *La formation et la constitution de l'État Bourguignon (XVe-XVIe siècle)*, pp. 155-182. **Despy-Meyer (A.)**. *Note sur le «Fonds Henri Pirenne» conservé aux archives de l'Université Libre de Bruxelles*, pp. 183-185.
- 44383 **Bierlaire (Fr.) & Kupper (J.-L.)** ed. *Henri Pirenne. De la Cité de Liège à la Ville de Gand. Actes du colloque organisé à l'Ulg. le 13 décembre 1985*. Cahiers de Clio, 86, 1986, 135 p. **Halkin (Léon-E.)**. *Henri Pirenne à Liège*, pp. 13-22. **Prevenier (Walter)**. *Pirenne à Gand*, pp. 23-44. **Balace (Francis)**. *D'une dynastie à l'autre. Les Pirenne et la monarchie belge*, pp. 45-64. **Carlier (Philippe)**. *Henri Pirenne, historien de la Wallonie ?*, pp. 65-78. **Desama (Claude)**. *Pirenne et la révolution industrielle*, pp. 79-86. **Thiry (Claude)**. *Pirenne écrivain*, pp. 87-106. **Verhulst (Adriaan)**. *L'historiographie concernant l'origine des villes dans les anciens Pays-Bas depuis la mort de Henri Pirenne (1935)*, pp. 107-116. **Joris (André)**. *Relire «Mahomet et Charlemagne»*, pp. 117-126. **Berben (Henri)**. *Henri Pirenne, notre professeur*, pp. 131-134.
- 44384 **Rion (Pierre)**. *La correspondance entre G. Kurth et H. Pirenne (1880-1913)*. Bull. de la Commission R. d'Histoire, CLII, 1986, pp. 147-255.
- 44385 **De Schrijver (R.)**. *De nieuwe Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Een vergelijking met buitenlandse equivalenten*. Bijdr. en Meded. betreffende de Gesch. der Ned., CI, 1986, 3, pp. 387-399.
- 44386 **Dufays (Jean-Michel)**. *L'impossible histoire de la psychanalyse*. Rev. belge d'h. contemp., XVII, 1986, 3-4, pp. 487-509.

- 44387 **De Schryver (Reginald)**. *The development of teaching and research in Belgium on United States history*. In : **Hanke (Lewis)** ed. *Guide to the study of United States history outside the U.S. 1945-1980*. Vol. I. New York, 1985, pp. 198-219.
- 44388 **Hélin (Étienne)**. *Pour une histoire du mariage*. Liège, Université de Liège. Fac. de ph. et L. Fac. ouverte, 1985, 26 p. (L'histoire aujourd'hui : nouveaux objets, nouvelles méthodes, B 21).
- 44389 **Rousseaux (X.)**. *Les archives judiciaires nivelloises et l'histoire sociale. Questions de méthode*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 66-75. (Cf. n° 44357).
- 44390 **Verbesselt (J.)**. *Het Kadaster, Studiebron voor Dorpsgeschiedenis*. Eigen Schoon en de Brabander, LXVIII, 1986, 4-5-6, pp. 129-156 ; 7-8-9, pp. 281-318 ; 10-11-12, pp. 395-414.
- 44391 **Pairon (Erwin) & Schoups (Inge)**. *Handleiding voor computertoepassingen en gegevensbanken in de maatschappijwetenschappen*. Brussel, V.U.B., 1986, vii-387 p. (Studiecentrum voor de informatiebronnen betreffende de maatschappijwet.).
- 44392 **Schoups (I.)**. *Un mode de traitement des registres échevinaux gantois en vue d'une analyse statistique (fin xve siècle)*. Structures sociales ..., 7-12. [Cf. n° 44656].
- 44393 **Delvaux (D.) & Hélin (E.)**. *D'un «dictionnaire des Communes» à une base de données statistiques*. Actes du congrès international informatique et sciences humaines, Liège, 1981, ULg, LASLA, 1983, pp. 289-296.
- 44394 **Pasleau (Suzy)**. *Analyse automatique des registres de population. Le système Legia*. Rev. Informatique et statistique dans les sc. humaines, XX, 1984 (Liège), pp. 161-182.
- 44395 **Mortelmans (K.)**. *De huiscomputer in de heemkunde : een terreinverkenning*. Heemk. Kr. „Jan Vleminck”, 1986, 2, pp. 32-34.
- 44396 **Vandenbroeke (Chr.)**. *Molinologie en economische geschiedenis : enkele terreinverkenningen*. Hand. Genootschap Gesch. «Soc. d'Émulation» Brugge, CXXIII, 1986, pp. 5-28.
- 44397 **Janssens (L.)**. *Feodale dokumenten als bron voor de genealogie, sigillografie, heraldiek en geografie*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 331-340.
- 44398 **Thiry (Claude)**. *L'histoire immédiate, une invention du moyen âge ?* Liège, Univ. de Liège, Fac. de ph. et l. Fac. ouverte, 1985, 16 p. (L'h. aujourd'hui ; nouveaux objets, nouvelles méthodes ; B 14).

C. À L'ÉCHELON RÉGIONAL — OP REGIONAAL VLAK

Généralités — Algemeenheden

- 44399 **Genicot (Léopold)**. *Racines d'espérance. Nouvelle histoire de Wallonie par les textes, les images et les cartes*. Bruxelles, Didier Hatier, 1986, 301 p.
- 44400 **Genicot (L.)**. *La Wallonie : un passé pour un avenir*. Congrès de Nivelles, Actes, II, 1984, pp. 49-59. (Cf. n° 44357).
- 44401 **Vandromme (Pol)**. *Wallonie irréaliste*. Coll. «Politiques», Bruxelles, Hatier, 1986, 144 p.
- 44402 **Bouvier (Émile) e.a.** *Les blés dorés de la Hesbaye*, Namur, 1986, 297 p.
- 44403 **Thunus (Maurice)**. *Par nos principautés et nos duchés*. Verviers, chez l'auteur, r. de Mangombroux, 160, 1986, 120 p.
- 44404 **Wankenne (A.)**. *L'Escaut et les villes antiques du Hainaut*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 55-63. (Cf. n° 44359).
- 44405 Centre d'études et de documentation archéologiques (CEDA). *La région du Viroin du temps des cavernes au temps des châteaux*, Treignes, 1986, 2 vol.
- 44406 **Vandenbroeke (Chr.)**. *De toekomst van het Vlaamse volk. Geschiedenis en futurologie*. Leuven, Kritak, 1985.

- 44407 **Janssen (R.)**. *Limburg in de vaderlandse geschiedenis een verloren kans ?* Huldealbum dr. F. Van Vinckenroye. Hasselt, Provinciaal Hoger Handelsinst., 1985, pp. 163-170.
- 44408 **Verbesselt (J.)**. *Verdwenen en verplaatste dorpscentra (vervolg)*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 1-2-3, pp. 1-26.
- Démographie, industrie, commerce, agriculture – Demografie, nijverheid, handel, landbouw*
- 44409 **Lavis (E.)**. *Démographie Cinacienne*. Cercle Culturel de Ciney, 1985, n° 70, pp. 83-107.
- 44410 **Vanden Plas (K.)**. *Duisburg van 1731 tot 1830 demografisch doorgelicht*. De Horen, XIII, 1986, 1, pp. 14-23.
- 44411 **Theyssens (R.)**. *Beroepsstructuren te Huldenberg in de 18de en 19de eeuw*. De Brabantse Folklore, 1986, 249, pp. 45-70.
- 44412 **de Ruelle (M.)**. *La fabrication du laiton dans les traités du moyen âge et des Temps modernes*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 493-501 (cf. n° 44357).
- 44413 **Van den Abeele (A.)**. *De faiëncfabriek aan het Minnewater te Brugge (1750-1818)*. Hand. Genootschap. Gesch. „Soc. d'Émulation” Brugge, CXXIII, 1986, pp. 61-105
- 44414 **Clerfayt (B.)**. *Le charbonnage des Produits de Jemappes 1785-1835. Un demi-siècle de mutation structurelle*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 401-471.
- 44415 **Vandenplas (D.)**. *Van bierbrouwers en jeneverdrinkers*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 137-158. [Te Lembeek].
- 44416 **Daoust (D.)**. *Données nouvelles sur la métallurgie du fer à Lustin*. Cahiers d'archéologie industrielle, 4, 1986, pp. 7-13. **Id.**, *Découvertes de peuples antiques à Lustin*. Ibidem., pp. 17-19.
- 44417 **Martin (J.)**. *La Hulpe en Brabant wallon. Histoire des papeteries*. Le Folklore Brabançon, 1985, 247, pp. 233-265.
- 44418 **Plissaert (M.)**. *L'ancienne «Hostellerie de la Couronne» à Brugelette*. Bull. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athis, XX, 1986, pp. 342-347.
- 44419 **Wouters (H. H. E.)**. *Maas en munt : historische kijk op de nering in het Limbrugse Maasdal*. Heerlen, D.S.M., 1984, 58 p.
- 44420 **Laurent (R.)**. *Les ports de la côte et du Zwin. (Des plans anciens aux photographies aériennes)*. Bruxelles, 1986, 161 p. Ned. uit. : *De havens aan de kust en aan het Zwin. (Doorheen oude plannen en luchtfoto's)*.
- 44421 **Ryckaert (M.)**. *Zeven eeuwen kanaalverbindingen tussen de kust en het Vlaamse binnenland*. West-Vlaanderen Werkt, Brugge, XXVIII, 1986, 3, pp. 137-142.
- 44422 **Suykens (F.), Asaert (G.), De Vos (A.), Thijs (A.) & Veraghtert (K.)**. *Antwerp. A port for all seasons*. 2e éd., Anvers, MIM N.V. Ortelius series, 1986, 549 pp.
- 44423 **Suttor (Marc)**. *La navigation sur la Meuse moyenne des origines à 1650*. Liège-Louvain, Centre belge d'h. rurale, 1986, 162 p.
- 44424 **Suttor (Marc)**. *Navigation mosane en aval de Liège, de 1200 à 1850*. Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, 1985, pp. 33-36.
- 44425 **Agema (J. F.) e.a.** *Maas-Rijnverbinding : een verkennende studie naar mogelijke scheepvaartverbindingen tussen de Maas en de Rijn alsmede naar effecten daarvan*. Delft, Delftse Univ. Pers, 1985, 110 p.
- 44426 **Piérard (Chr.)**. *Des actes d'intérêt privé antérieurs à 1500 concernant Baudour, Boussu, Hornu, Saint-Ghislain, Tertre*. Ann. du cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 131-159.
- 44427 **Gerits (J.)**. *Bijdrage tot de geschiedenis van de riviervisserij in de Zuidelijke Nederlanden*. Ons Heem, XL, 1986, L, pp. 53-54.
- 44428 **Verdickt (M.)**. *Jodoigne. Les moulins*. Wavriensia, XXXV, 1986, 1, pp. 1-28.

Les châteaux, seigneurs et seigneuries – Kastelen, heren en heerlijkheden

- 44429 **d'Ursel (B.) & Lamarche (M.-N.)**. *Le Château d'Abée*. Maisons d'hier et d'aujourd'hui, XVIII, 1986, 70, pp. 50-69.
- 44430 **Sarot (L.)**. *Le château et le site du Préau à Bernissart-Harchies*. Hainaut tourisme, 1986, 238, pp. 171-178.
- 44431 **Chéron (R.)**. *Notes sur les châteaux de Clabecq*. Entre Senne et Soignes, XVIII, 1986, 55, pp. 14-19.
- 44432 **De Waele (E.) & Beukelaers (J. M.)**. *Grez-Doiceau. Château de la Motte. Étude archéologique préliminaire*. Wavriensia, XXXV, 1986, 2, pp. 33-52.
- 44433 **Buchet (J.)**. *Les ruines du château médiéval de Montaigle (XIIIe-XVIe siècles)*, Dinant, 1986.
- 44434 **Vermeiren (E.) & Delvaux (C.)**. *Camera op het kasteel de Renesse te Oostmalle in 1986*. Jb. Heemk. Kr. van Malle, VIII, 1986, pp. 85-142.
- 44435 **De Backer (M.) & Van Camp (L.)**. *Het Hof van Rieth van vroeger en nu*. Jb. Mortselse Heemk. Kr., 1986, pp. 35-50.
- 44436 **Broen (H.)**. *Het Kasteel en de Heren van Westmalle (III)*. Jb. Heemk. Kr. van Malle, VIII, 1986, pp. 49-84.
- 44437 **Neve (E.)**. *Histoire de la seigneurie de Dave (suite)*. Pays de Dave, 1986, 61-63, pp. 13-16, 16-18, 19-21.
- 44438 **Duwijn (R.)**. *Het Park van Edingen*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 1-18 ; 209-220.
- 44439 **Delannoy (Y.)**. *Le seigneur et la ville. Le cas d'Enghien*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 287-300. (Cf. n° 44359).
- 44440 **Vandormael (H.)**. *Een merkwaardig kasteelheer : Paul Arconati Visconti*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 174-188.
- 44441 **Tytgat (J.-P.)**. *Schepenbrieven van het Hernegewoud 1366-1789*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 51-63 ; 196-206. [Vervolg van nr. 42526].
- 44442 **Schoolmeesters (E.)**. *La seigneurie de Marchin*. Marchin «Bia Viédje», 1984-1985, 9, pp. 23-37. – Extrait du B.I.A.L., 1873.
- 44443 **Pirotte (M.)**. *La seigneurie et le château de ferme de Falnuée à Mazy*, Bull. des Cercles Art et h. de Gembloux et environ, 1986, pp. 460-463.
- 44444 **Depauw (C.)**. *Les seigneuries de le Val et de la Roussellerie à Mouscron et Herseaux au XVe siècle*. Mém. de la Soc. d'H. de Mouscron et de la Région, VIII, 1986, pp. 15-40.
- 44445 **Martin (F.)**. *Chronologie des seigneurs d'Onnezies*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 161-200.
- 44446 **Mertens (J.)**. *Het oude Oostende en de rente op de hofsteden, toebehorende aan de graaf*. Ostendiana, V, 1986, pp. 35-44.
- 44447 **De Barquin (Virginia)**. *Les Barquin et la seigneurie de Renne*, Ardenne Wallonne (Givet), juin et décembre 1986, pp. 117-123, 199-206.
- 44448 **Termotte (J.) & Van Acker (J.)**. *De heren van Stavele, hun geschiedenis, hun kasteel*. Veurne-Koksijde, WAVO, 1986, 32 p.
- 44449 **de Lannoy (A.)**. *Essai sur la descendance de Robert de Lannoy, seigneur d'Ogimont à Velaines, aux XVe et XVIe siècles*. Tablette du Hainaut, VII, 1986, pp. 253-320. [À suivre].
- 44450 **de l'Escaille (H.)**. *Notice sur les seigneuries de Vyle et Tharoul*. Marchin «Bia Viédje», 1980-1981, 7, pp. 36-54 ; 1982-1983, 8, pp. 9-24.
- 44451 **Martin (J.)**. *Wavre. L'ancien domaine des Carmes et son évolution jusqu'à nos jours*. Wavriensia, XXXV, 1986, 3, pp. 85-95.
- 44452 **Castelain (R.)**. *De bezittingen van de familie Van der Moten te Ingooigem, Wortegem-Anzegem, Waregem, Celles (Henegouwen) e.a.* Jb. Gesch. en Oudh. Kr. „De Gaverstreke”, Waregem, XIV, 1986, pp. 11-18.

Les abbayes, les couvents, les béguinages, les hôpitaux, les paroisses, les saints et la dévotion
– *Abdijen, kloosters, begijnhoven, hospitalen, parochies, heiligen en de devotie*

- 44453 **Misonne (D.)**. *Trois anciennes abbayes bénédictines d'Entre-Sambre-et-Meuse : Saint-Gerard, Waulsort et Florennes*. Lettre de Maredsous, 15, 1986, pp. 17-20, 52-60.
- 44454 **De Bruin (M. P.)**. *De Cisterciënzers binnen de grenzen van het tegenwoordige Zeeland*. Bulletin / Stichting Oude Zeeuwse Kerken, 16 (mei 1986), pp. 16-20. – Betr. de abdijen Boudelo, Ten Duinen en Ter Doest.
- 44455 **Poumon (E.)**. *Presbytères en Hainaut*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 483-490. (Cf. n° 44357).
- 44456 **Houbaert (A.)**. *Minderbroederkloosters in de Zuidelijke Nederlanden. Kloosterlexicon*. 39. *De Klinge (residentie)*. 40. *Koewacht (residentie)*. 41. *Kortrijk*. Franciscana, XLI, 1986, 1, pp. 11-23 ; 25-40 ; 41-95.
- 44457 **Vercammen (L.)**. *Eiland in het groen*. De Spycker, Jb. 1986, pp. 142-179.
- 44458 **Van Bavel (H.)**. *Kruisheer's Oorkondenboek van Holland en Zeeland en de Orde van Prémontré*. Analecta Praemonstratensia, LXIII, 1986, 3-4, pp. 245-250.
- 44459 **Verleyen (W.)**. *Necrologium van Affligem*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 1-2-3, pp. 95-124 ; 10-11-12, pp. 465-486. [Vervolg van 42537].
- 44460 **Montulet-Henneau (M.-E.)**. *L'abbaye du Val Notre-Dame (Antheit) à l'époque moderne : vie intellectuelle et religieuse*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 477-482. [Cf. n° 44357].
- 44461 **Brouwers (J.)**. *De Monnikenhoeve in Boorseem*. Limburg, LXV, 1986, 5, pp. 193-202.
- 44462 *800 jaar Spermalie. Tentoonstellingscatalogus*. Brugge, Kongregatie van de Zusters van de Kindsheid van Maria ter Spermalie, 1986, 559 p.
- 44463 **Lebbe (C.)**. *De cisterciënzerhervorming in Vlaanderen*. Ibid., pp. 25-36.
- 44464 **Geirnaert (N.) & Vandamme (L.)**. *600 jaar abdij. De historische wortels van Spermalie in Brugge*. Ibid., pp. 35-66.
- 44465 **Goetghebeur (W.)**. *De religieuze kongregatie van de Zusters van de Kindsheid van Maria ter Spermalie*. Ibid., pp. 201-210.
- 44466 **Van den Berghe (F.), Van den Heuvel (J.) & Verhelst (G.)**. *De Zwartzusters van Brugge, Diksmuide, Oostende, Veurne en Brazilië*. Brugge, Marc Van de Wiele, 1986, 336 p.
- 44467 **Martin (J.)**. *L'ancienne ferme de la Mantourée à Nil-Saint-Vincent propriété de l'abbaye de Gembloux*, Bull. du Cercle Art et histoire de Gembloux et environs, II, janvier 1986, 25, pp. 401-410.
- 44468 **Vanthournout (C.)**. *De Abdij Hemelsdale. Tentoonstellingscatalogus*. Kortemark, Gemeentebestuur, 1986, 239 p.
- 44469 **Lahaye (V.)**. *De priorij van Ter Banck, 1673-1808*. Meer Schoonheid, XXXII, 1985, 2, pp. 50-52 ; XXXIII, 1986, 1, pp. 7-10.
- 44470 **Verbeet (G. J. B.)**. *750 jaar minderbroeders in Maastricht, 1234-1984 : een terugblik op een stuk kerkelijke geschiedenis met het accent op de laatste 50 jaren, geschreven ter gelegenheid van het 750-jarig jubileum van de Minderbroeders in Maastricht*. Utrecht, Werkgroep, K750, 1984, 69 p.
- 44471 **Van den Boogard (J. J. F.)**. *Het 'Hoeghoes'; een indrukwekkend Maastrichts refugium*. Nederlandse Historiën, XVIII, 1984, 5, pp. 195-199.
- 44472 **Steyaert (D.)**. *650 jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden. Eenheid in de verscheidenheid : historiek van de alexianen*. Arca Lovaniensis, XII, 1983 (1985), pp. 17-28.
- 44473 **Adriaenssens (A.)**. *650 jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden. Alexiaanse werken van barmhartigheid*. Ibid., pp. 123-136.
- 44474 **Stroo (C.) & Smeyers (M.)**. *650 jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden. De H. Alexius, patroon der orde : iconografie en devotie*. Ibid., pp. 186-195.

- 44475 **Adriaenssens (A.) & Smeyers (M.) ed.** *Werken van Barmhartigheid. 650 jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden. Tentoonstelling. Ibid.*, p. 367.
- 44476 **Tytgat (J. P.)**. *Dodenlijst van het kapucijnenklooster van Oostende*. Ostendiana, V, 1986, pp. 69-104.
- 44477 **Montulet-Henneau (Marie-Elisabeth)**. *Deux anciennes communautés religieuses : à Vivegnis, à La Xhavée*. Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, 1985, pp. 31-32. — De 1235 à 1794.
- 44478 **Philippaert (C.)**. *Les Carmes déchaux. L'essor d'un village sous l'influence des Carmes de Wépion. 1618-1796*. Préface de J. Baudhuin, Wépion, 1986, 176 p.
- 44479 **Javaux (Jean-Louis) & Lambert (Jacques)**. *Assesse, une paroisse, une église*. Namur, 1986, 95 p.
- 44480 **Libon (J.)**. *Note sur les cimetières de Comines-Warneton*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 99-124.
- 44481 **Deblon (André)**. *Développement paroissial de Herstal*. Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, 1985, pp. 26-30. — De 1186 à 1965.
- 44482 **Vannoppen (H.)**. *875 jaar Parochie Kwerps*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 4-5-6, pp. 157-195 ; 7-8-9, pp. 319-356.
- 44483 *Saint-Martin à Marcinelle : 984-1984 : mémoire d'une paroisse*. Marcinelle, Dupuis, 1985, 79 p.
- 44484 **Van de Perre (D.)**. *Het parochiaal statuut van de burcht Heetvelde te Oetingen*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 227-237.
- 44485 **Buchet (Arsène)**. *Histoire de la paroisse de Stembert et du démembrement de Heusy, Mangombroux, Surdents*. Stembert, Éd. Fabrique d'Eglise St. Nicolas, 1986, 164 p.
- 44486 **De Keyzer (W.)**. *Aspects de la vie béguinale à Mons aux XIIIe et XIVe siècles*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 205-226. (Cf. n° 44359).
- 44487 *Een hart voor mensen. 300 jaar Hospitaalzusters te Aalst. Van de hervorming van 1685-1686 tot heden. Gedenkboek en catalogus bij de tentoonstelling in het Stedelijk Museum Oud-Hospitaal 6 juni-29 juni*. Aalst, Hospitaalzusters van Aalst, 1986, 240 p.
- 44488 *Van Sint-Jansgasthuis tot Riethove. Zeven eeuwen sociale voorzieningen in Oudenburg. Tentoonstellingscatalogus*. Oudenburg, Stadsbestuur, 1986, 107 p.
- 44489 **Weemaes (Richard)**. *Het sieckhuys : 1710-1985 : 275 jaar Zwartzusters van de Heilige Philippus Neri te Sint-Niklaas*. Tielt, Lannoo, 1985, 156 p.
- 44490 **Rijckaert (H.)**. *Processies te Sint-Job-Carlo*. Eigen Schoon en de Brabander, LXVIII, 1-2-3, pp. 79-82.
- 44491 **Parvais (Jacques) & Danau (Maurice)**. *Les chapelles de Braine-le-Château*. Première partie : Inventaire des petites chapelles et potales de la paroisse St. Remy. 1983. 257 p. Braine-le-Château, La taille d'Aulme. (Ann. du Cercle histor. et folklorique de Braine-le-Château, Tubize et des régions voisines).
- 44492 **Janssens (A.)**. *De Sint-Philomenakapel van Hansbeke*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 236-247.
- 44493 **Fleuren (J. W. A.)**. *De stichting van de kapel van O.-L.-Vrouw te Helden-Panningen*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 2, pp. 90-99.
- 44494 *Notre-Dame d'Ittre : 1336-1986. 650 ans de présence à Ittre*. Entre Senne et Soignes, XVIII, 1986, 53, pp. 4-15.
- 44495 **Dupont (J. A.)**. *Un vestige d'une chapelle du XVe siècle à Mons, rue Neuve*. Ann. du C. archéol. de Mons, LXXII, 1986, pp. 91-94.
- 44496 **Antoine (Jean-Louis)**. *La chapelle de Notre-Dame d'Hastimoulin*. Ann. de la Soc. arch. de Namur, LXIV, 1986, 2, pp. 253-322. — À Saint-Servais (Namur).
- 44497 **Philippen (J.)**. *Khuis en Kapel op de Bolderberg*. — *Geschiedenis en legende*. Schaffen Atlanta, 1986, 47 p.

- 44498 **Lantin (A.)**. *Scherpenheuvel, oord van vrede: ontstaan van de bedevaartplaats: beschrijving van koepelkerk en kunstschaten*. Retie, Kempische Boekhandel, 1985, 287 (100) p.
- 44499 **Ost (L.)**. *De Kapel van O. L. Vrouw-van-Lourdes te Tollembeek*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 258-261.
- 44500 **Dereine (G.)**. *La légende de Notre-Dame de Walcourt*. 2e éd., Walcourt, 1986, 53 p.
- 44501 **Duwijn (R.)**. *De breuk van het Koninklijke Onze-Lieve-Vrouwgild van Herne*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 128-132.
- 44502 **Platelle (H.)**. *Un assassinat imaginaire à Cysoing (1220) devant deux types de critique historique (XVIIe et XXe siècle)*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 13-23. — Concerne Notre-Dame de Tongre (Hainaut).

Les sciences, les arts — De wetenschappen, de kunsten

- 44503 **Hendrick (Jacques)**. *Le legs Paul Dony à la Ville de Liège. Sélection d'œuvres du XVe au XXe siècle*. Liège, 1986, 64 p.
- 44504 **Leblois (J.)**. *À Basècles, l'église Saint-Martin est digne d'intérêt*. Hainaut tourisme, 1986, 234, pp. 26-30.
- 44505 **Demey (A.)**. *De Sint-Andreas- en Gislenukerk te Belsele: archeologische en kunsthistorische studie. (Deel 2)*. Ann. van de oudheidk. Kr. van het Land van Waas, LXXXIX, 1986, pp. 5-82. [Vervolg van nr. 42583].
- 44506 **George (Victor)**. *L'église romane de Bois (Clavier)*. Bois et Borsu, 1986.
- 44507 **Jubilate, Sint-Martinuskerk Duffel 1486-1986**. Duffel, Feestcomité St. Martinus, 1985, 144 p.
- 44508 **Brusselaers (M.)**. *De kerk van de Minderbroeders Konventuelen te Leuven*. Leuven, Konventuelen, 1985, 13 p.
- 44509 **Van Belle (J. L.)**. *Ottignies-Louvain-la-Neuve. De l'ambiguïté sémantique des marques de tailleurs de pierre sous forme de chiffres. Un exemple: l'église Saint-Remi*. Wavriensia, XXXV, 1986, 3, pp. 65-78.
- 44510 **Van Mingroot (Erik), Hoebeke (M.) & Castelain (Rik) e.a.** *Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985*. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-V. van Pamele, 1985, 272 p.
- 44511 **† Huvelle (J.)**. *L'église Sainte-Marie à Péronnes-lez-Binche*. Les Cahiers binchois, VII, 1986, pp. 1-30.
- 44512 **Mahieu (R.)**. *Notice historique sur l'église Saint-Jean-Baptiste de Sars-la-Bruyère*. Sars-la-Bruyère, 1986.
- 44513 **Bureau (Jacqueline)**. *Les fouilles de l'ancienne église abbatiale de Stavelot. Rapport des saisons 1983-1984*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 117-136.
- 44514 **Bertholet (Paul) & Hoffsummer (Patrick)**. *L'église-halle des saints Hermès et Alexandre à Theux. Histoire et archéologie d'un édifice singulier*. Bull. de la Soc. verviétoise d'archéol. et d'H., LXV, 1985, 280 p.
- 44515 *Architecture rurale de Wallonie. Hesbaye liégeoise*. Liège, Mardaga, 1986, 215 p.
- 44516 **Kreusch (N.)**. *Exemples d'architecture rurale en pays d'Eupen*. Maisons d'hier et d'aujourd'hui, XVIII, 1986, 71, pp. 56-63.
- 44517 **Bleus (J.)**. *750 jaar bouwkunst in Limburg*. Hasselt, 1984, 243 p.
- 44518 **Lequeux (J.-M.)**. *Aspects de l'évolution architecturale de Charleroi. Village, forteresse, place forte, centre urbain*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 671-694. (Cf. n° 44359).
- 44519 **Gerits (J.)**. *Bouwstoffen voor de kerkelijke kunstgeschiedenis van Eindhout (18de-19de eeuw)*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 235-242.
- 44520 **Robijns (L.) & Ceulemans (C.)**. *Kunstpatrimonium. 300 jaar hospitaalzusters te Aalst*, pp. 145-200. [Cf. nr. 44487].

- 44521 **Denissen (S.)**. *Glasfragmenten uit de 16de tot de 20ste eeuw gevonden onder de huizen aan de Heilige Geeststr. 9 en de St.-Jacobsmarkt 54*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1986, 2, pp. 27-43.
- 44522 **Fontier (J.)**. *Keramik in Vlaanderen*. S.l., 1986, 160 p.
- 44523 **Debast (M.-F.)**. *De wandtapijten van Edingen : techniek, geschiedenis, iconografie*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 65-113.
- 44524 **Quaedvlieg (G. M. I.)**. *L'orgue Severin de la basilique Notre-Dame à Maastricht*. L'Organiste, XVIII, 1986, pp. 63-67. — xviiie-xxe s.
- Le paysage — Het landschap*
- 44525 **Deroubaix (J.)**. *Inondations et pollution, les deux fléaux de l'Espierre et de ses affluents*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 133-236.
- 44526 **Piérard (Chr.)**. *Un quart de siècle après la détermination de l'actuel cadastre : l'urbanisation du quartier Saint-Germain, à Mons*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 701-751. (Cf. n° 44359).
- 44527 **Vermeulen (A.)**. *De Leie. Natuur en cultuur*. Tielt, VVIA, 1986, 590 p.

B. À L'ÉCHELON LOCAL — OP LOKAAL VLAK

- 44528 **Ockeley (Jaak), Robijns (Luc) e.a.** *Groot-Aalst, een geschiedkundige verhandeling met inventarisatie van zijn straten en gebouwen : Deel 2 : Baardegem*. Aalst, Genootschap voor Aalsterse gesch., 1985, 276 p.
- 44529 **Guerlement (Willy)**. *Anderlues au fil des temps*. Anderlues, Éd. des trois sources, 1985, I : *Des origines à la fin de l'ancien régime*, 243 p.
- 44530 **Chantry (Fernand)**. *Antoing : le bourg, la ville, le bassin et chauffournier*. Jumet, Imprimerie provinciale du Hainaut, 1985, 124 p.
- 44531 **Spiessens (G.)**. *Op zoek naar het voormalig trompettenhuis op de Antwerpse O.-L.-Vrouwentoren*. Antwerpen, XXXII, 1986, 1, pp. 17-25.
- 44532 **Debouxthay (Pierre)**. *Les anciens privilèges d'Argenteau et d'Hermalle*. Bull. de la Soc. archéo.-histor. de Visé et de sa région, 1986, 10, pp. 22-27.
- 44533 **Duchesne (Albert)**. *Ath, une cité pas comme les autres*. Autour de la ville en Hainaut. S.l., 1986, pp. 791-800. [Cf. n° 44359].
- 44534 **Van Osta (W.)**. *Brasschaatse Herbergen in het verleden (vóór 1900)*. Breesgata. Brasschaats heemk. kr., IX, 1986, 2, pp. 14-21 ; 3, pp. 15-22 ; 4, pp. 16-23.
- 44535 **Chalon (Louis)**. *L'esprit de clocher*. Bressoux-Liège, éd. Dricot, 1986, 115 p.
- 44536 **Clybouw (K.)**. *De oude dorpskern*. Jb. Heemkr. „Ter Cuere”, Bredene, 1986, pp. 83-134. — In Bredene.
- 44537 **Charlier (G.), Stynen (H.), Ryckaert (M.) & Rau (J.)**. *Brugge Her-zien*. Brugge, Marc Van de Wiele, 1986, 143 p.
- 44538 **Trips (E.)**. *Café Vlissinghe 1515-1985. Een eeuwenoude Brugse herberg. Geschiedenis en anecdotes*. Brugge, Uitgaven Westvl. Gidsenkr., V.Z.W., 1986, 135 p.
- 44539 **Vandevyvere (Ernest)**. *Watervoorziening te Brugge van de 13de tot de 20ste eeuw*. Brugge, Koninklijke Gidsenbond van Brugge en West-Vl., 1983, 414 p.
- 44540 **Dehalu (J.)**. *Chanoines et recollets défenseurs de la «Cinacienne»*. Cercle culturel de Ciney, 1986, 71, pp. 1-39.
- 44541 **Remacle (Louis)**. *Le village de Coo et sa cascade*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 43-70 ; XVI, 1983-1984, pp. 31-51. — Date et origine de la cascade, navigation sur l'Amblève.
- 44542 **Marneffe (Louis)**. *Crisnée. Chronique des gens et des choses*. Loncin, chez l'auteur, r. de Jemeppe 69-53, 1986, 355 p.

- 44543 **Philippe (E.)**. *Pour que rien ne se perde*. Au Pays des Rièzes et des Sarts (Cul-des-Sarts), 1986, 106, pp. 146-155, 206-222.
- 44544 **Debrouwere (M.) & Ducatteeuw (E.)**. *Van woonsteden en mensen in Desselgem*. Jb. Gesch. en Oudh. Kr. «De Gaverstreke», XIV, 1986, pp. 171-218. [Vervolg van n° 42616].
- 44545 **Bruyneel (F.)**. *Bergenkruis te Destelbergen*. Jb. heemk. Kr. van de Oost-Oudburg, XXIII, 1986, pp. 127-146.
- 44546 *Mémoire de l'entité d'Eghézée-Dhuy-les-Boscailles*. Éghezée, 1985, 2 vols.
- 44547 **Van Bellingen (F.) e.a.** *Dielegem : Geschiedenis van een site*. De Brabantse Folklore, 1986, 251, pp. 202-269.
- 44548 **Daamen (J.)**. *Dilsen in de historie*. Uitg. Heemkundige Kr. Dilsen, 1985, 56 p.
- 44549 **Steinröx (Hans)**. *Hattlich, eine alte (1.100 jährige) Kulturstätte im Hohen Venn*. Eupener Geschichts- und Museumsverein, XVII, 1983, pp. 31-88.
- 44550 **Sestu (A.) & Buslin (H.)**. *Histoire de Flénu*. Wasmès, 1986, 160 p.
- 44551 **François (J.)**. *Notaires religieux et laïcs à Florennes de 1317 à 1985*. Florinas, III-IV, 1986, pp. 57-61.
- 44552 **Arnould (M.-A.)**. *Fontaine-l'Évêque, une ville jadis coupée en deux*. Hainaut tourisme, 1986, 235, pp. 43-48.
- 44553 **Brogmez (Yvette) & Dereine (Georges)**. *Fontenelle. À la rencontre du passé*. Thy-le-Château, 1986, 292 p.
- 44554 **Angot (R.)**. *Fosses-la-Ville. Quelques précisions*. Pays de Namur, 1986, 106, pp. 1-6.
- 44555 **Geusens (August)**. *Genck toen ...* Genk, Heemkr. Heidebloemke, 1985, 240 p.
- 44556 **Gysseling (M.)**. *Uit de vroege geschiedenis van Gent en de Oost-Oudburg*. Jb. heemk. Kr. de Oost-Oudburg, XXIII, 1986, pp. 5-87.
- 44557 **Levis (E.)**. *Het stapelhuis aan het handelsdok*. Ghendtsche Tijdinghen, XV, 1986, pp. 64-85.
- 44558 **Van Aerde (R.)**. *Van St.-Pietersabdij tot St.-Pieterskazerne*. Ibid., pp. 139-161.
- 44559 **Van Wesemael (M.)**. *Het Rasphuis. Over de banale afbraak van een banaal gebouw al rondneuzend in het verleden opgerakeld*. Ibid., pp. 1-27.
- 44560 **Van Aerde (R.)**. *Het Militair Hospitaal*. Ibid., pp. 90-105.
- 44561 **Van Landeghem (Petrus) & Smet (Werner)**. *Haasdonk in heden en verleden*. Nieuwerkerken-Waas, Ten Bos, 1984, 136 p.
- 44562 **Collard (Jacques)**. *Quelques souvenirs de Haccourt. Haccourt autrefois*. Bull. de la Soc. archéo.-histor. de Visé et de sa région, 1986, 10, pp. 19-22, 28-30.
- 44563 **Renson (G.)**. *Varia Hallensia*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 4-5-6, pp. 203-211.
- 44564 **Smeers (Raymond)**. *La petite histoire de La Préalle*. Herstal, «La Charlemagn'rie», Imp. Fortemps, 1985, 48 p.
- 44565 **Clotuche (E.)**. *Promenade à Herve*. Dison, G. Lelotte, 1985, 60 p.
- 44566 **Bonenfant (P.-P.), Destexhe (G.) & Jurion-de Waha (Fr.)**. *Fortification protohistorique et historique à Huccorgne, la Haie des Pauvres (Liège)*. Congrès de Nivelles, 1984, Actes, t. 1, pp. 64-65. [Cf. n° 44357].
- 44567 **Patteet (L.)**. *Twee bruggen over de Demer te Langdorp*. Het oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 3, pp. 115-123.
- 44568 **Neys (R.)**. *Kalmthout en de Pest*. Calmthoutania, XXXVIII, 1986, 2, pp. 109-124.
- 44569 **Van Noonacker (E.)**. *Duizend Kortrijkse straten*. S.l., 1986, 592 p.
- 44570 **Verbesselt (J.)**. *Lettelhedeghem*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 4-5-6, pp. 237-256 ; 10-11-12, pp. 441-464.
- 44571 **Remont (Léopold)**. *Le D'ju d'là. Promenade dans l'ancien quartier d'Outre-Meuse*. (Publié par S. Leyh-Bodson). Verviers, Imprim'express, 1986, 143 p.
- 44572 **Remy (Hélène)**. *Monographie archéologique. Communes de Lierneux et de Trois-Ponts*. Glain et Salm, XXIV, 1986, pp. 38-58.

- 44573 **Lens (A.)**. *Lier voorheen en nu*. Antwerpen, Werkgroep Cultuur en Wetenschap, 1986, 400 p.
- 44574 **Torfs (Jan)**. *Geschiedenis van Leuven : van den vroegsten tijd tot op heden*. Tienen, Ripova, 1984, 439 p. (Brabantse geschiedkundige documenten).
- 44575 **Lefebvre (J.)**. *Naissance d'une ville : La Louvière*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 695-700. (Cf. n° 44359).
- 44576 **Clevis (H.)**. *Maastricht : vestingwandeling*. Maastricht : Stichting Maastricht Vestingstad, 1984, 60 p.
- 44577 **Boonen (M.)**. *De Maaseiker Wallen*. De Maaseikenaar, XVI, 1985, 2-3, pp. 41-104.
- 44578 **Hallet (B.)**. *Marchin, village frontière*. Marchin «Bia Viédje», 1980-1981, 7, pp. 5-12.
- 44579 **Chapelle (J.)**. *Marchin avant le moyen-âge*. Marchin «Bia Viédje», 1984-1985, 9, pp. 43-53.
- 44580 **Pasquini (Rica)**. *Les potales de Marchin*. Marchin «Bia Viédje», 1984-1985, 9, pp. 5-16.
- 44581 **Cornelis (Arthur)**. *Geschiedenis van Meerhout/Gestel*. Meerhout, Parochiecomité van Meerhout/Gestel, 1984, 208 p.
- 44582 **Delvaux (H.)**. *De historische banden tussen Merksem en Bergen-op-Zoom*. De Kijkuit. Merksems Heemk. Ts., XIV, 1986, 2, pp. 10-19.
- 44583 **Carlier (G.)**. *Document historique sur Mévergnies*. Présenté par **Pardonge (J.)**. Bull. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, XX, 1986, pp. 386-399, 402-413.
- 44584 **Laenen (M.)**. *Duizend jaar wonen in Millen*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 4, pp. 257-261.
- 44585 **Driesen (W.)**. *Het hoevehuis te Millen (16de eeuw-1940)*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 4, pp. 346-382.
- 44586 **Melard (L.)**. *Millen, van natuurlandschap tot cultuurlandschap*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 4, pp. 262-345.
- 44587 **Sarot (L.)**. *Un coin d'Ardennes en Hainaut : Montignies-sur-Roc et son château*. Hainaut tourisme, 1986, 235, pp. 65-71.
- 44588 **Nauwelaers-Wanders (Geertruida)**. *Neerharen door de jaren heen*. Neerharen, Geertruida Nauwelaers-Wanders, 1985, 187 p.
- 44589 **Torfs (Frans)**. *Het vroegere Putte met Grasheide en Peulis*. Nieuwkerken-Waas, Het Streekboek, 1984, 112 p.
- 44590 **Mertens (J.)**. *De geschiedenis van Nieuwmoer*. Calmpthoutania, XXXVIII, 1986, 1, pp. 1-84.
- 44591 **Soussigné (Alfred)**. *Olloy en terre d'Hierges*. En Fagne et Thierache (Presgaux), XIX, 1986, 74, pp. 28-36.
- 44592 **Van Damme-Mairesse (M.) & Delvigne (G.)**. *Répertoire des bourgeois de Namur. II*. Bruxelles, 1986, 307 p. (Arch. de l'État à Namur).
- 44593 **Bets (P. V.)**. *Geschiedenis der gemeenten Oplinter, Bunsbeek en Hauthem, alsook der abdij van Oplinter*. Tienen, Ripova, 1984, 300 p. (Brabantse geschiedkundige documenten).
- 44594 **Lindemans (Jan)**. *Geschiedenis der gemeente Opwijk*. Opwijk, Davidsfonds, 1983, 304 p.
- 44595 **Opsommer (R.)**. *Oudenaardse reliëfrekeningen en hun belang voor de plaatselijke geschiedenis*. Hand. van de geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 135-142.
- 44596 **Lauwers (P.)**. *Peer in zijn oude stadrechten hersteld*. Limburg, LXV, 1986, 1, pp. 1-17.

- 44597 **Philippart (S.)**. *Péruwelz, ville campagnarde*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 753-763. (Cf. n° 44359).
- 44598 **Hoste (Yvan) & Stockman (Luc)**. *Geschiedenis van Poeke*. Aalter, Gemeentebestuur, 1985, XXXII, 533 p.
- 44599 **Bollaert (A.)**. *De smidse langs de Bredeweg te Poesele*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 83-98 ; 252-261.
- 44600 **Auquier (A.)**. *Quaregnon. Passé ... présent*. Quaregnon, chez l'auteur, 1986, 175 p.
- 44601 **Macours (Francis)**. *Rocourt d'antan*. Alleur, chez l'auteur, 48, r. Th. Grisard, 1986, 168 p.
- 44602 **Bavay (G.)**. *Ronquières : histoire d'un paysage*. Hainaut tourisme, 1986, 236, pp. 95-101.
- 44603 **Sarot (L.)**. *L'entité de Rumes, une trinité aux trois visages*. Hainaut tourisme, 1986, 239, pp. 209-214.
- 44604 **Van Grasdorff (Gilles)**. *Au pays de Verhaeren : chronique d'un village des Flanders : Saint-Amand-L'Escaut*. Paris, France-Empire, 1985, 238 p. (Si 1900 m'était conté ...).
- 44605 **Schnackers (Jos.)**. *Saint-Remy-lez-Dalhem*. Soc. d'H. et d'archéol. du plateau de Herve, Bull., 1986, 49, 1986, pp. 35-71.
- 44606 **Staes (J.)**. *'s-Hertogenbosch 800 jaar en de contacten met de moederstad Leuven*. Meer Schoonheid, XXXIII, 1986, 3, pp. 33-37.
- 44607 **Marquet (Léon)**. *D'où vient le mot Bobelin ?* H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 31-39.
- 44608 **Fontaine (Serge) & Kaefer (Walter)**. *Témoins muets du passé. Étude d'épigraphie. Croix vicinales de la Commune de Stavelot. 2e partie*. Folklore Stavelot Malmédy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 55-66.
- 44609 **Lauwers (Jos)**. *Steenokkerzeel, Ter Ham, Wambeek en Hummelgem*. Perk, Jos Lauwers, 1985, deel I : 847 p.
- 44610 **Janssens de Varebeke (A.)**. *Was Temse ooit „Durmemonde” ?* Ann. van de oudheidk. Kr. van het Land van Waas, LXXXIX, 1986, pp. 158-176.
- 44611 **Vanvinckenroye (W.)**. *Tongeren, Romeinse stad*. Tielt, Lannoo, 1985, 108 p.
- 44612 **Gillis (Cecile)**. *Terugblik op Turnhout*. Nieuwkerken-Waas, Het Streekboek, 1985, 112 p.
- 44613 **Carlier (Marlyse)**. *Le Parc naturel Viroin-Hermeton*. Monographie n° 3, Vierves-sur-Viroin, 1986, 219 p.
- 44614 **Knaepen (John)**. *Les plus anciennes rues et places de Visé principalement des origines au XVIe siècle*. V. Notices visétoises, XVII, 1986, pp. 393-432. [Vervolg van nr. 42677].
- 44615 **Clokers (C.)**. «*Chronique. Chose remarquable arrivé dans le courant de plusieurs années*» par Barthélemy Joseph Marechal, de Vivegnis. Le Musée herstalien, 1986, 31, pp. 11-16.
- 44616 *Vochte 25 jaar, 1960-1985*. Vucht, 1985, 81 p.
- 44617 **Lemaigre (Ghislaine)**. *Warfusée*. Maisons d'hier et d'aujourd'hui, XVIII, 1986, 72, pp. 16-43.
- 44618 **Martin (J.)**. *Wavre. Histoire de l'Hôtel Royal*. Wavriensia, XXXV, 1986, 5, pp. 147-151.
- 44619 **Martin (J.)**. *Wavre. Histoire de la Cense de Flandre*. Wavriensia, XXXV, 1986, 2, pp. 53-58. (Ferme, xve-xixe s.).
- 44620 **Dereine (Georges)**. *Notice historique sur le village de Weillen*, Le Mollignard (Falaën), 1986, pp. 19-37, 63-75, 103-115, 142-155.
- 44621 **Lauwerys (J.)**. *Wortel. Bouwstoffen voor een geschiedenis*. Hoogstratens Oudh. Kr., L, 1982 [1986], 250 p.

III. HISTOIRE PAR ÉPOQUES – GESCHIEDENIS IN TIJDVAKKEN (6)

A. De la préhistoire à la naissance des principautés territoriales – Van de voorgeschiedenis tot aan het ontstaan van de vorstendommen

1. Bibliographie – Bibliografie

- 44622 *Archeologie in Oost-Vlaanderen*. Toerisme in Oost-Vlaanderen, XXXV, 1986, speciale uitgave.
- 44623 **Willems (W. J. H.)**. *Archeologische kroniek van Limburg over 1985*. Publ. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXII, 1986, pp. 203-246.
2. Époque mérovingienne, évangélisation, époque carolingienne – Merovingische tijd, de evangelisatie, de Karolingen
- 44624 **Otte (M.) & Willems (J.)**. *La civilisation mérovingienne dans le bassin mosan. Actes du Colloque international d'Amay – Liège du 22 au 24 août 1985*. Liège-Amay, CAHC, 1986, 300 p. **Roosens (Héli)**. *Regards sur un demi-siècle d'archéologie franque*, pp. 17-22. **Dierkens (Alain)**. *Quelques aspects de la christianisation du pays mosan à l'époque mérovingienne*, pp. 29-63. **Otte (Marcel)**. *Liège à l'époque mérovingienne*, pp. 65-86. **Hoffsummer (Patrick)**. *L'occupation mérovingienne de Sclayn et ses prolongements au Bas Moyen Âge*, pp. 87-100. **De Boe (Guy)**. *Un village germanique de la seconde moitié du IVe siècle et au début du Ve siècle à Neerharen-Rekem (Limbourg)*, pp. 101-110. **Lemant (Jean-Pierre)**. *Aspect du peuplement franc dans la haute vallée mosane*, pp. 121-152. **Delarue (Thomas)**. *Quelques remarques à propos des mérovingiens dans le bassin mosan*, pp. 153-160. **Engen (Luc)**. *Les sarcophages mérovingiens dans la vallée de la Meuse*, pp. 161-170. **Thirion (Eugène)**. *L'origine des sarcophages et leur diffusion dans la vallée de la Meuse*, pp. 171-180. **Alenus-Lecerf (Jeannine)**. *Le cimetière de Vieuxville : quelques considérations préliminaires*, pp. 181-194. **Docquier (Jules) & Bit (Richard)**. *Nécropole de Saint-Victor à Huy*, pp. 195-210. **Roosens (Héli)**. *Damasquinures en style animalier de Ben-Ahin, Hamoir et Vieuxville*, pp. 211-224. **Tilkin-Peters (Catherine)**. *Traits particuliers et évolution de la céramique mérovingienne des régions mosanes*, pp. 225-240. **Willems (Jacques)**. *La production de poterie à l'époque mérovingienne dans la région hutoise*, pp. 241-260. **Van Ossel (Paul)**. *Céramiques de la fin de l'époque romaine et du Haut moyen âge à Herstal (Pré Wigy)*, pp. 261-267. **Frère (Hubert)**. *Les monnaies mérovingiennes du pays mosan*, pp. 269-280. **Doyen (Jean-Marc)**. *Monnaie d'argent anglo-saxonne de Huy*, pp. 281-284.
- 44625 **Docquier (J.), Straus (J. A.), Thirion (E.) & Willems (J.)**. *Huy au temps de la christianisation et des mérovingiens. Catalogue d'exposition*. Huy, 1984, 9 pl., 32 p.
- 44626 **Délisée (M.), Hoffsummer (P.), Peters (C.) & Mathot (P.)**. *Les fouilles de la Grand-Place à Sclayn et la découverte d'un habitat mérovingien*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 88-89. (Cf. n° 44357).
- 44627 **Arnold (Nicole)**. *Premiers peuplements, premières invasions*. Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, 1985, pp. 12-15. – [de - 7000 à + 700].

(6) Pour tout ce qui se rapporte à l'archéologie, seul ce qui paraît essentiel a été relevé, étant donné l'existence d'une bibliographie exhaustive.

Daar ook voor archeologie uitvoerige gespecialiseerde bibliografieën verschijnen, worden hier slechts de allerbelangrijkste bijdragen opgenomen.

- 44628 **Brulet (R.), Ghene-Dutois (M.-J.), Coulon (G.)**. *Le quartier Saint-Brice de Tournai à l'époque mérovingienne*. Rev. du Nord, LXVIII, 1986, pp. 361-369.
- 44629 **Verhulst (A.) (éd.)**. *Le grand domaine aux époques mérovingienne et carolingienne : actes du colloque international : Gent, 8-10 septembre 1983. Die Grundherrschaft im frühen Mittelalter : Abhandlungen des internationalen Kolloquiums, Gent, 8-10 september 1983*. Louvain-la-Neuve, Belgisch Centrum voor Landelijke Geschiedenis – Louvain-la-Neuve, Centre belge d'h. rurale, 1985, 206 p. (Publ. van het Belg. Centrum voor Landelijke Gesch., n° 81).
- 44630 **Dalemans (Cl.) & Streel (M.)**. *La Via Mansuerisca, enfouie dans la Fagne des Wez, est mérovingienne, pas romaine*. Hautes Fagnes, LII, 1986, pp. 93-101.
- 44631 **Nekrassoff (Serge)**. *À propos de la voie dite «Mansuerisca»*. Ibid., p. 50.
- 44632 **Alenus-Lecerf (Jeannine)**. *Le cimetière mérovingien d'Orp-le-Grand (Brabant)*. Congrès de Nivelles, 1984, I, p. 87. (Cf. n° 44357).
- 44633 **Berings (G.)**. *Les patronages de saints dans la vallée de l'Escaut. Esquisse d'une méthode de recherche sur la christianisation*. Revue du Nord, LXVIII, 1986, pp. 433-453.
- 44634 **Dierkens (A.)**. *Saint-Amand et la fondation de l'abbaye de Nivelles*. Ibid., pp. 325-334.
- 44635 **Verhulst (A.)**. *Saint Bavon et les origines de Gand*. Ibid., pp. 455-470.
- 44636 **Gauthier (Nancy)**. *A-t-on conservé l'épithaphe de saint Servais de Tongres ?* Ibid., pp. 499-510.
- 44637 **Van Acker (K. G.)**. *Geldulfus cum adiutorio abbatum XII loricatorum ducat*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 159-167. (10de e.).
- 44638 **Thirion (Eugène)**. *Un important témoin du culte d'Attis trouvé sous la collégiale Saint-Georges d'Amay*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 107-108. (Cf. n° 44357).
- 44639 **Joris (A.)**. *Charlemagne et l'Orient. Réflexions*. Musée herstalien, 1986, 30, pp. 4-7.
- 44640 **Ganshof (François-L.)**. *La Belgique carolingienne*. Bruxelles, La Renaissance du Livre, 1986, 174 p. (Coll. Notre Passé).
- 44641 **Willems-Lagamme (Christiane)**. *Évolution du peuplement de la Haute Ardenne à l'époque carolingienne du milieu VIIIe siècle à l'extrême fin du Xe siècle. (Lierneux, Malmedy, Stavelot, Vielsalm)*. Glain et Salm, XXIII, 1985, pp. 12-33.
- 44642 **Joris (André)**. *Herstal dans l'empire carolingien*. Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, 1985, pp. 16-22.
- 44643 **France (J.)**. *The Military History of the Carolingian Period*. Rev. Belge d'H. Militaire – Belg. Ts. voor Militaire gesch., XXVI, 1986, 1, pp. 81-100.
- 44644 **Cools (E.)**. *De „Karolingische kerk” van Torhout ... Een Romeinse wachttorens ?* Westvlaamse Archaeologica, II, 1986, pp. 81-90.
- 44645 **Berings (G.)**. *Een nieuwe historische aanduiding over de rol van Petegem bij Oudenaarde in de 9de eeuw*. Hand. van de geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 125-134.

**B. Époque des principautés médiévales
– De tijd der middeleeuwse vorstendommen**

1. *Généralités ; les institutions ; le droit ; histoire politique et militaire – Algemeenheden ; de instellingen ; het recht ; politieke en militaire geschiedenis*
- 44646 **Schein (S.)**. *The Image of the Crusader Kingdom of Jerusalem in the Thirteenth Century*. Belg. Ts. voor Filol. en Gesch. – Rev. Belge de Philol. et d'H., LXIV, 1986, 4, pp. 704-717.
- 44647 **Despy (Georges)**. *Godefroid de Bouillon : mythes et réalités*. Ac. R. de B. Bull. de la classe des l. ..., LXXI, 1985, pp. 249-275.
- 44648 **Kinnaert (L.)**. *Het doel van de reis van Willem van Rubroeck (1253-1255)*. Franciscana, XLI, 1986, 3, pp. 177-200.

- 44649 **Blockmans (Willem)**. *Vertretungssysteme im niederländischen Raum im Spätmittelalter*. Der Ost- und Nordseeraum, Hansische Studien, VII, Weimar, 1986, pp. 180-189.
- 44650 **Gaier (Claude)**. *Technique des combats singuliers d'après les auteurs «bourguignons» du xve siècle*. Le Moyen Âge, XCI, 1985, pp. 415-457 et XCII, 1986, pp. 5-40.

2. *Histoire économique et sociale – Ekonomische en sociale geschiedenis*

- 44651 **Verhulst (Adriaan)**. *Aux origines de nos villes*. Liège, Fac. ouverte. Section d'h., 1985, 9 p. (L'h. aujourd'hui : nouveaux objets, nouvelles méthodes ; B 24).
- 44652 **Verhulst (A.)**. *La vie urbaine dans les anciens Pays-Bas avant l'an mil*. Le Moyen Âge, Rev. d'H. et de Philol., XCII, 1986, 2, pp. 185-210.
- 44653 **De Win (P.)**. *De lagere adel in de Bourgondische Nederlanden*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 3-4, pp. 171-208.
- 44654 **De Ridder-Symoens (H.)**. *Possibilités de carrière et de mobilité sociale des intellectuels-universitaires au moyen âge*. Proceedings of the first interdisciplinary Conference of Mediaeval Prosopography held at Bielefeld, 3-5 dec. 1982. Published in Kalamazoo – 1986. Gent, 1986, 15 p. (Studia historica Gandensia, 258). – Overdruk.
- 44655 **Prevenier (W.), Van Uytven (R.), Van Cauwenberghe (E.) ed.** *Sociale structuren en topografie van armoede en rijkdom in de 14de en 15de eeuw. Methodologische aspecten en resultaten van recent onderzoek. – Structures sociales et topographie de la pauvreté et de la richesse aux XIVe et XVe siècles. Aspects méthodologiques et résultats de recherches récentes. Handeling – Actes*. Gent, 1986, 175 p. (Studia historica Gandensia, n° 267).
- 44656 **Fernandez (P.)**. *Het verschijnsel kindermoord in de Nederlanden (14de-15de eeuw)*. Ibid., pp. 111-134.
- 44657 **Maes (M.)**. *Kledij als teken van marginaliteit in de late middeleeuwen*. Ibid., pp. 135-156.
- 44658 **Dumon (M.)**. *The Registers of the Magistrates of Ghent and Antwerp, a Source of social and economic History (ca. 1490-1507)*. Ibid., pp. 89-98.
- 44659 **Boone (Marc), de Hemptinne (Thérèse) & Prevenier (Walter)**. *Fictie en historische realiteit. Colijn van Rijsses „De Spiegel der Minnen”, ook een spiegel van sociale spanningen in de Nederlanden der late Middeleeuwen?* Jb. van de Kon. Soevereine Hoofdkamer van Rethorica „De Fontaine” te Gent, XXXIV, 1984, pp. 9-33. (Studia Historica Gandensia, 263, Gent, 1985).

3. *La vie religieuse : l'organisation ecclésiastique ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les saints – Godsdienstig leven : kerkelijke inrichting ; de seculiere geestelijkheid en de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de heiligen*

- 44660 **Simons (W.)**. *Bedelordevestiging en middeleeuws stadswezen. De stand van zaken rond de hypothese – Le Goff*. Ts. voor sociale gesch., XII, 1986, pp. 39-52.
- 44661 **Deschepper (A.)**. *Minderbroeders uit de Nederlanden in het Heilig Land. Hun werkzaamheden en hun dienstverlening aan de pelgrims*. Franciscana, XLI, 1986, 2, pp. 121-134.
- 44662 **Milis (L.)**. *La conversion en profondeur. Un processus sans fin*. Rev. du Nord, LXVIII, 1986, pp. 487-498.
- 44663 **Ruyffelaere (Peter)**. *Les 'historiae foundationum monasteriorum' et leurs sources orales au XIIe siècle*. Sacris Erudiri, XXIX, 1986, pp. 61-85.
- 44664 **Jocqué (Luc)**. *De Victorijnse wetgeving als inspiratiebron voor de constituties van Windesheim*. Ons Geestelijk Erf, LIX, 1985, pp. 211-224.
- 44665 **Jocqué (Luc)**. *Saint-Victor et Windesheim. L'influence de la législation victorine sur les usages windeshémiennes au début du xve siècle*. Sacris Erudiri, XXIX, 1986, pp. 313-360.

- 44666 **Braekman (M. F.)**. *Les sources liturgiques et les épitaphes médiévales*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 437-446. (Cf. n° 44357).
- 44667 **Waegeman (Annick)**. *Hildegarde van Bingen, mystica (1098-1179)*. Spiegel Historiae, XIX, 1984, 11, pp. 478-484.
- 44668 **Verhoeven (G.)**. *De cultus van het heilig Hout te Dordrecht : het onstaan van een bedevaart in de late middeleeuwen*. In de schaduw van de eeuwigheid. Tien studies over religie en samenleving in laat-middeleeuws Nederland aangeboden aan prof. dr. A. H. Bredero, Utrecht, 1985, pp. 200-223, 296-299. — H. Kruisrelik in Brugge en Middelburg (O.-VI.).
4. *Histoire de la culture : l'enseignement ; les sciences ; les arts — Kultuurgeschiedenis : onderwijs ; wetenschappen ; kunst*
- 44669 **Simons (W.)**. *Jan van Waasten en de Gregoriaanse hervorming*. De Franse Ned. — Les Pays-Bas Français, Jb., XI, 1986, pp. 191-213.
- 44670 **Bossuyt (I.)**. *Johannes Ockegem (vers 1410-1499). Un compositeur flamand au service des rois de France*. Septentrion, Rev. de culture néerlandaise, XV, 1986, 2, pp. 37-40.
- 44671 **Van Eemeren (G.) & Willaert (F.) ed.** *'t Ondersoek leert. Studies over middeleeuwse en 17de-eeuwse literatuur ter nagedachtenis van Prof. Dr. L. Rens*. Leuven-Amersfoort, Acco, 1986, 352 p. **Janssens (J.)**. *Segher Diengotgaf of Jacob van Maerlant aan het woord ? Blinde motieven bij Segher of structurele verwijzingen van Maerlant ?*, pp. 43-52. **De Baere (G.)**. *Verlangde Hadewijch naar visioenen ?*, pp. 55-64. **Van de Wijer (I.)**. *En geen mens die de achtergrond niet onmiddellijk zag. Naar een interpretatie van de Middelnederlandse Seghelijn*, pp. 65-78. **Reynaert (J.)**. *Muziek als levenskunst : lied 101 uit het Gruuthuse-handschrift*, pp. 78-92. **Lingier (C.)**. *Middeleeuwse handschriften van Sint-Bernardus uit Belgische benedictijnenkloosters. Het getuigenis van de oude bibliotheek-catalogi*, pp. 105-124. **Breugelmans (R.)**. *Een fragment van een onbekende druk van de Wapene Martijn. Beschrijving, commentaar en transcriptie*, pp. 125-136. **Waterschoot (W.)**. *Receptie van D'Heere in de zestiende eeuw : Houwaert en Van Mander*, pp. 137-150. **Van Eemeren (G.)**. *Dramatische auteurs uit de periode 1600-1650 en sommige van hun voorkeuren. Een eerste overzicht*, pp. 165-178.
- 44672 **Duijvestijn (B. W. T.) ed.** *De Antwerpse Madelgijsfragmenten*. Antwerpen, Arch. en Museum voor Vl. Cultuurleven, 1983, 75 p.
- 44673 **Opsomer-Halleux (C.)**. *Les «hermeneumata Bruxellensia» et le problème des synonymies botaniques médiévales*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 522-534. (Cf. n° 44357).
5. *L'archéologie médiévale — Archeologie van de middeleeuwen*
- 44674 **De Meulemeester (J.)**. *Maisons fortes : une perspective flamande*. **Bur (M.) (ed.)**. *La maison forte au moyen-âge. Actes de la table ronde de Nancy-Pont-à-Mousson des 31 mai-3 juin 1984*, Paris, 1986, pp. 87-93. — O.m. Veurne, Alveringem, Loker, Dudzele en Assebroek.
- 44675 **De Meulemeester (J.)**. *Burchten en stadsontwikkeling : archeologische beschouwingen bij de kaarten van Jacob van Deventer*. De Duinen, XVI, 1986, pp. 73-91.
- 44676 **Van Nerom (C.)**. *«Carreaux cisterciens», briques à inscriptions, carreaux incrustés et carreaux peints à l'abbaye des Dunes*. De Duinen, XVI, 1986, pp. 7-34.
- 44677 **Claassen (A.)**. *Middeleeuws en laat-middeleeuws Aardewerk van de Achelse Tomp*. Achel, A. Claassen, 1986, 168 p.
- 44678 **Denissen (S.)**. *De glasvondsten uit een afvalput van het Onze-Lieve-Vrouwehuis, Keizerstraat nr. 9 te Antwerpen*. Bull. Antwerpse ver. voor Bodem.- en Grottonderzoek, 1986, 4, pp. 1-32.

- 44679 Soers (K.). *Volle middeleeuwse versterking te Assebroek ?* Arsbroek, III, pp. 76-90.
- 44680 Mignot (Ph.). *Fouilles d'un bâtiment rural médiéval à Chevetogne, Ciney*. Documents d'archéologie régionale (Louvain-la-Neuve), 1, 1986, pp. 119-126.
- 44681 De Jonghe (D.) & Daemen (S.). *De Sint-Niklaaskerk in Gent : opgegraven textielresten*. Stadsarcheologie, X, 1986, pp. 2-21.
- 44682 Laleman (M. C.), Lievois (D.) & Raveschot (P.). *De top van de Zandberg*. Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek. Ibid., pp. 2-61. — Gent.
- 44683 Decock (W.), Eryvnyck (A.) & Van der Plaetsen (P.). *Beenderen van de 13de eeuw in de Belfortstraat*. Ibid., pp. 61-64.
- 44684 Huysentruyt (P.) & Masschelein (J.). *Archeologisch verleden van Harelbeke*. Harelbeke, Stedelijke informatiedienst, 1985, 88 p.
- 44685 Van Lith (S. M. L.). *Laat-Romeins en vroegmiddeleeuws glas uit Maastricht*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 3, pp. 146-155.
- 44686 Verhaeghe (F.). *Een duif op een dak te Poederlee en andere middeleeuwse nokversieringen*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1986, 1, pp. 9-44.
- 44687 Cambier (A.). *Intakte gedeelten van de romaanse Sint-Hermeskerk tijdens de laatste restauratie ontdekt : een restauratieprobleem en een her-restaurering van de noorder kruisbeuk*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 111-115.

C. Les différentes principautés – De vorstendommen (7)

1. BRABANT, LIMBOURG, OUTRE-MEUSE, MALINES — BRABANT, LIMBURG, OVERMAAS, MECHELEN

- a. *Généralités. Géographie historique ; la dynastie ; les institutions : le droit ; les événements politiques, militaires et diplomatiques – Algemeenheden. Historische aardrijkskunde ; de dynastie ; de instellingen ; het recht ; politieke, militaire en diplomatieke gebeurtenissen*
- 44688 Lousse (E.). *Histoire du Brabant, jusqu'aux incursions des Normands*. Le Folklore Brabançon, 1985, 246, pp. 160-185.
- 44689 Nikolay (Willi). *Die Ausbildung der ständischen Verfassung in Geldern und Brabant während des 13. und 14. Jahrhunderts*. Bonn, L. Rohrscheid Verlag, 1985, 176 p. (Rheinisches Archiv, n° 118).
- 44690 Van Doorselaar (J.). *Het Groot Onderzoek van 1389 (slot)*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 7-8-9, pp. 363-370. [Vervolg van nr. 42724].
- 44691 Kinnaert (L.). *Willem van Rubroek, niet : Van Ruisbroek*. De Brabantse Folklore, 1986, 249, pp. 2-16.

(7) Les principautés sont classées dans l'ordre alphabétique. Toutefois, les principautés (tels le Limbourg et Looz) qui ont été rattachées à d'autres principautés au cours du moyen âge, sont réunies à ces dernières dans l'énumération. Par ailleurs, les petites principautés (Tournai, Malines, Stavelot-Malmédy) sont incluses dans la principauté importante la plus proche.

De vorstendommen worden in alfabetische volgorde behandeld. Vorstendommen, welke in de loop van de Middeleeuwen door een ander werden veroverd (bv. Limburg en Loon), worden samen met het overwinnende vorstendom behandeld. Kleine vorstendommen als Doornik, Mechelen en Stavelot-Malmédy worden samen met het nabijliggend grote vorstendom behandeld.

b. *Histoire économique et sociale – Economische en sociale geschiedenis* (8)

- 44692 *De edelen in het hertogdom Brabant*. Brussel, UFSAL – Centrum voor Brabantse Gesch., 1985, 209 p. Vanhemelryck (F.). *Inleiding*, pp. 5-9. Verbesselt (J.). *De oudste Brabantse adel en feodaliteit*, pp. 9-44. Van Ermen (E.). *De familie van Wezemaal (ca. 1166-1464) : een synthese van drie eeuwen familiegeschiedenis*, pp. 45-74. Van Uytven (R.). *De Brabantse adel als politieke en sociale groep tijdens de late middeleeuwen*, pp. 75-88. Duerloo (L.). „Seer groote ongheregeltheden ... aengaende de titulen”, pp. 89-110.
- 44693 Asaert (Gustaaf). *Documenten voor de geschiedenis van de Antwerpse scheepvaart : voornamelijk de Engelandvaart (1404-1485). Source material for the history of Antwerp shipping : particularly the England trade (1404-1485)*. Brussel, Kon. Ac. voor Wet., L. en Sch. K. van B. Wet. Com. voor Maritieme Gesch., 1985, 242 p. (Collectanea maritima ; 2).
- 44694 Van Remoortere (L.). *De laatste rustplaats van een koningsdochter : Bonne de France († 1360) in het museum Mayer van den Bergh te Antwerpen*. Antwerpen, XXXII, 1986, 2, pp. 54-58.
- 44695 Van Acker (J.). *De Echternachteksten en Oud-Antwerpen*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 3-4, pp. 147-170.
- 44696 Van den Steene (W.). *De deelneming van de Mechelse schutters aan het beleg van Neuss (1474-1475). Een erelijst van teruggekeerde gildebroeders van St.-Sebastiaan*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 185-198.
- 44697 Van de Wijngaert (F. L.). *De grote brand van 29 mei 1342 te Mechelen*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 131-140.
- 44698 Dewalhens (P.). *Heurs et malheurs de Tirlemont, une des Chefs-Villes du Duché de Brabant, depuis le XIIIe siècle jusqu'à la fin du Règne de Charles-Quint*. Le Folklore Brabançon, 1985, 246, pp. 95-115.
- c. *La vie religieuse : l'organisation ecclésiastique à l'échelon supra-paroissial ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les saints – Het godsdienstig leven : de bovenparochiale kerkelijke inrichting ; seculiere geestelijkheid en de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de heiligen*
- 44699 de Waha (M.). *Documents sur le pèlerinage d'Aerschot. À propos d'un insigne de pèlerinage découvert au Slot (Woluwé-Saint-Lambert)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 447-457. (Cf. n° 44357).

(8) On s'est efforcé de traiter les villes comme un tout, c'est-à-dire qu'on y inclut des éléments qui pourraient paraître relever des rubriques voisines. On relève donc ici les travaux se rapportant aux institutions urbaines et à la vie religieuse à l'intérieur de la ville (même les monastères situés à l'époque à l'intérieur des villes). La distinction étant pourtant délicate, il conviendrait de se reporter aussi aux rubriques voisines. — Les travaux sont groupés par ville, et les villes sont classées par ordre alphabétique (selon l'initiale de leur nom officiel, français ou flamand, selon la région linguistique).

Er wordt naar gestreefd de steden als een geheel te behandelen. Dit brengt mee dat bepaalde elementen die met evenveel recht onder andere rubrieken zouden kunnen worden gezocht toch in deze rubriek worden opgenomen. Dit betreft b.v. de stedelijke instellingen, dit betreft ook de kerkelijke organisatie en het kerkelijk leven binnen het stadskader (zelfs de kloosters wanneer die binnen een stad gelegen waren bij hun ontstaan). Daar dit laatste onderscheid echter verre van duidelijk kan zijn is het veiliger toch ook de andere rubrieken te doorlopen. De bijdragen werden per stad bijeengebracht en de steden komen voor in de alfabetische volgorde (op grond van de officiële benaming, dus de Nederlandse of de Franse naargelang van het taalgebied).

44700 **Muraille-Samaran (C.)**. *Werner de Grez au château de Versailles*. Wavriensia, XXXV, 1986, 5, pp. 154-160.

d. *Histoire de la culture : généralités ; l'enseignement ; les sciences ; les arts – Kultuurgeschiedenis : algemeenheden ; het onderwijs ; de wetenschappen ; de kunsten*

44701 **Duverger (E.)**. *Bijdrage tot de geschiedenis van de Brusselse tapijtkunst tot omstreeks 1480*. Ts. voor Brusselse Gesch., III, 1986, 1-2, pp. 3-37.

44702 **De Keyser (H.)**. *Het ontstaan en de werkzaamheden van de Brusselse Rederijkerskamers tussen 1400 en 1500*. Ibid., pp. 65-75.

44703 **Hagg (B. H.)**. *De muziek in Brussel tijdens de 15de eeuw*. Ibid., pp. 38-64.

2. FLANDRE – VLAANDEREN

a. *Généralités. Géographie historique ; la dynastie ; les institutions ; le droit ; les événements politiques, militaires et diplomatiques – Algemeenheden. Historische aardrijkskunde ; de dynastie ; de instellingen ; het recht ; politieke, militaire en diplomatieke gebeurtenissen*

44704 **Donche (P.)**. *Enkele aanvullingen bij de levensbeschrijving van Jacob Donche, raadsheer bij de Raad van Vlaanderen († Dendermonde 1492)*. Hand. van de Mij. voor gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 77-84.

44705 **Dauchy (S.)**. *Een bevoegdheidsgeschil tussen de Stad Kortrijk en de Sint-Pietersabdij in de Middeleeuwen, voorwerp van een appel aan het Parlement van Parijs*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 229-234.

b. *Histoire économique et sociale – Economische en sociale geschiedenis*

(1) *Le commerce, l'industrie, les finances, les routes, les villes et la vie urbaine – De handel, de nijverheid, het geldwezen, het verkeerswezen, de steden en het stedelijk leven*

44706 **Huys (P.)**. *De oudste baljuwsrekeningen van Deinze*. Bijdr. tot de Gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 7-27.

44707 **Danneel (M.)**. *Quelques aspects du service domestique féminin à Gand d'après les registres et les manuels échevinaux des Parchons (2e moitié du xve siècle)*. Structures sociales ..., pp. 51-72. [Cf. n° 44656].

44708 **Laleman (M.-Chr.)**. *Gand et les enceintes urbaines médiévales*. Congrès de Nivelles, actes, III, 1984, pp. 201-211. (Cf. n° 44357).

44709 **Acke (R.)**. *De schepenbank van Ieper (1280-1330)*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 165-170.

44710 **Calonne (S.)**. *Les Martais et leur domaine lillois au XIIIe siècle*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 98-103. (Cf. n° 44357).

44711 **Deconinck (J.)**. *Notes complémentaires sur Thibald prévôt de l'église de Renaix et son fils Radulf (1084-1126)*. Ann. cercle histor. et archéol. de Renaix et du Ténement d'Inde, XXXV, 1986, pp. 33-43.

44712 **Deconinck (J.)**. *Quelques réflexions sur l'histoire de Renaix au haut moyen-âge*. Ibid., pp. 45-59.

44713 **Deconinck (J.)**. *Onuitgegeven 15de-eeuwse Ronsische stadsrekeningen*. Ibid., pp. 61-96.

(2) *Les campagnes ; seigneurs et seigneuries ; paroisses et villages ; paysans ; l'agriculture – Het platteland ; heren en heerlijkheden ; parochies en dorpen ; boeren en landbouw*

44714 **Van Butsele (P.)**. *Arnulf IV van Oudenaarde eerste baron van Pamele*. Hand. geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 59-85.

- 44715 **Opsommer (R.)**. *Het grafelijk leenhof „De Stenen Man” in Oudenaarde 13de-medio 16de eeuw*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 357-366.
- 44716 **De Ceunynck (R.) & Termote (J.) m. m. v. Van Strydonck (M.)**. *Laat-middeleeuwse veenwinning rond de Moeren*. Westvlaamse Archaeologica, II, 1986, pp. 61-71.
- 44717 **Kerckhaert (N.)**. *Een bladzijde Oost-Vlaamse geschiedenis De Graaffjansdijk*. Toerisme in Oost-Vlaanderen, XXXV, 1986, pp. 13-16.
- 44718 **Goeminne (L.)**. *Wederopbouw van een grafelijke windmolen te Petegem-aan-de-Leie in 1371*. Bijdr. tot de gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 29-74.
- 44719 **Goeminne (L.)**. *Onderhoud en herstellingen aan de twee grafelijke windmolens te Saaftinge in 1412*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 18-33.
- c. *La vie religieuse : l'organisation ecclésiastique à l'échelon supra-paroissial ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les saints — Het godsdienstig leven : de bovenparochiale kerkelijke inrichting ; seculiere geestelijkheid en de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de heiligen*
- 44720 **Declercq (G. A.)**. *Sekuliere kapittels in Vlaanderen, 10de-begin 13de eeuw*. De Leiegouw, 1986, pp. 234-242.
- 44721 **Geirnaert (N.)**. *Sint-Arnoldus van Tiegem, Patroon der Brugse brouwers in de middeleeuwen*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 333-336.
- d. *Histoire de la culture : généralités ; l'enseignement ; les sciences ; les arts — Kultuurgeschiedenis : algemeenheden ; het onderwijs ; de wetenschappen ; de kunsten*
- 44722 **Platelle (H.)**. *Légendes médiévales sur les naissances multiples. À propos d'un passage curieux de la Vita Donatiani (XIIe s.), archevêque de Reims et patron de Bruges*. Hand. Genootschap Gesch. «Soc. d'Émulation», Brugge, CXXIII, 1986, pp. 183-195.
- 44723 **Devliegher (L.) & Didier (R.)**. *Dertiende-eeuwse houtsculptuur in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Damme*. Damme, V.V.V., 1986, 27 p.
- 44724 **Cornelis (E.)**. *Kunstenaars en Kunstproductie in Gent tijdens de 15de eeuw*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 221-228.
- 44725 **Martens (M. P. J.)**. *Enkele middeleeuwse muurschilderingen te Gent. II : Gegevens op basis van documenten*. Hand. van de Mij. voor Gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 47-76. [Vervolg van nr. 42785].
- 44726 **Van Acker (K. G.)**. *Neen toch, opnieuw Walewein van Melle ?* Ibid., pp. 41-46.

3. HAINAUT ET TOURNAI — HENEGOUWEN EN DOORNIK

- 44727 **Cauchies (J.-M.)**. *Liste chronologique des ordonnances de Charles le Hardi, Marie de Bourgogne, Maximilien d'Autriche et Philippe le Beau pour le comté de Hainaut (1467-1506)*. Bull. Comm. r. des anciennes Lois et Ordonnances de Belgique, XXXI, 1986, pp. 1-125.
- 44728 **Scufflaire (Andrée)**. *Les fiefs directs des comtes de Hainaut de 1349 à 1505 : essai d'inventaire statistique et géographique*. Bruxelles, Arch. gén. du Royaume, IV, 1984, 383 p.
- 44729 **Cauchies (J.-M.)**. *Justice bicéphale et recours au prince en Hainaut à la fin du moyen âge*. Rev. d'H. du droit, LIV, 1986, pp. 113-126.
- 44730 **de Waha (M.)**. *Balfart et droit comtal de fortification en Hainaut*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 330-337. (Cf. n° 44357).
- 44731 **Van Melkenbeek (Monique)**. *Documenten uit de praktijk van de gedingbeslissende rechtspraak van Doornik*. Brussel, Kon. Ac. voor Wet. L. en Sch. K. van België, 1985, 91 p. (Iuris Scripta historica, I).

- 44732 **de Waha (M.)**. *Le compte communal de Bruges pour 1303 et le siège de Lessines*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athis, L, 1986, pp. 24-34.
- 44733 **Cullus (Ph.)**. *La délinquance dans les villes du comté de Hainaut à la fin du moyen âge*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 255-275. (Cf. n° 44359).
- 44734 **de Waha (M.) & Jurion-de Waha (F.)**. *Du «Bourg» à la ville : les premières enceintes du Hainaut*. Ibid., pp. 89-160.
- 44735 **Bavay (G.)**. *Construire à Braine-le-Comte (1363-1430). Écologie historique de l'habitat traditionnel*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 269-282. (Cf. n° 44357).
- 44736 **Renson (G.)**. *Oude documenten nopens Halle*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 118-125.
- 44737 **Jous (L.)**. *Actes anciens conservés à Lessines en l'hôpital Notre-Dame à la Rose*. Tablettes du Hainaut, VII, 1986, pp. 241-252. 1300-1344. [À suivre].
- 44738 **Piérard (Ch.)**. *Mons. Les hôtels de ville du XIIIe au XVe siècle*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 233-252. (Cf. n° 44357).
- 44739 **Dupont (J. A.)**. *Production et commercialisation de la brique à Mons au moyen-âge*. Mém. de la Comm. départ. d'h. et d'archéol. du Pas-de-Calais, XXII², 1986, pp. 33-51.
- 44740 **Dupont (J. A.)**. *Les professionnels de la construction à Mons à la fin du Moyen-âge*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 142-151. (Cf. n° 44357).
- 44741 **Dupont (J. A.)**. *L'urbanisme en matière de voirie à Mons à la fin du moyen âge*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 227-253. (Cf. n° 44359).
- 44742 **De Keyser (W.)**. *Les débuts du béguinage de Cantimpret à Mons (1245-1280)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 203-210. (Cf. n° 44357).
- 44743 **Van Overstraeten (D.)**. *Du hameau à la ville : Saint-Ghislain du Xe au XIVe siècle*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 175-183. (Cf. n° 44359).
- 44744 **Amand (M.)**. *Les enceintes médiévales de Tournai : documents inédits*. Ibid., pp. 161-174.
- 44745 **D'Haenens (A.)**. *Tournai vers 1095, évoqué par Hériman vers 1145. Une vision liminale de la réalité urbaine en transformation*. Ibid., pp. 81-87.
- 44746 **Dury (Chr.)**. *L'évolution démographique de Tournai au moyen âge*. Ibid., pp. 185-203.
- 44747 **Cauchies (J.-M.)**. *Les chartes du village de Sirault (1239-1243) : des compromis de circonstance*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 103-129.
- 44748 **Declercq (G. A.)**. *Documenten over de bisschoppelijke kanselarij van Doornik (1189-1198)*. Hand. van de Kon. Comm. voor Gesch., CLII, 1986, 1-4, pp. 1-24.
- 44749 **Pycke (Jacques)**. *Le chapitre cathédral Notre-Dame de Tournai de la fin du XIe à la fin du XIIIe siècle. Son organisation, sa vie, ses membres*. Bruxelles, Nauwelaerts, 1986, 391 pp. (Recueil de travaux d'H. et de Philol. de l'Univ. de Louvain, 6e série, 30).

4. NAMUR — NAMEN

- 44750 **Van Caulaert (J.-F.)**. *Le chirographe, source d'histoire rurale : le cas de Bassière aux XIVe et XVe siècles*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 302-314. (Cf. n° 44357).

5. LUXEMBOURG — LUXEMBURG

- 44751 **Despy (Georges)**. *La formation de la «Terre de Hierges» du XIe au XVe siècle*. Publ. de la section histor. de l'Institut. G.-D. de Luxembourg, CII, 1986, pp. 11-30.

6. PRINCIPAUTÉ DE LIÈGE, LOOZ, STAVELOT-MALMÉDY
 — DE VORSTENDOMMEN LUIK, LOON, STAVELOT-MALMÉDY

- a. *Généralités. Géographie historique ; les princes-évêques ; le chapitre Saint-Lambert ; les institutions ; le droit ; les événements politiques, militaires et diplomatiques — Algemeenheden. Historische aardrijkskunde ; de Prins-bisschop ; het St.-Lambrechtskapittel ; de instellingen ; het recht ; politieke, militaire en diplomatieke gebeurtenissen*

- 44752 **Bodem (O.)**. *Les Limbourgeois dans le martyrologe de Jean Crespin*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 410-425. (Cf. n° 44357).
 44753 **Gaier (Claude)**. *Le rôle des armes à feu dans les batailles liégeoises au XVe siècle*. Le Musée d'armes, XVI, 1986, 51, pp. 1-12. — Art de la guerre, pp. 31-37. (Cf. n° 44371).
 44754 **Gaier (Claude)**. *Prélude à un anniversaire : la valeur militaire du «Sanglier des Ardennes»*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 234-235. (Cf. n° 44357).
 44755 **Debouxhtay (Pierre)**. *Au temps du sanglier des Ardennes dans nos régions*. Bull. de la Soc. archéo.-histor. de Visé et de sa région, 1986, 10, pp. 15-17.

- b. *Histoire économique et sociale — Economische en sociale geschiedenis*

- (1) *Le commerce ; l'industrie ; les finances ; les routes ; les villes et la vie urbaine — De handel ; de nijverheid ; het geldwezen ; het verkeerswezen ; de steden en het stedelijk leven*

- 44756 **Tilkin-Peeters (Catherine)**. *Le quartier d'Outre-Meuse à Huy (Moyen âge)*. Bull. du c. archéol. Hesbaye-Condruz, XIX, 1985-1986, pp. 167-168.
 44757 **Bit (R.) Delhamende (G.), Docquier (J.) & Lauwerijs (E.)**. *Four de potier de la fin du XIe-début du XIIe siècle découvert à Huy en 1984*. Ibid., pp. 169-177.
 44758 **Ligot (F.)**. *Une Cave médiévale à Huy*. Ibid., pp. 179-189.
 44759 **Demonty (Philippe)**. *Documents concernant le mariage et la famille à Liège (XVe siècle)*. Bull. de la Comm. R. d'H., CLII, 1986, pp. 115-145.
 44760 **Pironet (Louis)**. *Un vestige archéologique spadois*. H. et archéol. spadoises, XII, pp. 82-88. — Mortier en grès d'époque romane.

- (2) *Les campagnes ; seigneurs et seigneuries ; paroisses et villages ; paysans, l'agriculture — Het platteland ; heren en heerlijkheden ; parochies en dorpen ; boeren en landbouw*

- 44761 **Brulet (Raymond)**. *Les sites fortifiés ruraux du Bas-Empire et du Haut Moyen âge dans le bassin mosan*. Civilisation mérovingienne dans le bassin mosan. Actes du Colloque ... 1985, Liège-Amay, 1986, pp. 111-120. (Cf. n° 44625).
 44762 **Kupper (Jean-Louis)**. *«Mulier nobilissima Ermengardis nomine»*. Contribution à l'histoire de la seigneurie rurale en Basse-Lotharingie. Publ. de la Section histor. de l'Institut. G.-D. de Luxembourg, CII, 1986, pp. 69-101. — Donation d'un domaine en Hesbaye.
 44763 **Munsters (A. J.)**. *Sire Ernoul de Steyn, een pseudo-Arnold van Stein (ca. 1360-1425)*. Histor. Jb. voor het Land van Zwentibold, VI, 1985, pp. 1-30.
 44764 **Ramakers (E.)**. *Heerten in de late middeleeuwen*. Publ. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXII, 1986, pp. 7-29.
 44765 **Venner (G.)**. *Linnen in de dertiende eeuw*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1986, 4, pp. 186-196.

- c. *La vie religieuse : l'organisation ecclésiastique à l'échelon supra-paroissial ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les saints – Het godsdienstig leven : de boven-parochiale kerkelijke inrichting ; seculiere geestelijkheid en de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de heiligen*
- 44766 **Dierkens (Alain)**. *La création des doyennés et des archidiaconés dans l'ancien diocèse de Liège (début du xe siècle ?). Quelques remarques de méthode.* Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 258-259. (Cf. n° 44357). – *Le Moyen Âge*, XLII, 1986, pp. 345-365.
- 44767 **Donnay (F.)**. *La visite de la cathédrale Saint-Lambert et des sept collégiales liégeoises par le nonce G. M. Sanfelice en 1656.* Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 458-464. (Cf. n° 44357).
- 44768 **Kupper (Jean-Louis)**. *Du diocèse de Tongres-Maastricht au diocèse de Liège.* Civilisation mérovingienne dans le bassin mosan. Actes du Colloque ... 1985, Liège-Amay, 1986, pp. 23-28. [Voir n° 44625].
- 44769 **Kupper (Jean-Louis)**. *Du diocèse de Tongres-Maastricht au diocèse de Liège.* Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, 1985, pp. 23-25.
- 44770 **De la Haye (R.)**. *De bisschoppen van Maastricht.* Stichting Historische Reeks Maastricht, 1985, 128 p. (Vierkant Maastricht, 5).
- 44771 **George (Philippe)**. *Les Miracles de saint Mengold de Huy. Témoignage privilégié d'un culte à la fin du xiiie siècle.* Bull. de la Comm. R. d'H., CLII, 1986, pp. 25-47.
- 44772 **Potelle (Émile)**. *La chasse de saint Symètre et la légende du chevalier au cygne.* Glain et Salm, XXIV, 1986, pp. 14-24.
- 44773 **George (Philippe)**. *Iconographies de saints mosans. 10. San Marino (U.S.A., Californie), the Huntington library.* Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 210-212. – xiiie s.
- d. *Histoire de la culture : généralités ; l'enseignement ; les sciences ; les arts – Kultuurgeschiedenis : algemeenheden ; het onderwijs ; de wetenschappen ; de kunsten*
- 44774 **GELOOF in beelden, 1984 : Middeleeuwse beeldhouwwerken in het Maasland.** Maastricht, Bonnefantenmuseum, 1984, 94 p. (tentoonstellingscatalogus).
- 44775 **Colman (Pierre) & Lhoist-Colman (Berthe)**. *Recherche sur deux chefs-d'œuvre du patrimoine artistique liégeois : l'ivoire dit de Notger et les fonts baptismaux dits de Renier de Huy.* Aachener Kunstblätter, LII, 1984, pp. 151-186.
- 44776 **Colman (Pierre)**. *Thèses et hypothèses hétérodoxes sur l'ivoire dit de Notger et sur les fonts baptismaux dits de Renier de Huy.* Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 300-301. (Cf. n° 44357).
- 44777 **Philippe (Joseph)**. *À propos de l'ivoire de Notger et des fonts baptismaux mosans xiiie siècle de Liège.* Aachener Kunstblätter, LIII, 1985, pp. 77-104.

D. Les ducs de Bourgogne – De Bourgondische hertogen (9)

- 44778 **Blockmans (Willem)**. *Corruptie, patronage, makelaardij en venaliteit als symptomen*

(9) Sont relevés ici exclusivement les travaux se rapportant aux ducs de Bourgogne eux-mêmes ou à l'ensemble de leur politique. Les travaux se rapportant à une principauté particulière sont relevés dans le chapitre précédent («L'époque des Principautés») sous la principauté à laquelle ils se rapportent.

Onder deze rubriek worden slechts de bijdragen opgenomen betreffende de hertogen van Bourgondië zelf of hun globale politiek. Bijdragen betreffende een vorstendom ten tijde van de Bourgondische hertogen werden ondergebracht in de vorige rubriek (dus : «De afzonderlijke Vorstendommen»).

- van een ontluikende staatsvorming in de Bourgondisch-Habsburgse Nederlanden.* Ts. voor sociale Gesch., XI, 1985, pp. 231-247.
- 44779 **Blockmans (Willem).** *Stadt, Region und Staat : ein Dreiecksverhältnis. Der Kasus der Niederlande im 15. Jahrhundert.* Europa 1500. Integrationsprozesse in Widerstreit, Stuttgart, 1986, pp. 211-226.
- 44780 **Vandegeerde (P.-Y.).** *La tour Saint-Nicolas à Rhodes et la politique orientale de Philippe le Bon, duc de Bourgogne.* Le Folklore Brabançon, 1985, 248, pp. 355-362.
- 44781 **Boone (M.), Danneel (M.) & Geirnaert (N.).** *Particularisme gantois, centralisme bourguignon et diplomatie française. Documents inédits autour d'un conflit entre Philippe le Hardi, duc de Bourgogne et Gand en 1401.* Bull. de la Comm. R. d'H., CLII, 1986, pp. 49-114.
- 44782 **Dumont (Georges-Henri).** *Marie de Bourgogne.* Verviers, Les Nouvelles éditions Marabout, 1985, 366 p. (Marabout univ., 437).
- 44783 **Lecat (Jean-Philippe).** *De Bourgondische uitdaging : bewogen leven in de late middeleeuwen.* Sint-Stevens-Woluwe, Elsevier Librico, 1985, 424 p.
- 44784 **Cauchies (J.-M.).** *Deux octrois du duc de Bourgogne pour les foires de Lens (Hainaut), 1447-1448.* Autour de la ville en Hainaut, pp. 277-285. [Cf. n° 44359].
- 44785 **Roulet (L.-E.).** *Le Téméraire à Morat : plaidoyer pour une réhabilitation.* Art de la guerre, pp. 39-56. [Cf. n° 44371].
- 44786 **Reverseau (J.-P.).** *Style et typologie des harnois ducaux selon les comptes de la fin du XIVe siècle.* Ibid., pp. 7-13. (Cf. n° 44371).
- 44787 **Sommé (M.).** *L'artillerie et la guerre de frontière dans le Nord de la France de 1477 à 1482.* Ibid., pp. 57-70. (Cf. n° 44371).

E. Époque des Habsbourg – Het tijdvak der Habsburgers

- 1.a. *Généralités. La dynastie et ses représentants ; la haute noblesse ; l'histoire politique et militaire ; l'armée ; les événements diplomatiques – Algemeenheden. De dynastie en haar vertegenwoordigers ; de hoge adel ; politieke en militaire geschiedenis ; het leger ; diplomatieke geschiedenis*
- 44788 **Deschepper (H.).** *De Nederlanden op gescheiden wegen, 1579-1648.* Ons Erfdeel, XXIX, 1986, pp. 511-520.
- 44789 **Verhaegen (P.).** *La Hulpe. Notices sur Charles Bailly, serviteur de la reine Marie Stuart.* Wavriensia, XXXV, 1986, 6, pp. 161-178.
- 44790 **Blockmans (W. P.) & Van Nuffel (H.) ed.** *Staat en religie in de 15de en 16de eeuw. Handelingen van het Colloquium te Brussel van 9 tot 12 oktober 1984. – État et religion aux XVe et XVIe siècles. Actes du colloque à Bruxelles du 9 au 12 octobre 1984.* Brussel, 1986, 398 p. **Blockmans (W.).** *Staatsvorming en persoonlijke vrijheden*, pp. 5-24. **Janssens (G.).** „Barmhartig en Rechtvaardig”. *Visies van L. Villacencio en J. Hopperus op de taak van de koning*, pp. 25-42. **Huusen (A. H.).** *Moderne staatsvorming en wetgeving aan het begin van de Nieuwe Tijd*, pp. 43-62. **Petit (R.).** *Le Pays de Luxembourg au début des Temps Modernes. Croissance de l'État et Contre-pouvoirs*, pp. 63-18. **Frijhoff (W.).** *Universiteit en Religie, Staat en Natie in de zestiende eeuw : een comparatieve benadering*, pp. 121-142. **Van Eijl (E. J. M.).** *Erasmus op zoek naar zijn levenstaak*, pp. 143-166. **De Ridder (P.).** *Centralisatie en verfransing : taalgebruik in het archief der Kapellekerk te Brussel (1500-1794)*, pp. 167-206. **Marnef (G.).** *Het Protestantisme te Brussel onder de „Calvinistische Republiek” ca. 1577-1585*, pp. 132-300. **Braekman (E. M.).** *Le Protestantisme bruxellois sous la République calviniste*, pp. 301-318. **Press (V.).** *Die Niederlande und das Reich in der frühen Neuzeit*, pp. 321-340.

- 44791 **Murray (John J.)**. *Flanders and England : a cultural bridge : the influence of the Low Countries on Tudor-Stuart England. Flandre et Angleterre : l'influence des Pays-Bas sur l'Angleterre des Tudors et des Stuarts*. Antwerpen, Fonds Mercator, 1986, 401 p. (Flandria extra muros).
- 44792 **Dabekaussen (Eugène), De Lange (Barbara) & Maters (Tilly)**. *Vlaanderen en Engeland : de invloed van de Lage Landen op Engeland ten tijde van de Tudors en de Stuarts*. Antwerpen, Mercatorfonds, 1985, 401 p. (Flandria extra muros).
- 44793 **Koeningsberger (H. G.)**. *Fürst und Generalstaaten Maximilian I in den Niederlanden (1477-1493)*. *Histor. Z.*, CCXLII, 1986, pp. 557-579.
- 44794 **Spielman (Donile Cole) & Thomas (Christiane)**. *Quellen zur Jugend Erzherzog Ferdinands I. in Spanien. Bisher unbekannte Briefe Karls V. an seinen Bruder (1514-1517)*. *Mitteilungen des österreichischen Staatsarchivs*, XXXVII, 1984, pp. 1-34.
- 44795 **Mikoletzky (Lorenz)**. „Der Bauern Gott, der Bürger Not, des Adels Spott liegt auf den Tod“. *Kaiser Josephs II. langes Sterben aus eigener und fremder Sicht*. *Ibid.*, XXXIX, 1986, pp. 16-30.
- 44796 *De adel in het hertogdom Brabant* (Cf. n° 44693). **Vandormael (H.)**. *Van bourgeois tot très noble. De familie Scockaert de Tirimont, heren van Gaasbeek (17de eeuw)*, pp. 111-132. **Degryse (K.)**. *De Antwerpse adel in de 18de eeuw*, pp. 133-142. **Van den Berg (M.)**. *De adel in de 18de eeuw : een „Leisure Class“ ?*, pp. 143-184. **Janssens (P.)**. *De Brabantse statenadel tegenover het absolutisme (1587-1794)*, pp. 185-208.
- 44797 **Englebert (G.)**. *Portraits perdus ou peu connus du Prince Charles-Joseph de Ligne et de sa famille*. *Nouvelles Ann. Prince de Ligne*, I, 1986, pp. 41-52.
- 44798 **Jacquet (Ph.) et Jacquet-Ladrier (Fr.)**. *Albums de Croy, t. XIV. Comté de Namur. Institutions religieuses et Villes. Mairie de Namur*. Introduction de **Jacquet (Ph.)**, **Jacquet-Ladrier (Fr.)** et **Duvosquel (J. M.)**, Bruxelles, 1986, 302 pp. ill.
- 44799 **Bernaer (J.)**. *Anne de Croy aanbad Franciscus van Assisi*. *Het oude Land van Edingen en omliggende*, XIV, 1986, pp. 163-169.
- 44800 **Debaere (M.)**. *Luxe bij de familie Sanchez de Castro y Toledo*. *Ann. van de oudheidk. Kr. van het Land van Waas*, LXXXIX, 1986, pp. 177-200.
- 44801 **Mortier (Roland) & Hasquin (Hervé), éd.** *Une famille noble de hauts fonctionnaires : Les Neny*. Bruxelles, Univ. Libre, 1985, 128 p. (Ét. sur le xviiie siècle, XII).
- 44802 **Depauw (C.)**. *Le futur Charles Quint à Mouscron le 27 mai 1516*. *Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région*, VIII, 1986, pp. 41-50.
- 44803 **Staquet (W.)**. *Avec le Roi-Soleil dans le Centre*. *Hainaut tourisme*, 1986, 234, pp. 31-36.
- 44804 **Van Uytven (R.)**. *Altyt siet dat eynde aen ! Een gedicht over de krijtersopstand te 's-Hertogenbosch in 1525*. *Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden*, pp. 337-354. [Cf. n° 44358].
- 44805 **Duchhardt (Heinz)**. *Das Tunisunternehmen Karls V. 1535*. *Mitteilungen des österreichischen Staatsarchivs*, XXXVII, 1984, pp. 35-72.
- 44806 **Vermeulen (A.)**. *Antwerpen herdacht 1585*. Antwerpen, XXXII, 1986, 1, pp. 1-8.
- 44807 **Verhoef (C. E. H. J.)**. *De val van Antwerpen in 1585*. Antwerpen, Amsterdam, C. de Vries-Brouwers, 1985, 64 p.
- 44808 **Roose (L.)**. „Eenen Wellecom ende Adieu op de Reconciliatie der Stadt van Bruessele“. *Een Rooms gedicht op de inname der stad door Farnese (1585)*. *Taxandria*, LVII, 1985, pp. 81-98.
- 44809 **Baelde (M.)**. *Het vredesverdrag van Farnèse met het Brugse Vrije repressief toegepast (1587)*. *Biekorf*, LXXXVI, 1986, pp. 160-162.
- 44810 **Cox (B.)**. *Vanden Tocht in Vlaanderen. De logistiek van Nieuwpoort, 1600*. Zutphen, de Walburg Press, 1986, 192 p.

- 44811 **Janssens (L.)**. *Brabant en de veldtochten van de Negenjarige Oorlog (1689-1697)*. De Brabantse Folklore, 1986, 250, pp. 98-148.
- 44812 **Janssens (L.)**. *Mechelen, garnizoenplaats tijdens de Negenjarige Oorlog (1683-1697)*. B. Ts. voor Militaire Gesch., XXVI, 1986, 6, pp. 485-502 ; 7, pp. 565-588.
- 44813 **Hummelberger (Walter)**. *Ein wallonisches Pasquill über die Türken vor Wien im Jahre 1683*. Mitteilungen des österreichischen Staatsarchivs, XXXVI, 1983, pp. 269-281.
- 44814 **Lepine (A.)**. *Régiments en garnison à Philippeville (1727-1736)*. En Fagne et Thiérache (Presgaux), 1986, pp. 3-6.
- 44815 **Geerts (J.)**. *Beerse tijdens de Oostenrijkse successieoorlog (1744-1748)*. Jb. Heemkr. Kr. De Vlierbes, VIII, 1986, pp. 39-48.
- 44816 **Becuwe (Frank)**. *De oorlogen van Lodewijk XIV en hun weerslag voor Veurne Ambacht*. De Gidsenkring. Orgaan van de Westvl. gidsenkring, XXIII, 1985, pp. 23-40.
- 44817 **Becuwe (Frank)**. *De oorlogslasten van de acht parochiën en spleten van Veurne-Ambacht tijdens de Oostenrijkse successieoorlog*. Aan de Schreve, XVI, 1986, pp. 21-25.

1.b. *Institutions centrales ; représentants du pouvoir central ; assemblées d'états ; droit – Centrale instellingen ; vertegenwoordigers van het centraal gezag ; de standen ; het recht*

- 44818 **Baelde (M.)**. *De Geheime Raad, coördinator van de centralisering in de zestiende-eeuwse Nederlanden*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 59-70. (Cf. n° 44358).
- 44819 **Wijffels (Alain)**. *Qui millies allegatur. Les allégations du droit savant dans les dossiers du Grand Conseil de Malines (causes septentrionales, ca. 1460-1580)*. Leiden, Brill/Univ. Pers, 1985, XLIII-1174 p. (Rechtshistor. studies, 11).
- 44820 **Douxchamps-Lefèvre (C.)**. *Les appels du Conseil de Luxembourg durant la souveraineté de Maximilien-Emmanuel de Bavière (1711-1714)*. R. du Nord, 1986, 68, pp. 233-234.
- 44821 † **Lefèvre (J.)**. *Documents sur le recrutement des conseillers du Conseil de Hainaut*. Tablettes du Hainaut, VII, 1986, pp. 133-207.
- 44822 **Lenders (P.)**. *La jointe pour Audition des Comptes. Nouvelles pièces d'archives*. Arch. et Biblioth. de B., LVII, 1986, 3-4, pp. 487-496.
- 44823 **Vanhemelrijck (F.)**. *Misdadigers tussen rechter en beul, 1400-1800*. Kapellen, De Nederlandsche Boekhandel, 1985.
- 44824 **Petit (J.-L.)**. *Joseph de Crumpipen (1737-1809). Les idées d'un haut fonctionnaire et magistrat des Pays-Bas autrichiens sur la justice de son temps*. Rev. d'H. du droit, LIV, 1986, pp. 127-147.
- 44825 **Jacobs (M.)**. *Charivari. Aanzet tot interdisciplinaire studie van volksgerichten in Vlaanderen*. Oostvl. Zanten, LXI, 1986, pp. 85-104.
- 44826 **Bouchat (Ph.)**. *Le tribunal des XXII au XVIIIe siècle*. Anciens Pays et Assemblées d'États, LXXXV, 1986, 280 p.
- 44827 **De Doncker (E.)**. *De strafrechtbanken te Aalst van de 14de tot de 18de eeuw*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 204-243.
- 44828 **Guyot (G.)**. *Un conflit juridictionnel entre Berchem Sainte-Agathe et Ganshoren au XVIIe siècle*. Graafschap/Comté de Jette, XV, 1985, pp. 43-47.
- 44829 **Monballyu (J.)**. *Een mislukte opknoping te Brugge in 1613. Mirakel of toeval ?* Hand. Genootschap Gesch. „Soc. d'Émulation” Brugge, CXXIII, 1986, pp. 167-181.
- 44830 **Wauters (V. E.)**. *Een proces van eerroof te Ekeren in 1751-55*. Jb. Heemkr. Ekeren, IV, 1986, pp. 20-33.
- 44831 **Tytgat (J.-P.)**. *Schending van het jachtrecht (1658)*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 27-29. – Kester en Herfelingen.

- 44832 **Stockman (L.)**. *Processen tussen wereldlijke en geestelijke gezagsdragers in het Meetjesland 1431-1519*. Appeltjes van het Meetjesland, XXXVII, 1986, pp. 174-184.
- 44833 **Verelst (D.)**. *Het geheim van de schepen : een rechtszaak te Vrasene*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 133-135.
- 44834 **De Win (P.)**. *Les piloris en Belgique. Quelques aspects d'histoire du droit*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 7-19. (Cf. n° 44357).
- 44835 **De Win (P.)**. *Iets over schandstraffen en schandpalen in het algemeen*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 122-124.
- 44836 **Thiron (J.)**. *Historische schets van de Vrasense schandpaal*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 125-131.

2. La démographie – De demografie

- 44837 **Kayser (Édouard M.)**. *Les maladies épidémiques dans le Nord de l'Ardenne à la fin de l'Ancien Régime*. Glain et Salm, XXII, 1985, pp. 31-37.
- 44838 **Mus (F.)**. *De Aarseelse bevolking in de jaren 1627-1795. Een historisch-demografische analyse*. De Roede van Tielt, XVII, 1986, pp. 59-69.
- 44839 **Christiaens (M.)**. *Les registres paroissiaux de Luvingne. Essai de mise en ordre*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 95-114. – 1630-1803.
- 44840 **De Ridder (J.)**. *Moerzeke, 1710-1796. Een historisch-demografische analyse van een plattelandsparochie in Oost-Vlaanderen*. Gedenkschriften Oudheidk. Kr. van het Land van Dendermonde, VII, 1986, pp. 5-160.
- 44841 **Munier (W. A. J.)**. *De toepassing van het Echtreglement in de Landen van Overmaas en de neerslag ervan in de trouwregisters. 1656-1683*. Public. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXI, pp. 69-103.
- 44842 **Desmaele (B.)**. *Du nouveau en matière de registres paroissiaux*. Bull. d'information de la Soc. r. d'h. et d'archéol. de Tournai, X, 1986, 1, pp. 8-12. – Tournai, XVIIIe s.
- 44843 **Van Acker (L.)**. *Immigratie van franstaligen in Westelijk Vlaanderen na 1585*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 113-130.
- 44844 **Arickx (V.)**. *Immigratie van Franstaligen in Egem, 1600-1630*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 337-339.
- 44845 **Pollet (J.)**. *Torhoutse dekens over franstalige immigranten in hun dekenaat, 1639-1663*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 340-343.

3. Histoire économique et sociale – Economische en sociale geschiedenis

- a. Le commerce ; l'expansion à l'étranger ; l'industrie ; les finances ; les routes ; les villes et la vie urbaine – De handel ; buitenlandse expansie ; de nijverheid ; het geldwezen ; het verkeerswezen ; de steden en het stedelijk leven

- 44846 **Vanhoutryve (A.)**. *Vis en vishandel in Kust-Vlaanderen tot het einde van het oud regime*. Ons Heem, XL, 1986, 2, pp. 34-44.
- 44847 **Clerfayt (B.)**. *Le contrat de société de la compagnie de Saint-Denis, Obourg, Havré en 1784*. Ann. du C. archéol. de Mons, LXXII, 1986, pp. 47-65.
- 44848 **Mees (Krista)**. *Koopman in troebele tijden : Jan van Immerseele (1550-1612)*. Spiegel Historiae, XIX, 1984, 12, pp. 545-551.
- 44849 **Baelde (M.)**. *Eeklo in „hanze” met het Brugse Vrije verbonden (1544)*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 180-182.
- 44850 **Van Belle (J.-L.)**. *Aspects du commerce de la pierre namuroise au XVIIIe siècle*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 158-168. (Cf. n° 44357).
- 44851 **Van Belle (J.-L.)**. *Lessines, l'exploitation de la pierre à paver et l'imbroglio des mesures douanières au XVIIIe siècle*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 459-469. (Cf. n° 44359).

- 44852 **Cambier (A.)**. *De Sint-Hermes-krypte als stapelplaats voor wijn- en brandewijnsmokkel in de 18de eeuw. Een thriller*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 117-127.
- 44853 **Briels (J.)**. *Zuidnederlanders in de Republiek, 1572-1730. Een demografische en cultuurhistorische studie*. Sint Niklaas, Danthe, 1985, 400 p.
- 44854 **Briels (J.)**. *De emigratie uit Mechelen naar de Noordelijke Nederlanden omstreeks 1572-1630*. Hand. van de kon. Kr. voor Oudh., L. en Kunst te Mechelen, LXXXIX, 1986, pp. 243-258.
- 44855 **Hansotte (Georges)**. *L'implantation géographique de l'industrie métallurgique des Pays-Bas et du Pays de Liège, et son évolution aux Temps modernes*. Implantations industrielles, mutations des sociétés et du paysage, Bruxelles, A.G.R., 1986, pp. 39-49.
- 44856 **Kint (A.)**. *Antwerpse kaartspelmakers in de 16de eeuw*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 3, pp. 200-220.
- 44857 **Denissen (S.)**. *Overzicht van de glasblazersfamilies te Antwerpen tijdens de 16de en de 17de eeuw*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem.- en Grotonderzoek, 1985, 5, pp. 9-19.
- 44858 **Debrouwere (M.) & Ducatteeuw (E.)**. *Het klokkengietersgeslacht De Leenknecht en Beveren*. Jb. Gesch. en Oudh. Kr. „De Gaverstreke” van Waregem, XIV, 1986, pp. 458-466.
- 44859 **Lievois (D.)**. *Gentse pottenbakkerijen in de 17de eeuw: Afzet en voorraden*. Stads-archeologie, X, 1986, pp. 22-36. [Vervolg van nr. 42939].
- 44860 **Peeters (J.-P.)**. *Het verval van de lakennijverheid te Mechelen in de 16de eeuw en het experiment met de wolmolens (1520-1580)*. Hand. van de kon. Kr. voor Oudh., L. en Kunst te Mechelen, LXXXIX, 1986, pp. 143-196.
- 44861 **Degryse (R.)**. *De scheepsbouw in een kleine haven als Oostende in het begin van de moderne tijden (1446-1564)*. Ostendiana, V, 1986, pp. 144-170.
- 44862 **Yante (Jean-Marie)**. *Trafic routier en Ardenne, Gaume et Famenne, 1599-1600*. Louvain-la-Neuve, 1986, 182 pp. C. b. d'H. rurale, 85.
- 44863 **Jouret (A.)**. *Une phase déterminante dans l'évolution économique d'un village charbonnier: la construction des chaussées à Dour en 1753 et 1769*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 217-233.
- 44864 **Van den Haute (R.)**. *Impact de l'Abbaye de Dieleghem sur le réseau routier Jettois*. Graafschap/Comté de Jette, XV, 1985, pp. 11-19.
- 44865 **Depluvrez (J.-M.)**. *Les victoires d'un règne. Représentations de villes du Hainaut dans l'œuvre de A.-F. Van der Meulen conservée aux Gobelins*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 321-343. (Cf. n° 44359).
- 44866 **Deguelde (G.)**. „Register inhoudende de huysen ende wooningen bevonden in den I.II.III.IIIII.V.VI ende VII. wycken deser stadt van Antwerpen. 1584”. *Proeve van reconstructie van Antwerpen op de vooravond van de scheiding der Nederlanden*. Bull. Antwerpse ver. voor Bodem.- en Grotonderzoek, 1985, 2, pp. 5-20.
- 44867 **Steenmeyer (R.)**. *Bouwhistorisch onderzoek van „Het Groot Radt van Avonturen”, Kaasstraat nr. 17*. Ibid., 1986, 2, pp. 11-26.
- 44868 **Spiessens (G.)**. *Stedelijk tabberdrecht voor de zangmeester van de Antwerpse hoofdkerk (1555-1681)*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 41-50.
- 44869 **Denissen (S.)**. *Het glazenmakersambacht te Antwerpen: de vereniging in gilden, de disciplines van het beroep en de voorziening van het materiaal*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem.- en Grotonderzoek, 1985, 3, pp. 15-30.
- 44870 **Maes (H.)**. *Fort Liefkenshoek: exponent van het verzet tegen de vrije Scheldevaart*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 5-13. [Vervolg van nr. 42947].
- 44871 **Van Roey (J.)**. *De „zuivering” van de Antwerpse gewapende gilden na de val van de stad (17 augustus 1585)*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 199-206.

- 44872 **Spiessens (G.)**. *Segher Pylken : de rentjes van een Antwerps stadsspeelman in de 16de eeuw*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 3-4, pp. 209-230.
- 44873 **Guignet (Ph.)**. *Le magistrat de la ville d'Ath (xvie-xviiie siècles). Aspects significatifs de la reproduction, de l'élargissement et de la limitation d'une oligarchie municipale*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 471-487. – Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 32-42. [Cf. n° 44357].
- 44874 **Baelde (M.)**. „*Indagine*” in het Brugse Vrije vanuit Gent verboden (1544). Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 299-301.
- 44875 **Gerits (J.)**. *De Brusselse borduurwerker Pontianus van der Baren en de Parkabdij van Heverlee in de 17de eeuw*. Meer Schoonheid, XXXII, 1985, 4, pp. 102-108.
- 44876 **Van Honacker (K.)**. *Oproeren in Brussel tijdens de tweede helft van de 17de eeuw*. Ts. voor Brusselse gesch., III, 1986, 1-2, pp. 76-109.
- 44877 **Duvosquel (J.-M.)**. *Aux origines de l'hôtel de ville de Comines-Belgique : une acquisition des notables au xviie siècle*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 451-457. (Cf. n° 44359).
- 44878 **Smith (K.)**. *Over de hoeven in Deinze*. Bijdr. tot de gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 83-137.
- 44879 **Delannoy (Yves)**. *Le Seigneur et la ville. Le cas d'Enghien*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 287-300. [Cf. n° 44359].
- 44880 **Pisters (Josephine)**. *Wonen in Gent in de 18de eeuw*. Spiegel Historiae, XXI, 1986, 1, pp. 14-21.
- 44881 **Lenders (P.)**. *Gentse voorschepen J. J. P. Vilain XIII (1755-1777). Enkele trekken van zijn persoonlijkheid*. Hand. van de Mij. voor Gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 159-177.
- 44882 **Baelde (M.)**. *De privileges van de stad en van de kasselrij Ieper in 1548 geconfirmeerd*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 57-59.
- 44883 **Jous (L.)**. *Bourgeois de Lessines au xviiie siècle*, Autour de la ville en Hainaut, pp. 405-470. (Cf. n° 44359).
- 44884 **Van Autenboer (E.)**. *Mechelen in de 16de eeuw : schade wordt toegebracht en hersteld*. Hand. van de kon. Kr. voor Oudh., L. en Kunst te Mechelen, LXXXIX, 1986, pp. 197-242.
- 44885 **Piérard (Chr.)**. *Le Blan Levrié à Mons*. Hainaut tourisme, 1986, pp. 183-190. – Hôtel particulier du xvie s.
- 44886 **Fivet (Jean)**. *À Namur au xviie siècle*. Pays de Namur, 1986, 103, pp. 7-11.
- 44887 **Baelde (M.)**. *Duur van loterij te Rijsel door de Geheime Raad vastgelegd (1560)*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 410-411.
- 44888 **Bavay (G.)**. *Registre-épave, registre-miroir (1735-1742). Greffiers, jurés, argent, propriétés et espaces à Soignies au xviiie siècle*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 357-381. (Cf. n° 44359).
- 44889 **Algoet (G.)**. *Waregem en Waregemnaars op het einde van de 16de eeuw (1560-1580)*. Jb. Gesch. en Oudh. kr. „De Gaverstreke”, Waregem, XIV, 1986, pp. 85-90.
- 44890 **Watté (F.)**. *Zottegem 17de-18de eeuw*. Jb. van de Zottegemse kulturele Kr., XXIX, 1986, 350 pp.
- 44891 **Ising (A.)**. *Leven en overleven van schuttersgilden in Brabant en Limburg*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 379-392.
- 44892 **Ising (A.)**. *Met vliegend vaandel en slaande trom. Onstaan en ontwikkeling van schuttergilden en schutterijen in Brabant en Limburg*. Hapert, De Kempen, 1986, 248 p.
- 44893 **Vanloffeld (Fl.)**. *Van huyslieden tot schutten. Limburgse Schutterijen*. Maasmechelen, 1984, 159 p.

- 44894 **Spanhove (J.)**. *De Kruisbooggilde van Asse rond 1600*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 4-5-6, pp. 195-202.
- 44895 **Verbiest (F.)**. *Dat wij de perken onzer vaders niet te buiten gaan. Schuttersgilden hoeders van devotie (Herentals)*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 393-408.
- 44896 **Nolf (B.)**. *De Sint-Sebastiaansgilde, tot aan de Franse Revolutie*. Den Hert, VII, 1986, pp. 8-59. [Ingelmunster].
- 44897 **Van Laere (R.)**. *De oktrooien van de Sebastiaansgilden van Kallo en Doel*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 57-65.
- 44898 **Van Autenboer (G.)**. *De drang naar zelfstandigheid van Oud-Turnhout in de 16de en 17de eeuw weerspiegeld in het gildeleven*. Taxandria, LVIII, 1986, pp. 133-156.
- b. La société ; l'évaluation des fortunes et niveau de vie ; les mentalités ; la vie quotidienne – De maatschappij ; fortunepeilingen en levensstandaard ; de mentaliteiten ; het dagelijks leven
- 44899 **Schelstraete (C.)**. *Dienstpersioneel in Vlaanderen, 1700-1850*. Spiegel Historiae, XXI, 1986, 2, pp. 72-81.
- 44900 **Marechal (Griet)**. *Ziekte en hospitaal tijdens het oude regime*. Van Sint-Janshuis tot Riethove. Zeven eeuwen sociale gesch., Oudenburg, 1986, pp. 15-20.
- 44901 **Van Der Eeken (Ann)**. *De uitbouw van de medische sector in de 18de eeuw*. Ts. voor Gesch. van Techniek en Industriële Cultuur, IV, 1986, 4, pp. 2-10.
- 44902 **Ockeley (J.)**. *Het hospitaal te Aalst van zijn ontstaan tot 1685*. 300 jaar hospitaal-zusters te Aalst, pp. 11-36. [Cf. nr. 44487].
- 44903 **Verleyen (W.)**. *De hervorming en de lotgevallen van de oude communautiteit (ca. 1685-1691)*. Ibid., pp. 39-46. [Cf. nr. 44487].
- 44904 **Marechal (G.)**. *Gezondheidszorgen in het O.-L.-Vrouwshospitaal te Aalst (1686-1796)*. Ibid., pp. 47-56. [Cf. nr. 44487].
- 44905 **De Winter (A.)**. *De hospitaal-zusters van Aalst van de reformatie tot de Franse Revolutie (1685-1789)*. Ibid., pp. 57-72. [Cf. nr. 44487].
- 44906 **Cheretté (M.)**. *Het bezit en de inkomsten van het hospitaal op het einde van het Ancien Régime*. Ibid., pp. 73-86. [Cf. nr. 44487].
- 44907 **Peeters (E.)**. *Het Leprozenhuis of gasthuis Terzieken te Antwerpen (1)*. Heemk. Handboekje voor de Antwerpse regio, XXXIV, 1986, 4, pp. 28-31.
- 44908 **Ockeley (J.)**. *De Wederinrichting van het gasthuis te Asse in de eerste helft van de 17de eeuw*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 10-11-12, pp. 379-394.
- 44909 **Steeghers (W.) & Van Vannieuwenhuysse (J.)**. *Het Gentse Bijlokehospitaal en de overlijdensboeken uit de 17de en 18de eeuw*. Jb. heemkr. Scheldeveld, XV, 1986, pp. 97-121.
- 44910 **Steeghers (W.)**. *Personen uit Vinderhout overleden in het Bijlokehospitaal te Gent (1651-1799)*. Appeltjes van het Meetjesland, XXXVII, 1986, pp. 252-253.
- 44911 **Vlieghe (H.)**. *Enkele gegevens over Cirez en andere rondreizende tandartsen in Vlaanderen tijdens de tweede helft van de 18de eeuw*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 164-171.
- 44912 **Geerts (J.)**. *De „Haastige ziekte” in de 17de eeuw*. Jb. Heemk. Kr. De Vlierbes, VIII, 1986, pp. 85-94.
- 44913 **Soetaert (Paul)**. *„Tot secours van den armen”. De Bergen van Barmhartigheid in de Franse Nederlanden (1624-1790)*. De Franse Nederlanden Jb., XI, 1986, pp. 71-88.
- 44914 **Elewaut (G.)**. *Herberg en Overheid. Politieonele en fiskale aspekten van het overheidsop-treden betreffende herbergen in de Zuidelijke Nederlanden in het bijzonder te Gent, 17de-18de eeuw*. Hand. van de Mij. voor Gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 111-158.

- 44915 **Kocken (M.)**. *Een Mechelse ordonnantie uit 1770 in verband met „spelen, tuysschen, vloecken ende veghte, ende andere ontughtigheden”*. 't Trojaanse Hobbelpaard. Jb. van het studiecentrum voor speelgoed en volkskunde, I, 1985, pp. 69-74.
- 44916 **Bastin (Norbert) et Dulière (Jacqueline)**. *Un jeu de Lotto du XVIIIe siècle*. Bruxelles, 1986, 72 p. ill.
- 44917 **De Beul (J.)**. *De gerechtelijke behandeling van de Zigeuners in het hertogdom Brabant: het geval Felire*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 19-21.
- 44918 **Vandormael (H.)**. *Omtrent de Zigeuners in onze gewesten*. Ibid., pp. 192-195. — 16de-17de e.
- 44919 **Braekman (W. I.)**. *Een belangrijke Middelnederlandse bron voor Vorselmans „Nyeuwen Coock Boeck” (1560)*. Volkskunde, LXXXVII, 1986, 1, pp. 1-24.
- 44920 **Verberckmoes (Johan)**. *'Daer liep soo wat luchtighs ofte kluchtighs om te lachen met onder, het welck sy gheerne hoorden'*. *Het lachen van de Zuidnederlanders in het begin van de 17de eeuw*. Ts. voor Gesch., IC, 1986, 2, pp. 167-183.
- c. Les campagnes ; seigneurs et seigneuries ; paroisses et villages ; paysans ; l'agriculture ; les moulins — Het platteland ; heren en heerlijkheden ; parochies en dorpen ; de boeren ; de landbouw ; wind- en watermolens
- 44921 **Despriet (P.)**. *Bijdrage tot de economische geschiedenis van Zuidwest-Vlaanderen. Wie — wat ?* Jb. Gesch. Oudh. Kr. „De Gaverstreke”, Waregem, XIV, 1986, pp. 19-84.
- 44922 **Van der Eycken (M.)**. *Weersomstandigheden in de Limburgse parochieregisters*. Limburg, LXV, 1986, 6, pp. 261-264. — [17de-18de e.].
- 44923 **Mertens (J.)**. *Weddenschappen en informatiewerving in het Noorden van de Limburgse Kempen (1600-1660)*. Ons Heem, XL, 1986, 5, pp. 174-179.
- 44924 **Goris (J.)**. *Het „meien” in de Antwerpse Kempen, vooral te Herentals (16de-18de eeuw)*. Taxandria, LVII, 1986, pp. 369-378.
- 44925 **de Moreau de Gerbehaye (Cl.)**. *Les locations de censes gaumaises sous l'Ancien Régime. Privilèges et contraintes en économie rurale*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 130-141. (Cf. n° 44357).
- 44926 **Van Laere (R.)**. *Een Haspengouws Landmetershandschrift uit de 18de eeuw*. Hasselt, Provincie Limburg Culturele aangelegenheden, 1984, xxv-251 p. (Limburgse documenten, I, 1).
- 44927 **Van Acker (L.)**. *Het landbouwhandboek van Pieter Sencie, 1785*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 81-91.
- 44928 **Genicot (L.-Fr.)**. *Réflexions sur l'ancienne maison rurale du Tournaisis*. Rev. du Nord, LXVIII, 1986, pp. 859-865.
- 44929 **Bouvy Coupery de Saint-Georges (E.)**. *Fermes et villages au pays de Herve*. Maisons d'hier et d'aujourd'hui, XVIII, 1986, 71, pp. 46-55.
- 44930 **Debroux (A.)**. *Le terrier de la seigneurie de Dottignies de la fin du XVIe siècle*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 51-94.
- 44931 **Steegers (W.) & Vannieuwenhuysen (J.)**. *Een interessant dokument betreffende de Heerlijkheid Eeklo*. Appeltjes van het Meetjesland, XXXVII, 1986, pp. 249-251. — (1626).
- 44932 **Martens (A.)**. *Baljuws van de heerlijkheid van Hansbeke*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 50-59.
- 44933 **Martens (A.)**. *Burgemeesters en schepenen van de heerlijkheid van Hansbeke*. Ibid., pp. 99-116.

- 44934 **Bervekens (M. M. J. A.)**. *De vrije rijksheerlijkheid Kessenich, van Brabants en Gulliks leen tot Gelders 'Territoir', 1699-1715*. Publ. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXII, 1986, pp. 149-177.
- 44935 **Van den Heede (U.)**. *De lenen van de voormalige heerlijkheid Nevele te Deurle*. Jb. van de heemkr. Scheldeveld, XV, 1986, pp. 17-40.
- 44936 **Van Acker (J.)**. *De heerlijkheid van Reninge in Reninge en Woesten omstreeks 1500*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 344-357.
- 44937 **Van Uytven (R.)**. *Vervalsingen in de Kempen ; Verdachte Privileges voor de Vrijheid Weelde*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 119-130.
- 44938 **Lams (G.)**. *De heerlijkheid Wingene. De heren van Wingene*. De Roede van Tielt, XVII, 1986, pp. 2-30.
- 44939 **Castelain (J.)**. *Leen Ter Haverie (deel I)*. Hand. van de geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 157-185.
- 44940 **Martens (A.)**. *Jacques Martens „bailliu vanden hove, heerlicheide ende vierschaere van Hansbeke" (1602-1618)*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 60-74.
- 44941 **Ubregts (W.)**. *Walhain. En 1563, Jean IV de Berghes reçoit de son frère Robert, évêque de Liège, sa part dans le comté de Walhain*. Wavriensia, XXXV, 1986, 5, pp. 129-133.
- 44942 **Cayphas (J.-P.)**. *Le train de vie d'Ambroise-Joseph de Herzelles, marquis de Fauquez, vers 1740 (3)*. Entre Senne et Soignes, XVIII, 1986, 55, pp. 3-13. [Suite des n°s 39557 et 41224].
- 44943 **Stockman (L.)**. *De grens tussen de Kasselrijen Kortrijk en de Oudburg in 1627 door Loys de Bersaques getekend*. Land van de Woestijne, XIII, 1985, 3, pp. 3-16.
- 44944 **Van Twembeke (J.)**. *De penningkohieren*. Jb. heemkr. Scheldeveld, XV, 1986, pp. 41-59.
- 44945 **Maréchal (G.)**. *Armenzorg te Brecht 1495-1620*. Taxandria, LVIII, 1986, pp. 29-72.
- 44946 **Van de Perre (D.)**. *De Berg en het hof van Wedergrate te Denderwindeke*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 245-265.
- 44947 **Minnebo-Viaene (S.)**. *Het penningkohier van Desteldonk*. Jb. heemk. Kr. de Oost-Oudburg, XXIII, 1986, pp. 106-126.
- 44948 **Verbeke (A.)**. *Inkomsten van pastoor Boene (1527)*. Ernigahem, V, 1986, pp. 47-52.
- 44949 **Van Twembeke (J.)**. *Het kohier van de 20ste penning van de gemeente Eke van 24.08.1571*. Jb. heemkr. Scheldeveld, XV, 1986, pp. 61-96.
- 44950 **Wauters (V. E.)**. *De fondatie van het orgelveld (1615) en de kritiek van pastoor De Vos op het beheer ervan*. Jb. Heemkr. Ekeren, IV, 1986, pp. 100-116.
- 44951 **Van den Wyngaert (A.)**. *Opmerkelijke cijfers anno 1593*. Ibid., pp. 186-200.
- 44952 **Wauters (V. E.)**. *Een Ekerenaar onder de Bokkenrijders. Het beroerde leven van notaris Paul Martinus Looymans*. Ibid., pp. 117-134.
- 44953 **De Temmerman (I.)**. *Het schoofland in de ontwikkelingsgeschiedenis van een dorp. Een case-studie: het schoofland in Elene*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 267-277.
- 44954 **Devroye (R.)**. *La dime à Flavion de 1673 à 1790*. Le Molineard (Faläen), 1986, pp. 124-128. (À suivre).
- 44955 **Dereine (G.)**. *Les charges publiques à Fontenelle au XVIIIe siècle*. Bull. périodique trim. du cercle d'H. de l'entité de Walcourt, 3, 24, septembre 1986, pp. 5-11.
- 44956 **de Viron (M.)**. *Réflexion sur l'affectation pour l'industrie d'une exploitation agricole du XVIIIe siècle. La ferme de la Court à Gages*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 157-190.
- 44957 **Holsbeek-site „Crabbé's Veld": eindverslag**. Jb. van de Geschied.- en Oudheidk. Kr. voor Leuven en omgeving, XXVI, 1986, pp. 57-71.

- 44958 **Stevens (W.)**. *De armenzorg te Knesselare in de 16de eeuw*. Land van de Woestijne, IX, 1986, pp. 24-38.
- 44959 **Van Nieuwenhuysen (P.)**. *Le Chalet Normand du Laerbeekbosch*. Graafschap/Comté de Jette, XV, 1985, pp. 23-42.
- 44960 **Tytgat (J.-P.)**. *Handmerken van schepenen van Lettelingen*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 271-275. — 17de e.
- 44961 **Baert (G.)**. *Een marktoktrooi voor Meulebele 1784*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 171-182.
- 44962 **Dons (R.)**. *À propos du fort Monterey à Obbrussel-Saint-Gilles (Bruxelles) 1672-1782*. Le Folklore Brabançon, 1985, 245, pp. 30-91.
- 44963 **Verstraete (D.)**. *De baldadige politie te Oedelem in de 17de en 18de eeuw*. Jb. Bos en Beverhoutsveld, XIX, 1986, pp. 9-16.
- 44964 **Servaes (P.)**. *Het XXe penningcohier van Opdorp (1572)*. Ter Palen, XI, 1986, pp. 16-19, 108-111, 169-174.
- 44965 **Gerits (J.)**. *De „Caerte” van de Kolveniersgilde van Sint-Kristoffel te Rillaer*. Het oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 3, pp. 94-107. [Statuten v. e. schuttersgilde 17de e.].
- 44966 **Peeters (E.)**. *Drossaards van Schoten*. Scot, XIV, 1986, 4, pp. 100-106.
- 44967 **Geuskens (P.)**. *De metamorfose van Cleen Oosten tot Hoosden te Sint Odiliënberg*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 2, pp. 82-89.
- 44968 **Opsommer (R.)**. *Het Opperhof van Spiere en de tol op de weg Oudenaarde-Doornik in de 15de en 16de eeuw*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 407-409.
- 44969 † **Nachtergael (A.)**. *Les chirographes de Steenkerque. Suite et fin*. Tablettes du Hainaut, VII, 1986, pp. 13-132.
- 44970 **Daamen (J.)**. *Grensgeschil tussen Stokkem en Obbicht in 1740*. Limburg, LXV, 1986, 4, pp. 153-174.
- 44971 **Beele (W.)**. *Weerbare mannen te Voormezele anno 1637*. Westhoek, III, 1986, pp. 98-104.
- 44972 **Weemaes (R.)**. *De H.-Kruiskerk van Vrasene in de 17de eeuw*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 74-86.
- 44973 **De Vos (A.)**. *Het Goed ter Beke te Waarschoot*. Appeltjes van het Meetjesland, XXXVII, 1986, pp. 140-173. — 14de-19de e.
- 44974 **Coutiez (Y.)**. *Individualisme agraire et colère paysanne à Wasmuel (Hainaut), 1777-1778*. Ann. du cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 201-215.
- 44975 **Correns (R.)**. *Korte historiek van de Wijnegemse Brouwerijen — 1*. Heemk. Kr. „Jan Vlemingck”, 1986, 2, pp. 42-46 ; 3, pp. 58-60 ; 4, pp. 98-105.
- 44976 **Debecker (G. K.)**. *Bleydenberg, een aloud Kasteel te Wilsele*. Meer Schoonheid, XXXII, 1985, 1, pp. 10-20.
- 44977 **Maes (Hervé)**. *Wakken op het einde van de zeventiende eeuw*. De Roede van Tielt, XVII, 1986, pp. 70-82.
- 44978 **Denewet (L.)**. *Toepassing van vormschroefoverbrenging en vijzels in molens in de beide Nederlanden, naar „inventies” van René de Cerclair (1615-1617)*. Molenecho's, XIV, 1986, pp. 104-118.
- 44979 **Herbay (A.)**. *À propos des anciens moulins des fonds de Leffe*, Le Guetteur Wallon (Namur), 1986, 62, pp. 77-81.
- 44980 **Tits (M.)**. *De Leuvense watermolens*. Jb. van de Geschied.- en Oudheidk. Kr. voor Leuven en omgeving, XXVI, 1986, pp. 3-56.
- 44981 **Van den Haute (R.)**. *Le moulin à vent de Schaerbeek*. Le Folklore Brabançon, 1985, 246, pp. 147-159.

44982 **De Meulemeester (J.) & Dewilde (M.)**. *De Gordaalmolen. Archeologisch onderzoek*. De Horen, XIII, 1986, 4, pp. 97-115.

44983 **Claes (H.)**. *De Gordaalmolen, Archiefonderzoek*. Ibid., 4, pp. 116-124.

4. *La vie religieuse – Het kerkelijk leven*

a. L'insurrection nationale, religieuse et sociale. Le protestantisme – De nationale, godsdienstige en sociale opstand. Het protestantisme

44984 **Braekman (E. M.)**. *Les traductions néerlandaises de l'«Institution» de Calvin (xvie-xviie siècles)*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 193-202.

44985 **Bossier (F.)**. *De Epistre aux devoyes de la foy van Gention Hervet en Den Byencorff der H. Roomsche Kercke van Marnix van Sint Aldegonde*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 83-100. [Cf. n° 44358].

44986 **Vandy (G.)**. *Quand Guillaume III d'Orange parcourait le Brabant wallon*. Le Folklore Brabançon, 1985, 248, pp. 329-342.

44987 *Zesde Colloquium 'De Brabantse Stad'. Congresboek – Antwerpen, 3 en 4 april 1981*. Antwerpen, 1983. (Speciale Uitgave van 'Noordgouw'n XIX-XX, 1979-1983). **Verheyden (A.)**. *Vilvoorde : een belangrijk reformatorisch brandpunt ? (1520-1600)*, pp. 15-23. **Decavele (J.)**. *De opkomst van het protestantisme te Brussel*, pp. 25-44. **Van Autenboer (E.)**. *De hervorming te Mechelen. 1566-1585*, pp. 45-110. **Van Roey (Jan)**. *Antwerpen*, pp. 115-122. **De Lepper (J.)**. *De Reformatie te Breda*, pp. 123-131. **Van Autenboer (E.)**. *De hervorming te Turnhout*, pp. 133-147. **Hasenbroekx (A.)**. *Hoe een 'kwade' stad de hervorming beleefde. Lier 1525-1595*, pp. 149-159. **Van de Laar (L. J. A.)**. *De katholieke restauratie te 's Hertogenbosch. 1525-1625*, pp. 171-234. **Geurts (J.)**. *Maastricht. Ten tijde van de reformatie. Een 'staet particulier' temidden van politiek-religieuze spanningen*, pp. 278-311.

44988 **Backhouse (M.)**. *Inwoners van Belle-ambacht betrokken bij de Troebelen in het Westkwartier tijdens de zomer van 1566*. Westhoek, Genealogisch Jb., III, 1986, pp. 7-32.

44989 **Braekman (W. L.)**. *Joos Balbiaen, dokter, alchemist en legerkapitein tijdens de Gentse Calvinistische Republiek (1576-84)*. Hand. van de Mij. voor Gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 85-95.

44990 **De Ridder-Symoens (H.)**. *Enkele gegevens over Joos Balbiaens' universitaire studies*. Ibid., pp. 97-100.

44991 **Martens (A.)**. *Jan Martens (1590-1646) doopsgezinde baljuw te Hansbeke*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 117-129.

44992 **Van der Bauwhede (D.)**. *Nieuwpoort in de Geuzentijd*. Torhout, Flandria Nostra, 1986, 66 p.

44993 **Vandamme (L.)**. *Een tiendconflict en calvinisme in Reningelst (1559-1569)*. – Westhoek. Genealogisch Jb., III, 1986, pp. 164-171.

44994 **Scheerder (J.)**. *Nicasius van der Schuere, een aanvoerder van de Beeldenstorm te Turnhout*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 51-64.

44995 **Van de Wiele (J.)**. *Het optreden van inquisiteur Pieter Titelmans en zijn inquisitie-rechtbank in het Westkwartier en Waals-Vlaanderen tussen 1545 en 1566*. Jb. de Franse Nederlanden, XII, 1987, pp. 67-80.

b. L'église catholique : l'organisation ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les saints – De katholieke kerk : de inrichting ; seculiere geestelijkheid en de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de heiligen

44996 **De Maesschalck (E.)**. *De invloed van de Leuvense universiteitscolleges op het ontstaan en de uitbouw van de seminaries in de Nederlanden*. Zesde Colloquium ..., pp. 7-13. [Cf. nr. 44987].

- 44997 **Ceysens (L.)**. *Lettres de Jean Opstraet, professeur à Louvain, à son collègue Jean Libert Hennebel, en mission à Rome (1694)*. *Hommage ...* Halkin, pp. 167-206. [Cf. n° 44361].
- 44998 **Stiévenard (J.)**. *Le refus du mort-né dans la société d'Ancien Régime. Les sanctuaires à «répit» de la région athoise aux XVIe et XVIIe siècles*. *Autour de la ville en Hainaut*, pp. 301-312 (Cf. n° 44359).
- 45999 **Van den Haute (R.)**. *Les presbytères successifs de la paroisse Saint-Pierre à Jette*. Graafschap/Comté de Jette, XVI, 1986, pp. 3-9.
- 45000 **Van Peteghem (P. P. J. L.)**. *De konferentie van Kortrijk (1679-1682)*. *De Leiegouw*, XXVIII, 1986, pp. 411-420.
- 45001 **Depauw (Cl.)**. *La région de Courtrai vers 1600 d'après une description des paroisses du diocèse de Tournai*. *De Leiegouw*, XXVIII, 1986, pp. 243-251.
- 45002 **Dugnoille (K.) & Jous (L.)**. *Le journal de Jacques-Lambert D'Aye, curé de Lessines de 1731 à 1778. Introduction et édition*. *Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois*, L, 1986, pp. 35-156.
- 45003 **Devloo (L.)**. *Geestelijke vermaningen van J. B. Van Roo (Oostduinkerke 1716 – Ieper 1797)*. *Biekorf*, LXXXVI, 1986, pp. 371-379.
- 45004 **Philippeville**. *Notes sur la paroisse au début du XVIIe siècle*. *En Fagne et Thiérache (Presgaux)*, 1986, 76, pp. 3-10.
- 45005 **Tytgat (J.-P.)**. *De kerk van Sint-Pieters-Kapelle in 1741*. *Het oude Land van Edingen en omliggende*, XIV, 1986, pp. 224-226.
- 45006 **Lecomte (J.)**. *De dekenij Torhout. Twee eeuwen kerkelijk leven (1597-1795)*, *Jb. Heemkundige Kr. Houtland*, 1986, pp. 1-32.
- 45007 **Dumoulin (J.)**. *Mobilier liturgique d'une église paroissiale urbaine au XVIIe siècle. Le cas de Sainte-Catherine de Tournai (1670)*. *Autour de la ville en Hainaut*, pp. 345-356. (Cf. n° 44359).
- 45008 **Molemans (J.)**. *De eerste pastorie van Wijchmaal (17de-18de eeuw) op de Houterchans*. *Taxandria*, LVII, 1985, pp. 65-74.
- 45009 **Pollet (J.)**. *Bisschop J. B. de Castillon bezoekt Zedelgem (1745)*. *Zillegem*, VII, 1986, pp. 43-54.
- 45010 **Storme (H.)**. *Huwelijksmoraal en lekenmentaliteit in de preken van Joannes Verslype (1656-1735)*. *De Leiegouw*, XXVIII, 1986, pp. 373-382.
- 45011 **Valvekens (J. B.) & Van Dijck (L. C.) ed.** *Acta et Decreta Capitulum Generalium O. Praem. T. V. (1657-1738)*. *Analecta Praemonstratensia*, LXIII, 1986, 3-4, pp. 103-150. [Vervolg van nr. 43052].
- 45012 **Landuyt (G.)**. *Leopold Van Gorp, een Turnhoutse Jezuïet bij de Indianen*. *Taxandria*, LVII, 1985, pp. 75-80.
- 45013 **De Troeyer (B.)**. *Matthias Croonenborch (1622-1684)*. *Franciscana*, XLI, 1986, 2, pp. 134-144 ; 3, pp. 147-176.
- 45014 **Fick (A.)**. *Een beroemd predikant uit de 17de eeuw. Pater Franciscus vanden Werve O.F.M.* *Franciscana*, XLI, 1986, 1, pp. 3-10.
- 45015 **Geirnaert (N.)**. *Een geleerde monnik in Hemelsdale : Carolus de Visch, 1637-1649*. *De Abdij Hemelsdale. Tentoonstellingscatalogus ...*, pp. 56-62.
- 45016 **Esther (J.-P.)**. *De bouwgeschiedenis van de abdij Nieuw Jerusalem in Brugge in de zeventiende en achttiende eeuw. 800 jaar Spermalie. Tentoonstellingscatalogus ...*, pp. 67-96. [Cf. nr. 44462].
- 45017 **Meulemeester (J. L.)**. *Een zestiende-eeuwse inventaris van het refugehuis in Brugge van de abdij van Oudenburg*. *Biekorf*, LXXXVI, 1986, pp. 21-25.
- 45018 **Martens (A.)**. *Carel-Frans Martens, prior van het Gents Augustijnerklooster (Bellem 1731-Gent 1790)*. *Land van de Woestijne*, IX, 1986, 1, pp. 21-34.

- 45019 **Laleman (Marie Christine), Raveschot (P.) & Van de Walle (Roland)**. *De Sint-Pietersabdij te Gent, Deel II : Het rijke leven van zieke monniken ; twee afvalputten uit de infirmerie : 1600-1780*. Gent, Stadsbestuur, 1985, 131 p. (Archeologische monografie ; 2).
- 45020 **Cauchies (J.-M.)**. *Des religieuses dans la ville : autour de la fondation du Carmel de Mons (1607)*. Ann. du C. archéol. de Mons, LXXII, 1986, pp. 25-45.
- 45021 **Petit (K.)**. *Une abbaye montoise oubliée : le Val des Écoliers (1617-1796)*. Hainaut tourisme, 1986, 237, pp. 125-129.
- 45022 **Baggerman (G.)**. *Statuten en ordonnantiën voor de Domestiken der Abdije van Perck. Meer Schoonheid*, XXXI, 1984, 3, pp. 86-90.
- 45023 **Proveur (A. A.)**. *Un conflit entre les paroissiens d'Élouges-au-Mont et l'abbaye de Saint-Ghislain (1769-1771)*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 235-285.
- 45024 **De Pue (Jordanus Piet)**. *Het Oud-Dominicanenklooster te Tongeren : 1634-1796*. Oudenaarde, Sanderus, 1985, 93 p.
- 45025 **Guyot (G.)**. *L'Abbaye cistercienne de Villers*. Le Folklore Brabançon, 1985, 247, pp. 203-231.
- 45026 **Parez (R.)**. *Étude iconographique des stalles de l'ancienne abbaye de Warneton*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 47-84.
- 45027 **Plouvier (Martine)**. *L'abbaye de Prémontré aux XVIIe et XVIIIe siècles : histoire d'une reconstruction*. Louvain, Peeters, 1985, 2 vol. (Bibliotheca analectorum praemonstratensium ; 16).
- 45028 **Henrivaux (O.)**. *La solennité de la première communion en Wallonie aux XVIIe et XVIIIe siècles*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 465-476. (Cf. n° 44357).
- 45029 **Defoort (H.)**. *De broederschappen in de Kortrijkse Sint-Maartenskerk tijdens de 17de en 18de eeuw*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 3-144.
- 45030 **Knippenberg (W. H. T.)**. *Een Antwerps broederschapsboekje uit 1679*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 311-316.
- 45031 **Annaert (Philippe)**. *L'évolution de l'ordre de Sainte-Ursule dans les Pays-Bas et la Principauté de Liège aux XVIIe et XVIIIe siècles*. Congrès de Nivelles, Actes, 1984, t. III, pp. 379-388. f. n° 44357).
- 45032 **Bavay (G.)**. *Les miracles de saint Christophe à Braine-le-Comte (1607-1626). Le traitement de l'information «miraculeuse»*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 396-409. (Cf. n° 44357).
- 45033 **Daem (M.)**. *Het mirakelboek van het Sint-Jakobsgodshuis te Gent. Pelgrims uit Vlaanderen en Brabant*. Oostvl. Zanten, LXI, 1986, pp. 107-113.
- c. Le jansénisme ; la franc-maçonnerie ; le judaïsme ; la sorcellerie — Het jansenisme ; de vrijmetselarij ; het judaïsme ; hekserij
- 45034 **Lemmes (Myriam)**. *Hendrik Calenus, 1583-1653 : contra-reformist en jansenist*. Asse, Heemkr. Ascania, 1986, 84 p. (Ascaniabibl., nr. 40).
- 45035 **Arnould (M.-A.)**. *Une société maçonnique mixte à Ath au XVIIIe siècle*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 383-404. (Cf. n° 44359).
- 45036 **Sels (Gust)**. *Arme heks : heksenbijgeloof, heksenvervolging en Oud-Turnhoutse sagen over hekserij en aanverwante magie*. Oud-Turnhout, Heemkundekr. Corsendonca, 1985, 85 p.
- 45037 **Deneweth (Hcidi)**. *Hekserij of travestie ? Nee, homofilie ! Een proces over twee lesbische vrouwen in de 17de eeuw*. Spiegel Historiae, XXI, 1986, 12, pp. 533-537.
- 45038 **Vanysacker (D.)**. *Heksenprocessen in de stad Brugge (16de-17de eeuw)*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 435-442.

- 45039 **Pingemans (P. A. W.)**. *En heks aan de brandstapel ontsnapt*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 3, pp. 159-163.

5. *Histoire de la culture – Kultuurgeschiedenis*

- a. Les courants de pensée ; l'humanisme ; l'imprimerie ; la situation linguistique – Geestelijke stromingen ; het humanisme ; de drukkunst ; taaltoestanden

- 45040 **De Schrijver (R.)**. *De „Belgische Historie” (1781) van G. F. Verhoeven*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 151-166. [Cf. nr. 44358].
- 45041 **Henrard (R.)**. *Communication culturelle entre les Pays-Bas et la France au XVIIe siècle*. Septentrion. Rev. de culture néerlandaise, XV, 1986, 1, pp. 20-26.
- 45042 **Frijhoff (Willem)**. *L'intellectuel néerlandais à l'époque moderne : citoyen de deux républiques*. Liège, Univ. de Liège. Fac. de phil. et l. Fac. ouverte, 1985, 22 p. (L'h. aujourd'hui : nouveaux objets, nouvelles méthodes ; B 23).
- 45043 **Halkin (Léon-E.)**. *Psychohistoire et critique historique : le cas d'Érasme*. Liège, Univ. de Liège. Fac. de phil. et l. Fac. ouverte, 1984, 15 p. (L'h. aujourd'hui : nouveaux objets, nouvelles méthodes ; B 18).
- 45044 **Desmet-Goethals (Marie-José)**. *Levinus Crucius en Threnodia (1548), Bijdrage tot de studie van het humanisme in de Nederlanden*. Brussel, Paleis der Ac., 1985, 224 p. (Verh. van de Kon. Ac. voor Wet., L. en Sch. K. van B. Kl. der L. ; XLVII, 116).
- 45045 **Obbema (Pieter F. J.)**. *Een kanttekening bij de introductie van het humanistisch schrift in de Nederlanden*. Boek, bibliotheek en geesteswetenschappen. Opstellen door vrienden en collega's van dr. C. Reedijk geschreven ter gelegenheid van zijn aftreden als bibliothecaris van de Kon. Biblioth. te 's-Gravenhage, Hilversum, Verloren, 1986, pp. 238-243.
- 45046 **Smeyers (J.)**. *Den Vlaemschen Indicateur en de literatuur*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 249-264. [Cf. nr. 44358].
- 45047 **Desmaele (B.)**. *Imprimeurs et libraires dans les cités hainuyères d'Ancien Régime*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 313-320. (Cf. n° 44359).
- 45048 **Voet (L.)**. *Un humaniste et son éditeur au XVIe siècle : Ogier Ghiselin de Busbecq et Christophe Plantin*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 27-46.
- 45049 **Braekman (W. L.)**. *De verloren sone : een volksboek naar het unieke exemplaar van de Antwerpse druk van Willem Vorsterman uit 1540 met toelating van de British Library*. Brugge, Marc Van de Wiele, 1985, 52 p. (Vroege volksboeken uit de Nederlanden ; 4).
- 45050 **Schouteet (A.)**. *Cornelis Luet. Brugs drukker uit de 17de eeuw ?* Hand. genootsch. voor Gesch. „Soc. d'Émulation”, CXXIII, 1986, pp. 215-224.
- 45051 **Baetens (R.)**. *In de schaduw der Moretussen. De nalatenschap van Jeronimus II Verdussen*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 71-82. [Zie nr. 44358].
- 45052 **Desmaele (B.)**. *Lectures de la noblesse bruxelloise du XVIIIe siècle*. Nouvelles Ann. Prince de Ligne, I, 1986, pp. 109-125.
- 45053 **Dewitte (A.) & Geirnaert (N.)**. *Nog de handbibliotheek van het Vrije*. Biekerf, LXXXVI, 1986, pp. 46 en 309.

- b. L'enseignement ; les sciences – Het onderwijs ; de wetenschappen

- 45054 **Leroy (M.)**. *Marie-Thérèse et la vie intellectuelle dans nos provinces au XVIIIe siècle*. Mém. et publ. de la Soc. des Sc., des Arts et des Lettres du Hainaut, XCIII, 1986, pp. 1-6.
- 45055 **Vandermeersch (Peter A.)**. *Universiteit en maatschappij. Bronnen, methode en resultaten van een onderzoek naar de studie en de levensloop van de Brugse academici*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 401-410.

- 45056 **Vandermeersch (Peter A.)**. *Een boedelrekening van Jan Adornes (1494-1537) als bron voor universiteitsgeschiedenis*. Lias, X, 1983, 2, pp. 175-192. (Studia Historica Gandensia, 259, Gent, 1983).
- 45057 **Vandermeersch (Peter A.)**. *The reconstruction of the Liber Quintus Intitulorum Universitatis Lovanniensis (1596-1616). An application : the theologians, 1562-1578*. Lias, XII, 1985, 1, pp. 1-80. (Studia Historica Gandensia, 264, Gent, 1985).
- 45058 **De Ridder-Symoens (Hilde)**. *Deutsche Studenten an italienischen Rechtsfakultäten. Ein Bericht über unveröffentlichtes Quellen- und Archivmaterial*. Ius Commune, XII, 1984, pp. 287-315. (Studia Historica Gandensia, 261, Gent, 1984).
- 45059 **De Ridder-Symoens (H.)**. *De universiteiten van Dowaai en Rijsel, centra van cultuur in de Franse Nederlanden*. De Franse Nederlanden, Jb., XI, 1986, pp. 11-30.
- 45060 **Van Paemel (G.)**. *Echo's van een wetenschappelijke revolutie. De machinistische natuurwetenschap aan de Leuvense Artesfaculteit, 1650-1797*. Turnhout, Brepols, 1986, 202 p.
- 45061 **Devos (G.)**. *Bijdrage tot het technisch onderricht in de Oostenrijkse Nederlanden : de hydrografische school*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 167-178. [Cf. nr. 44358].
- 45062 **De la Haye (R.)**. *De Latijnse School van Hoog-Cruts. Met een lijst van leerlingen*. Publ. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXII, 1986, pp. 102-148.
- 45063 **Put (E.)**. *Kempische schoolmeesterscontracten uit de 17de en de 18de eeuw*. Taxandria, LVIII, 1986, pp. 5-28.
- 45064 **De Brabander (G.)**, *De verlichting en het ontstaan van de economische wetenschap : een schets*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 119-132. [Cf. nr. 44358].
- 45065 **Louis (A.)**. *De historische betekenis van de botanicus Rembert Dodoens*. Hand. van de kon. Kr. voor Oudk., L. en Kunst te Mechelen, LXXXIX, 1986, pp. 26-49.
- 45066 **Vandewiele (L. J.)**. *De relatie Dodoens-Chusius*. Ibid., pp. 50-107.
- 45067 **Claes (F.)**. *Het Nederlands bij Dodoens*. Ibid., pp. 113-124.
- 45068 **Claes (F.)**. *De naam Dodoens*. Ibid., pp. 125-128.
- 45069 **Bosmans-Jelgersma (H. A.)**. *Dodoens en de farmacie*. Ibid., pp. 129-142.
- 45070 **Moens (J.)**. *De Dodoenstuin in Hortiflora*. Antwerpen, XXXII, 1986, 3, pp. 105-111. [Gesch. v. wetenschappen].
- 45071 **Kluyskens (P.)**. *Sanderus*. Ghendtsche Tydinghen, XV, 1986, pp. 240-248.
- 45072 **Byl (S.)**. *Survivance de quelques préjugés hippocratiques et aristotéliens relatifs à la reproduction humaine dans les écrits médicaux et biologiques de l'«âge baroque»*. Rev. B. de Philol. et d'H., LXIV, 1986, 4, pp. 693-703.

c. Les arts – De kunsten

- 45073 **Duverger (Erik)**. *Antwerpse kunstinventarissen uit de zeventiende eeuw*. Brussel, Kon. Ac. voor wet., L. en Sch. K. van B., 1984. (Fontes historiae Artis Neerlandicae. Bronnen voor Kunstgesch. van de Nederlanden ; 1).
- 45074 **Souchal (F.)**. *De quelques influences dans l'architecture des Pays-Bas méridionaux à la fin du XVIIIe siècle*. Rev. du Nord, LXVIII, 1986, pp. 869-875.
- 45075 **van de Winckel (M.) & Waelbroeck (C.)**. *Les fenêtres dans l'architecture civile en Belgique aux XVIe et XVIIe siècles*. Colloque de Nivelles, Actes, III, pp. 541-549. (Cf. n° 44357).
- 45076 **Van der Wee (P.)**. *Standardisatie van witstenen onderdelen in de traditionele, 16de- en 17de-eeuwse Antwerpse gebouwen*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1985, 4, pp. 19-23 ; 1986, 3, pp. 27-32.
- 45077 **Driesen (G.)**. *De restauratie van 'De Vijf Werelddeelen' van F. Smet-Verhas, Schildersstraat nr. 2 te Antwerpen*. Ibid., 1985, 3, pp. 31-40.

- 45078 **Vanhove (B.)**. „*De Vijf Werelddeelen*” van *F. Smet-Verhas* en de *Art Nouveau*. *Ibid.*, 1985, 2, pp. 21-48.
- 45079 **Kockelbergh (I.)**. *Het architecturale werk van beeldhouwer Henricus-Franciscus Verbrugghen (1654-1724)*. *Ibid.*, 1985, 5, pp. 21-40.
- 45080 **Köver (K.)**. *Johann Joseph Couven : ein Architekt des 18. Jahrhunderts zwischen Rhein und Maas*. Aachen, Stadt Aachen und dem Museumverein Aachen, 1983, 130 p.
- 45081 **Blommaert (V.)**. *Wensel Cobergher, grondlegger van de barok bouwkunst in Brabant*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1986, 3, pp. 33-39 ; 4, pp. 33-43 ; 5, pp. 31-42 ; 6, pp. 19-40.
- 45082 **De Ren (L.)**. *Enkele nieuwe gegevens over de Ieperse beeldhouwer-architect en ingenieur Joris Robijn (ca. 1522-1591)*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 267-272.
- 45083 **Denissen (S.)**. *De glasvondsten uit de afvalputten van huis „Halmale”, Venusstraat 18 a te Antwerpen*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1985, 6, pp. 9-44.
- 45084 **Verbeeck (M.)**. *De 18de-eeuwse aardewerkvondsten van het Van Dalecollege te Leuven*. De Brabantse Folklore, 1986, 249, pp. 17-27.
- 45085 **Van Bockstaele (G.)**. *De preekstoel in de O.-L.-Vrouwkerk van Moerbeke (Geraardsbergen)*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 47-56.
- 45086 **Vandamme (E.)**. *Appreciatie en contestatie : de gepolychromeerde houtsculptuur in de Zuidelijke Nederlanden, na de Gothiek*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. Antwerpen, 1986, pp. 7-18.
- 45087 **De Bosque (Andrée)**. *Mythologie en maniérisme in de Nederlanden : 1570-1630 : schilderijen, tekeningen. Mythologie et maniérisme aux Pays-Bas : 1570-1630 : peinture, dessins*. Antwerpen, Fonds Mercator, 1985, 328 p.
- 45088 **Genaille (R.)**. *Le paysage flamand et wallon au XVIe siècle avant Patenier*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. Antwerpen, 1986, pp. 59-82.
- 45089 **Jordens (M.)**. *De schilderkunst van de Contrareformatie (1585-1700) in de Leuvense Sint-Kwintens- en Sint-Michielskerk*. De Brabantse Folklore, 1986, 249, pp. 28-44. [Vervolg van nr. 43176].
- 45090 **Maclot (P.)**. *Renaissance-plafondbehang ontdekt in de Jan Blomstraat nr. 2 te Antwerpen*. Bull. Antwerpse Ver. voor Bodem- en Grotonderzoek, 1986, 3, pp. 17-26.
- 45091 **Meulemeester (J.-L.)**. *HuysSENS, Rubens, Van Mildert en het zeventiende-eeuwse hoofdaltaar van de Sint-Donaaskathedraal in Brugge*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. te Antwerpen, 1986, pp. 173-204.
- 45092 **Kavaler (E. M.)**. *Pieter Breugel's „Fall of Icarus” and the Noble Peasant*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. Antwerpen, 1986, pp. 83-89.
- 45093 **De Vroede (E.)**. *Kinderspel, speelgoed en Pieter Bruegel de Oude. 't Trojaanse Hobbelpaard*. Jb. van het studiecentrum voor speelgoed en Volkskunde, I, 1985, pp. 11-44.
- 45094 **Szmydki (R.)**. *Jan de Molder, peintre et sculpteur d'Anvers du XVIe siècle*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. Antwerpen, 1986, pp. 31-58.
- 45095 **De Bruyn (J.-P.)**. *Erasmus II Quellinus (1607-1678) als tekenaar*. *Ibid.*, pp. 213-272.
- 45096 **Porteman (K.)**. *«J'ay pris pour Duppes tous les Pays-Bas». Jean Puget de la Serre en de Nederlanden*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 217-238. [Cf. nr. 44358].
- 45097 **Scheelen (W.)**. *De herkomst en de datering van Rubens' voorstellingen van de H. Ignatius van Loyola en de H. Franciscus Xaverius*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. te Antwerpen, 1986, pp. 153-172.
- 45098 **Van Acker (L.)**. *De „goederen” van Rubens in het Ieperse*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 47-51.
- 45099 **Lhoist-Colman (Berthe)**. *Tableaux de l'Anversois J.-P. Tassaert (1651-1725) à la cathédrale Saint-Paul à Liège*. Leodium, LXXI, 1986, pp. 25-35.

- 45100 **Schouteet (A.)**. *Jan Tavernier. Een onbekende Brugse schilder uit de 16de eeuw*. Hand. Genootschap voor Gesch. „Soc. d'Émulation”, CXXIII, pp. 129-133.
- 45101 **De Meyere (J. A. L.)**. *Enkele bijzonderheden over portretten, toegeschreven aan Daniël van den Queecborne*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. te Antwerpen, 1986, pp. 123-152.
- 45102 **Maes (H.)**. *Margareta van Oostenrijk in Deinze en de eerste (?) Deinse schilder*. Bijdr. tot de Gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 75-82.
- 45103 **Testa (J. A.)**. *A note on the relationship of manuscript illumination and panel painting : Simon Bening's Beatty Rosarium and the diptych of Chrétien de Hondt*. Jb. Kon. Museum voor Sch. K. Antwerpen, 1986, pp. 19-30.
- 45104 **Desprechins (A.)**. *Iconologie et réception de texte : tapisseries flamandes et brabançonnaises inspirées par des œuvres françaises et italiennes*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 502-512. (Cf. n° 44357).
- 45105 **Delmarcel (G.) & Dumortier (Cl.)**. *Cornelis de Ronde, wandtapijtwever te Brussel († 1569)*. B. Ts. voor Oudheidk.- en Kunstgesch., LV, 1986, pp. 41-68.
- 45106 **Vandenberghe (S.)**. *Brugs tafelzilver van J. Busschop uit het bezit van Frans Beyts, primus te Leuven in 1782*. Hand. Genootsch. „Soc. d'Émulation”, Brugge, CXXIII, 1986, pp. 123-128.
- 45107 *Aspecten van de 18de-eeuwse beiaardkunst in de Nederlanden : bijdragen rond de uitgave van een Vlaams beiaardboek van 1728*. Peer, Musica, 1985, 224 p. (Jb. van het VI. Centrum voor oude muziek ; 1).
- 45108 **Bossuyt (I.)**. *De gebroeders Regnart uit Dowaai, een familie van componisten uit de tweede helft van de 16de eeuw*. De Franse Nederlanden, Jb., XI, 1986, pp. 124-139.
- 45109 **Bossuyt (I.)**. *Josquin Desprez (vers 1440-1521), le Michel-Ange de la musique*. Septentrion. Rev. de culture néerlandaise, XV, 1986, 4, pp. 44-48.
- 45110 **Félix (J.-P.)**. *L'ancien orgue de l'abbaye de Cambron à la collégiale Sainte-Waudru à Mons*. Bruxelles, 1986, 170 p.
- 45111 **Cambier (A.)**. *Een paar italiaanse lofdichten op Cypriaan De Rore uit ca. 1540-1546*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 103-109.

**F. La principauté de Liège, Pays de Looz, Stavelot-Malmédy à l'époque moderne
– Het prinsbisdom Luik, het Land van Loon,
Stavelot-Malmedy tijdens het moderne tijdvak**

1. *Le prince-évêque, le chapitre Saint-Lambert ; les institutions, le droit ; les événements politiques, militaires et diplomatiques – De prinsbisschop, het St. Lambrechtskapittel ; de instellingen, het recht ; politieke, militaire en diplomatieke geschiedenis*.
- 45112 **Grauwels (J.)**. *De députés van de Dietse steden in de Luikse Staten*. Liber amicorum Jan Buntinx, Louvain, 1981, pp. 447-465.
- 45113 **Demoulin (Bruno)**. *Les finances d'un pays d'États aux marches de l'Empire, la principauté de Liège, 1688-1728*. Bruxelles, 1986, 248 p. (Crédit Communal, coll. Histoire, n° 68).
- 45114 **Brouwers (J.)**. *Proces over de heerlijkheid Opgrimbie tussen de abdis van Hocht en de Luikse Staten*. Limburg, LXV, 1986, 1, pp. 26-33.
- 45115 **Bar (Pierre)**. *La justice ecclésiastique liégeoise et le mariage après le Concile de Trente*. Congrès de Nivelles, 1984, III, pp. 389-395. (Cf. n° 44357).
- 45116 **Bouchat (Philippe)**. *Le tribunal des XXII au XVIIIe siècle*. Kortrijk, UGA, 1986, 280 p. (Anciens Pays et Assemblées d'États, LXXXV).
- 45117 **Sprenger (R. M.)**. *Het Rijkskamergerecht tussen Brabant en Maastricht ; enkele aanvullingen op de „affaire Vrintz” (1535-1537)*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 3, pp. 137-145.

- 45118 **Venner (G.)**. *Het laatgerecht van de voorgedij en de hof van Zwartbroek te Roermond*. Ibid., 4, pp. 198-210.
- 45119 **Venner (G. H. A.)**. *Het hoofdgerecht Roermond*. Publ. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXII, 1986, pp. 30-101.
- 45120 **Vandy (Gustave)**. *À propos de la mort d'un hussard, aux Waleffes, en 1746*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 165-167.
- 45121 **Droixhe (Daniel)**. *Depuis quand les Liégeois sont-ils des Éburons ?* La Vie Wallonne, LX, 1986, pp. 15-28.

2. Démographie – Demografie

- 45122 **Lennarts (Marc)**. *Institution matrimoniale et vie sexuelle dans une paroisse rurale : Montzen au XVIIIe siècle*. Congrès de Nivelles, Actes, 1984, III, pp. 152-157. (Cf. n° 44357).

3. Histoire économique et sociale – Economische en sociale geschiedenis

- a. La société ; le commerce ; l'industrie ; les finances ; les routes ; les villes et la vie urbaine ; l'expansion à l'étranger – De maatschappij ; de handel ; de nijverheid ; het geldwezen ; het verkeerswezen ; de steden en het stedelijk leven ; buitenlandse expansie

- 45123 **Jacob (Raymond)**. *Le flottage sur la Warche au XVIIIe siècle*. Folklore Stavelot Malmedy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 157-162.
- 45124 **Roy (Alain)**. *Gérard de Lairesse (1640-1711) de Liège à Amsterdam*. Liège, Univ. de Liège. Fac. de philos. et l. Faculté ouverte, 1985, 15 p. (L'homme et l'art ; F9).
- 45125 **Godfrain (René)**. *Un «cadet de famille» du XVIIe siècle inconnu des généalogistes : Ico Florent, Baron de Knipphausen, à Vogelsanck (Principauté de Liège)*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 410-411. (Cf. n° 44357).
- 45126 **Kaefer (W.)**. *Considérations relatives à divers papiers filigranés provenant de l'ancienne papeterie-cartonnerie de l'abbaye de Malmedy*. Folklore Stavelot Malmedy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 153-156.
- 45127 **Mine (Georges)**. *La vie des Spadois de 1636 à 1659*. H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 19-30.
- 45128 **Tellier (E.)**. *Du nouveau sur le perron de Stavelot*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 19-22.
- 45129 **Wodon (Bernard)**. *L'hôtel de Ville de Verviers (1775-1783). Un monument, des archives*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 318-319. (Cf. n° 44357).

- b. Les campagnes ; seigneurs et seigneuries ; paroisses et villages ; paysans ; l'agriculture – Het platteland ; heren en heerlijkheden ; parochies en dorpen ; de boeren, de landbouw

- 45130 **Leestmans (Charles)**. *Le dénombrement foncier de 1713 à Lierneux et le recueil de Sébastien Wibin (1765-1850), bourgeois de Stavelot. Contribution à l'étude de l'agriculture ardennaise au XVIIIe siècle*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 217-218. (Cf. n° 44357).
- 45131 **Servais (Paul)**. *Voyage autour de ma chambre. Le mobilier de chambre à coucher dans les campagnes liégeoises au XVIIIe siècle*. Ibid., pp. 178-179. (Cf. n° 44357).
- 45132 **Wieërs (Th.)**. *Wij zullen u met assen lonen. De Bokkerijders in het Maasland*. Kinrooi, 1985, 167 p.

4. *La vie religieuse : l'organisation ecclésiastique à l'échelon supra-paroissial ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les saints ; hérésie et sorcellerie — Het kerkelijk leven: de bovenparochiale kerkelijke inrichting ; de seculiere geestelijkheid en de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de heiligen ; ketterij en hekserij*
- 45133 **Deblon (André)**. *Les examens pour l'admission aux cures dans l'ancien diocèse de Liège (suite)*. Leodium, LXXI, 1986, pp. 21-24, 36-44. [Suite du n° 43232].
- 45134 **Deblon (André)**. *Analyses des actes du Vicariat général. Approbations des fondations pieuses et érections de bénéfices. (1721-1794)*. Liège, chez l'auteur, 1986, 146 p.
- 45135 **Donnay (Frédérique)**. *La visite de la Cathédrale Saint-Lambert et des sept Collégiales liégeoises par le nonce G. M. Sanfelice en 1656*. Congrès de Nivelles, Actes, 1984, III, pp. 458-464. (Cf. n° 44357).
- 45136 **Hoyoux (Jean)**. *Les chanoines de la collégiale Saint-Barthélemy à Liège au XVIe siècle*. Bull. de l'Institut histor. belge de Rome, 1985-1986, LV-LVI, pp. 109-122. — Hommage ... Halkin, pp. 109-122. [Cf. n° 44361].
- 45137 **Brouwers (Jacques)**. *Le chapitre de Saint-Materne à Liège et à Gelinden*. Leodium, LXXI, 1986, pp. 1-20.
- 45138 **Tomsin (Nadine)**. *Béguines et béguinages liégeois. Une réalité méconnue et oubliée*. Liège, Lecture et liberté, 1984, 65 p.
- 45139 **Renier (J. S.)**. *Historique du couvent, du collège et de l'église des Pères Récollets, à Verviers, aujourd'hui paroisse de Notre Dame. Réédition*. Bull. des Arch. verviétoises, XVI, 1984-1985, pp. 1-124.
- 45140 **Moreau (Claire)**. *La Collégiale d'Amay et ses abords au moment d'un curieux procès entre le chapitre et le bourgmestre et la Communauté du lieu (1772)*. Ann. du c. hutois, XL, 1986, pp. 9-54.
- 45141 **Montulet-Henneau (Marie-Elisabeth)**. *L'abbaye du Val Notre-Dame (Antheit) à l'époque moderne : vie intellectuelle et religieuse*. Congrès de Nivelles, Actes, 1984, III, pp. 477-482. (Cf. n° 44357).
- 45142 **Kwanten (A.)**. *Les moines de Cheminon (Marne) au XVIIIe siècle*. Mém. de la Soc. d'Agriculture, Commerce, Sc. et Arts de la Marne, 1986, pp. 239-250.
- 45143 **Hoyoux (Jean)**. *Le dossier de l'abbaye de Saint-Jacques à Liège aux Archives Vaticanes (inspection de 1654)*. Bull. de l'Institut. histor. belge de Rome, 1985-1986, LV-LVI, pp. 97-107. — Hommage ... Halkin, pp. 97-108. [Cf. n° 44361].
- 45144 **Dandrifosse (Ferd.)**. *La béatification et la canonisation de capucins fêtées à Malmedy*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 15-17. — XVIIIe s.
- 45145 **Graillet (Lambert)**. *Un autre regard sur Robermont*. Si Liège m'était conté, XXVI, 1986, 99, pp. 3-8 ; 100, pp. 21-28. — Abbaye et cimetière.
- 45146 **Montulet-Henneau (M.-E.)**. *Une élection abbatiale à Solières vue par un familier de l'abbaye*. Marchin «Bia Vièdje», 1984-1985, pp. 17-22.
- 45147 **Montulet-Henneau (Marie-Elisabeth)**. *Un village hesbignon aux portes du Paradis : résurrections d'enfants morts-nés au sanctuaire «A Répit» de Moha (1707-1733)*. Ann. du cercle hutois, XL, 1986, pp. 109-179.
- 45148 **Lechanteur (Jean)**. *Résurrections d'enfants mort-nés (quelques cas liégeois)*. Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne, XV, 1984-1985, 177-180, pp. 354-368.
- 45149 **Bertholet (Paul)**. *Notes d'art et d'histoire. La diffusion des voies douloureuses et chemins de croix aux XVIIe et XVIIIe siècles dans l'arrondissement de Verviers*. Bull. de la Soc. Verviétoise d'archéol. et d'H., LXIV, 1984, pp. 19-70.
- 45150 **Henrivaux (Omer)**. *La solennité de la première communion en Wallonie aux XVIIe et XVIIIe siècles*. Congrès de Nivelles, Actes, 1984, III, pp. 465-476. (Cf. n° 44357).
- 45151 **Leestmans (Charles)**. *La sorcellerie en Ardenne stavelotaine au XVIIe siècle*. Ibid., I, pp. 265-266.

5. *Histoire de la culture : l'humanisme, l'imprimerie ; l'enseignement ; les sciences ; les arts – Kultuurgeschiedenis : het humanisme ; de drukkunst ; het onderwijs ; de wetenschappen ; de kunsten*
- 45152 **Hoven (René)**. *L'enseignement des humanités au pays de Liège de la renaissance à la révolution*. Liège, Univ. de Liège. Fac. de philos. et l. Fac. ouverte, 1985, 17 p. (Entretiens sur l'antiquité gréco-romaine ; C.10).
- 45153 **Bertrand (Cécile)**. *Le latin des jésuites wallons de Liège au XVIIe siècle. Analyse factorielle*. Rev. Informatique et statistique dans les sc. humaines, XX, 1984, Liège, pp. 23-39.
- 45154 **Bernes (Anne-Catherine) & Lefebvre (Pascal)**. *La correspondance de René-François de Sluse. Essai de répertoire chronologique [...] 1649-1664, 1665-1668, 1669-1685*. Rev. d'H. des Sc., XXXIX, 1986, pp. 35-69 ; 155-175 ; 325-344.
- 45155 **Marchal (Liliane)**. *Linus, Huygens, Sluse et le problème de la mesure du temps*. Congrès de Nivelles, Actes, 1984, III, pp. 513-521. (Cf. n° 44357).
- 45156 **Otte-Bernes (Anne-Catherine)**. *Sur un aspect des recherches physiques de René-François de Sluse*. Ibid., III, pp. 532-540.
- 45157 **Lhoist-Colman (Berthe)**. *Les Liégeois et les comètes*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 173-180. – Les différents passages de la comète de Halley au cours du second millénaire.
- 45158 **Bertholet (Paul)**. *Le médecin Theutois Jean-Philippe de Limbourg (1726-1811) et l'inoculation de la variole au Pays de Liège*. Bull. de la Soc. Verviétoise d'archéol. et d'H., LXIV, 1984, pp. 71-85.
- 45159 **Stiennon (Philippe)**. *Contribution à l'étude des églises de Liège (XVIe-XVIIIe siècles)*. Rev. du Nord, LXVIII, 1986, pp. 893-928.
- 45160 **Bouchat (Marc)**. *Contribution à l'étude de l'œuvre de l'architecte liégeois Barthélemy Digneffe (1724-1784)*. Ibid., pp. 877-892.
- 45161 **Meessen (Camille)**. *La restauration de la tour de l'église Saint-Paul de Baelen, au XVIIIe siècle*. Bull. de la Soc. Verviétoise d'archéol. et d'H., LXIV, 1984, pp. 213-228.
- 45162 **Lemeunier (Albert)**. *Un groupe de sculptures hutoises à la charnière des XVIe et XVIIe siècles*. Ann. du c. hutois, XL, 1986, pp. 93-107.
- 45163 **Jans (René)**. *Les peintres liégeois Bertin Hoyoul, Michel Ponceau et Jean de Fraipont*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 189-196.
- 45164 **Kairis (P.-Y.)**. *Pour une histoire du portrait liégeois au XVIIe siècle*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 306-307. (Cf. n° 44357).
- 45165 **Jans (René)**. *Les frères Henri et Mathieu Trippet, peintres liégeois du XVIIe siècle*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 147-152.
- 45166 **del Marmol (Bruno)**. *Traitement de conservation et restauration d'un petit panneau (XVIe siècle) représentant saint Jérôme*. Les Amis du Musée d'art religieux et d'art mosan, Bull. trim., 1986, 15, pp. 35-37.
- 45167 **Van Aelbrouck (Jean-Philippe)**. *Les contredanses du journal musical liégeois «L'Echo» (1758-1773)*. Bruxelles, Ministère de la Communauté française de B., Direction générale de la Culture, 1986, 108 p.
- 45168 **Quitin (José)**. *Regards sur la musique des maîtres liégeois du XVIIIe siècle*. Rev. de la Soc. liégeoise de musicologie, LIV, 1986, pp. 1-18.
- 45169 **Quitin (José)**. *Mentions intéressantes la musique et les musiciens relevées dans la Gazette de Liège. Année 1782. Année 1783*. Bull. de la Soc. liégeoise de musicologie, LII, 1986, pp. 17-22 ; LV, pp. 19-32.
- 45170 **Denhaene (G.)**. *Un collectionneur liégeois de la fin du XVIIIe siècle : Henri Hamal (1744-1820)*. Bull. de l'Inst. histor. belge de Rome, 1985-1986, LV-LVI, pp. 207-236.
- 45171 **Felix (Jean-Pierre)**. *Dieudonné Raick et Jean-Baptiste Le Picard à Louvain (1734/40)*. Bull. de la Soc. liégeoise de musicologie, 1986, 53, pp. 1-11.

- 45172 **Lechanteur-Stas (Annie)**. *Gille de Beefe et les carillons de la cathédrale de Lisbonne*. Soc. d'H. et d'archéol. du plateau de Herve, Bull., n° 49, 1986, pp. 1-17.
- 45173 **De Vos (E.)**. *Fondeurs de cloches au pays de Huy: Jean Bodri (V-VI-VII)*. L'Organiste, XVIII, 1986, pp. 45-46 ; 80-83 ; 117-118.
- 45174 **Francy (Paul)**. *Grétry à travers tous les régimes*. Bruxelles, Paul Legrain, 1986, 93 p.
- 45175 **Verbeek (Muriel), Vendrix (Philippe) & Quitin (José)**. *André-Modeste Grétry. 1741-1813*. Liège, Biblio, 1986, 52 p.
- 45176 **d'Otreppe de Bouvette (Henry)**. *L'orfèvrerie liégeoise «J H C»: Jacques Hauregard*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 213-215. — xviiie s.
- 45177 **Lemeunier (Albert)**. *Le Calice d'Anne de Wihogne (1559), une précieuse donation au M.A.R.A.M. Les Amis du Musée d'art religieux et d'art mosan*, Bull. trim., 1986, 15, pp. 38-43.
- 45178 **Philippe (J.)**. *Connaissance de l'orfèvrerie liégeoise*. Si Liège m'était conté, XXVI, 1986, 97, pp. 9-15.
- 45179 **Philippe (Joseph)**. *Yvan Guilmot, maître sculpteur ornementaliste. Lüttich-Belgien. Katalog zur Ausstellung im Belgischen Haus, Köln vom 20 Febr. bis zum 22 März 1986*. Stavelot-Malmedy, J. Chauveheid, 1986, 34 p.
- 45180 **Lemeunier (Albert)**. *Trois terres cuites à sujets religieux attribuées à Richardot*. Les Amis du Musée d'art religieux et d'art mosan, Bull. trim., 1986, 15, pp. 24-34.

G. Époque contemporaine – Hedendaagse tijd, 1789-1986

1. Généralités – Algemene Werken

- 45181 **Vanden Eeckhout (Patricia), Witte (Els)**, met medew. van **Burgelman (J.-C.), François (L.) & Meire (M.)**. *Bronnen voor de studie van de hedendaagse Belgische samenleving*. Antwerpen-Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1986, 672 p. (Studiecentrum voor de informatiebronnen betreffende de maatschappijwet. V.U.B.).
- 45182 **De Wever (Bruno)**. *Mondelinge geschiedenis. De transcriptie*. Arch.- en Documentatiecentrum voor het VI.-nationalisme, Gent, 1985, 19 p.
- 45183 **Luykx (Theo) & Platel (Marc)**. *Politieke geschiedenis van België*. Deurne, Kluwer Rechtswet. 1985, I : van 1789 tot 1944, 404 p. ; II : van 1944 tot 1985, pp. 421-1011.
- 45184 **Mabille (Xavier)**. *Histoire politique de la Belgique. Facteurs et acteurs de changement [de 1789 à 1986]*. Bruxelles, C.R.I.S.P., 1986, 396 p.
- 45185 **Geurts (A. J.)**. *Historische aspecten van de provincie(s) Limburg, 1815-1848*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1986, 2, pp. 49-78.
- a. De la révolution brabançonne et liégeoise jusqu'à la fin de l'époque française – De Brabantse en Luikse omwenteling. De Franse Tijd.
- 45186 **Vigneron (M.)**. *Toussaint 1787, jour d'émeute à Ath*. Bull. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, XX, 1986, pp. 375-379.
- 45187 **Cannuyer (Ch.)**. *Echos d'une ville hainuyère aux premiers émois de la «révolution brabançonne»: Ath, 1781-1789*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 489-517. (Cf. n° 44359).
- 45188 **Gahide (R.)**. *Un épisode de la Révolution brabançonne: la réhabilitation des volontaires tournaisiens après la déroute du 23 mai 1790*. Rev. B. d'H. militaire, XXVI, 1986, 3, pp. 241-262.
- 45189 **Coeck (A.)**. *Documenten uit het Frans Archief met betrekking op Aarschot*. Het Oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 3, pp. 124-127.
- 45190 **Speleers (F.)**. *Anzegem tijdens de Franse revolutie en het Frans Bewind (1792-1815)*. Jb. Gesch. en Oudh. Kr. „De Gaverstreke”, Waregem, XIV, 1986, pp. 133-169.

- 45191 **Bare (P.)**. *Jean Gosuin, armurier liégeois et bourgmestre révolutionnaire de Herstal*. Musée herstalien, XXX, 1986, pp. 13-23 ; XXXI, pp. 18-40.
- 45192 **Lox (F.)**. *Het proces van de Leuvense marollen. Een crimineel proces tijdens de Franse Overheersing*. De Brabantse Folklore, 1986, 250, pp. 149-193.
- 45193 **Bastin (Josine)**. *Un malmédien dans la Révolution*. Liège, chez l'auteur, 1986, 227 p.
- 45194 † **Paternostre de la Mairieu**. *Liste d'émigrés montois en Allemagne en 1795 d'après le chanoine Éloy*. Tablettes du Hainaut, VII, 1986, pp. 208-218.
- 45195 **Metsu (D.)**. *De Kamers van Koophandel van Oostende 1803-1814, de evolutie van een drukkingsgroep*. Ostendiana, V, 1986, pp. 105-120.
- 45196 **Milet (A.)**. *Tournai et le Tournaisis sous le bonnet rouge (1792-1793)*. Tournai, Soc. r. d'h. et d'archéol., 1986, 462 p. (Public. extraordinaires, III).
- 45197 **Dirx (H.)**. *Pierre François Borghs en Guillaume Joseph Sanen, twee Turnhoutse maires uit de Franse tijd*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 99-110.
- 45198 **Gerard (Jo)**. *Napoléon, empereur des Belges*. Bruxelles, J. M. Collet, 1985, 379 p. (Présence du passé).
- 45199 **Colson (B.)**. *L'opinion publique face aux guerres napoléoniennes dans le département de la Dyle (1805-1814)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 317-323. (Cf. n° 44357).
- 45200 **Jarbinet (Geroegs)**. *Le combat du pont des Arches, 9 thermidor an II (27 juillet 1794)*. La Vie Wallonne, LX, 394-395, 1986, pp. 166-169.
- 45201 **Doms (A.)**. *L. F. Dethier et les conscrits franchimontois de l'an VI (1798)*. H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 163-170.
- 45202 **Godet (J.)**. *Faits divers de l'histoire militaire athoise en 1798 et 1799*. Bull. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, XX, 1986, pp. 337-341.
- 45203 **Lienard (Jacques)**. *Les mariages de soldats étrangers à Liège, de 1789 à 1796*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 137-146.
- 45204 **Verhaeghe (J.)**. *Oostendenaars omgekomen in Franse militaire dienst (1801-1813)*. Ostendiana, V, 1986, pp. 5-26.
- 45205 **Verhaegen (Paul)**. *L'armée Grouchy et la campagne de 1815 en Belgique d'après les textes de Clausewitz et Jomini* (ouvrage réalisé avec le concours de la Marche saint Éloi), Vedrin-Namur, 1986, 80 p.
- 45206 **Maison (G.)**. *Sous le Consulat et l'Empire. À Namur, le 20 juin 1815. Les Français partent. Les Prussiens arrivent*. Wépion 2000, 1986, 101, pp. 455-461.
- b. Depuis le départ des Français jusqu'à la paix avec la Hollande. La révolution de 1830 – De periode van het Verenigde Koninkrijk. De omwenteling van 1830.
- 45207 **Stas (F.)**. *La construction de la dernière enceinte montoise sous la domination hollandaise (1815-1830)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 338-344. [Cf. n° 44357].
- 45208 **Evariste (J.)**. *La milice à Florennes sous la cocarde orange (1816-1830)*, Florinas, III-IV, 1986, 24, pp. 33-51.
- 45209 **Byttebier (Freddy)**. *De Deerlijkse Burgerwacht van 1830*. Derlike, IX, 1986, pp. 23-29.
- c. Le royaume de Belgique – Het Koninkrijk België
- (1) Généralités – Algemeenheden
- 45210 **De Waele (M.), Gaus (H.), Van Eenoo (R.), Uytterhaegen (F.)**. *Beknopte bibliografie van de politieke en sociaal-ekonomische evolutie van België, 1918-1985. Tweede uitgebreide uitgave*. Gent, R.U. Gent, 1986, x-271 p. (Centrum voor pol.-wet. onderzoek).

- 45211 **Van Velthoven (Harry)**. *Schematisch overzicht geschiedenis van België sedert 1830*. Malle, De Sikkel, 1985, 16 p.
- 45212 **Van der Haegen (H.)**. *Belgien, ein Land im Umbruch. Vom Einheitsstaat zum Land von Regionen*. Geographische Rundschau, Braunschweig, XXXVIII, 1986, 7-8, pp. 369-376.
- 45213 **Verhelst (Jules)**. *Het fenomeen van de gemeentelijke statistieken*. Het openbaar initiatief van de gemeenten in België 1795-1940, 12de Internationaal Colloquium, Spa, 4-7 sept. 1984. Brussel, 1986, pp. 265-274. (Gemeentekrediet, Historische Uitgaven, reeks in-8°, 71).
- 45214 **Verbruggen (J. F.)**. *Inval van de Duitsers en bezetting, 1914-1918; 1940-1944*. Vilvoorde, s.d. 72 p. (Heemk. Kr. „Hertog Hendrik I”, Jb. 5).
- 45215 **Schepens (Luc)**. *Brugge bezet (14/18-40/44). Het leven in een stad tijdens twee wereldoorlogen*. Tielt, Lannoo, 1985, 368 p.
- 45216 **Capouillez (Marcel)**. *Boussu, 14-18/40-45*. Boussu, chez l'auteur, 1986, 76 p.
- 45217 **Van Oostende (Georges)**. *Melle-Wetteren (1914-1918)-(1940-1945): illustratie over gebeurtenissen*. Massemen, bij de auteur, 1985, 214 p.

(2) 1830-1914

- 45218 **Steels (M.)**. *De Feesten van de 75ste verjaardag van de Belgische onafhankelijkheid te Gent*. Ghendtsche Tijdinghen, XV, 1986, pp. 47-52.
- 45219 **Verschaffel A.)**. *Een overzicht van „Het Limburgsch Jaarboek”*. Arch.- en Bibliotheekwezen in B., LVII, 1986, 3-4, pp. 465-461.

(3) La première guerre mondiale, les événements militaires ; l'occupation, la résistance
– De eerste Wereldoorlog, militaire gebeurtenissen ; de bezetting, het verzet

- 45220 **Boijen (R.)**. *La «bataille de Namur» (août 1914) d'après les carnets de guerre de lieutenant général A. de Selliers de Moranville*. Rev. B. d'H. Militaire, XXVI, 1986, 5, pp. 365-386.
- 45221 **Duchesne (A.)**. *Un général pas comme les autres. Le Baron Édouard Empain durant la guerre 1914-1918*. Rev. B. d'H. Militaire, XXVI, 1986, 1, pp. 43-81 ; 2, pp. 101-112 ; 3, pp. 161-174 ; 4, pp. 263-288. [Suite du n° 43301].
- 45222 **Vanstipelen (Lucien)**. *Bassenge 14-18*. Bassenge, Centre culturel, 1986, 76 p.
- 45223 **Boterberge (Robert)**. *Blankenberge in en om de Eerste Wereldoorlog*. Blankenberge, Kr. voor Heemk. Dr. Van Damme, 1986, 232 p.
- 45224 **Villez (A.) & Milleville (J.)**. *Ten-Brielen 1914-1918 ou la vie civile dans un village de garnison à Comines-Belgique*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 321-340.
- 45225 **Lhoir (O.)**. *La vie quotidienne à Mons durant la première guerre mondiale*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 219-232. (Cf. n° 44357).
- 45226 † **Thémont (M.) & Cannuyer (Ch.)**. *Une grande figure de la résistance hainuyère durant la première guerre mondiale : l'abbé Thésin (1883-1972) et le sabotage du dépôt de Mévergnies-Attré*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 389-405.
- 45227 **Pourbaix (R.)**. *Souffrance et mort d'un déporté. Lettres de Victor Thys (1898-1918)*. Bois-du-Luc, Éditions du Gabos, 1986, 126 p.
- 45228 **De Clerck (K.) & Langendries (E.)**. *De oprichting van de 'Vlaamsche Hogeschool' tijdens de Eerste Wereldoorlog*. Pedagogisch Ts., XI, 1986, pp. 195-200.
- 45229 **Decock (P.)**. *1914-1918. Le rôle des organisations clandestines dans le conflit*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 324-329. [Cf. n° 44357].

45230 **Van den Heuvel-Strasser (E. A.)**. *Vluchtelingen­zorg of vreemdelingen­beleid. De Nederlandse overheid en de Belgische vluchtelingen, 1914-1915*. Ts. voor Gesch., 99, 1986, 2, pp. 184-204.

(4) L'entre-deux-guerres – Het interbellum – 1918-1940

- 45231 **Smets (Marcel) e.a.** *Resurgam : de Belgische wederopbouw na 1914 : (tentoon­stelling) : Brussel, Passage 44, van 27 maart tot 30 juni 1985 (catalogus)*. Brussel, Gemeen­tekrediet van B., 1985, 247 p. – *Resurgam : la reconstruction en Belgique après 1914 : (exposition) Bruxelles, Passage 44, 27 mars-30 juin 1985 (catalogue)*, Bruxelles, Crédit communal de B., 1985, 247 p. **Smets (M.)**. *De wederopbouw als onderzoeksopgave*, pp. 9-18 ; **Bekaert (G.)**. *Wederopbouw of het uur van de waarheid*, pp. 19-32 ; **Uyttenhove (Pieter)**. *Internationale inspanningen voor een modern België*, pp. 33-70 ; **Smets (Marcel)**. *De Belgische wederopbouw of de overgang tussen stadsbouw­kunst en stede­bouw*, pp. 71-98 ; **Stynen (H.)**. *De rol van de instellingen*, pp. 99-130 ; **Celis (Jo)**. *De wederopbouw­architectuur tussen inhoud en vorm*, pp. 131-152 ; **De Meyer (R.)**. *Architect tussen beeld en werkelijkheid*, pp. 153-168 ; **Gobyn (R.)**. *De woningnood en het probleem van de voorlopige huisvesting in België na de eerste wereld­oorlog*, pp. 169 ; **Maes (J.)**. *De tuinwijk­experimenten in het kader van de Belgische wederopbouw na 1918*, pp. 189-213.
- 45232 **Hogg (Robin L.)**. *Structural rigidities and policy inertia in inter-war Belgium*. Verh. van de Kon. Ac. voor Wet., L. en Sch. K. van B., XLVIII, Turnhout, Brepols, 1986, 118, 203 p.
- 45233 **Van Doorslaer (Rudi) & Verhoeyen (Étienne)**. *L'Allemagne nazie, la police belge et l'anti-communisme en Belgique (1936-1944) – Un aspect des relations belgo-allemandes*. Rev. B. d'H. contemp., 1986, 1/2, pp. 61-125.

(5) La seconde guerre mondiale : les événements militaires ; l'occupation, la collabora­tion, la résistance – De Tweede Wereld­oorlog : militaire gebeurtenissen , de bezetting, collaboratie, het verzet

- 45234 **Meyers (Willem C. M.)**. *Bibliografie van de in 1985 verschenen publikaties betreffende België tijdens de tweede wereld­oorlog*. Bijdr. tot de Gesch. Wereld­oorlog II, 1986, pp. 223-263.
- 45235 **Ricquier (Jean-Claude)**. *Conversations avec Willem Ugeux, témoin de notre temps. I. – Les années d'entre-deux-guerres. – II. La guerre, la résistance. – III. De la libération à la création d'Inbel*. Rev. Gén., 1986, 4, pp. 3-16 ; 5, pp. 3-19 ; 6-7, pp. 3-18.
- 45236 **Ikor (Roger)**. *En mémoire. O soldats de quarante ! ...* Paris, Albin Michel, 1986, 254 p.
- 45237 **Depraetere (Hans), Dierickx (Jenny)**. *La guerre froide en Belgique*. Anvers, EPO, 1986, 254 p. [Vertaling van 43454].
- 45238 **Duinslaeger (Marcel)**. *Sire, er zijn nog Belgen. Een oorlogsverhaal van vier oogge­tuigen*. Kapellen, Helios, 1986, 96 p.
- 45239 **Gelard (J.)**. *Le premier régiment d'artillerie pendant la campagne des 18 jours*. Louvain-la-Neuve, Cabay ; Bastogne, Musée de la parole au Pays de Bastogne, 1985, 240 p.
- 45240 **Bikar (André)**. *Le 10 mai 1940 dans la région de Saint-Vith, entre la frontière allemande et les positions du 3e régiment de Chasseurs Ardennais sur le Salm*. Rev. Belg. d'H. Mil., XXVI, 1986, 3, pp. 511-540 ; 4, pp. 589-624.
- 45241 **Bikar (André)**. *La Campagne de mai 1940 en Belgique. La 1re Division Légère de Cavalerie française à l'est de la Meuse les 10, 11 et 12 mai*. Rev. Belge d'H. Milit., XXVI, 1986, 2, pp. 137-160 ; 3, pp. 175-210. [Suite du n° 43342].

- 45242 **Bikar (André)**. *La campagne de mai 1940 en Belgique. La 3e Brigade de Spahis dans nos Ardennes les 10, 11 et 12 mai*. Rev. belge d'H. milit., XXVI, 1986, pp. 387-401.
- 45243 **Sacre (J.)**. *Dans les pas d'une division d'infanterie allemande, mai 1940 en Ardenne belge*. En Fagne et Thiérache (Presgaux), 1986, 75, pp. 3-37.
- 45244 **Sacre (J.)**. *De la Meuse à l'Oïse en mai 1940*. Au Pays des Rièzes et des Sarts (Cul-des-Sarts), 1986, 105, pp. 6-63 ; pp. 100-144.
- 45245 **Alexandre (André)**. *Le système défensif du Fort de Tancremont sur la commune de Pepinster en mai 1940*. Pepinster, C. C. J., 1986, 30 p.
- 45246 **Alexandre (André)**. *Histoire du fort de Tancremont à travers la drôle de guerre*. Pepinster, Comm. Communale des Jeunes, 1986.
- 45247 *29 mai 1940 : Tancremont tient toujours*. Pepinster, Amicale des Anciens de Tancremont, 1986, s.p.
- 45248 **Vandersande (André)**. *Mai 1940. Les carabiniers au cœur du combat. Du canal Albert à l'oflag*. Bruxelles, J. M. Collet, 1985, 263 p.
- 45249 **Mascaux (J.)**. *La Bataille de la Sambre (Velaine s/S., Auvélais, Arsimont)*. Mém. de la Basse Sambre, Cahier 1, 1983, pp. 3-44 ; 2, 1984, pp. 1-48.
- 45250 **Lepine (André)**. *Cerfontaine en mai 1940*. Cahier Cerfontainnois, n° 6, 1986, 120 p.
- 45251 **Bourgeois (H.)**. *L'entrée des Allemands à Houthem en mai 1940*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 373-400.
- 45252 **Moelaert (R.)**. *Oorlogsgebeurtenissen te Knesselare op 27 mei 1940 en hun aanloop*. Appeltjes van het Meetjesland, XXXVII, 1986, pp. 5-139.
- 45253 **Verbruggen (J. F.)**. *La capitulation de l'armée belge le 28 mai 1940. Étude critique*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 351-358. (Cf. n° 44357).
- 45254 **Gotovitch (José)**. *Plans by Exiles from Belgium, the Netherlands and Denmark*. Documents on the History of European Integration. Vol. 2. Plans for European Union in Great Britain and in Exile 1939-1945. Berlin, New York, 1986, pp. 414-450.
- 45255 **Gotovitch (José)**. *Archives de guerre de Jef Rens*. Bruxelles, 1986, 29 p. (Centre de rech. et d'ét. histor. de la seconde guerre mondiale. Inventaires 18).
- 45256 **Van Daele (Henk)**. *Camille Huysmans en het onderwijs voor Belgische vluchtelingenkinderen in Groot-Brittannië tijdens de tweede wereldoorlog*. **Heene (J.)**. Liber Amicorum Prof. Dr. A. De Block, Gent, RUG, 1985, pp. 207-220.
- 45257 **Gelard (J.)**. *L'artillerie belge en Grande-Bretagne et dans les combats de la libération. 1941-1945. First Belgian Field Battery (régiment)*. Louvain-la-Neuve/Villers-la-bonne-Eau, Cabay/Musée de la parole au Pays de Bastogne, 1986, 212 p. + ann.
- 45258 **Decuyper (D.)**. *La Libération de la région de Comines-Warneton d'après les souvenirs du colonel Mac Leod*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 531-536.
- 45259 **Vierstraete (A.), Parez (R.), Potié (J.) & Walle (J.-C.)**. *La Libération de la région de Comines-Warneton le 6 septembre 1944*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 491-530.
- 45260 **Limbrée (Christian)**. *Rochefort 1944 : la percée allemande vers la Meuse*. Rochefort, C. culturel et histor. de Rochefort, 1985, 71 p.
- 45261 **Gennen (Emil)**. *Wie der Krieg zu Ende ging. Berichte und Dokumente über die Ardennenoffensive in der Altgemeinde Burg Reuland*. St. Vith, Aktuell Verlagsgesellschaft, 1985, 151 p.
- 45262 **Pallud (Jean-Paul)**. *Ardennes. Album mémorial. 16 décembre 1944-16 janvier 1945*. Bayeux, Éd. Heimdal, 1986, 484 p.
- 45263 **Henau (Anne) & Van den Wijngaert (Mark)**. *België op de bon. Rantsoenering en voedselvoorziening onder Duitse bezetting 1940-1944*. Leuven/Amersfoort, Uitgeverij Acco, 1986, 264 p.

- 45264 **Verbanck (Richard)**. *1941-1945 – Hoe zat dat met de vis*. Jb. Heemkr. Ter Cuere, 1986, pp. 31-79. De Visserij.
- 45265 **Delbeke (Ann)**. *De Auslandsorganisation in België (1932-1944)*. Bijdr. tot de Gesch. van Wereldoorlog II, 1986, pp. 115-151.
- 45266 **Bourgeois (H.)**. *Une commune de Belgique durant la guerre : Comines 1939-1944*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 401-490.
- 45267 **Van Kempen (J.)-Vreken (H.)**. *Bezetting, evacuatie en bevrijding van het 'Echter Landj'*. Echt, heemk. Kr. 'Echter Landj', 1985, 42 p.
- 45268 *Oostham tijdens de oorlog 40-45. Het dagboek van Henri Jamar*. (Oostham), Heemk. Kr. Sint-Lucia Ham, 1986, s.p.
- 45269 **Bachy (Pierre)**. *Das Besetzte Tournai. Tournai occupé. 1940-1944*. Tournai, Athenée R. Jules Bara, 1986, 67 p.
- 45270 **Beckers (Jos.)**. *Quand Verviers souffre et rit ... Visages de l'occupation et de la guerre*. Verviers, chez l'auteur, 1986, 55 p.
- 45271 **Wynants (Jacques)**. *Verviers libéré : septembre 1944-janvier 1945*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 206-207. (Cf. n° 44357).
- 45272 **Roba (J. L.) & Léotard (Jean)**. *La région de Walcourt-Beaumont pendant la seconde guerre mondiale*. Thy-le-Château, C. d'h. de l'entité de Walcourt, 1984, I : 1940-1941, 315 p.
- 45273 **Jupsin (C.) e.a.** *Combattants 40-45 et prisonniers*. Pepinster, C.C.J., 1985, 142 p.
- 45274 **Van Overstraeten**. *Léopold III prisonnier*. Bruxelles, Didier Hatier, 1986, 315 p.
- 45275 *Évasion de la prison de Saint-Gilles de Lucien Jansen (dit le Miche) et de ses trois compagnons de cellule en 1942*. Bruxelles, Les Vieilles Tiges de B., 1986, 52 p.
- 45276 **Henderickx (André)**. *Les mémoires d'un Prisonnier Politique. Breendonck-Neuengamme 1940-1945*. St.-Pieters-Leeuw, A. Henderickx, 1986, 119 p.
- 45277 **Van Eck (Ludo)**. *Zo was het in Dachau : de herinnering*. Leuven, Libertas, 1985, 238 p.
- 45278 **Van Eck (Ludo)**. *De Bloedstraat : Buchenwald*. Leuven, Libertas, 1986, 322 p.
- 45279 **Buchheim (Christoph)**. *Die besetzten Länder im Dienste der deutschen Kriegswirtschaft während des Zweiten Weltkriegs. Ein Bericht der Forschungsstelle für Wehrwirtschaft*. Vierteljahrshefte für Zeitgesch., 1986, 1, pp. 117-145.
- 45280 **Verhoeven (Étienne)**. *Les grands industriels belges entre collaboration et résistance : le moindre mal*, Cah. d'H. de la Seconde guerre mondiale, 1986, pp. 57-114.
- 45281 **De Vlaminck (Michaël) & De Vos (Luc)**. *De Belgische industriële tijdens de bezetting 1940-1944. Collaboreren om de bezetter te schaden, produceren met het oog op de naoorlogse periode*. B. Ts. voor Milit. Gesch., XXVI, 1986, 2, pp. 113-222 ; 3, pp. 211-222. [Vervolg van nr. 43422].
- 45282 **De Vlaminck (Michaël)**. *De wapenindustrie in België tijdens de bezetting 1940-1944*. B. Ts. voor Milit. Gesch., XXVI, 1986, 3, pp. 223-240 ; 4, pp. 289-324. [Vervolg van nr. 43423].
- 45283 **De Wever (Bruno)**. *Oostfrontiers : Vlamingen in het Vlaams Legioen en de Waffen SS*. Tielt, Lannoo, 1985, 180 p. (Retrospectief).
- 45284 **Brugmans (E.)**. *Over Hendrik De Man in 1940-1941*. Streven, LIV, 1986, 1, pp. 11-23.
- 45285 **Van Dingenen (Jef)**. *Waarom schreef Pater Callewaert zijn protestbrief zo ?* Broederband, IX-X, 1986, pp. 6-24.
- 45286 **Vincx (J.)**. *Huldeboek. Offer voor Vlaanderen, 1940-1949. 35 Jaar Sint-Maartensfonds*. Puurs, Etnika, 1986, 116 p.
- 45287 **Truyens (Erwin)**. *Achter tralies en prikkeldraad*. (Merksem), Were Di, 1986, 95 p.

- 45288 **Wils (L.)**. *Geyl in Buchenwald. Voor en tegen de Groot-Nederlandse gedachte in 1940-1941*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 176-184.
- 45289 **Kesteloot (Chantal)**. *De socialisten tijdens de bezetting : doctrine en propaganda*. VI. Marxistisch Ts., VIII, 1986, pp. 23-38.
- 45290 **Gotovitch (José)**. *Breekpunten en konstanten. Leidende figuren en strategische opties in de socialistische beweging na de klandestiniteit tot de Bevrijding*. A.M.S.A.B.-tijdingen, III, 1984-1985, 4, pp. 49-73. [Verscheen voorheen in het Frans in : Socialisme, juli-aug. 1984, 31, n° 184].
- 45291 **Herlemann (Beatrix)**. *Die Emigration als Kampfposten. Die Anleitung des kommunistischen Widerstandes in Deutschland aus Frankreich, Belgien und den Niederlanden*. Königstein im Taunus, Anton Hain, 1982, 238 p.
- 45292 **Marquet (Victor)**. *Le Corps franc belge d'Action militaire (CFBAM) 1942-1943*. Rev. Belge H. Mil., XXVI, 1986, 2, pp. 465-476 ; 6, pp. 541-562 ; 7, pp. 625-658.
- 45293 **Bernard (Henri) (dir.)**. *L'Armée Secrète. 1940-1944. Sous le patronage de l'Union des Fraternelles de l'Armée Secrète*. Paris / Gembloux, Duculot, 1986, 318 p. **Bernard (Henri)**. *Het Geheim Leger. 1940-1944*. Gent, J. Verbeke, 1986, 345 p.
- 45294 *La région de Chimay-Couvin en 1940-1945. Occupation et Résistance (Exposition). Du 18 au 31 janvier 1986*. Couvin, Office Communal du Tourisme Couvinois, 1986, 68 p.
- 45295 **Boverie (Dieudonné)**. *La résistance à Liège. 1940-1945. 2 édition*. Liège, Dup, 1986, 183 p.
- 45296 **Sonneville (M.)**. *La guerre psychologique 1940-1944 : le réseau «Porcupine-Mandrill»*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 327-405.
- 45297 **Brausch (V.)**. *La résistance mouscronnoise pendant la seconde guerre mondiale*. Mai 1940-septembre 1944. Exposition – Maison de la Culture – 1 au 23 septembre 1984. Mouscron, Soc. d'H. de Mouscron et de la Région (1984), 47 p.
- 45298 *Dagboek van een weerstander. Kroniek van de oorlogsjaren in het Waasland*. St. Niklaas, ABVV-Culturele Centrale, s.d., 40 p.
- 45299 *Liberté. Une vie de résistant*. S.l., El Soyau d'long del Fagne (1986), 111 p.

(6) 1945-1986

- 45300 **Moërynck (Robert)**. *Le retour des prisonniers de guerre*. Villers-la-Bonne-Eau, Musée de la parole au pays de Bastogne, 1985, 49 p. (Récré wallonne).
- 45301 **Assouline (Pierre)**. *L'épuration des intellectuels, 1944-1945*. Bruxelles, Complexe, 1985, 175 p.
- 45302 **Gotovitch (J.)**. *Nazi's op de vlucht naar Argentinië*. Spiegel Historiae, II, 1986, pp. 89-93.
- 45303 **Boon (Louis-Paul)**. *Hij was een zwarte, en andere reportages*. Maastricht, Gerards & Schreurs, 1986, 107 p.
- 45304 **Moons (W.)**. *Het taboe van Vlaanderen. 40 jaar na de aanslag*. Antwerpen, Standaard Uitgeverij, 1986, 153 p.
- 45305 **Smits (J.)**. *La localisation des lieux de manifestation en Belgique*. Res Publica, XXVIII, 1986, 1, pp. 23-53.

2. Histoire par secteurs fonctionnels – Thematische indeling

- a. Les institutions, le droit, l'histoire politique, militaire et diplomatique – De instellingen, het recht, politieke, militaire en diplomatieke geschiedenis

(1) La dynastie, les institutions, le droit – De dynastie, de instellingen, het recht

- 45306 **Van Oudenaeghen (Leo)**. *De liefde van Leopold II : Barones de Vaughan*. Zele, Reinaert, 1985, 108 p.

- 45307 **Marie-José**. *Albert et Élisabeth de Belgique, mes parents*. Bruxelles, Rossel, 1985, 446 p.
- 45308 **Aron (Robert)**. *Léopold III ou Le choix impossible, février 1934-juillet 1940*. Verviers, Marabout, 1985, 390 p. (Marabout univ. ; 439).
- 45309 **Keyes (Roger)**. *Leopold III. Een beproefd koning. 1901-1940*. Tielt, Lannoo, 1986, xvi + 430 p. [Vertaling van 41634].
- 45310 **Keyes (Roger)**. *Échec au Roi. Léopold III 1940-1951. Traduit de l'anglais par Guy Scheyven*. Paris/Gembloux, Éditions Duculot, 1986, 360 p.
- 45311 **Theunissen (Paul)**. *1950, le dénouement de la question royale. Cinq mois qui ébranlèrent la Belgique*. (Bruxelles), Éditions Complexe, 1986, 231 p. [Traduction du n° 39920].
- 45312 **Cleeremans (J.)**. *Leopold III in het jaar 40*. Kortrijk, Uitgeverij Groeninghe, 1986, 242 p. [Vertaling van nr. 43334].
- 45313 *Léopold III contre Hitler*. *Toute l'Histoire*. Belgia 2000, IX/1986, 30, 80 p.
- 45314 **Meire (Robert)**. *Le Léopoldisme*. Bruxelles, Paul Legrain, 1986, 263 p.
- 45315 **Janssens (G.)**. *Een repertorium van nationale openbare instellingen (1830-1914)*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, 3-4, pp. 321-330.
- 45316 **Vandermeulen (H. J. C.)**. *150 jaar provinciaal beleid. Een terugblik op de belangrijkste beleidsopties van 150 jaar provinciebestuur van Limburg*. Provincie Limburg, 1986, 201 p.
- 45317 **Balthazar (Herman)**. *De Provincie, 1836-1986, meer bedenken dan herdenken. Toespraak tot de provincieraad 23 september 1986*. S.l.n.d., 22 p.
- 45318 **Frank (M.)**. *De problematiek van de fiscale uitgaven in België*. Socialistische Standpunten, XXXIII, 1986, 3, pp. 26-37.
- 45319 **Magits (M.) & Querton (M.)**. *De fiscaliteit. Een historische bijdrage*. Socialistische Standpunten, XXXIII, 1986, 3, pp. 2-25.
- 45320 **Siman (B.)**. *Public control on private property: ownership rights in England and Belgium: case law versus roman law in land-use issues: a comparative study (1830-1980)*. Oxford, Department of Town Planning, 1984, XIII, 100 p.
- 45321 **Gilissen (J.)**. *Revolutions et droits au XIXe siècle en Europe*. Rev. d'H. du droit, LIV, 1986, pp. 335-352.
- 45322 **Van Den Broeck (J.)**. *De Belgische rechtsleer en de Duitse rechtshistorische school in de 19de eeuw*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 309-322. [Cf. n° 44358].
- 45323 **Berben (T.), Roebroek (J.) & Therborn (G.)**. *Stelsels van sociale zekerheid: na-oorlogse regelingen in West-Europa*. Res Publica, XXVIII, 1986, 1, pp. 111-137.
- 45324 **Deleeck (Herman)**. *Indicateurs de la sécurité sociale 1976-1985*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1139, 15 décembre 1986, 37 p.

(2) La politique intérieure – De binnenlandse politiek

- 45325 **Plavsic (W. S.)**. *Bibliographie de l'année politique 1985*. Res Publica, XXVIII, 1986, 3, pp. 547-569.
- 45326 **Vanpol (I.)**. *De politieke opiniepeilingen in België in 1985*. Ibid., 3, pp. 571-586.
- 45327 **Deweerd (M.)**. *Overzicht van het Belgische politiek gebeuren in 1985*. Ibid., pp. 365-420.
- 45328 **Smits (J.)**. *Belgian Politics in 1985: "No Turning Back"*. Ibid., pp. 441-474.
- 45329 **Vermineck (M.)**. *Statistisch overzicht van het politieke jaar 1985*. Ibid., pp. 421-439.

(a) Le parlement, les gouvernements – Het parlement en de regeringen

- 45330 **Coninckx (Daniël J. L.)**. *De sociaal-politieke samenstelling van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers (8 augustus 1870-15 mei 1880)*. B. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 3-4, pp. 339-377.

- 45331 **De Visscher (C.)**. *Management reforms in Belgian and British Governments. A comparative perspective (1982-1985)*. Res Publica, XXVIII, 1986, 4, pp. 643-671.
- 45332 **De Ridder (H.)**. *Geen winnaars in de Wetstraat*. Leuven, Davidsfonds, 1986, 275 p.
- 45333 **Verminck (M.)**. *Consensus en oppositie in het Belgisch parlement tijdens een verkiezingsjaar*. Res Publica, XXVIII, 1986, 3, pp. 475-487.
- 45334 **Platel (M.)**. *De regeringsvorming eind 1985*. Ibid., XXVIII, pp. 489-502.
- 45335 **Dewachter (W.)**. *Het krachtenveld van de regeringsvorming in België*. Res Publica, XXVIII, 1986, 4, pp. 615-641.

(b) Les élections et la lutte politique ; les partis ; le personnel politique — Verkiezingen en partijstrijd ; de partijen ; politiek personeel

- 45336 **Vanpol (I.)**. *Bibliography of the general elections of 1985*. Res Publica, XXVIII, 1986, 2, pp. 351-355.
- 45337 **Mabille (Xavier)**. *L'élection des conseils provinciaux et des sénateurs indirects*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1110, 27 fév. 1986, 46 p.
- 45338 **Swyngedouw (M.)**. *Verschuivingen en partijvoorkeur tijdens de parlementsverkiezingen van 13 oktober 1985*. Res Publica, XXVIII, 1986, 2, pp. 261-282.
- 45339 **Fraeys (W.)**. *Les élections législatives du 13 octobre 1985. Analyse des résultats*. Ibid., 1986, 2, pp. 213-233.
- 45340 **Toelen (D.)**. *De provincieraadsverkiezingen van 13 oktober 1985*. Ibid., 2, pp. 307-324.
- 45341 **Verminck (M.)**. *Het gebruik van de voorkeurstem bij de parlementsverkiezingen van 13 oktober 1985*. Ibid., 2, pp. 235-260.
- 45342 **Doutrelepont (R.)**. *Comportements et motivations des électeurs liégeois lors du scrutin du 13 octobre 1985*. Ibid., 2, pp. 283-306.
- 45343 **Ceuleers (J.) & De Winter (L.)**. *De samenstelling van de kandidatenlijsten in de Vlaamse partijen*. Ibid., pp. 197-212.
- 45344 **De Ridder (Hugo)**. *Dertien campagnes, verkiezingen 1946-1981*. Groot-Bijgaarden, Vl. Uitgevers Maatschappij, 1985, 83 p. (Krantboek De Standaard ; 4).
- 45345 **Witte (Els)**. *Gemeenteregies in België (1850-1914): liberaal interventionisme of socialistisch municipalisme?* Het openbaar initiatief van de gemeenten in België, 1795-1940, 12de Internationaal Colloquium, Spa, 4-7 sept. 1984, Brussel, 1986, pp. 85-106. (Gemeentekrediet, Histor. Uitgaven, reeks in-8°, nr. 71).
- 45346 **Parmentier (Sabine)**. *Het liberaal staatsinterventionisme in de 19de eeuw. Een concreet geval: de oprichting van de A.S.L.K. Belg*. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 3-4, pp. 379-419.
- 45347 **Nandrin (J. P.)**. *La genèse de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail. Un exemple modèle de fonctionnement législatif?* Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 55-65. (Cf. n° 44357).
- 45348 **Dupont-Bouchat (Marie-Sylvie)**. *Réflexions pour une histoire sociale du droit: la naissance d'une politique de la protection de l'enfance en Belgique (1884-1914)*. Ibid., I, pp. 147-148 ; III, 1984, pp. 20-31. [Cf. n° 44357].
- 45349 **Keunings (L.)**. *Les relations entre l'administration de la Sûreté publique et la police de Bruxelles (1830-1839). Contribution à l'histoire du maintien de l'ordre en Belgique*. Ibid., pp. 43-54.
- 45350 **Van Tiggelen (Ph. J.)**. *La révocation du ministère d'Anethan par Léopold II, le 1er décembre 1871*. Ibid., pp. 76-84.
- 45351 **Lamberts (Emiel), Lory (Jacques) ed.** *1884: Un tournant politique en Belgique. — De machtswisseling van 1884 in België. Colloque-Colloquium 24 nov. 1984, Bruxelles-Brussel, 1986, 207 p.* (Public. des Fac. univ. Saint-Louis Bruxelles, Travaux et Rech., 7). Falter

- (R.). *De Kamerverkiezingen van 10 juni 1884*, pp. 9-43. **Soete (J.-L.)**. *Les catholiques et la question du programme (1878-1884)*, pp. 45-68. **Wils (L.)**. *De katholieke partij in de 19de eeuw : organisatie, programma en aanhang*, pp. 69-97. **Keunings (L.)**. *Le maintien de l'ordre en 1884. Les manifestations d'août et de septembre à Bruxelles*, pp. 99-149. **Stengers (J.)**. *Léopold II et le cabinet Malou (juin-octobre 1884)*, pp. 151-177.
- 45352 **La Ligue de l'Enseignement et la défense de l'École Publique avant 1914**. Bruxelles, 1986, 124 p. **Simon (F.)**. *La Ligue de l'Enseignement et les associations d'instituteurs, 1864-1895*, pp. 23-37. **Desmed (R.)**. *Le projet de loi Schollaert et le bon Scolaire (1911)*, pp. 89-117.
- 45353 **Reyntjens (F.)**. *Juridische mechanismen van conflictbeheersing in België : het onderwijsprobleem*. Res Publica, XXVIII, 1986, 4, pp. 591-614.
- 45354 **Coomans (Géry)**. *La politique sociale de 1930 à 1936*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1117-1118, 9 mai 1986, 55 p.
- 45355 **De Broeck (G.)**. *Veertig jaar sociaal beleid*. Nieuw Ts. voor Politiek, 1986, 1, pp. 23-32.
- 45356 **Rezsohazy (R.)**. *Ontwikkelingsfactoren en overheidsbeleid*. Ibid., pp. 57-68.
- 45357 **Delmotte (M.)**. *Verkiezingen, politiek en openbare opinie te Sint-Eloois-Vijve en in de Gaverstreek tijdens de jaren 1795-1836*. Jb. Gesch. en Oudh. Kr. „De Gaverstreek”, Waregem, XIV, 1986, pp. 235-358.
- 45358 **Renier (J.-P.)**. *Een schoolstrijd te Wervik in 1829*. Jb. Stedelijke Oudh. Comm. Wervik, 1986, pp. 163-189.
- 45359 **Bruwier (M.)**. *Le «réunionisme» à Mons en 1830-1831*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 567-581. (Cf. n° 44359).
- 45360 **Witte (Els)**. *Centrumvorming in België. De rol van Brussel tijdens de stichtingsfase van de Belgische staat (1830-1840)*. Bijdr. en Meded. betreffende de Gesch. der Nederlanden, CI, 1986, 4, pp. 601-629.
- 45361 **Ghijssens (Armand)**. *Aanzetten tot sociale politiek vanuit de middenklasse : enkele ideologische aspecten van de Brusselse radikale beweging (1830-1848)*. B. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 3-4, pp. 421-459.
- 45362 **Maes (P.)**. *Het gemeentebestuur te Oostrozebeke van 1800 tot 1940 (Deel I : van 1800 tot 1914)*. De Roede van Tielt, XVII, 1986, pp. 84-122.
- 45363 **Maes (P.)**. *De gemeenteraadsleden te Oostrozebeke in het midden van de 19de eeuw : volgelingen van Malthus ?* Ibid., pp. 37-39.
- 45364 **Moyersoën (L.)**. *De gemeentepolitiek in Aalst ten tijde van baron Romain Moyersoën (1895-1938)*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 1-46.
- 45365 **Versyck (J.)**. *De Patria alias Katholieke Associatie tijdens het interbellum en het succes van Rex te Ronse*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXVII, 1986, pp. 223-225.
- 45366 **De Lannoy (H.)**. *Vervlaamsing en democratisering van de katholieke partij : de invoering van de standenvertegenwoordiging in het arrondissement Mechelen (1914-1921). Deel III : verdeeldheid tijdens het verkiezingsjaar 1921*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 16-30. [Vervolg van nr. 43493].
- 45367 **Hindryckx (J.)**. *De burgemeesters van Veurne vanaf de Belgische onafhankelijkheid tot aan Wereldoorlog II*. Bachten de Kupe, XXVIII, 1986, pp. 85-98.
- 45368 **De Wolf (Koenraad)**. *De politieke geschiedenis van Groot-Zottegem. 40 jaar C.V.P. Zottegem, C.V.P. s.d.*
- 45369 **Vanpol (I.)**. *Morphologie des partis politiques francophones en 1984 et 1985*. Res Publica, XXVIII, 1986, 3, pp. 503-541.
- 45370 **Delcord (Bernard)**. *À propos de quelques «chapelles» politico-littéraires en Belgique (1919-1945)*. Cah. d'H. sec. Guerre Mondiale, 1986, pp. 153-205.

- 45371 **Gerard (Emmanuel) & Verhoogen (Jos)**. *Inventaris van de papieren van Louis Delvaux (1895-1976), met inbegrip van het Archief van het Katholiek Verbond van België, 1921-1936*. Leuven, KADOC, 1985, 38 p.
- 45372 **Dhaene (Lieve)**. *De Offensiefbeweging in Vlaanderen 1933-1939: katholieken tussen traditie en vooruitgang*. Belg. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 1-2, pp. 227-267.
- 45373 **Smits (Jozef)**. *Les 'standen' dans les partis sociaux-chrétiens*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1134-1135, 21 novembre 1986, 84 p.
- 45374 **Wils (Lode)**. *L'organisation politique et la représentation des intérêts des agriculteurs en Belgique*. Trasformazioni delle società rurali nei paesi dell'Europa occidentale e mediterranea. Naples, 1986, pp. 154-158.
- 45375 **Gerard (E.)**. *La responsabilité du monde catholique dans la naissance et l'essor du rexisme*. La Rev. nouvelle, XLIII, 1987, t. 85, 1, pp. 67-77.
- 45376 **Conway (Martin)**. *Le Rexisme de 1940 à 1944: Degrelle et les autres*, Cahiers d'H. de la seconde guerre mondiale, 1986, pp. 5-55.
- 45377 **Rotsaert (K.)**. *Apologie van senator Jules Boyaval (1814-1879)*. Biekerf, LXXXVI, 1986, pp. 358-370.
- 45378 **Steels (M.)**. *Joseph de Hemptinne*. Ghendtsche Tydinghen, XV, 1986, pp. 165-168 ; 222-227 ; 289-294.
- 45379 **Eyskens (Marc)**. *Bron en horizon. Het avondland uit de impasse*. Tielt, Lannoo, 1985, 336 p.
- 45380 **Selosse (Ch.-C.)**. *Un grand Mouscronnois: Henri Lerouge*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 319-322.
- 45381 **Martens (W.)**. *Een gegeven woord*. Tielt, Lannoo, 1985, 208 p.
- 45382 **Moyersoén (Ludovic)**. *Baron Romain Moyersoén en politieke problemen van zijn tijd. 1870-1967*. Aalst, 1986, 401 p.
- 45383 **Ganshof van der Meersch (W.)**. *Notice sur Jean Ray, membre de l'Académie, né à Liège le 15 juillet 1902, mort à Liège, le 19 mai 1983*. Ac. R. de Belgique, Annuaire, CLII, 1986, portr., pp. 123-172.
- 45384 **D'Hondt (A.)**. *Pierre van de Velde*. Cnoc is Ier, XXIII, 1986, pp. 91-97. — Knokke.
- 45385 **Cailliau (Maurits) & Meeus (Paul)**. *Joris van Severen*. Turnhout, Oranje-jeugd/Nationaal Studie- en Documentatiecentrum Joris van Severen, 1986, 48 p.

(c) Les mouvements démocratiques et ouvriers — De democratische en arbeidersbewegingen

- 45386 **De Weerd (Denise)**. *Bibliografie van het socialisme en de socialistische arbeidersbeweging in België. Werken verschenen sedert 1944 (Jaarlijkse aanvulling: 1985)*. Socialistische Standpunten, 1986, 3, pp. 56-63. — A.M.S.A.B.-tijdingen, IV, 1985-1986, 2, pp. 35-38.
- 45387 **Flagothier (Robert)**. *De l'Institut National d'Histoire Sociale à l'Institut Émile Vandervelde*. „Socialisme”, V/VIII, 1986, 195/196, pp. 226-241.
- 45388 *Arbeiter und Arbeiterbewegung im Vergleich*. Herausgegeben von **Tenfeld (K.)**. Oldenburg, 1986, 896 p. (Histor. Z., Sonderheft, 15.).
- 45389 **Andréas (Bert), Grandjonc (Jacques) & Pelger (Hans)**. *Unbekanntes von Friedrich Engels und Karl Marx. Teil I: 1840-1874*. Trier, 1986, 234 p. (Schriften aus dem Karl-Marx-Haus, nr. 33).
- 45390 **Vermote (Michel), Van Goethem (Geert) & Balthazar (Herman)**. *1885-1985, honderd jaar socialisme: een terugblik* (tentoonstelling, Kon. Bib., Brussel, 23 maart tot 20 april 1985). Gent, Arch. en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging, — Brussel, Émile Vandervelde Instit. Studie en Documentatiecentrum, 1985, 153 p. [Aanvulling van nr. 43520].

- 45391 **Sartorius (Francis) & De Paepe (Jean-Luc)**. *Belges ralliés à la Commune de Paris*. Bruxelles, Alain Ferraton, 1985, 176 p.
- 45392 **Dooms (Constance)**. *De Belgische socialistische arbeidersjeugdbeweging in het interbellum, 1923-1940*. A.M.S.A.B.-tijdingen, III, 1984-1985, 1-2, pp. 34-43.
- 45393 **Anthoens (Johnny)**. *Het Plan van de Arbeid (BWP, 1933) en het SP-Alternatief (SP, 1983). Een vergelijking*. Socialistische Standpunten, XXXIII, 1986, 2, pp. 29-39.
- 45394 **Blockmans (W. P.)**. *Belgische en Nederlandse socialisten 100 jaar op of naast het fluweel. Op zoek naar de overeenkomsten en verschillen tussen de Belgische en Nederlandse socialistische partijen gedurende de afgelopen eeuw*. Namens, I, 1986/1, pp. 16-22.
- 45395 **De Witte (Pol)**. *Alles is omgekeerd. Hoe de werklieden vroeger leefden*. Gent, A.M.S.A.B., 1986, 310 p.
- 45396 **Nice (Françoise)**. *Le P.O.B. et la Journée des huit heures*. Cahiers marxistes, 1985, 131-132, pp. 31-52.
- 45397 **Holsbeke (Mireille)**. *Socialisme en kunst : een fin de siècle droom ?* A.M.S.A.B.-tijdingen, IV, 1985-1986, 3-4, pp. 23-33.
- 45398 **Maréchal (Evert)**. *De socialistische propaganda (einde 19de eeuw-midden 20ste eeuw). Van rationaliteit naar suggestiviteit*. Ibid., pp. 77-85.
- 45399 **Demoen (Erik)**. *À la vapeur, dat heet Progrès. Lieder van de industriële revolutie*. Gent, MIAT, 1985, 204 p.
- 45400 **Debrock (Walter)**. *De BWP en de Spaanse Burgeroorlog*. Socialistische Standpunten, XXXIII, 1986, 5, pp. 59-64.
- 45401 **Delperrie de Bayac (Jacques)**. *Les Brigades internationales : 1936-1938 : l'épopée de la guerre d'Espagne*. Verviers, Marabout, 1985, 464 p. (Marabout univ. ; 425).
- 45402 **Mertens (J.)**. *Een lijst van socialistische werklieden- en vrijdenkersverenigingen*. A.M.S.A.B.-tijdingen, III, 1984-1985, 4, pp. 9-29.
- 45403 **D'Hondt (J.)**. *De B.W.P.-federatie Brugge 1919-1940*. Ibid., 1-2, pp. 23-33.
- 45404 **De Laet (J. L.)**. *La Première Internationale dans la région de Charleroi : forces et faiblesses en 1872*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 117-129. (Cf. n° 44357).
- 45405 **De Socialisten**. *Honderd jaar socialistische beweging in het arrondissement Leuven (1885-1985)*. Leuven, C.S.C.-Vormingswerk, 1986, 439 p.
- 45406 **Lamot (M.)**. *Le mouvement pacifiste en Flandre*. Septentrion. Rev. de culture néerlandaise, XV, 1986, 1, pp. 52-55.
- 45407 **Errante (Nicolas)**. *1919-1939 : le P.O.B., courroie de transmission de la Commission Syndicale de Belgique*. Cahiers marxistes, 1985, 131-132, pp. 53-63.
- 45408 **Puissant (Jean)**. *P.O.B. et syndicats ou inversément*. Ibid., pp. 22-30.
- 45409 **Hemmerijckx (Rik)**. *Le Mouvement syndical unifié et la naissance du renardisme*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1119-1120, 23 mai 1986, 73 p. — *De „Mouvement syndical unifié” en het ontstaan van het Renardisme*. A.M.S.A.B.-tijdingen, IV, 1985-1986, 2, pp. 1-7.
- 45410 **Lehouck (Ferdinand)**. *Het Belgisch syndicalisme daags na Wereldoorlog I*. Arbeidsblad, LXXXV, 1984, 7-8, pp. 671-725 ; 9, pp. 899-930.
- 45411 **Van Rie (K.) & Creve (P.)**. *Het 16de IALHI Congres te Brussel (10 september-14 september 1985). De geschiedenis van de Belgische mijnwerkers — The IALHI-Congress in Brussels : The history of the belgian miners. — Le 16e congrès I.A.L.H.I. à Bruxelles : L'histoire des mineurs belges — Der 16. IALHI-Kongresz in Brüssel : Die Geschichte der belgischen Bergarbeiter. Verslag - Report - Rapport - Bericht*. Gent, A.M.S.A.B., 1985, 43 p.
- 45412 **Vanschoenbeek (Guy)**. *Timmeren op eigen hout ? Een verslag over een poging tot stichting van een produktieassociatie van houtbewerkers, Gent, 1902*. A.M.S.A.B.-tijdingen, IV, 1985-1986, 3-4, pp. 39-63.

- 45413 **Leboutte (René), Delval (Luc) e.a.** *Les sidérurgistes*. Gilly, Imp. Bonivert, 1984, 262 p.
- 45414 **De Wilde (Bart)**. *Een vakcentrale van de textielarbeiders : geen vanzelfsprekendheid*. A.M.S.A.B.-tijdingen, IV, 1985-1986, 2, pp. 9-19.
- 45415 *Lood-, zinkbewerkeren en schaliedekkers in Gent en Oost-Vlaanderen. 50 jaar beroepsvereniging (1936-1986)*. Gent, 1986, 87 p. **Baillieul (Beatrix)**. *Het bouwbedrijf en de geschiedenis van het Loodgietersambacht te Gent tot aan de Franse Revolutie (1789)*, pp. 15-29 ; **Eloy (Arnold)**. *Van Noklood tot Beerput. Loodgieters in de 19de eeuw (1790-1914) te Gent*, pp. 33-42 ; **Id.** *Loodhandelaren, loodgieters, pompmakers en schaliedekkers te Gent in de 19de eeuw (1790-1914)*, pp. 42-72.
- 45416 **Verhaeghe (J.)**. *De ordehandhaving bij de sociale onlusten in maart-april 1886 in Luik en Henegouwen*. B. Ts. voor Milit. Gesch., XXVI, 1986, pp. 435-464. [Vervolg van nr. 43551].
- 45417 *Les grèves de 1886, prélude à 100 ans de progrès social. Intr. Jean-Louis Delaet. Catalogue de l'exposition... 28 février au 13 mars 1986*. Marcinelle, Inst. européen interuniver. de l'Action sociale, 1986, 169 p.
- 45418 **Leboutte (René)**. *Les grèves de 1886*. Liège, Univ., Section d'H., 1986, 30 p. polyc.
- 45419 **Deplechin-Dussart (H.)**. *100 jaar geleden : woelingen te Ronse*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 181-188.
- 45420 **Keunings (L.)**. *Une étape dans l'histoire de l'appareil policier belge : les troubles de juin 1899 à Bruxelles*. Rev. B. de Philol. et d'H., LXIV, 1986, 4, pp. 718-761.
- 45421 **Yerna (J.)**. *De staking van 60-61 : een keerpunt in het syndicalisme*. Socialistische Standpunten, XXXIII, 1986, 2, pp. 3-16.
- 45422 **Garre (Gijs)**. *Lode Craeybeckx. 1897-1976*. Brussel, Grammens, 1986, 111 p. (Aktueel nr. 16).
- 45423 **Rens (Jef)**. *Rencontres avec le siècle. Une vie au service de la justice sociale*. Gembloux, Duculot, 204 p. (Témoignage).
- 45424 **Aron (Jacques)**. *Le parti communiste et les arts plastiques. Documents et témoignages. Dossier réalisé par J. A. Cahiers marxistes, 1985, 137-138, pp. 4-61.*
- 45425 **Beer (Anne)**. *Inventaire des archives des Congrès nationaux du P.C.B. (1919-1982)*. Bruxelles, 1986, 54 p. (Comm. nat. des arch. de la composante communiste du Mouvement ouvrier et démocratique belge).
- 45426 **Elias (Jacques)**. *Catalogue des livres et brochures publiés en Belgique*. Bruxelles, 1986, 100 p. (Comm. nat. des arch. de la composante communiste du Mouvement ouvrier et démocratique belge).
- 45427 **Gerard (E.), Mampuy (J.)**. *Voor kerk en werk. Opstellen over de geschiedenis van de christelijke arbeidersbeweging. 1886-1986*. Leuven, Univ. Pers, 1986, 367 p. (Kadoc, Jb., 1985). **Gerard (E.) & Mampuy (J.)**. *Inleiding*, pp. 7-13. **Wils (L.)**. *De historische verstrengeling tussen de christelijke arbeidersbeweging en de Vlaamse beweging*, pp. 15-40. **De Maeyer (J.)**. *Op zoek naar de wortels van de christelijke arbeidersbeweging. De Anti-Socialistische Werkliedenbond van Gent vóór 1914*, pp. 41-103. **Mampuy (J.)**. *De propaganda van pater Rutten voor de christelijke vakbeweging 1900-1914*, pp. 105-135. **Mampuy (J.)**. *Aan de oorsprong van het Algemeen Christelijk Vakverbond : De werking van het Algemeen Secretariaat der Christelijke Beroepsverenigingen 1904-1912*, pp. 137-209. **Gerard (E.)**. *Tussen apostolaat en emancipatie : de christelijke arbeidersbeweging en de strijd om de sociale werken 1925-1933*, pp. 209-260. **Osaer (A.)**. *Van standsorganisatie tot koepel. De hervorming van het Algemeen Christelijk Werkersverbond na de Tweede Wereldoorlog*, pp. 261-311. **Smits (J.)**. *De afbouw van de autonome politieke actie van het A.C.W. en de oprichting van de C.V.P.*, pp. 313-357.

- 45428 **Nauwelaerts (W.)**. *Ontstaan en evolutie van de K. W. B. De Gids op maatschappelijk Gebied*, LXXVII, 1986, 10, pp. 779-803.
- 45429 **Pauwels (J.)**. *Recht en plicht. Honderd jaar christelijk syndicalisme in de textiel, 1886-1986*. Leuven, KADOC-Christelijke Centrale der Textiel- en Kledingswerkers, 1986, 176 p.
- 45430 *Traditie en actualiteit van de christen-democratische gedachte*. Nieuw Ts. voor Politiek, 1986, 6, pp. 67-79.
- 45431 **Lagae (E.)**. *Participatie van de werknemers in de onderneming. Ethische motivering in de Christelijke Arbeidersbeweging (1944-1980)*. De Gids op maatschappelijk Gebied, LXXVII, 1986, 8-9, pp. 665-676, 10, pp. 779-803.
- 45432 **Quaghebeur (Patricia)**. *Welzijn door vooruitzicht. Een kijk op de christelijke mutualiteitsbeweging in het arrondissement Gent tijdens de 19de en 20ste eeuw*. Gent, Verbond CM - arrondissement Gent, 1986, 248 p.
- 45433 **Houart (D.)**. *La très édifiante histoire des sociétés Saint Joseph (1889) et Saint Louis (1894)*. Wépion 2000, avril 1986, 100, pp. 379-382. — Soc. mutualistes.
- 45434 **Rutten (Mathieu)**. *De geschiedenis van de volksbond St. Maternus te Tongeren, 1889-1940*. Kortesseem, Falize, 1986, 172 p.
- 45435 *Dries Dequae 70. Een verdienstelijk leven door vrienden getekend*. Tielt, Lannoo, 1986, 165 p.
- 45436 **Van Bree (H.)**. *Het eerste en enige internationaal congres van Daensisten in Rotterdam (1901)*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 286-294.
- 45437 **Van Campenhout (F.)**. *Bijdrage tot de geschiedenis van het Daensisme in Zuid-Limburg*. Limburg, LXV, 1986, 3, pp. 106-117.
- 45438 **D'Hase (Reinoud)**. *Daens in brons*. Winksele-Herent, G. Sijs, 1986, 84 p.
- 45439 **Van Campenhout (Frans)**. *Hector Planquaert. Daensistisch politicus, journalist en letterkundige*. Antwerpen, De Nederlanden, 1986, 208 p.
- 45440 **Van Cromphout (F.)**. *Aloïs De Backer*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 168-185.
- (d) La situation des langues ; les mouvements flamand et wallon ; la régionalisation — Taaltoestanden ; De Vlaamse en Waalse bewegingen ; de gewestvorming
- 45441 **Vos (Louis)**. *Die onbekende Vlaamse kwestie. Het aandeel van de buitenlandse historici in de geschiedschrijving van de Vlaamse beweging*. Bijdr. en Meded. betreffende de Gesch. der Nederlanden, C, 1985, 4, pp. 700-721.
- 45442 **Witte (E.), Baetens Beardsmore (M.) (ed.)**. *The interdisciplinary Study of Urban Bilingualism in Brussels*. Clevedon, Multilingual Matters Ltd., 1986. **Witte (E.)**. *Cinq ans de recherches se rapportant au problème de Bruxelles*, pp. 1-29. **De Metsenaere (M.)**. *Aspects socio-démographiques de la francisation*, pp. 31-39. **Louckx (F.)**. *L'intégration ethno-linguistique à Bruxelles*, pp. 41-48. **Van de Craen (P.)**. *Les options méthodologiques et interdisciplinaires des diverses approches linguistiques de la situation bruxelloise*, pp. 49-57. **Louckx (F.)**. *Analyse sociologique de la francisation dans la région bruxelloise*, pp. 59-75. **Van de Craen (P.)**. *Multilinguisme et concept des réseaux sociaux*, pp. 77-90. **Baetens Beardsmore (H.)**. *Une approche intégrée du phénomène de bilinguisme résiduel à Bruxelles*, pp. 91-103. **De Vriendt (S.)**. *Le bilinguisme en Flandre et à Bruxelles et l'enseignement des langues vivantes*, pp. 105-120.
- 45443 **Hanson (M.)**. *Het middelbaar onderwijs in het ongedeelde Limburg, bijzonder taalregime en moedertaalonderricht (1830-1839)*, 3. Maaslandse Sprokkelingen, Nova Series, VIII, 1985, 4-5, 40 p. [Vervolg van nr. 43572].
- 45444 **Van Velthoven (H.)**. *De taalsituatie te Brussel vanaf 1830 tot heden. Een historische en socio-politieke analyse*. Taalgebruik, talentellingen en identiteitskaarten in Brussel-Hoofdstad. Brussel, V.O.C. Martelarenplein, s.d., pp. 4-41.

- 45445 **Sieben (L.)**. *De politieke betrokkenheid van de Brusselse Vlamingen na de Eerste Wereldoorlog*. Taal en Sociale Integratie, VIII, Brussel, VUB, 1986, pp. 3-84. **Haagdorens (L.)**. *De mobilisatie van het „Vlaams Aktiekomitee voor Brussel en Taalgrens” voor de marsen op Brussel (1959-1963)*. Ibid., pp. 85-183. **Deschouwer (K.)**. *Brussel : 13 oktober 1985 ; een storm in een koelkast*. Ibid., pp. 185-196. **Banen (M.)**. *De Katholieke gemeenschap te Brussel in het licht van de communautaire spanningen (1960-1980)*. Ibid., pp. 235-277. **Sieben (L.)**. *De talentelling van 1920. De waarde en de betekenis van deze cijfers voor Brussel*. Ibid., pp. 461-481.
- 45446 **Van Velthoven (H.)**. *Het eerste organisatorisch verzet tegen de taaldiscriminatie in het openbaar bestuur : de Antwerpse Verbroedering der Vlaamse tolbeambten en het Ministerie van Financiën (1896-1914)*. Jb. van de Administratieve en Economische Hogeschool, Brussel, 1986, pp. 339-368.
- 45447 **Verlinde (R.)**. *Sport en Vlaamse Beweging. De sportwereld als voorbeeld van het vernederlandsingsproces in de sociaal-kulturele sector in het arrondissement Brugge tijdens de jaren dertig (2). Deel II : Elitesporten*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 31-39. [Vervolg van nr. 43586].
- 45448 **Van Gorp (G.)**. *Het geschil Thomas De Backer-Jan Van Mierlo, 1930-1932. De strijd tussen federalisten en Grootnederlanders in de Kempense microcosmos*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 169-184.
- 45449 **Valcke (L.)**. *Liever Vlaamse dan Waalse nonnen voor Steenbrugge (1876-'79)*. Arsbroek, III, 1986, pp. 43-46.
- 45450 *Geschiedenis en betekenis van het A. Vermeylenfonds*. Gent, August Vermeylenfonds, 1985, 140 p.
- 45451 **Delhay (J.-P.)**. *L'action des militants flamingants dans le Hainaut occidental (1884-1914) : Jozef Goossenaerts (1882-1963), professeur à l'Athénée d'Ath, Camiel Libbrecht (1853-1935) et Omer Wattez (1857-1935), professeurs à l'Athénée de Tournai*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 625-643. (Cf. n° 44359).
- 45452 **Peerenboom (Albert)**. *Memoires. Drie generaties Vlaamse strijders in Brussel*. Brussel, Arch. en Museum van het Vl. Leven, 1986, 111 p.
- 45453 **Van de Weyer (L.)**. *De politieke rol van Auguste Borms tussen 1918 en 1933*. Verschaeviana, Jb. 1986, pp. 81-118.
- 45454 **van Hees (P.)**. *Het Groot-Nederland van Conrad Busken Huet*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 193-198.
- 45455 *Herdenking pater J. L. Callewaert o.p. (1886-1986)*. Gent, Herdenkingskomitee Pater Callewaert, 1986, 24 p.
- 45456 **Hanson (M. B.)**. *Desideer Claes : pionier van het moedertaalonderwijs en van het Vlaams cultureel leven te Hasselt*. Limburg, LXV, 1986, 6, pp. 265-269.
- 45457 **Janssen (Th.)**. *Désiré Claes (1836-1910)*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 129-134. **Hanson (M. B.)**. *De Hasseltse periode van Desideer Claes (1870-1880)*. Ibid., pp. 135-140. **Wils (L.)**. *Désiré Claes en het Davidsfonds*. Ibid., pp. 141-148. **Claes (F.)**. *Claes als taalkundige*. Ibid., pp. 149-156. **Rombauts (W.)**. *Désiré Claes als lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde*. Ibid., pp. 157-175.
- 45458 **Bonny (J.)**. *Brieven van Leonard Lodewijk De Bo, 1826-1885*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 28-46, 131-156.
- 45459 *Houden van ... Huldeboek Clem de Ridder*. Leuven, Davidsfonds, 1986, 77 p.
- 45460 **Meulenaere (P.)**. *Juliaan de Vriendt (1842-1935)*. Jb. Mortselse Heemk. Kr., 1985, pp. 81-88.
- 45461 **Smits (Arnoldus)**. *Dom Modest van Assche. Kersten en Vlaming*. Brugge, Stichting Jan Cobbaut VZW/Sint-Pietersabdij van Steenbrugge, 1986, 459 p.
- 45462 **Hanson (M.)**. *K. L. Van Gansen (1826-1889). Een Vlaamse cultuuranimator in Limburg*. Limburg, LXV, 1986, 1, pp. 18-25.

- 45463 **Vanlandschoot (R.)**. *Verschaeve tussen Rodenbach en Vondel*. *Verschaeviana*, Jb. 1986, pp. 7-80.
- 45464 **Van Moerbeke (T.)**. *De briefwisseling van Cyriel Verschaeve bewaard in het Verschaeve-archief (III)*. *Verschaeviana*, Jb. 1986, pp. 241-268.
- 45465 **Van Voeren (G.)**. *Tweemaal geweld. Leven en werk van de Voerense pastoor Veltmans*. Tongeren, Bond der Vlamingen van Oost-B., 1986, 174 p.
- 45466 **Meertens (Frans)**. *Veltmans. De flamingant van Voeren*. Lanaken, F. Meertens, 1986, 99 p.
- 45467 **Sijs (Guido)**. *Amedee Verbruggen. „De kasseilegger van de Vlaamse Beweging”*. Winksele, Boek & Vorm Guido Sijs, 1986, 64 p.
- 45468 **De Bruyne (M.)**. *Hugo Verriest en Zeger Maelfait 1867-1913*. *Wet. Tijdingen*, XLV, 1986, pp. 206-212.
- 45469 **Vandromme (Pol)**. *Wallonie irréelle*. Bruxelles, Didier Hatier, 1986, 135 p.
- 45470 **Delhay (J.-P.)**. *Les origines du mouvement wallon dans le Hainaut occidental (1890-1928) : la pensée et l'action politique de Franz Foulon*. *Bull. d'information de la Soc. r. d'h. et d'archéol. de Tournai*, X, 1986, 2, pp. 9-14.
- 45471 **Flagothier (Robert)**. *Inventaire d'Archives du Fonds Hubert Rassart. 1928-1944*. Bruxelles, Institut.  mile Vandervelde, 1986, 59 p.
- 45472 **Moreau (Robert)**. *Maurice Bologne : une vie, un combat, un objectif : la Wallonie libre et prospère*. Mont-sur-Marchienne, Institut. Jules Destrée, 1985, 187 p.
- 45473 **Massenaux (Guillaume)**. *Baelen-sur-Vesdre : village aux marches de la francité : témoignages de son évolution au cours du dernier siècle : l'expansion de la langue française, suite aux deux guerres*. Baelen, Administration communale, 1981, 124 p. (Biblioth. baelenoise ; 2).
- 45474 **Leloup (Albert)**. *Dates anniversaires (1981-1982) et (1983-1984)*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 78-123 ; XVI, 1983-1984, pp. 59-120. – Souvenirs relatifs à l'activité des wallons   Malmedy.
- 45475 **Dehousse (Franklin)**. *Les conflits budgétaires dans la réforme de l' tat*. *Courrier hebdomadaire du CRISP*, né 1124-1125, 5 septembre 1986, 87 p.
- 45476 **Dehousse (Franklin)**. *Apparences et réalités de la réforme de l'état belge*. *Courrier hebdomadaire du CRISP*, né 1138, 12 décembre 1986, 38 p.

(e) Le mouvement féministe – Vrouwenbeweging

- 45477 **Polasky (Janet)**. *Women in Revolutionary Belgium : from Stone Throwers to Hearth Tenders*. History Workshop, 1986, né 21, pp. 87-104.
- 45478 **Delfosse (P.)**. *L' tat et les femmes en Belgique (fin XIX -début du XX  siècle)*. *Res Publica*, XXVIII, 1986, 1, pp. 139-158. [Voir né 43618].
- 45479 **Swillen (Gerlinda)**. *Louise Michel, bruid van de revolutie (29.05.1830-09.01.1905)*. *Socialistische Standpunten*, XXXIII, 1986, 2, pp. 51-63.
- 45480 **De Weerdt (Denise)**. *Zwetende arbeidsters en zuchtende dames*. *Ts. voor Gesch. van Techniek en Industriële Cultuur*, IV, 1986, 4, pp. 28-36.

(f) Mouvements de jeunesse – Jeugdbewegingen

- 45481 **Vos (Louis)**. *De nieuwe studentenbeweging. Welvaart en mentaliteit in de jaren zestig*. **Frijhoff (Willem) en Hiemstra (Minke) ed.** *Bewogen en bewegen. De historicus in het spanningsveld tussen economie en cultuur. Liber amicorum aangeboden aan Prof. Dr. H. F. J. M. van den Eerenbeemt ter gelegenheid van zijn 25-jarig professoraat aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg*. Tilburg, 1986, pp. 393-409.

- 45482 **Schokkaert (L.)**. *De katholieke jeugdbewegingen en de IJzerbedevaart 1945-1960*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 40-58 ; 93-117.
- 45483 **Podevijn (D.)**. *De Katholieke jeugdorganisatie van het arrondissement Aalst 1923-1926*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 295-312.
- 45484 **Gevers (L.)**. *Honderd jaar Katholieke Studerende Jeugd, 1884-1984. De geschiedenis van de Hasseltse Jonge Klauwaerts*. Leuven, Kadoc en K.S.J. Hasselt, 1986, 300 p.
- 45485 **Janssen (R.)**. *50 jaar K.S.A. in Maaseik, 1932-1985*. Maaseik, 1985, 108 p.
- 45486 **Snijders (D.)**. *Vijftig jaar (of ongeveer) studentenbond Ophoven-Geistingen-Kessenich*. Dao raostj gèt !, Kinrooi, IV, 1985, 4, pp. 157-163.
- 45487 **Huyghebaert (J.)**. *De Clauwaertsgilde in Rodenbachs tijd*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 395-406.
- 45488 **Van den Abeele (A.)**. *De gilde „Noodvier”. Een geheim genootschap in het Sint-Lodewijkscollege in Brugge*. Ibid., pp. 252-279.
- 45489 **Vos (P.)**. *In de kering der tijden : de Molse studentenbond 1909-1914*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 155-168.
- 45490 **Robert (Fernand)**. *La «Jeunesse» d'Argenteau il y a cent ans*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 167-171. — Groupement de jeunes d'A.
- 45491 **Bonte (Roger)**. *50 jaar scouting te Roeselare*. Roeselaere, Scouting Roeselare, 1985, 647 p.
- 45492 *30 jaar chiroleven te Dilbeek : van Trezeke tot Irsi : 1955-1985*. Dilbeek, Chiro Dilbeek, 1985, 107 p.
- 45493 **Denis (Philippe)**. *La JOC depuis 1970 : histoire d'une mutation*. Rev. nouvelle, XLII, 1986, pp. 507-517.
- 45494 **Van Hoorebeeck (M.)**. *Vlaams-nationalistische jeugdbewegingen tijdens de repressie 1944-1949*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 84-92.
- 45495 **Van Hoorebeeck (Marijke)**. *Oranjedassen. 1944-1961. Geschiedenis van het Algemeen Diets Jeugdverbond*. Antwerpen, De Nederlanden, 1986, 166 p.
- 45496 **Van Meensel (Jef)**. *Berkven*. Geel, Uitg. Oud-Berkvenbond, 1986, 157 p.
- 45497 **Van Doorselaer (M.) & Vandermeersch (P.)**. *Alternatief jeugdleven in Vlaanderen (1918-1940)*. Spiegel Historiae, XXI, 1986, 4, pp. 192-198.

(3) La presse, les affiches, l'opinion publique — De pers, affiches, de publieke opinie

- 45498 *Catalogus van de periodieken van het provinciaal archief- en documentatiecentrum*. Hasselt, Provincie Limburg, Culturele aangelegenheden, 1985, 360 p.
- 45499 **Braekman (E. M.)**. *La presse protestante en Belgique au XIXe siècle*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 426-436. (Cf. n° 44357).
- 45500 **Verstraeten (Hans)**. *Honderd jaar socialistische pers in België*. VI. Marxistisch Ts., 1985, 1, pp. 60-74.
- 45501 **Rikir (Milou, Émile)**. *Répertoire des périodiques. Vol. I : les communistes*. Bruxelles, 1986, 436 p. (Comm. nat. des arch. de la composante communiste du mouvement ouvrier et démocratique belge).
- 45502 **De Vroede (Maurice)**. *De periodieken van de jeugdbewegingen in België*. Vijftig jaar Chiroleven, 1934-1984, s.l.n.d., pp. 259-276. [Voir n° 43624].
- 45503 *À la découverte de nos périodiques dialectaux des origines à nos jours*. Catalogue de l'exposition ... 130e anniversaire de la Soc. de langue et de littérature wallonnes. 22-12-1986 au 17-1-1987. Liège, 1986, s.p.
- 45504 **Lentzen (Evelyne)**. *La presse quotidienne francophone*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1133, 14 novembre 1986, 43 p.
- 45505 **Govaert (Serge) & Lentzen (Evelyne)**. *Les medias en Flandre*. Courrier hebdomadaire du CRISP, I, n° 1106-1107, 17 janvier 1986, 67 p. ; II, n° 1108, 31 janvier 1986, 46 p.

- 45506 *Honderd jaar Aalsterse pers. Tentoonstellingskrant* : Van Eenoo (R.). *Een eeuw ontwikkeling : van zegelbelasting tot vrije ontplooiing van de pers*, pp. 2-3. Coppens (G.). *De liberale pers : stilte na de storm*, pp. 4-5. Podevyn (D.). *De katholieke pers : dominant en verscheiden*, pp. 6-7. D'Haese (R.). *De dissident christen-democratische en vlaams-nationale pers*, pp. 9-11. Strypens (H.). *Recht en vrijheid : de geschiedenis van de socialistische partij en haar blad*, pp. 11-12. Van Gijsegheem (J.). *Advertenties bevattende enige waarheden in een krant waar men van op aan kan*, p. 13. *Chronologisch overzicht van de Aalsterse pers, 1840-1940*, pp. 16-17. *Aalsterse drukkers : pioniers van de plaatselijke pers*, pp. 19-24. Baert (K.). *1936 : bruisend Aalst in een woelige wereld*, pp. 25-26. *1911 : Aalst een expansieve stad*, pp. 27-29. *1886 : Economische crisis en sociale onrust*, pp. 30-31.
- 45507 Van Vinckenroye (F.). *Emmanuel van Straelen. Met Tijd en Vlijt en de vervlaamsing van de Limburgse pers in de negentiende eeuw*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 199-205.
- 45508 Bogers (A. W. M.). *De oudste Maastrichtse kranten (1746-1794)*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1986, 2, pp. 79-95 ; 3, pp. 118-128.
- 45509 Brys (Michael) & Deprez (Ada). *De Noordstar 1840-1842. De Vlaamse Rederyker 1844-1856*. Gent, Rijksuniv. Gent. Cultureel Documentatiecentrum 't Pand, 1985, 155 p. (Bouwstoffen voor de gesch. van de Vl. literatuur in de negentiende eeuw. II. Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw ; 9).
- 45510 Deprez (Ada) & Troch (Lut). *Bibliografie van Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw. Nederlandsch Museum 1874-1894*. Gent, Cultureel Documentatiecentrum 't Pand, 1986, 238 p. (Bouwstoffen voor de gesch. van de Vl. literatuur in de negentiende eeuw, II, 11).
- 45511 Deprez (Ada) & Vanacker (Hans). *Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw. De Roskam, 1847-1848. De Schrobber 1847-1848. Het Vaderland 1848*. Gent, Cultureel Documentatiecentrum 't Pand, 1986, 192 p. (Bouwstoffen voor de gesch. van de Vl. literatuur in de negentiende eeuw, II, 12).
- 45512 Deprez (Ada) & Carlier (Marc). *Almanak voor de leerende jeugd van Vlaanderen (1875-1876) – De Vlaamse Vlagge (1875-1899)*. Gent, Cultureel Dokumentatiecentrum, 1986, 200 p. (Bibliografie van de Vl. Tijdschriften in de negentiende eeuw, II, 13).
- 45513 Van Laere (R.). *Geschiedkundige verscheidenheden ... De Vlaamse Broeders (Hasselt, 1862) & Letteroefeningen Utile Dulci (Sint-Truiden, 1862-1893)*. Hasselt, Provincie Limburg, Culturele aangelegenheden, 1986, xxxi-23 p.
- 45514 Van Laere (R.). *De Kabouter uit het Land van Loon (Hasselt (alias Limburg), 1888-1898)*. Hasselt, Provincie Limburg, Culturele aangelegenheden, 1986, xv-78 p. (Bibliografische analyses, 2).
- 45515 Van Laere (R.). *Vlaamsch museum voor Letterkunde, oudheid, geschiedenis, kunsten en wetenschappen*. Keerbergen, Centrum voor Bibliografie van periodieke uitgaven, 1983, vi-12-28 p. (Bibliografische monografieën, 26).
- 45516 Van Laere (R.). *Tijdschrift voor economische en sociale vraagstukken*. Ibid., 1983, viii-9-3 p. (Bibliogr. monogr., 27).
- 45517 Van Laere (R.). *Volk. Maandschrift voor Dietsche kunst- en cultuur*. Ibid., xxviii-96-29 p. (nr. 29).
- 45518 Van Laere (R.). *Hekel en Luim, tijdschrift toegewijd aan de verdediging van de taalregten der Vlaamse Belgen*. Ibid., 1983, xiii-30-17 p. (n° 30).
- 45519 Van Laere (R.). *Limburgsch Jaarboek*. Ibid., 1984, xxxiv-26-47 p. (nr. 31).
- 45520 Peeters (Guy). *Alexandre Delhase : «Une plume très dangereuse»*. H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 182-186. — Journaliste, l'un des rédacteurs du 1er journal de Spa «L'Enquête communale» (5/8/1847).
- 45521 Witte (Els). *Le Moniteur belge, le gouvernement et le parlement pendant l'unionisme*

- (1831-1845). Bruxelles, Administration du Moniteur belge, 1985, 143 pp. — *De „Moniteur Belge”, de regering en het parlement tijdens het unionisme (1831-1845)*, 143 p.
- 45522 *Neerlandia 90 jaar*, Neerlandia, XC, 1986, 5, p. 173. **De Clerck (K.)**. *Neerlandia van 1896 tot 1919*, idem., pp. 174-180. **Merlevede (D. J.)**. *Neerlandia tussen de twee wereldoorlogen 1919-1940*, idem., pp. 181-189. **Vandaele (W.)**. *Neerlandia tijdens de tweede wereldoorlog*, idem., pp. 189-190. **Groothoff (G.)**. *Neerlandia na 1945*, Idem., pp. 191-199.
- 45523 **Verstraete (Pieter-Jan)**. *De medewerking van Cyriel Verschaeve aan het weekblad Jong Dietschland*. Verschaeviana, Jb. 1986, pp. 119-153.
- 45524 *La Revue générale il y a cinquante ans. 1936*. Rev. générale, 1986, 1, pp. 27-32 ; 2, pp. 29-34 ; 3, pp. 13-17 ; 4, pp. 57-61 ; 5, pp. 35-39 ; 6-7, pp. 55-59 ; 8-9, pp. 23-27 ; 10, pp. 23-28 ; 11, pp. 47-52 ; 12, pp. 27-30.
- 45525 **Kovalovszky (I.)**. «*L'Universel*» (1859-1861), un quotidien catholique libéral bruxellois. Bruxelles, Éd. Nauwelaerts, 1985, 256 p.
- 45526 **Bentein (P.)**. *Het Dagblad „De Vlaamschen Stem” en het ontstaan van het aktivisme in Nederland. I*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 213-225.
- 45527 **Vanacker (D.)**. *De Vlaamsche Post*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 1-15.
- 45528 **Vandeweyer (L.)**. *Redaktiegeschiedenis van het weekblad Vlaanderen (1925-1934)*. Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 65-83.
- 45529 *100 jaar Vooruit/De Morgen*. Gent, De Morgen, 1984, 47 p.
- 45530 **Nooyens (F.)**. *Het Mortselse liberale blad „De Vrije Stem”*. Jb. Mortselse Heemk. Kr., 1985, pp. 33-42.
- 45531 **Fleurus (Marianne)**. *L'activité des graveurs, imprimeurs, éditeurs et marchands de partitions de musique à Bruxelles, entre 1830 et 1914*. Bruxelles, Comm. de bibliographie, 1985, 53 p. (Bibliographia Belgica ; 139).
- 45532 **Vandenabeele (P.)**. *De Oostendse drukkerijen (1780-1850)*. Ostendiana, V, 1986, pp. 121-144.
- 45533 **Baggerman (G.)**. *Petrus-Christiphorus Barella en zijn lithografische uitgeverij te Leuven*. Meer Schoonheid, XXXIII, 1986, 3, pp. 38-43.
- 45534 **Houtman-De Smedt (H.)**. „*Le gros libraire*” Joannes Petrus Josephus Grangé. *Beknopte geschiedenis van de Antwerpse drukkerij en boekhandel Grangé (18de en 19de eeuw)*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 179-202. [Cf. nr. 44358].
- 45535 **Kłossowski (Andrzej)**. *Jan Nepomucen Młodecki, Księgarz i wydawca Polski w Belgii* (Jan Nepomucen Młodecki, Poolse boekhandelaar en uitgever in België). Rocznik biblioteki Narodowej, t. XVII-XVIII, Warszawa, 1986, pp. 223-243.
- 45536 **Van den Abeele (Andries)**. *De uitgeverij van Martha Van de Walle*. Verschaeviana, Jb. 1986, pp. 167-240.
- 45537 **Saerens (L.)**. *De Belgische publieke opinie tegenover de joden (1933-1940)*. Spiegel Historiae, 1986, pp. 245-251.
- 45538 **Nuyttens (M.)**. *De Franse Nederlanden in Nederlandstalige periodieken*. Jb. de Franse Nederlanden, XI, 1986, pp. 155-174, XII, 1986, pp. 201-217. — Wet. Tijdingen, XLV, 1986, pp. 226-240.
- 45539 **Correns (R.)**. *Rondgang in Chromowereld*. Heemk. Kr. „Jan Vleminck», 1986, 1, pp. 17-22 ; 2, pp. 38-40 ; 3, pp. 63-69. [Gesch. v. chromo's].
- 45540 **Balthazar (Herman), De Beule (Nadia), De Weerdt (Denise) & Uytterhaegen (Frank) ed.** *De rode verleiding : een eeuw socialistische affiches* (tentoonstelling, Gent, 27 april-23 juni '85) Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, Gent, Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging, 1985, deel I : 142 p., deel II : 210 p. (Bijdragen / Museum van de Vlaamse Sociale Strijd ; 3). [Aanvulling van nr. 43655].

(4) Le cinéma, la radio, la télévision – De film, de radio, de televisie

- 45541 **Stallaerts (Rik)**. *De verwerving, bewaring en het gebruik van filmmateriaal*. Biblioth.- en Archiefgids, LXI, 1985, 2, pp. 112-113.
- 45542 **Jaumain (Michel) & Vandebulcke (Guy)**. *L'exploitation cinématographique en Belgique*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1129-1130, 3 novembre 1986, 73 p.
- 45543 **Van Liempt (Jozef)**. *De Vlaamse film : beknopte geschiedenis van het begin tot heden*. Antwerpen, EBES, 1984, 27 p.
- 45544 **Hogenkamp (Bert) & Stallaerts (Rik)**. *Pain Noir et Film Nitrate. Le mouvement ouvrier socialiste belge et le cinéma durant l'entre deux guerres*. Rev. belge du cinéma, 1986, 15, 63 p. **Stallaerts (R.)**. *Glamour rouge : les maisons du peuple et leurs cinémas*, pp. 9-18. **Hogenkamp (B.)**. *Entre idéalisme et la survie : le film documentaire en Belgique*, pp. 19-24. **Hogenkamp (B.)**, **Stallaerts (R.)**. *Filmographie*, pp. 29-46 ; *Documents de l'époque*, pp. 47-52. **Stallaerts (R.)**. *Liste des salles de cinéma dans les maisons du peuple belges*, pp. 53-61.
- 45545 **Dupont (P. P.)**. *Un demi-siècle de photographie à Namur des origines à 1900*. Bruxelles, 1986.
- 45546 **Depredomme (Jozef)**. *Cinema Moderne – Gebroeders Braeckvelt*. Oud Ruiselede, III, 1986, pp. 8-16. – 1923-1930.
- 45547 **Putseys (Johan)**. *Radiostrijd tussen de twee wereldoorlogen*. Belg. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 1-2, pp. 35-60.
- 45548 *Het gebouw van het N.I.R., 50 jaar : een herdenking en herdenking*. Brussel, Belg. Radio en Televisie, 1985, 80 p.

(5) L'armée – Het leger

- 45549 **Pottiers (W.)**. *De bouw van de Fortengordel rond Antwerpen 1859-1865*. Wilrica, VII, 1985, 2, pp. 40-44 ; 3, pp. 66-70 ; 4, pp. 91-94 ; VIII, 1986, 1, pp. 20-23 ; 2, pp. 40-46 ; 4, pp. 91-94.
- 45550 **Colson (B.)**. *La première traduction française du «Vom Kriege» de Clausewitz et sa diffusion dans les milieux militaires français et belge avant 1914*. Rev. B. d'H. Militaire, XXVI, 1986, 5, pp. 345-364.
- 45551 **Militis (Jean)**. *La peur apprivoisée*. Virton, Michel Frères, 1986, 244 p.
- 45552 **Genot (E.)**. *Bérets rouges, bérets verts ... 50.000 Para-commandos. Historique des para-commandos belges* (Bruxelles), Émile Genot, 1986, 416 p. *Rode mutsen, groene mutsen ... 50.000 Para-Commando's. Geschiedenis van de Belgische Para-Commando's* (Brussel), Émile Genot, 1986, 415 p.
- 45553 **Vanwelde (Armand)**. *Histoire de la création de la Police Militaire Belge (C.M.P.) au sein du 21st Army Group British Liberation Army (B.L.A.) 1945*. Bruxelles, Armand Vanwelde, 1983, 83 p.
- 45554 *3e Régiment d'Artillerie. Spécial fastes 1986. 150e anniversaire. 1836-1986*. S.I. F.B.A., 1986, 29 p.
- 45555 **Némery**. *Historique du 3e Régiment d'Artillerie*. Evere, Imp. des Forces armées, 1986, 59 p.
- 45556 *2e Brigade Yser 44-46*. Montignies-le Tilleul, Scaillet, 1986, 732 p.
- 45557 **Manigart (Philippe)**. *Les relations inter-organisationnelles dans le domaine de la défense nationale*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1111-1112, 14 mars 1986, 58 p.
- 45558 **De Lelys (E.)**. *Enkele titularissen van de „Médaille de sainte-Hélène” uit het oude Land van Edingen*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 45-50.
- 45559 *NVI Lokeren, 60 jarig bestaan. Nationaal Verbond der Verminkte en Invalide Militairen van de Oorlog, Afdeling Lokeren*. Lokeren, Nationaal Verbond der Verminkte en Invalide Militairen van de Oorlog, Afdeling Lokeren, 1985, 35 p.

- (6) Histoire diplomatique, les explorations, l'expansion coloniale, Congo, coopération au développement – Diplomatieke geschiedenis, ontdekkingen, de koloniale expansie, Kongo, ontwikkelingssamenwerking

- 45560 **Aubert (Roger)**. *L'église et l'action sur l'opinion publique en matière de politique extérieure. Quelques réflexions sur le cas belge*. Opinion publique et politique extérieure, II, 1915-1940. Colloque organisé par l'École française de Rome et le Centro per gli studi di politica estera e opinione pubblica de l'Université de Milan en collaboration avec l'Academia Belgica, le Deutsches historisches Institut in Rom, et le Nederlands Instituut te Rome, Rome, 16-20 février 1981. Milaan-Rome, 1984, pp. 327-337. (Collection de l'École française de Rome : 54/2).
- 45561 **Verbeet (G. J. B.)**. *Hoe een provincie in twee delen werd gesplitst. Het gebeurde in Limburg tussen 1830 en 1839*. Maastricht-Lanaken, 1985, 94 p.
- 45562 **Fagnoul (Kurt)**. *Die annullierte Annexion, vom Wiener Kongress bis zum Ende Bolleniens. Ein Beitrag zur Grenzgeschichte von Eupen-Malmedy-Saint-Vith unter Berücksichtigung der Belgischen Gebietsforderungen nach dem 2. Weltkrieg*. St. Vith, 1985, Aktuell, 224 p.
- 45563 **Harmel (P.)**. *Veertig jaar buitenlands beleid*. Nieuw Ts. voor Politiek, 1986, 1, pp. 7-21.
- 45564 **Lederer (André)**. *La mission du Commandant A. Wittamer en Chine (1898-1901)*. Kon. Acad. overzeese wet. Kl. morele en pol. wet., verh. in-8°, N.R., LXVIII, 3, 1984, 72 p.
- 45565 **Vangroenweghe (Daniel) & Vandervelde (L.)**. *Rood rubber: Leopold II en zijn Kongo*. Brussel, Amsterdam, Elsevier, 1985, 351 p. [Zie nr. 43701].
- 45566 **Foutry (Vita) & Neckers (Jan)**. *Als een wereld zo groot. Waar uw vlag staat geplant. Kongo, 1885-1960* (Brussel), BRT – Instructieve Omroep, 1986, 248 p.
- 45567 **Lefèvre (P.)**. *Léopold II et la Force Publique du Congo. – Leopold II en de Openbare Weermacht van Kongo*. Bruxelles, Musée R. de l'Armée et d'H. Milit., 1985, 8 p.
- 45568 **Foeken (Dick)**. *België behoeft een kolonie: de ontstaansgeschiedenis van Kongo vrijstaat*. Antwerpen, Amsterdam, C. de Vries-Brouwers, 1985, 198 p.
- 45569 **Convents (Guido)**. *Leuven in de ban van Leopolds Afrikaans Koninkrijk (1885-1897)*. Museumstrip, XII, 1986, 3, pp. 34-43.
- 45570 **Luwel (M.)**. *De „Stanley Papers” van Pirbright naar Tervuren*. Meded. Zitt. K. Acad. overzeese Wet./Bull. Séances Acad. r. Sci. Outre-Mer, 30, 1984 (1986), pp. 121-131.
- 45571 **Luwel (M.)**. *Maximilien de Béthune en zijn Afrikaans Paradijs*. Meded. Zitt. K. Acad. overzeese Wet./Bull. Séanc. Acad. r. Sci. Outre-Mer, 29, 1983 (1985), pp. 73-90.
- Verhaegen (Benoit)**. *Remarques au sujet de la note de M. Luwel «Maximilien de Béthune en zijn Afrikaans Paradijs»*. Ibid., pp. 91-93. **Luwel (M.)**. *Réponse aux «Remarques» de M. B. Verhaegen à propos de «Maximilien de Béthune en zijn Afrikaans Paradijs»*. Ibid., pp. 95-98.
- 45572 **Willems (H.)**. *Deux wallons au Congo. Pierre Forthomme-Herman Baltia*. La Vie Wallonne, LX, 1986, pp. 36-43.
- 45573 **Ruys (Manu)**. *Vijfentwintig jaar Kongo-Zaire*. Brussel, Mark Grammens, 1985, 88 p. (Aktueel).
- 45574 **Helmreich (J. E.)**. *The uranium negotiations of 1944. Le Congo belge durant la seconde guerre mondiale*. Bruxelles, Ac. r. des sc. d'Outre-mer, 1983, pp. 253-283.
- 45575 **Helmreich (J. E.)**. *Gathering rare Ores. The diplomacy of uranium acquisitions, 1943-1954*. New Jersey, Princeton U.P., 1986, xiv-303 p.
- 45576 **Schalbroeck (I.)**. *Belgisch Kongo, de dekolonisatie van een kolonie, 1958-1960*. Tielt, Lannoo, 1986, 176 p.

- 45577 **Vanderlinden (Jacques)**. *La crise congolaise, 1960-1961*. Bruxelles, Complexe, 1985, 190 p. (La mémoire du siècle ; 43).
- 45578 **Vanderstraeten (L.-F.)**. *La mutinerie de la Force publique du Congo en juillet 1960*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 345-350. (Cf. n° 44357).
- 45579 **D'Arian (Arkady)**. *Le génocide des Batutsis au Rwanda : 1959-1960 et 1963-1964*. Bruxelles, Arkady d'Arian, 1985, 36 p.
- 45580 **Charman (Sarah) & Williams (Keith)**. *The parliamentarians' role in the alliance : the North Atlantic Assembly (1955-1980)*. Brussels, North Atlantic Assembly, 1981, 216 p.
- b. Le mouvement de la population ; l'immigration et l'émigration — Evolutie van de bevolking ; immigratie en emigratie
- 45581 **Leboutte (René)**. *Les banques de données ; un second souffle pour la démographie*. Population et Famille, LVII, 1986, pp. 111-124.
- 45582 *Analyse automatique des registres de population. Le système legia II*. Rev. Informatique et Statistique dans les sc. humaines, XX, 1984, 1-4, pp. 161-181.
- 45583 **Morsa (J.)**. *Où en est la fécondité belge ?* Population et Famille, Bruxelles, 1984, 57, pp. 41-60.
- 45584 **Van der Haegen (H.)**. *The recent demographic evolution in Belgium*. Bull. de la Soc. B. d'Ét.Géographiques, LV, 1986, 1, pp. 103-106.
- 45585 **Grimmeau (J. P.)**. *Les composantes principales des mouvements migratoires par âge en Belgique 1962-1970*. Analyse et composantes principales, méthodes apparentées et leur usage en géographie humaine, Leuven et Louvain-la-Neuve, 1985, pp. 121-138, 6 fig. (Acta Geographica Lovaniensia, Vol. 26).
- 45586 **Haesenne-Peremans (Nicole), Bougard (Jean-Paul) & Willekens (Katlíjne)**. *Le pouvoir communal face au problème des enfants trouvés. L'initiative publique des communes en Belgique, 1794-1940*. 12e Colloque internat., Spa, 4-7 septembre 1984. Actes, t.I, Bruxelles, Crédit Communale, 1986, pp. 405-414.
- 45587 **Janssen (Roger)**. *Cornelis Petrus Johannes Graus, zouaaf en avonturier tussen Oost-en West-Indië*. Dilsen, Roger Janssen, 1982, 74 p. (Maaslandse sprokkelingen. Nova series ; jg. V, nr. 7-8).
- 45588 **Ducat (J.)**. *L'émigration hesbignonne du XIXe siècle*, Bull. du Cercle Art et hist. de Gembloux et environs, II, 28, 1986, pp. 449-459.
- 45589 **Convents (G.)**. *Leuvense emigranten voor Argentinië in 1888*. Museumstrip, X, 1983, 1, pp. 2-5.
- 45590 **Houthaeye (Robert)**. *Flandria Americana : een studie van Vlaamse emigranten naar het Amerikaanse continent*. Torhout, Flandria Nostra, 2 : Ghent, Minnesota, 1985, 354 p.
- 45591 **Ducat (J.)**. *Nouveau-Bruxelles (Brussels) en Amérique. Une création brabançonne*. Wavriensia, XXXV, 1986, 3, pp. 79-84.
- 45592 **Dieteren (F.)**. *Brood op de plank. Brikkebekkesj arme Limburgse gastarbeiders in Duitsland*. Heythuysen, 1985, 104 p.
- 45593 **Bruggeman (L.)**. *Asten, bieten en ... mensen*. Vichte, J. Vanoverbeke, 1986, 489 p. — Over de Westvl. seizoenarbeiders.
- 45594 **Kyndt (E.)**. *Het verschijnsel seizoenarbeid te Zedelgem*. Zilleghem, VII, 1986, pp. 124-140.
- 45595 **Roucloux (J. C.) & Declercq-Tijtgat (A.)**. *Les migrations du troisième âge. Importance et impact sur la structure par âge de la population des agglomérations Bruxelles, Liège, Charleroi, Verviers et Namur*. Travaux géographiques de Liège, 1985-1986, 173-174, pp. 29-69. [Suite du n° 43716].

- 45596 **Martens (A.) & Moulaert (F.)**. *Buitenlandse minderheden in Vlaanderen-België*. Antwerpen/Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1985, 332 p.
- 45597 **Deloge (P.)**. *État et caractéristiques de la population aithoise en 1798*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 519-535. (Cf. n° 44359).
- 45598 **Verhaegen (P.)**. *Boninne. Le recensement de la population de 1867*. Le Guetteur Wallon, 1986, 62, pp. 39-55, 82-92.
- 45599 **Wall (Richard)**. *Beroeps- en gezinsstructuren : Brugge in het begin van de negentiende eeuw*. Hand. Genootschap Gesch. „Soc. d'Émulation” Brugge, CXXIII, 1986, pp. 29-60.
- 45600 **Kesteloot (C.)**. *De tweeledigheid van de Brusselse residentiële ruimte ; een toepassing van een principale componenten-analyse en canonische correlatie-analyse*. Principale componentenanalyse, verwante methoden en hun gebruik in de menselijke aardrijkskunde, Leuven en Louvain-la-Neuve, 1985, pp. 187-219. (Acta Geographica Lovaniensia, vol. 26).
- 45601 **Jouret (A.)**. *La société à Dour pendant la «période française». Analyse de trois «tableaux des habitants» (an IV, an VIII et 1814)*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 287-400.
- 45602 **Bougard (J.-P.)**. *Des enfants trouvés et abandonnés à Mons de la fin du XVIIIe au début du XXe siècle (1795-1907)*. Ibid., pp. 487-514.

c. Histoire Économique – Economische geschiedenis

(1) Généralités – Algemene werken

- 45603 **Dumoulin (Michel)**. *Présences économiques étrangères à Rome durant l'«Èta Giolittiana»*. Roma nell 'Età Giolittiana, L'amministrazione Nathan, Atti del Convegno di Studio (Roma, 28-30 maggio 1984), Roma, 1986, pp. 334-353.
- 45604 **Vandeputte (R.)**. *België's economische prestatie 1944-1984*. Nieuw Ts. voor Politiek, 1986, 1, pp. 33-39.
- 45605 **Buyst (Erik)**. *Bruto binnenlandse kapitaalvorming in woongebouwen in België tijdens het interbellum : een poging tot reconstructie*. Leuven, Kath. Univ., Centrum voor Economische Studiën, 1986, 54 p. (Workshop on quantitative economic H., discussion paper 86.02).
- 45606 **Buyst (Erik)**. *Bruto binnenlandse kapitaalvorming in woongebouwen in België, 1945-1952 : presentatie van de cijfergegevens*. Leuven, Kath. Univ., Centrum voor Economische Studiën, 1985, 27 p. (Workshop on quantitative economic History, discussion paper 85.01).
- 45607 **Hélin (Étienne)**. *Du Diktat de l'économie politique à l'intelligence des écosystèmes*. Implantations industrielles, mutation des sociétés et des paysages [...], Arch. gén. du Royaume, Bruxelles, 1986, pp. 179-185.
- 45608 **Blanpain (R.)**. *Sociaal-economisch overleg in België. Trends en verwachtingen*. Arbeidsblad, LXXXVII, 1986, 5-6, pp. 357-372.
- 45609 **Vanderstraeten (A.)**. *Neo-corporatisme en het Belgisch sociaal-economisch overleg-systeem*. Res Publica, XXVIII, 1986, 4, pp. 671-688.

(2) L'industrie, les techniques, l'archéologie industrielle – De nijverheid, technieken, industriële archeologie

- 45610 *Un siècle d'investissements belges au Canada*. Bruxelles, Éd. de l'Univ. de Bruxelles, 1986, 152 p. (Univ. Libre de Bruxelles, Centre d'Ét. Canadiennes). **Kurgan-Van Hentenryk (G.)**. *Perspectives et réalisations avant la deuxième guerre mondiale*, pp. 9-55. **Laureyssens (J.)**. *La participation belge au développement économique du Canada après la deuxième guerre mondiale*, pp. 57-96. **Laureyssens (J.)**. *La société Genstar. Histoire*

- d'une réussite belge au Canada*, pp. 97-141. **Kurgan-Van Hentenryk (G.)**. *Conclusion*, pp. 143-150.
- 45611 **Kurgan-Van Hentenryk (Ginette)**. *The groupe Philippart : an experience of multinational enterprise in railway and banking business in western Europe : 1865-80*. **Teichova (A.)**, **Levy-Leboyer (M.)** & **Nussbaum (H.)**, ed. *Multinational enterprise in historical perspective*. Cambridge-Paris, 1986, pp. 65-73.
- 45612 **Ranieri (Liane)**. *Émile Francqui ou l'intelligence créatrice : 1863-1935*. Paris, Gembloux, J. Duculot, 1985, 400 p. (Document Duculot).
- 45613 **Kurgan-Van Hentenryk (Ginette) & Stengers (Jean) (red.)**. *L'Innovation Technologique. Facteur de changement (xixe-xxe siècles)*. Bruxelles, 1986, 259 p.
- 45614 *Le Fonds de rénovation industrielle «F.R.I.»*. Courrier Hebdomadaire du CRISP, n° 1115-1116, 25 avril 1986, 52 p.
- 45615 **Dambre (Wouter)**. *De ondernemingsraden in België*. Deurne, Kluwer, 1985, 223 p. (Politieke biblioth.).
- 45616 **Merenne-Schoumaker (B.)**. *Spécialisation spatiale et dynamisme régional dans l'espace industriel wallon : Considérations méthodologiques*. Travaux géographiques de Liège, 1985-1986, 173-174, pp. 110-117.
- 45617 **Frankignoulle (Pierre) & Jacob (Gauthier)**. *Le patrimoine industriel et sa reconversion. Wallonie, Bruxelles*. Bruxelles, Crédit Communal, 1986, 248 p.
- 45618 **Oris (Michel)**. *Amay autour et alentour de 1830*. Ann. du c. hutois, XL, 1986, pp. 181-206. — Situation économique.
- 45619 *Bruxelles : un canal, des usines et des hommes*. Cahiers de la Fonderie, 1986, 1, 352 p.
- 45620 **Coppejans-Desmedt (H.)**. *Gent in de eerste helft van de negentiende eeuw. Evolutie naar een „moderne” grootstad*. Bijdr. en Meded. betreffende de Gesch. der Ned., CI, 1986, 4, pp. 581-600.
- 45621 **Merenne-Schoumaker (Bernadette)**. *Les nouveaux pôles économiques en périphérie des métropoles : similitudes et/ou spécificités de la grande ville (Bruxelles) par rapport à la ville moyenne (Liège)?* Travaux géographiques de Liège, 1985-1986, 173-174, pp. 165-175.
- 45622 **Clockers (Christiane)**. *L'ancien quartier des usines. Saint-Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux*. Herstal, Crédit Communal, 1986, pp. 37-50.
- 45623 **Mullenders (A.)**. *Histoire des Vennes — Fetinne*. Liège, chez l'auteur, r. des Vennes, 96, 1986, 78 p. — Quartier industriel.
- 45624 **Vanduffel (F.)**. *Industrialisatie en verandering : Lommel tussen 1890 en 1914*. Limburg, LXV, 1986, 2, pp. 49-73.
- 45625 **Dejollier (R.)**. *«Namur» ... Revue, Industries et métiers disparus*. Namur, 1986.
- 45626 **Van der Meiren (J. P.)**. *Industriële ontwikkelingen in Oudenaarde*. Hand. van de geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 49-57.
- 45627 **Lejeune (Luc)**. *Une croissance industrielle et urbaine : Seraing. Le patrimoine industriel et sa reconversion. Wallonie, Bruxelles*. Bruxelles, Crédit Communal, 1986, pp. 105-130. (Aménagement de sites industriels désaffectés).
- 45628 **Christophe (Claude M.)**. *Bref aperçu de l'histoire de l'éclairage*. Ann. du c. hutois, XL, 1986, pp. 55-70.
- 45629 **Nuyts (Leo)**. *70 jaar Centrale Langerbrugge in woord en beeld (1914-1984)*. Antwerpen, EBES, 1984, 56 p.
- 45630 **Dumont (Léon)**. *L'installation de l'éclairage électrique à Ampsin. 1905-1911*. Ann. du cercle hutois, XL, 1986, pp. 71-84.
- 45631 **Fremdling (Rainer)**. *Technologischer Wandel und internationaler Handel im 18. und 19. Jahrhundert. Die Eisenindustrien in Großbritannien, Belgien, Frankreich und Deutschland*. Berlin, Duncker und Humblot, 1986, 493 p. (Schriften zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte, Band 35).

- 45632 **Gaudissart (Ph.)**. *La construction mécanique. Joyau de la première révolution industrielle en Wallonie : vestige de la deuxième ou support indispensable de la troisième ?* Wallonie, 85, XII, 2, 1985, 68, pp. 101-109.
- 45633 **Gandois (Jean)**. *Mission acier. Mon aventure belge*. Gembloux, Duculot, 1986, 142 p.
- 45634 **Christophe (Claude-M.)**. *La métallurgie du zinc à Corphalie (Antheit, près de Huy)*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 115-116. (Cf. n° 44357).
- 45635 **Feys (Claude)**. *La fabrique d'armes des frères Nagant, à Liège*. Le Musée d'armes, XIV, 1986, 49-50, pp. 1-14.
- 45636 *Un grand ami du Musée d'armes nous a quittés : Armand Raick (1893-1986)*. Ibid., pp. 36-37. — Fabricant d'armes depuis 1923.
- 45637 **Caulier-Mathy (Nicole)**. *Le patronat et le progrès technique dans les charbonnages liégeois 1800-1914*. **Kurgan-van Hentenryk (G.), Stengers (Jean) (éd.)**. *L'Innovation Technologique. Facteur de changement (xixe-xxe siècles)*, pp. 41-61. Cf. n° 45613.
- 45638 **Liebin (J.)**. *Le site charbonnier du Bois-du-Luc, une heureuse conservation*. Congrès de Nivelles, Actes, II, 1984, pp. 223-231. (Cf. n° 44357).
- 45639 **Tomasi (B.)**. *Les sites charbonniers de Châtelineau, hier, aujourd'hui, demain*. Ibid., II, 1984, pp. 232-244.
- 45640 **Delrée (Henri) & Leboutte (René)**. *L'archéologie industrielle et l'assainissement des sites charbonniers*. Le patrimoine industriel et sa reconversion. Wallonie, Bruxelles. Bruxelles, Crédit Communal, 1986, pp. 35-67.
- 45641 **Clerfayt (B.)**. *Notes sur le charbonnage du Longterne à Dour et son endettement envers ses fournisseurs en 1813*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 473-485.
- 45642 **Leboutte (René)**. *Un buste de Joseph-Frédéric Braconier (1785-1858)*. Chronique des Amis du Musée de la Vie Wallonne, XXVIII, 1986, pp. 6-9.
- 45643 **Van de Roy (J. L.)**. *Les mines et les recherches minières en Famenne. La Baryte d'Ave et Auffe*. Liège, 1986.
- 45644 **Van de Roy (J. L.)**. *Les mines et les recherches minières en Condroz, Werd et Mozet*. Liège, 1986, 30 p.
- 45645 **Leboutte (René)**. *La fabrication traditionnelle du charbon de bois (suite)*. Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne, XV, 1984-1985, 177-180, pp. 312-353. [Voir n° 43763].
- 45646 *Mémoires d'une catastrophe. Marcinelle, 8 août 1956. Études réunies par Dasetto (F.) et Dumoulin (M.)*. Louvain-la-Neuve, CIACO, 1986, 170 p.
- 45647 **Minten (Luc)**. *Leven en werken bij de gratie van de mijndirecties : het Kempens steenkoolbekken tussen beide wereldoorlogen*. A.M.S.A.B.-Tijdingen, III, 1984-1985, 4, pp. 31-47.
- 45648 **Delree (Henri) & Hélin (Étienne)**. *Introduction des fameuses mécaniques anglaises à Verviers*. Bull. de la Soc. R. le Vieux-Liège, XI, 1986, pp. 197-206.
- 45649 **Lemaire (Fr.)**. *Le rail et l'industrie de la pierre en Tournaisis, considérations générales*. Congrès de Nivelles, Actes, II, 1984, pp. 212-222. (Cf. n° 44357).
- 45650 **Baguet (L.)**. *Les maîtresses de carrière d'Écausines*. [4 cas, début du xviiie-milieu du xixe siècles]. Ibid., pp. 87-97.
- 45651 **Monin (Albert)**. *Ardennes d'hier : c'était des scailtons, des fendeurs de pierre*. Bomal s/O, Éd. Petitpas, 1983, ill., 192 p. — Industrie ardoisière, xixe-xxe s.
- 45652 **Landuyt (G.)**. *Steennijverheid in de Noorderkempen*. Ons Heem, XL, 1986, 5, pp. 164-170.
- 45653 **Ramelot (Robert)**. *Les «Papeteries Godin 'De la Papinerie' de Chinot à Intermills*. (2e partie). Marchin «Bia Viédje» 1980-1981, 7, pp. 13-29.
- 45654 **Janssens (A.)**. *Industrieel erfgoed (V) : Scheepslosser, een verdwenen beroep ; (VI) : een peperkoek- en beschuitbakkerij te Nevele ; (VII) : de haarpluiserij De Smet te Nevele*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 37-49, 147-161 ; 268-289.

- 45655 **Lochner (F.)**. *Een Limburgs orgelbouwer : Arnold Clerinx (1816-1896)*. Limburg, LXV, 1986, 5, pp. 218-235.
- 45656 *Mémoire d'Éghezée. 3. Les râperies d'Éghezée et de Longchamps. Sucrerie de Wanze et Raffinerie tirlemontoise, Éghezée*, 1986.
- 45657 **De Keyster (Léon)**. *Leven in de brouwerij Anglo-Belge, 1891-1950*. Zulte, Leon de Keyster, Kruishoutem, Emka, 1985-1986, 3 delen.
- 45658 **Loix (F.)**. *De korte maar bloeiende geschiedenis van de diamantslijperijen te Diest (1919-1983)*. Meer Schoonheid, XXXII, 1985, 4, pp. 109-114.
- 45659 **Cauwe (Roger)**. *De familie Pannecoucke te Deerlijk*. Derlike, 1986, pp. 46-51. — Sigarenfabrikanten.
- 45660 **Kyndt (E.)**. *De teloorgang van de Zedelgemse huisnijverheid (1830-1845)*. Zilleghem, VII, 1986, pp. 18-28.
- 45661 **Vandy (G.)**. *Des menuisiers jauchois et leurs livres de comptes du XIXe siècle*. Le Folklore Brabançon, 1985, 245, pp. 3-29.
- 45662 **Lemmens (Michel)**. *De familie Graindorge. Een studie over een eeuw Luikse orgelbouw (1771-1865)*. Verh. van de K. Ac. v. Wet., L. en Sch. K. van B., 47, 1985, n° 39, Bruxelles, 1985, 232 p.
- 45663 **Van Bulck (G.)**. *De rijtuigmakerij te Antwerpen*. Heemk. Handboekje voor de Antwerpse regio, XXXIV, 1986, 4, pp. 1-24.
- 45664 *Industriële archeologie in België*. Gent, Museum voor industriële archeologie en textiel, 1986, 416 p. **Viaene (P.)**. *Overzicht van het industrieel erfgoed en initiatieven uit diverse sectoren op industrieel archeologisch gebied*, pp. 11-272. **Viaene (P.)**. *Industriële archeologie in België : een keuze uit het ruime aanbod van initiatieven (en sites) per provincie en in een aantal stedelijke centra*, pp. 273-395. **De Herdt (R.)**. *Het museum voor industriële archeologie en textiel*, pp. 396-408. *Bibliografie*, pp. 409-414.

(3) Le commerce, la publicité, le tourisme — De handel, publiciteit, toerisme

- 45665 **Jaumain (S.)**. *Les colporteurs hainuyers du XIXe siècle*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 282-340.
- 45666 **Poelman (R.)**. *Geschiedenis van de Negenmeimarkt van 1795 tot heden*. Jb. heemk. Kr. de Oost-Oudburg, XXIII, 1986, pp. 88-94.
- 45667 **Weisgerber (P.)**. *Les indicateurs économiques du tourisme*. Wallonie 86, XIII, 1986, 75-76, pp. 237-256.
- 45668 **Constandt (Marc)**. *100 jaar toerisme. Een eeuw vakantie in West-Vlaanderen*. Tielt, Lannoo, 1986, 160 p.
- 45669 **Lefèvre (Patrick)**. *Georges Marquet, une figure originale du tourisme belge et international à la belle époque*. Tourisme et Culture, IV, 1983, 16, pp. 6-9.
- 45670 **Farasyn (D.)**. *Enkele gegevens over het ontstaan van het badtoerisme te Oostende en over William Hesketh*. De Plate, XV, 1986, pp. 99-105.
- 45671 **D'Hondt (André)**. *De herinnering aan de hotels van toen*. Cnoc is ier, XXIII, 1986, pp. 15-23. — 1890-1914, in Knokke.
- 45672 **De Vuyst-Hendrix (L.-M.)**. *Victor Hugo et le pays mosan*. Parcs nationaux. Bull. trim. de l'Ass. Ardenne et Gaume, 1986, XLI, 2, pp. 78-82.

(4) Les ports, les voies de communication, la poste — De havens, het verkeers- en postwezen

- 45673 **Martens (Jean-Pierre)**. *Le port de Zeebrugge*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1142-1143, 22 décembre 1986, 67 p.
- 45674 **Naert (U.)**. *Baron August de Maere d'Aertrycke (1826-1900). De vader van Brugge-Zeehaven*. Jb. Heemkundige Kr. Houtland, 1986, pp. 1-27.

- 45675 **Bavay (G.)**. *La mutation de la Senne à Soignies. Causes et effets du premier «voûtement» (1890-1892)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 187-202. (Cf. n° 44357).
- 45676 **Sterling (A.)**. *Le canal de Charleroi à Bruxelles*. Ann. Travaux Publics de B., 1986/5, pp. 409-519.
- 45677 **Keeris (H.)**. *Het project Maas-Rijnkanaal*. Bull. Société Belge d'Ét. Géographiques, Leuven, LV, 1986, 2, pp. 301-313.
- 45678 **Delforge (Paul)**. *Le barrage de la Gileppe. Un financement des industriels, de la ville ou de l'état ?* Rev. belge d'H. contemporaine, XVII, 1986, pp. 163-185.
- 45679 **Gailliez (J.-P.)**. *Étude comparative des ascenseurs hydrauliques belges et de leurs aînés anglais et français*. Congrès de Nivelles, Actes, II, 1984, pp. 192-200. (Cf. n° 44357).
- 45680 **Decrits (M.)**. *De spoorweg te Ronse*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 129-141.
- 45681 **Neukermans (G.)**. *Cent ans du chemin de fer de la Sennette, 1884-1984*. Entre Senne et Soignes, XVIII, 1986, 54, pp. 4-35.
- 45682 **Dagant (A.)**. *La ligne de Manage à Wavre de la S. A. des Chemins de fer belges de Jonction de l'Est*. Congrès de Nivelles, Actes, II, 1984, pp. 183-191. (Cf. n° 44357).
- 45683 **Close (G.) & Thiry (M.)**. *50 ans de transport voyageurs – 50 jaar reizigersvervoer*. Jemeppe, Édition du GTF – Jemeppe, Uitgaven van GTF, 1985, vol. 2 – Deel 2, 462 p.
- 45684 *Avancez s.v.p. ! : Cent ans d'histoire vicinale en Belgique*. Kapellen, De Nederlandsche Boekhandel, Bruxelles, Agence et messageries de la presse, 1985, 248 p.
- 45685 **Van Leeuw (Cl.)**. *Les relations ville-campagne à la fin du XIXe et au XXe siècle. Transports vicinaux dans la province du Luxembourg (ca. 1880-1940)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 177-189. (Cf. n° 44357).
- 45686 **De Preter (A.)**. *Les Tramways dans l'Entre-Sambre et Meuse*, Cerfontaine, 1986.
- 45687 **Van Wonterghem (É.)**. *Honderd jaar geleden : De stoomtram Tielt-Ruiselede-Aalter*. Oud Ruiselede, III, 1986, pp. 89-102.
- 45688 **Fivet (J.)**. *Messagers d'hier et d'aujourd'hui*, Pays de Namur, mai 1986, 105, pp. 1-22.
- 45689 **Limelette (A.)**. *Les messagers-piétons en Hainaut au début du XIXe siècle (1794-1836)*. Ann. du C. archéol. de Mons, LXXII, 1986, pp. 67-90.
- 45690 **Grégoire (J. M. R. I. A.)**. *Autosnelwegen in België : ontstaan en verwezenlijking*. Brussel, Simon Stevin, 1985, 216 p.
- 45691 **Corten (G. J. P. M.)**. *De wegaanleg in het departement van de Nedermaas, 1794-1814*. Limbricht, 1984, 37 p.
- 45692 **Van den Haute (R.)**. *Impact de l'abbaye de Dieleghem sur le reseau routier jettois*. Comté de Jette, XV, 1985, 1-4, pp. 11-19.
- 45693 **Devroe (Constant)**. *Luchtvaart en golf te Knokke-Zoute*. (Knokke), s.n., 1986, 255 p.
- 45694 **Lambert (M.)**. *Couvin, son histoire postale : des origines à 1919*, Couvin, 1986.
- 45695 **Fivet (J.)**. *À propos de la poste aux chevaux*. Pays de Namur, 1986, 106, pp. 15-21.
- (5) Moyens de paiement, banques, compagnies d'assurance – Betalingsmiddelen, banken, verzekeringsmaatschappijen
- 45696 **Simonis (R.)**. *Les règlements internationaux de 1939 à nos jours. Quatrième partie : La période de 1959 à 1971*. Rev. de la Banque, L, 1986, 8-9, pp. 3-132. [Suite du n° 43815].
- 45697 **Van der Wee (Herman). & Van der Wee-Verbreyt (Monique)**. *Les hommes font l'histoire : la Kredietbank et l'essor économique de la Flandre 1935-1985*. Bruxelles, KB, 1985, 56 p. [Traduction du n° 43818].
- 45698 **Luyten (Dirk)**. *Pressiegroepen in de eerste helft van de negentiende eeuw. Een concreet geval : de Société Générale tijdens de financiële crisis van 1848*. Belg. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 1-2, pp. 127-162.

- 45699 **Kurgan-Van Hentenryk (Ginette)**. *Contribution à l'étude du rôle du Crédit Communal dans le financement des travaux publics (1861-1913)*. Het openbaar initiatief van de gemeenten in België, 1795-1940, 12de Internationaal Colloquium, Spa, 4-7 sept. 1984, pp. 192-208. (Gemeentekrediet, Historische Uitgaven, reeks in-8°, nr. 71, 1986).
- 45700 **Witte (Els) & Parmentier (Sabine)**. *Het Belgische Spaarbankwezen in de eerste helft van de 19de eeuw: een zaak van door de overheid gesteunde 'haute finance'*. De Belgische spaarbanken. Geschiedenis, Recht, economische functie en Instelling, Tielt, Lannoo, 1986, pp. 57-90.
- 45701 **De Belder (Jos)**. *De sociale betekenis van de gemeentelijke spaarkassen in de 19de eeuw*. Het openbaar initiatief van de gemeenten in België, pp. 275-291. (Cf. n° 45699).
- 45702 **Deshormes (E.)**. *Camille Gutt – Premier Directeur général du Fonds Monétaire International 1946-1951*. Rev. de la Banque, L, 1986, 64 p. (Supplément histor. à la Rev. de la Banque).
- 45703 **Doms (A.)**. *Spa, février 1795. Madame Englebert n'aimait pas les assignats (suite)*. H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 58-66. – Refus des assignats et accaparement de marchandises.

(6) L'agriculture, l'économie forestière, la pêche – De land- en bosbouw, de visvangst

- 45704 **Van Hecke (E.)**. *Les agriculteurs flamands en Wallonie. Leur rôle et leur système d'exploitation*. Bull. Soc. belge Ét. Géographiques, LV, 1986/2, pp. 315-327.
- 45705 **Vandewattyne (Jean), Vandewattyne (Pierre) & Guillaume (Roland)**. *L'industrie agro-alimentaire*. Courrier hebdomadaire du CRISP, n° 1113-1114, 4 avril 1986, 72 p.
- 45706 **Gouttenegre (A.)**. *Le complexe agro-alimentaire Dumont Frères à Chassart (1836-1968)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 283-290. (Cf. n° 44357).
- 45707 **Van Gestel-Destombes (L.)**. *Honderd jaar landbouw (1886-1986)*. Jb. van de Vrijheid en het Land van Geel, 1986, 224 p.
- 45708 **Stuyver (P.)**. *Het landbouwmaterieel bij ons 1850-1950*. Meded. van de heemkr. Kr. van Mere, XXVI, 1986, pp. 9-12, 54-58, 61-67. [Vervolg van nr. 43825].
- 45709 **Collen (J.)**. *De bakermat en de ontdekking van de „benjamin” onder de groenten. De evolutie van de witloofteelt*. Mededelingenblad en verzamelde opstellen. Ac. voor de streekgebonden gastronomie, IV, 1986, 5, pp. 35-99. [over gesch. witloofteelt in België, 18de-20ste eeuw].
- 45710 **Counet (Marie-Thérèse)**. *La culture du tabac dans la région de Comines*. Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne, XV, 1984-1985, 177-180, pp. 257-311.
- 45711 **Delcourt (A.)**. *Les plantes médicinales et la Région des Collines (1930-1950)*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 406-455.
- 45712 **Schrooyen (W.)**. *Jan Smeyers en andere veeartsen*. De Spycker, Jb. 1986, pp. 3-37. [Nwste T.].
- 45713 **Hellemans (R.)**. *Aspects économiques de la production de viande bovine*. Bruxelles, Min. Agriculture, Instit. écon. agric., 1986, 14 p., (Notes de l'I.E.A. N° 104). [1970-1984].
- 45714 **Poppe (M.)**. *Honderdvijftig jaar Vlaamse Zeevisserij*. Ons Heem, XL, 1986, pp. 44-52.
- 45715 **Holemans (H.) & Smet (W.)**. *Limburgse watermolens. Kadastergegevens 1884-1980*. 1985, s.l., 100 p.
- 45716 **Herpelinck (H. G.)**. *Bijdrage tot de molengeschiedenis van Ternat. De windmolen van Sempst (1791-1931)*. Molenecho's, XIV, 1986, pp. 58-72.

d. Histoire sociale – Sociale geschiedenis

(1) Généralités – Algemene werken

- 45717 **Lis (Catharina)**. *Social change and the labouring poor, Antwerp, 1770-1860*. New Haven and London, Yale University Press, 1986, 237 p.
- 45718 **Oris (Michel)**. *Indigence, travail féminin et fécondité à Huy avant la transition démographique*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 177-178. [Cf. n° 44357].
- 45719 **Balthazar (Herman)**. *Nieuwe armoede : implicaties voor ons maatschappelijk model. Toespraak tot de Provincieraad door Gouverneur Herman Balthazar. 6 november 1985*. S.l.n.d., 26 p.
- 45720 **Dancet (G.), Vanhaute (E.) & Willekens (F.)**. *Sociale macro-economie in België. Deel 2 : Opbouw en afbraak van een groeispiraal*. Malle, De Sikkel, 1986, 127 p.
- 45721 **Desama (Claude)**. *La mesure des changements de structures socio-professionnelles d'une région dans la première moitié du XIXe siècle*. Implantations industrielles, mutation des sociétés et du paysage [...], Arch. gén. du Royaume, Bruxelles, 1986, pp. 127-142. – Verviers.
- 45722 **Gérard (Hervé)**. *Histoire de la bourgeoisie belge*. Bruxelles, J. M. Collet, 1985, 139 p.

(2) L'évaluation des fortunes et niveau de vie – Fortuinpeilingen en levensstandaard

- 45723 **Scholliers (Peter)**. *Loonindexering en koopkracht binnen het Belgische systeem van sociaal overleg, 1918-1940*. VI. Marxistisch Ts., 1985, 2, pp. 7-30.
- 45724 **Coppieters (Bruno) & Hendrix (Guy)**. *De koopkrachtevolutie van loontrekkenden in periodes van economische depressie : een vergelijking voor de jaren 1929-1939 en 1974-1984*. Belg. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVII, 1986, 3-4, pp. 275-307.
- 45725 **Van der Haegen (H.) & Vanneste (D.)**. *Une typologie des communes belges selon le niveau de vie. Note descriptive*. Bull. trim. Crédit Communal de B., XL, 1986, 157, pp. 49-70.
- 45726 **Van Damme (Dirk)**. *Arbeid en armenzorg. Elementen voor historisch onderzoek naar de functies van de openbare armenzorg in België gedurende de eerste helft van de 19de eeuw*. Hand. der Kon. Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Gesch., XXXIX, 1985, pp. 209-233.
- 45727 **Van den Abeele (A.)**. *Behoeftigen- en armenzorg vanaf de achttiende eeuw tot heden*. Van Sint-Jansgasthuis tot Riethove ..., pp. 21-23.

(3) L'emploi et le chômage – Tewerkstelling en werkloosheid

- 45728 **Goossens (Martine)**. *Reconstructie van werkgelegenheidscijfers voor het interbellum. Methodologie en resultaten*. Leuven, Katholieke Univ., 1987, 16 p. (Centrum voor Economische Studiën, Workshop on quantitative economic history, discussion paper 87.01).
- 45729 *Le chômage des étrangers 1972-1985*. Bruxelles, Ministère de l'emploi et du travail. Organismes d'intérêt public. Office nat. de l'emploi. Direction statistiques, ét., information, 1985, 22 p. (Ét. économiques et sociales).
- 45730 **Moulaert (F.)**. *Vreemde werknemers, werkgelegenheid en sociale zekerheid*. Res Publica, XXVIII, 1986, 1, pp. 95-110.
- 45731 **Sneessens (H. R.) & Dreze (J. H.)**. *What, if anything, have we learned from the rise of unemployment in Belgium, 1974-1983*. Cahiers économiques de Bruxelles, 2e-3e trimestre, 1986, 110-111, pp. 21-66.

(4) La criminalité, conditions hygiéniques, le logement — De criminaliteit, gezondheidstoestand, de huisvesting

- 45732 **Darquenne (Roger)**. *À propos des falsifications alimentaires*. Ann. de la Soc. b. d'H. des Hôpitaux et de la Santé publique, XXII (1984), 1986, pp. 27-68.
- 45733 **Van Hoye (M.)**. *De Hallepoort: een halve eeuw gevangenisleven*. Ts. voor Brusselse Gesch., III, 1986, 1-2, pp. 110-128.
- 45734 **Delsalle (P.)**. *Note sur la prostitution dans les estaminets du Mont-à-Leux en 1872*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 323-326. [Hameau de Mouscron].
- 45735 **Carlier (Bob)**. *Normering van lichamelijkeheid*. Ts. voor Gesch. van Techniek en Industriële Cultuur, IV, 1986, 4, pp. 49-66.
- 45736 **Havelange (Carl)**. *Discours, pratiques et pouvoirs. La santé publique des médecins au XIXe siècle*. L'initiative publique des communes en Belgique, 1794-1940, pp. 437-448. Cf. n° 45699.
- 45737 **Velle (Karel)**. *Medisch-geografisch en epidemiologisch onderzoek in België sinds het laatste kwart van de 18de eeuw tot ca. 1850. Een bijdrage tot de sociale geschiedenis*. Hand. der Kon. Zuidnederlandse Mij. voor Taal- en Letterkunde en gesch., XXXVIII, 1984, pp. 209-229.
- 45738 **Velle (Karel)**. *Medici en volksgezondheid sedert het einde van de 18de eeuw*. Ts. voor Gesch. van Techniek en Industriële Cultuur, IV, 1986, 4, pp. 11-27.
- 45739 **Velle (Karel)**. *De rol van de gemeente in het ontstaan en de evolutie van de Belgische preventieve gezondheidssector, een inleiding*. Het openbaar initiatief van de gemeenten in België, pp. 415-435. (Cf. nr. 45699).
- 45740 **Velle (Karel)**. *Medikalisering in België in historisch perspectief: een inleiding*. Belg. Ts. voor Filol. en Gesch., LXIV, 1986, 2, pp. 256-285.
- 45741 **Van Meirhaeghe (A.)**. *De geneeskundige organisatie in de periode 1880-1914*. Ts. voor Gesch. van Techniek en Industriële Cultuur, IV, 1986, 4, pp. 37-48.
- 45742 **Zwols (Gré)**. *Het ontstaan en de ontwikkeling van het beroep verpleegkunde*. Lochem, Gent, De Tijdstroom, 1985, 128 p. (Verpleegkundige studies; 55).
- 45743 **Podevijn (D.)**. *De gasthuiszusters en de gezondheidsvoorzieningen in de twintigste eeuw*. 300 jaar hospitaalzusters te Aalst, pp. 99-114. (Cf. nr. 44487).
- 45744 **Velle (K.)**. *De hospitaalzusters van Aalst in de 19de eeuw: gezondheidszorg en caritas in een seculariserende samenleving*. Ibid., pp. 91-98. [Cf. nr. 44487].
- 45745 **De Smet (E.)**. *De Heilig Hartkliniek te Eeklo 1837-1987*. Appeltjes van het Meetjesland, XXXVII, 1986, pp. 185-248.
- 45746 **Van Lil (A.)**. *L'Hôpital de Forest*. Le Folklore Brabançon, 1985, 247, pp. 267-294.
- 45747 **Tinlot (Denise)**. *Note sur les guérisseurs du quartier Saint-Lambert à Herstal (fin XIXe, début XXe siècle)*. Le Musée herstalien, 1986, 31 pp. 16-17.
- 45748 **Darquenne (R.)**. *La répartition des professions médicales dans le département de Jemappes*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 537-551. (Cf. n° 44359).
- 45749 **Rouche (Jean-Louis)**. *La maternité de Liège ou cent ans de l'évolution d'un hospice*. Ann. de la Soc. b. d'H. des Hôpitaux et de la Santé publique, XXII (1984), 1986, pp. 3-26.
- 45750 **Denys (B.)**. *Honderd jaar ziekenzorg in Loppem*. Zilleghem, VII, 1986, pp. 53-80, 89-106.
- 45751 **Deschrijver (D.)**. *De gezondheidsdienst in Veurne-Ambacht onder het Frans bestuur van 1789 tot 1814*. Bachten de Kupe, XXVIII, 1986, pp. 49-51.
- 45752 **Dings (M. P. H. M.)**. *Een dysenterie-epidemie in Limburg*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1986, 3, pp. 105-114.
- 45753 **Janssen (R.)**. *50 jaar kinderheil in Maaseik (1935-1985)*. Maaslandse Sprokkelingen, VIII, 1986, 1, 40 p.

- 45754 **Van Waesberghe (Wim)**. *Het Belgische krankzinnigenbeleid in de 19de eeuw*. Ann. van de B. Vereniging voor Hospitaalgesch. en de Volksgezondheid, XXII (1984), 1986, pp. 69-110.
- 45755 **Parry-Jones (William L.)**. *The model of the Geel Lunatic Colony and its influence on the nineteenth-century asylum system in Britain*. **Scull (Andrew) ed.** Madhouses, mad-doctors, and madmen. The social history of psychiatry in the Victorian Era, London, The Athlone Press, 1981, pp. 201-217.
- 45756 **Potelle (Bernard)**. *Les logements sociaux à Verviers*. Initiative publique des communes en Belgique, 1795-1940, pp. 223-234. (Cf. n° 45699).
- 45757 **Walle (J.-C.)**. *La Ligue du Coin de Terre et les loisirs de l'ouvrier. La section de Ploegsteert depuis 1910*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 247-292.

(5) Les mentalités, la vie quotidienne – De mentaliteiten, het dagelijkse leven

- 45758 *Een vizie op de dood, 1790-1914. Kerk. vrijdenkerij-esoterie-spiritisme. Anneks bij de tentoonstelling „Rendez-vous met Magere Hein”*. Gent, Kon. Bond der Oostvl. Volkskundigen, 1986, 168 p. **Hollebosch-Van Reck (Y.)**. *De dood in het dagelijks leven*, pp. 7-39. **Hollebosch-Van Reck (Y.)**. *De reis naar de hemel*, pp. 41-76. **Meillander (V.)**. *De wegen tot zielezaligheid*, pp. 77-117. **Eloy (A.)**. *De dood, een intellectuele uitdaging. Niet-kerkelijke opvattingen over de dood*, pp. 118-164.
- 45759 **Delay (Jean)**. *Avant mémoire. IV. D'un siècle à l'autre (Paris, 1789-1856)*. Paris, Gallimard, 1986. Séjour à Liège de Joséphine-Cécile de Gramont de la Mothe, de 1810 à 1828 chez les Henkart ensuite chez les Thirion.
- 45760 **Lemaire (Guy)**. *Ça s'est passé chez nous*. Bruxelles, Labor-RTBF, 1986, s.p.
- 45761 **Lechanteur (Jean)**. *À propos d'un remariage. Deux pasquilles malmédiennes (1810)*. Le Pays de saint Remacle, XVI, 1983-1984, pp. 3-23.
- 45762 **Christophe-Servais (Gisèle)**. *À propos d'un journal de voyage: la famille Servais à Malmedy et au Danemark*. Folklore Stavelot-Malmedy-St. Vith, XLVIII, 1984, pp. 107-149.
- 45763 **Henoumont (René)**. *L'été d'Éva Brialmont*. Paris, Laffont, 1986, 200 p. – Souvenirs d'adolescence.
- 45764 **Y. R.** *Sur la Semois namuroise. Aspects de la vie quotidienne au XIXe siècle*. Pays de Namur, 1986, 107, pp. 6-13.
- 45765 **Vandenbroucke (J.)**. *Quelques aspects de la vie quotidienne des ouvriers carriers à Seilles de 1900 à 1950*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 169-176. (Cf. n° 44357).
- 45766 **Kunsch (Paul)**. *La vie des douaniers en Ardenne avant 1914*. Le Pays de saint Remacle, XVI, 1983-1984, pp. 27-30.
- 45767 **Repriels (E.)**. *De mijnwerker en zijn werk*. Maasmechelen, 1985, 95 p.
- 45768 *Des travailleurs témoignent, 1886-1986*, Préface de **Neuville (Jean)**. Seraing, CAR-HOP, 1986, 167 p.
- 45769 **Chapelle-Dulière (J.)**. *Les jeunes ouvriers du charbonnage de Bois-du-Luc au XIXe siècle d'après leur livret de travail*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 104-116. (Cf. n° 44357).
- 45770 **Luyckx (Karel)**. *Een eeuw sport in Antwerpen*. Antwerpen, Weesp, Standaard, 1985, 194 p.
- 45771 **Mortelmans (Koen)**. *Ontstaan en opbloei van de wielrijdersverenigingen in het arrondissement Antwerpen. – Afstamming Verhaegen*. De Krijter. Driemaandelijks heemk. Ts., XXII, 1987, 1, pp. 2-17.

(6) Les villes, la vie urbaine, l'urbanisation — De steden, het stadsleven, de urbanisatie

- 45772 **Van Bulck (G.)**. *De wortels, stichting en beginjaren van Gitschotelbuurtschap*. Heemk. Handboekje voor de Antwerpse regio, XXXIV, 1986, 1, pp. 3-15.
- 45773 **Van Ruyssevelt (Antoon) & Van Pottelberghe (Marc)**. *Het Torengedebouw te Antwerpen: de geschiedenis van een stedelijk landschap*. Brussel, Kredietbank, 1985, 71 p.
- 45774 **Duchesne (A.)**. *Ath, une cité pas comme les autres*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 791-800. (Cf. n° 44359).
- 45775 **Glutz (S.)**. *Le souvenir napoléonien dans le carnaval athois, en 1841 et 1842*. Ibid., pp. 553-566.
- 45776 **Lemoine-Isabeau (Claire)**. *Ath et ses environs sur la carte de Belgique 1870-1980*. Ibid., pp. 825-840.
- 45777 **Boterberge (R.)**. *Blankenberge in en om de Eerste Wereldoorlog*. Blankenberge, Kring voor Heemk. Dr. Van Damme, 1986, 232 p.
- 45778 **Vanhoutryve (A.)**. *Zo leefde Brugge. Deel 2: 1830-1870*. Handzame, Familia et Patria, 1986, 144 p.
- 45779 **Vandewalle (A.)**. *De 19de-eeuwse centrale begraafplaats van Brugge in historisch perspectief*. Het Brugs Ommeland, XXVI, 1986, pp. 201-244.
- 45780 **Maes (H.)**. *Over het einde van de 18de en het begin van de 19de eeuw*. Bijdr. tot de Gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 139-214.
- 45781 **Maes (H.)**. *Uit het dossier van Luc Matthys*. Ibid., pp. 231-251.
- 45782 **Jonckheere (W.)**. *Over Ignace de Sutter en Deinze, 1937-1946*. Ibid., pp. 253-280.
- 45783 **Boudry (V.)**. *Stedelijk bezit, een element van de stad-land verhouding. Evolutie van het Gentse bezit in Oost-Vlaanderen tussen 1860 en 1980*. Bull. Soc. Belge d'Ét. Géographiques, LV, 1986, 2, pp. 329-351.
- 45784 **Decavele (J.)**. *Honderd jaar geleden. Gentse Feesten op de Vrijdagmarkt? Toerisme in Oost-Vl., XXXV, 1986, pp. 31-35.*
- 45785 **Lefebure (J.)**. *Het Gentse coliseum wettelijk onbeschermd...* Stadsarcheologie, X, 1986, pp. 28-35.
- 45786 **Van Aerde (R.)**. *De manège*. Ghendtsche Tydinghen, XV, 1986, pp. 186-192.
- 45787 **Van Aerde (R.)**. *De Kleine Kavaleriekazerne in de „Keyserstraete”*. Ibid., pp. 182-186.
- 45788 **Van Aerde (R.)**. *Het militair kwartier aan de Sterre*. Ibid., pp. 248-255.
- 45789 **Van Aerde (R.)**. *De tankkazerne te Sint-Denijs-Westrem*. Ibid., pp. 322-328.
- 45790 **Hoste (L.)**. *Uithangborden te Gent*. Ibid., pp. 306-318.
- 45791 **Dautrebande (Renée) & Pinson (Fernand)**. *Images du passé hutois. Quelques rues animées en 1900*. Ann. du c. hutois, XL, 1986, pp. 85-92.
- 45792 **Lefebvre (Jacques)**. *Naissance d'une ville: La Louvière*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 695-700. [Cf. n° 44359].
- 45793 **Janssen (R.)**. *De Maaseiker kroniek Caris (1783-1847)*. Hasselt, Provincie Limburg, Culturele aangelegenheden, 1986, 153 p. (Limburgse documenten, I, c).
- 45794 *200 jaar Ginderbuiten kermis, 100 jaar lichtstoet gemeente Mol*. Mol, Lichtstoet Mol-Ginderbuiten — 1885, 1985, 157 p.
- 45795 **Mertens (J.)**. *Statuten en inschrijvingsrecht van het Oudenaardse St.-Hermesgilde (19de eeuw) (deel II)*. Hand. van de geschied.- en oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 186-214.
- 45796 **Vandevelde (L.)**. *Charles-Alexander Snoeck, een man van zijn tijd (1798-1868)*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. te Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 143-171.
- 45797 **Geerts (J.)**. *De Sint-Sebastiaansgilde van Sint-Amands*. Eigen Schoon en de Brabander, LXVIII, 1986, 1-2-3, pp. 27-39.

- 45798 **Dewalhens (P.)**. *Tirlemont depuis 1830 jusqu'en 1972*. Le Folklore Brabançon, 1985, 248, pp. 343-354.
- 45799 **Dury (Ch.)**. *La chronique tournaisienne (1778-1815) de Jean-Louis Ducolombier, paysan, domestique et fonctionnaire*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 211-218. (Cf. n° 44357).
- 45800 **Nizet (Robert)**. *Vieilles images sur toits de cherbins*. Vielsalm, chez l'auteur, 4, r. du Vieux Marché, 1986, 216 p.
- 45801 **Martin (J.) & Poche (J.)**. *Wavre. Chef-lieu d'arrondissement ?* Wavriensia, XXXV, 1986, 5, pp. 134-144.
- 45802 **Krings (Wilfried)**. *Innenstädte in Belgien. Gestalt, Veränderung, Erhaltung*. Bonn, 1984, 321 p. (Bonner Geographische Abhandlungen H., 68).
- 45803 **Lombaerde (P. et R.)**. *Le développement urbanistique et architectural de deux Villes d'eaux en Belgique : Spa et Ostende*. H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 67-77 ; 155-162.
- 45804 **Coeck (A.)**. *Stadswerken te Aarschot in en rond de Tweede Wereldoorlog*. Het oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 2, pp. 45-71.
- 45805 **Fonteyn (J.)**. *Stadswerken te Aarschot tussen 1923 en 1954*. Het oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 4, pp. 157-175.
- 45806 **Van der Wee (D. M.)**. *Grootstedelijke groei en binnenstedelijke vervalprocessen in het Antwerpse stadsgewest*. De Aardrijkskunde, X, 1986, 4, pp. 287-329.
- 45807 **Ducastelle (J.-P.)**. *Contribution à l'histoire de l'urbanisation d'Ath au XIXe siècle : le comblement de la dérivation de la Dendre dite du Marché aux Poissons*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 765-790. (Cf. n° 44359).
- 45808 **Everaert (L.)**. *Leopold II en de Ternuurselaan*. De Horen, XIII, 1986, pp. 58-68 ; 5, pp. 153-163.
- 45809 **Brauman (Annick) & Demanet (Marie)**. *Le parc Léopold 1850-1950 : le zoo, la cité scientifique et la ville*. Bruxelles, Arch. d'architecture moderne, 1985, 179 p. (H. de l'architecture).
- 45810 **Adriaensen (Frans)**. *Het Zollikofer-De Vigneplan en de Compagnie Immobilière (Gent)*. Urbanisatie in de 19de eeuw. Dubbelnummer VIAT-Vereniging voor industriële archeologie en textiel, IV, 1986, 1-2, nrs. 13-14, pp. 4-88.
- 45811 **Wezembeek (P.)**. *De urbanisatie van de Wondelgemmeersen (Rabotwijk)*. Ibid., pp. 89-165.
- 45812 **Kennes (H.)**. *L'urbanisme ancien en Flandre. L'exemple de Malines*. Septentrion. Rev. de culture néerlandaise, XV, 1986, 3, pp. 51-56.
- 45813 **Pierard (Christiane)**. *Un quart de siècle après la détermination de l'actuel cadastre. L'urbanisation du quartier Saint-Germain, à Mons*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 701-752. (Cf. n° 44359).
- 45814 **Rashevitch (Sonia)**. *Henri-Guillaume Blondin et sa conception de l'urbanisme à Liège, de 1857 à 1880*. L'initiative publique des communes en Belgique, 1795-1940, pp. 235-246. (Cf. n° 45699).

(7) Le cadre rural – Het platteland

- 45815 **Comanne (Jacques)**. *Fermes en carré de la Hesbaye hutoise*. Maisons d'hier et d'aujourd'hui, XVIII, 1986, 71, pp. 34-45.
- 45816 **Stevens (J.) & Van Laere (R.)**. *De verdelging van roofvogels in de twintiger jaren van deze eeuw in de provincie Limburg*. Wielewaal, LI, 1985, pp. 138-146.
- 45817 **Gallez (Jules)**. *Geschiedenis van de Belgische reisduif*. Meulebeke, Jules Gallez, 1985, deel 6, 503 p.

- 45818 *W. W. F.* : *twintig jaar Wereld Natuurfonds in België/WWF Belgium*. Antwerpen, EBES, 1985, 28 p.
- 45819 **Hautekeete (A.)**. *Koninklijke Maatschappij „De Leeuwvinken”. Honderd jaar vinkeniersleven te Nevele*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 3-36.
- 45820 **Vanhaute (Erik)**. *Leven aan de rand van het land : de Noorderkempen in de 19de eeuw*. Spiegel Historiae, XIX, 1984, 12, pp. 564-572.
- 45821 **Bastiaen (F.)**. *De veldwachter, een volks-figuur*. Oostvl. Zanten, LXI, 1986, 3, pp. 133-157 ; 4, pp. 225-237.
- 45822 **Guerin (Pierre)**. *L'endettement public de la population de Romsée, de Magnée et de Fléron durant l'Ancien Régime et sa répercussion aux XIXe et XXe siècles*. Congrès de Nivelles. Actes, 1984, t. III, pp. 291-301. — XVIIe au XXe s. [Cf. n° 44357].
- 45823 **Everaert (L.)**. *Een Grensaanpassing tussen Wezembeek en Tervuren*. De Horen, XIII, 1986, 2, pp. 69-75. [19de e.].
- 45824 **Schnackers (Jos.)**. *Étude biographique : une famille artisanale dans notre temps (1836 à 1983)*. Soc. d'H. et d'archéol. du plateau de Herve, Bull. n° 49, 1986, pp. 19-34.
- 45825 **Decock (E.)**. *Het klantenboek van smid Vandewalle*. Ledenblad heemk. Kr. David Jonckheere, Aartrijke, X, 1986, pp. 105-120.
- 45826 **Bastiaen (Filip)**. *Fidoeme, of sjampetter Camiel te Bellem*. Land van de Woestijne, IX, 1986, 3-4, pp. 20-46.
- 45827 **Platton (R.)**. *La rue des Cailloux-De Keienweg. Act. Avenue (Willem) Rommelaere*. Comté de Jette, XV, 1985, 1-4, pp. 55-64.
- 45828 **Strobbe (A.)**. *De dorstigen laven in Lotenhule*. Het Land van Nevele, XVII, 1986, pp. 171-213.
- 45829 **Génicot (L. F.)**. *Louvain-la-Neuve. La ferme du Biéreau et sa vielle grange*. Wavriensia, XXXV, 4, pp. 97-111.
- 45830 **François (J.)**. *Le cimetière à incinération de Morialme*. Florinas, 24, III-IV, 1986, pp. 62-83.
- 45831 **Fleerackers (J.)**. *Het Hof ten Dorpe te Mortsel*. Jb. Mortfels Heemk. Kr., 1985, pp. 11-32 ; 1986, pp. 9-20.
- 45832 **Goossens (Martine)**. *Een negentiende-eeuws heidedorp in transformatie, Kalmthout 1835-1910. De mutatie van de bezitsstructuur*. Bijdr. tot de Gesch., LXIX, 1986, 1-2, pp. 9-48.
- 45833 **Stevens (Marcel)**. *Cortemaerck 1900-1920*. Handzame, Familia & Patria, 1985, 94 p.
- 45834 **Servaes (P.)**. *D'n Opstal in z'n hemd gezet of de bebouwing en de bewoners van Opstal in 1930 met hun bijnamen, bezigheden en pleziertjes*. Heemkr. „Ter Palen”, 1986, 171 p.
- 45835 **Noel (Stany)**. *Podri les-avrûles. La vie rurale dans un village ardennais (Sourbrodt)*. Rouvieux, 1986, 120 p.
- 45836 **Van Stappen (M.)**. *Het leven in de wijk „Den Brand” (Vrasene) rond de eeuwwisseling (1880-1920)*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 42-54.

e. La vie religieuse — Godsdienstig leven

- 45837 **Dobbelaere (Karel), Voye (Liliane), Billiet (Jaak) & Remy (Jean)**. *België en zijn goden : kerken, religieuze groeperingen en lekenbewegingen. — La Belgique et ses Dieux : églises, mouvements religieux et laïques*. Leuven, Cabay, Antwerpen, Tijdschrift voor Sociologie, Louvain-la-Neuve, Cabay, Recherches sociologiques, 1985, 430 p.
- 45838 **Hasquin (Hervé) ed.** *Églises et sociétés d'Aujourd'hui*. Bruxelles, Presses Univ., 1986, 138 p. (Coll. «Laïcité», série «Actualité», 4).
- 45839 **Art (Jan)**. *Religie en macht in Vlaanderen*. Psychologie en maatschappij, X, 1986, 4, pp. 446-450.

- (1) L'église catholique. L'organisation ecclésiastique ; les séculiers ; les réguliers ; la doctrine ; la pratique religieuse ; les missions — De katholieke kerk. De kerkelijke inrichting ; de seculiere geestelijkheid ; de religieuzen ; de leer ; de godsdienstpraktijk ; de missies

- 45840 **Boudens (R.)**. *De benoeming van Mgr. Mercier tot aartsbisschop van Mechelen*. Collationes, VI. Ts. v. Theologie en Pastoraal, XVI, 1986, pp. 468-475.
- 45841 **Janssens de Bisthoven (B.)**. *Pleidooi voor een constitutionele bisschop van Ieper, 1798*. Hand. Genootschap Gesch. „Soc. d'Émulation” Brugge, CXXIII, 1986, pp. 205-206.
- 45842 **Janssen (G.)**. *De bisschop op bezoek. C. R. A. van Bommels kerkvisitaties in het Land van Zwentibold*. Histor. Jb. voor het Land van Zwentibold, VI, 1985, pp. 79-95.
- 45843 **Van Renterghem (Vera)**. *De Brugse seminaristen (1817-1914)*. De Leiegouw, XXVIII, 1986, pp. 427-434.
- 45844 **Detry (Ph.)**. *Album du Petit Séminaire de Floreffe il y a 140 ans. La très édifiante correspondance des Frères Renard*. Wepion 2000, 1986, 104, pp. 531-535. (À suivre).
- 45845 **Weemaes (R.)**. *Johannes Baptista Cypers (1756-1820), een priester van grote verdiensten*. Het Land van Beveren, XXIX, 1986, pp. 106-121.
- 45846 **Allard (L.)**. *Le prodigieux essor de la paroisse Saint-Barthélemy de Châtelineau sous le pastorat de l'abbé Vital Mélio (1836-1878)*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 361-378. (Cf. n° 44357).
- 45847 **Trouillez (P.)**. *De Onze-Lieve-Vrouwparochie van Diest in de „Beloken Tijd” (1797-1800). Een bijdrage uit het kerkarchief*. Collationes, VI. Tijdschr. v. Theologie en Pastoraal, XVI, 1986, pp. 77-96.
- 45848 **Van den Heuvel (Jozef)**. *Geschiedenis van de H. Hartparochie van Knokke-het Zoute : 1935-1985*. Brugge, Marc Van de Wiele, 1985, 136 p.
- 45849 **Motte (V.)**. *Moorsel en zijn Kerk*. De Horen, XIII, 1986, 5, pp. 130-143. (Deel v. Tervuren).
- 45850 **Motte (V.)**. *Moorsel en zijn pastoors*. De Horen, XIII, 1986, 6, pp. 170-176.
- 45851 **Brausch (V.)**. *Des catholiques tourquennois à Mouscron en 1792 : un exemple parmi d'autres ?* Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 115-132.
- 45852 *Sint-Pieters-op-den-Dijk. 200 jaar kerkwijding*. Brugge, Comité 200 jaar Sint-Pieters, 67 p.
- 45853 **Collin (L.)**. *Het communautetsleven in de 19de en 20ste eeuw en aspecten van het dagelijks leven. 300 jaar hospitaalzusters te Aalst*, pp. 115-144. [Cf. n° 44487].
- 45854 **Devadder (J.)**. *Rooted in History. The Life and Times of T. J. Ryken, Founder of the Xaverian Brothers. Volume I : The Vision*. Brugge, Eigen Beheer, 1986, 550 p.
- 45855 **Bauvin (R.)**. *Un état des lieux de l'abbaye d'Argenton en 1809*. Bull. du Cercle art et hist. de Gembloux et environs, II, 1986, 125, pp. 411-415.
- 45856 **De Clerck (D.)**. *L'Ordo diurnus en usage à l'abbaye d'Averbode et après la dispersion de 1797-1834*. Analecta Praemonstratensia, LXIII, 1986, 1-2, pp. 54-77.
- 45857 **De Clerck (D.)**. *Le «Gremium Monasterii Averbodiensis» de 1834 à 1841*. Ibid., 3-4, pp. 234-245.
- 45858 **Dulière (André)**. *Quand Maredsous s'appelait Evolayne en littérature*. La Vie Wallonne, LX, 1986, pp. 29-35.
- 45859 **Morard (L.)**. *Les Bénédictines d'Ermeton, 1936-1986*. Lettre de Maredsous (Denée), XV, 1986, pp. 88-93.
- 45860 **Istas (L.)**. *Le 50e anniversaire du monastère d'Erneton-sur-Biert*. Le Molignard (Falaën), 1986, pp. 49-53.
- 45861 **Neujean (P. J. G.)**. *Cinquante ans de présence bénédictine à Namur*, Lettre de Maredsous, XV, 1986, pp. 94-100.

- 45862 **Hanssen (Alain)**. *Les méthodes d'évangélisation des Pères de Scheut durant l'entre-deux-guerres en Mongolie*. Rev. belge d'H. contemp., XVII, 1986, 3-4, pp. 461-486.
- 45863 **Blondeel (William)**. *Les missionnaires belges en Afrique Centrale, fin XIXe-XXe siècle. L'évangélisation : pas un monde à part*. Afrika Focus, II, 1986, 1, pp. 93-114.
- 45864 **Jongmans (J.)**. *Autour de la restauration de la Congrégation bénédictine brésilienne. Le rôle de Dom Gérard van Caloen, 1894-1907*. Rev. bénédictine, XCVI, 1986, 3-4, pp. 337-352.
- 45865 **Petit (F.)**. *Mondaye pendant la persécution 1880-1921*. Analecta Praemonstratensia, LXIII, 1986, 1-2, pp. 85-97.
- 45866 **Art (Jan)**. *Clerus en volksreligie in Vlaanderen sinds de Nieuwste Tijd: 'ne peius adveniat'*. Rooijackers (Gerard) en Van der Zee (Theo) red. Religieuze volkscultuur. De spanningen tussen de voorgeschreven orde en de geleefde praktijk. Nijmegen, 1986, pp. 99-118.
- 45867 **Art (J.)**. *De leek in de kerk tijdens de 19de en 20ste eeuw*. Taxandria, LVIII, 1986, pp. 73-82.
- 45868 **Thijs (A. K. L.)**. *Devotie, winst en politiek: achtergronden van de produktie van neogotische devotieprenten in Vlaanderen tijdens de tweede helft van de 19de eeuw*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 279-298. [Cf. nr. 44358].
- 45869 **Lemeunier (Albert)**. *Images de piété de collections liégeoises*. Les Amis du Musée d'art religieux et d'art mosan, Bull. trim., 1986, 15, pp. 14-23.
- 45870 **Vanwildemeersch (U.)**. *De H. Bloedprocessie te Meigem*. Bijdr. tot de Gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 281-286. — 20ste e.
- 45871 **Toraso (P.)**. *Congregatie der onbevleete ontvangenis van Maria*. Scilla, XVII, 1984, pp. 21-106.
- 45872 **Verbesselt (J.)**. *Jongemansgilden*. Taxandria, LVII, 1985, pp. 417-425.

(2) Le protestantisme — Het protestantisme

- 45873 **Braekman (E.)**. *Les relations entre les protestants belges et les protestants français au début de la IIIe République*. **Encrevé (A.) & Richard (M.)**. *Les protestants dans les débuts de la Troisième République (1871-1885)*, Paris, Soc. de l'h. du protestantisme français, 1979, pp. 513-526.
- 45874 † **Frécourt (H.-G.)**. *L'église missionnaire de Quiévrain (1941)*. Ann. du Cercle d'h. et d'archéol. de Saint-Ghislain et de la région, IV, 1986, pp. 515-545.

(3) Le libre examen ; la franc-maçonnerie — Het vrij onderzoek ; de vrijmetselarij

- 45875 **Witte (Els)**. *Overzicht van het onderzoek naar de Belgische vrijmetselarij in de 19de eeuw*. Belg. Ts. voor Nieuwste Gesch., XVI, 1985, 3-4, pp. 523-542.
- 45876 **Maquestiau (Eric)**. *Histoire de la libre pensée au pays de Liège*. Liège, Association liégeoise des libres penseurs, 1986, 220 p.
- 45877 **de Hagen (Armand)**. *Maçonnerie et politique au XIXe siècle: la loge verviétoise des «Philadelphes»*. Bruxelles, Éd. de l'Université, 1986, 320 p.
- 45878 **Van den Abeele (A.)**. *«La réunion des Amis du Nord» à Bruges. Une résurrection manquée 1837-1838*. Brugge, De Windroos Beernem, 1986, 75 p.
- 45879 **Morelli (Anne)**. *Les exilés antifascistes italiens et la franc-maçonnerie*. Rev. belge d'H. contemp., XVII, 1986, 1-2, pp. 3-34.

(4) Le judaïsme — Het judaïsme¹

- 45880 **Saerens (Lieven)**. *De groei van een anti-joods klimaat in Antwerpen: de houding van de advocaten (1936-1941)*. Driemaandelijks Ts. van Auschwitz-Stichting, XII, juni 1986, pp. 10-37.

45881 **Saerens (Lieven)**. *Het Katholiek Bureau voor Israël (1936-1938)*. Onze Alma Mater, 1986, 1, pp. 67-89.

45882 **Lekeu (Léopold)**. *L'Antoinisme*. Bull. de la Soc. archéo-historique de Visé et de sa région, n° 10, 1986, pp. 17-19.

f. Histoire de la culture — Kultuurgeschiedenis

(1) L'enseignement — Het onderwijs

45883 **Art (Jan)**. *Les Rapports triennaux sur l'état de l'enseignement supérieur : un arrière-fond pour des recherches ultérieures sur l'histoire des élites belges entre 1814 et 1914*. Rev. belge d'H. contemporaine, XVII, 1986, 1-2, pp. 187-224.

45884 **Collin (L.)**. *Maurice de Baets en het Hoger Instituut voor Filosofie te Leuven*. Collationes, dec. 1986, pp. 429-467. — Maurice de Baets et l'Institut Supérieur de Philosophie de Louvain. Hommage ... Halkin, pp. 207-236. [Cf. n° 44361].

45885 **Bostoen (H.) e.a.** *In dienst van geloof en wereld. A. Dondeyne. 1901-1985*. Leuven/Amersfoort, Acco, 1985, 175 p.

45886 **Joset (C. J.)**. *Facultés Notre Dame de la Paix. Renovation de 1929 à 1965*, Namur, 1986, 126 p.

45887 *150 jaar ingenieursopleiding aan de R.U.Gent (1835-1985)*. Gent, Toegepaste wet., 1986. **Simon-Van der Meersch (A. M.)**. *De ingenieursopleiding aan de R.U.G. In dienst van staat en industrie (1835-1890)*, pp. 17-62. **Langendries (E.)**. *Van technische scholen naar Faculteit Toegepaste Wetenschappen (1890-1985)*, pp. 63-142. **Fassin (Y.)**. *De oudstudentenverenigingen*, pp. 143-157. **Boel-De Clercq (L.)**. *'T is allemaal zo lang geleden ... Zes gesprekken met ingenieurs over hun studietijd (1920-1936)*, pp. 269-296. **X. Vrouwelijke ingenieurs**, pp. 297-310.

45888 *50 jaar nederlandstalig diergeneeskundig onderwijs aan de R.U.G. Gent, 1984* (Uit het verleden van de R.U.G., 15). **Simon-Van der Meersch (A. M.)**. *Het ontstaan van de Gentse veeartsenijschool. Een politiek imbroglio, 1930-1933*, pp. 25-79. **Horens (J.) en Thoonen (J.)**. *Evolutie 1933-1983 : van veeartsenijschool naar Faculteit*, pp. 83-129. **De Backere (M.)**. *Evolutie der leerstoelen*, pp. 133-198. **Marsboom (R.)**. *Uitstraling tijdens deze vijftig jaar evolutie*, pp. 201-208. **Van de Velde (A.)**. *De dierenarts in overheidsdienst*, pp. 209-225. **Wollaer (R.)**. *Historiek van de A.T.P. gemeenschap*, pp. 219-226. **Devloo (S.)**. *Historiek van de studentengemeenschap. Periode 1931-1945*, pp. 229-242. **Carlier (G.)**. *Periode 1945-1960*, pp. 243-248. **Stevens (M.)**. *Periode 1960-1983*, pp. 249-257. [Aanvulling van nr. 44014].

45889 **Van Renterghem (V.)**. *Het belang van Gent voor de universiteits- en studiekeuze van de Brugse studenten (1817-1914)*. Gent, Archief R.U.G., 1986, iv-250 p. (Uit het verleden van de R.U.G., nr. 23).

45890 **Colignon (A.)**. *À l'origine des grands instituts universitaires liégeois : le vieux «quartier de Bèche»*. Rev. médicale de Liège, XLI, 1986, pp. 755-775.

45891 **Willem (Guy)**. *Publications marquant le centenaire de l'Institut psychiatrique provincial de Lierneux*. Glain et Salm, XXIII, 1985, pp. 86-87.

45892 **De Donder (Vic)**. *Kom eens naar zijn kamer. Een halve eeuw collegeleven in Vlaanderen*. Brussel-Amsterdam, Elsevier, 1986, 187 p.

45893 **Uyttebrouck (A.)**. *Les débuts de l'enseignement secondaire laïque pour jeunes filles à Ath (1872-1881)*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 583-600. (Cf. n° 44359).

45894 **De Waele (Frank)**. *Van deugdsaeme dogters en vroomme meyskens : pensioonaatopvoeding bij de Zusters van Liefde te Beerlegem, 1823-1965*. Oudenaarde, Sanderus, 1985, 97 p.

45895 **Geldhof (J.)**. *150 jaar Sint-Lodewijkcollege te Brugge*, Brugge, St.-Lodewijkcollege, 1986, 380 p.

- 45896 **Callewaert (Herwig) ed.** *Bijdrage tot de geschiedenis van het Sint-Aloysiuscollege en het onderwijs in Diksmuide*: (gedenkboek, tentoonstelling, Diksmuide, Sint-Aloysiuscollege 4-19 mei 1985, catalogus). Diksmuide, Oud-Leerlingenbond Sint-Aloysiuscollege, 1985, 160 p.
- 45897 **Bertrand (Paul) & Bruylant (Paul)**. *Repertorium van de oud-leerlingen van het Sint-Barbaracollege: 1837-1985*. Gent, Sint-Barbaracollege, 1985, 431 p.
- 45898 **Cauwe (R.)**. *Het pensioonaat te Harelbeke*. Jb. Gesch. en Oudh. Kr. „De Gaverstreke”, XIV, 1986, pp. 469-472.
- 45899 *Gedenkboek Humaniora Virga Jesse 1935-1985*. Hasselt, Virga Jesse Humaniora; Tessenderlo: Antiqua, 1985, 160 p.
- 45900 *Une congrégation, un institut au service de la jeunesse. Filles de Marie, 1835-1985; Pesche, La Louvière, 1860-1885; brochure réalisée à l'occasion des 150 ans de la Congrégation des Filles de Marie et des 125 ans de l'Institut des filles de Marie*, La Louvière, sept. 1985.
- 45901 **Lecocq (J.)**. *Collège Saint-Servais. Un passé, un avenir*. Liège, Éd. du Collège, rue Trappé, 1984, 77 p.
- 45902 **Van Overloop (Luc), Geens (Jan), Vander Kerken (Henri) & Vermunicht (André)**. *O.-L.-Vrouw van de Ham-Instituut: 1885-1985*. Mechelen, Onze-Lieve-Vrouw van de Ham-Instituut, 1985, 120 p.
- 45903 **Pelouse-Maréchal (O.)**. *Commentaires sur les archives privées d'une école. «École moyenne et le Lycée royal de Namur»*. Le Guetteur wallon, 1986, 62, pp. 14-22.
- 45904 **Lerouge (J.), Vandekerckhove (D.), Vanlandschoot (R.), Vankeersbilck (J.), Billiet (J.), Vanoverschelde (I.), Casselman (I.)**. *300 jaar college te Tielt. Van Schola Latina tot Sint-Jozefscollege 1686-1986*. Tielt, Sint-Jozefscollege, 1986, 319 p.
- 45905 **Wangermée (Robert)**. *Hommage à Suzanne Clercs. 7 juin 1910-28 septembre 1985*. Rev. belge de musicologie, XXXIX-XL, 1985-1986, pp. 217-220.
- 45906 **Geurts (P.A.M.)**. *Paul Alberdingk Thijm, leraar te Maastricht, 1864-1870*. Publ. de la Soc. histor. et archéol. dans le Limbourg, CXXII, 1986, pp. 178-202.
- 45907 **De Vroede (Maurice)**. *The Catholic Boarding Schools for Girls in Belgium before the First World War*. **Kanz (Heinrich) ed.** *Bildungsgeschichte als Sozialgeschichte. Festschrift zum 60. Geburtstag von Franz Pöggeler*. S.l.n.d., pp. 312-337.
- 45908 **Uyttebrouck (A.)**. *Une conséquence de la loi Jacobs (20 septembre 1884): la création d'écoles libres laïques*. La Ligue de l'Enseignement, pp. 75-88. [Cf. n° 45353].
- 45909 **Van Laere (R.)**. *De Zangschool (1889-1898)*. Hasselt, Prov. Limburg, Culturele aangelegenheden, 1986, xiv-65 p. (Bibliografische analyses, 1).
- 45910 **Van Biervliet (L.)**. *Charles-Louis Carton (1802-1863). Een biografische schets met een overzicht van zijn bibliografie*. 800 jaar Spermalie. Tentoonstellingscatalogus ..., pp. 125-150. (Cf. nr. 44462).
- 45911 **Muylaert (Willy)**. *De relatie Gezelle-Carton: een inleiding*. Ibid., pp. 171-176.
- 45912 **Van Biervliet (L.)**. *Correspondentie en documentatie van Charles Carton in het Slossfonds te Kortrijk*. Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 286-289.
- 45913 **Van Biervliet (L.)**. *Aantekeningen over Charles Carton en de Vlaemse Bibliophilen*. Ibid., pp. 380-394.
- 45914 **Bekaert (Filip)**. *De geschiedenis van het Koninklijk Instituut Spermalie*. 800 jaar Spermalie. Tentoonstellingscatalogus ..., pp. 211-230. [Cf. n° 44461].
- 45915 **Keulemans (Luk), Neefs (Hugo) ed. & Jacobs (Jef) e.a.** *Geschiedenis van het Vrij Technisch Instituut Lier: jubileumuitgave van het 75-jarig bestaan van V.T.I.*, Lier, Vrij Technisch Instituut, 1985, 239 p.
- 45916 *100 jaar Stedelijke Tekenacademie Aarschot/Aarschotse Kring voor Heemkunde*. Aarschot, Aarschotse Kring voor Heemkunde, 1985, 64 p. Overdruk uit Het Oude Land van Aarschot, XXe jg., nr. 2-3.

- 45917 **Baudez (L.)**. *Opleiding in de scheepsbouwkunde aan de Koninklijke Academie van Antwerpen, 1820-1895*. Antwerpen, XXXII, 1986, 2, pp. 45-53.
- 45918 **George (M.)**. *L'Académie des Beaux-Arts de Namur*. Confluent, 1986, 146, pp. VIII-XII.
- 45919 **Crahay (Marcel) & Lafontaine (Dominique)**. *L'art et la science de l'enseignement. Hommage à Gilbert De Landsheere*. Bruxelles, Labor, 1986, 507 p.
- 45920 **Bestenier (A.), Dasseno (F.) & Scheur (B.)**. *Fréquentation et impact du cycle pré-scolaire chez les enfants d'origine immigrée*. Louvain-la-Neuve, CIACO, 1985, 212 p.
- 45921 **Hermans (An)**. *De onderwijzersopleiding in België 1842-1884 : een historisch-pedagogisch onderzoek naar het gevoerde beleid en de pedagogisch-didactische vormgeving*. Leuven, Univ. Pers Leuven, 1985, 543 p. (Studia paedagogica. Nieuwe reeks. Studia paedagogica. New series ; 7).
- 45922 **De Vroede (Maurice)**. *La scolarité obligatoire sur le forum international*. 8th international standing conference for the history of education, 18 p.
- 45923 **de Graeve (B.) e.a.** *Het onderwijzersberoep en intergenerationaliteit. Een vier-generatie-onderzoek in Vlaanderen en in Nederland op basis van Oral History*. Ts. voor Soc. Gesch., XI, 1985, 4, pp. 324-348.
- 45924 **De Vroede (Maurice)**. *Primary Education and the Fight against Alcoholism in Belgium at the Turn of the Century*. History of education quarterly, 1985, 4, pp. 483-497.
- 45925 **Simon (F.)**. *The Belgian primary teacher and Compulsory Education, 1830-1914*. **Genovesi (G.)**. *Compulsory Education : statistics, methodology, reforms and New Tendencies*. Conference Papers. 8th Session of the International Standing conference for the History of Education. Parma, 1986, II, pp. 19-31.
- 45926 **Veldeman (M.)**. *François Laurent en het schoolsparen in het Belgisch Volksonderwijs in de tweede helft van de 19de eeuw*. Hand. van de Mij. voor Gesch. en Oudh. te Gent, XL, 1986, pp. 179-215.
- 45927 **De Vroede (M.) & Simon (F.)**. *De rijksinspectie Lager Onderwijs in België, van de oorsprong tot 1882*. Pedagogische Verh. Ts. voor wijsgerige en histor. pedagogiek, IX, 1986, 3, pp. 24-64.
- 45928 **Fourez (Gérard)**. *L'école en perspective historique*. Rev. nouvelle, XLII, 1986, pp. 121-130.
- 45929 **Van Isterdael (H.)**. *De kostschool van F. A. Corael te Aalst*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 186-190.
- 45930 **Wynants (P.)**. *L'instruction des filles pauvres à Chièvres au XIXe siècle*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 341-363.
- 45931 **Anckaert (F.) & Vanacker (M.)**. *Historische evocatie van het meisjesonderwijs der Zusters Maricolen te Hooglede*. Hooglede, Freddy Anckaert, 1985, 677 p.
- 45932 **Boulangé (Bruno)**. *L'établissement de l'enseignement primaire catholique à Liège sous l'épiscopat de Monseigneur Doutreloux (1879-1901)*. Rev. belge d'H. contemp., XVII, 1986, 3-4, pp. 309-338.
- 45933 **Boonen (M.)**. *Een merkwaardig onderwijzersrapport uit 1905*. De Maaseikenaar, XVI, 1985, 1, pp. 32-35.
- 45934 **Ramelot (R.)**. *Les origines de notre enseignement communal*. Marchin «Bia Viédje», 1982-1983, 8, pp. 25-57. — 1826-1851.
- 45935 **Wynants (M.)**. *Moorsel en zijn gemeentescholen*. De Horen, XIII, 1986, 5, pp. 143-150. (Tervuren).
- 45936 **Van Passen (R.)**. *Pedagogische Conferenties te Mortsel ca. 100 jaar geleden*. Jb. Mortselse Heemk. Kr., 1986, pp. 54-64.
- 45937 **Vandeputte (J.)**. *Van Opdenbosch : Hoop in de Toekomst. Onderwijs in het Oudenaardse*. Hand. van de Geschied.- en Oudheidk. Kr. van Oudenaarde, XXIII, 1986, pp. 3-22.

- 45938 **Clabots (A.)**. *Bouwstoffen voor de geschiedenis van het onderwijs te Overijse*. Eigen Schoon en De Brabander, LXVIII, 1986, 1-2-3, pp. 59-78.
- 45939 **Debeer (T.)**. *Bijdrage tot de geschiedenis van de Zusters der Christelijke Scholen van de parochie Sint-Jozef Rijkevorsel ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan. 1911-1986*. Jb. Heemk. Kr. van Rijkevorsel, IX, 1986, pp. 11-83.
- 45940 **Van Achter (Gh.)**. *Écolier à Warneton en 1930*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 359-372.
- 45941 *Gedenkboek Eduard Sneyers*. Retie, E. Sneyersfonds, 1985, 320 p.
- 45942 **De Baets (Antoon)**. *Auteurs van leerboeken geschiedenis voor Lager en Secundair Onderwijs in Vlaanderen, 1945-1984. Biografisch register*. Gent, Baertsoenkaai 3, 1986, 156 p. (Historische Onderwijscollectie).
- 45943 **Struyf (A.)**. *Standpunten van de Gentse socialistische vrouwenbeweging ten aanzien van de gezinsopvoeding omstreeks de eeuwwisseling*. Pedagogisch Ts., XI, 1986, pp. 214-219.

(2) Les sciences – De wetenschappen

- 45944 **Felix (A.)**. *Les débuts et les titulaires de la chaire de chimie à la Faculté de Médecine de l'ancienne Université de Louvain*. Rev. Belge de Philol. et d'H., LXIV, 1986, 2, pp. 234-255.
- 45945 **Gilles (R.)**. *L'école liégeoise de physiologie et de biochimie comparées. Histoire et développement*. Rev. médicale de Liège, XLI, 1986, pp. 802-811.
- 45946 **Schoffeniels (E.)**. *Marcel Florkin (1900-1979)*. Ibid., pp. 846-849.
- 45947 **Roskam (J.)**. *Léon Frédéricq et la médecine scientifique en Belgique*. Ibid., pp. 836-839.
- 45948 **Angenot (Luc)**. *À propos du genre «Libertia» (iridacées) dédié à la botaniste malmédienne M.-A. Libert (1782-1865)*. Le Pays de saint Remacle, XV, 1981-1982, pp. 3-14.
- 45949 **Jeuniaux (Charles)**. *Essai d'un panorama de cent ans de recherche scientifique à l'Institut zoologique «Edouard Van Beneden»*. Rev. médicale de Liège, XLI, 1986, pp. 790-801.
- 45950 **Hamoir (G.)**. *Édouard Van Beneden, le biologiste et le stoïcien*. Ibid., pp. 779-785.
- 45951 **Godeaux (J.)**. *Cent ans de biologie marine et d'océanographie biologique à l'Institut de zoologie Édouard van Beneden*. Ibid., pp. 786-789.
- 45952 **Lederer (A.)**. *Jean-Baptiste Vifquain, grand patriote et grand ingénieur méconnu*. Mons, Féd. du Tourisme de la prov. de Hainaut, 1986, 32 p.
- 45953 **Reginster (Monique)**. *In memoriam Maurice Welsch (1910-1986)*. Rev. médicale de Liège, XLI, 1986, pp. 509-510.
- 45954 **Van Nimmen (M.)**. *F. Rapedius de Berg versus l'abbé Th.-Aug. Mann. Une sévère critique de l'«Abrégé de l'histoire ecclésiastique, civile et naturelle de la ville de Bruxelles», de l'abbé Mann*. Congrès de Nivelles, Actes, III, 1984, pp. 253-265. (Cf. n° 44357).
- 45955 **Decavele (Johan) & De Zutter (Joris)**. *Honderd jaar Vlaamse Academie te Gent*. Gent, 1986, 32 p.

(a) Historiens – Historici

- 45956 **Lassance (W.)**. *Historiens de chez nous : souvenir de jours heureux*. Parcs nationaux. Bull. trim. de l'Ass. Ardenne et Gaume, 1986, XLI, 3, pp. 107-116.
- 45957 *A.S.B.L. Société archéo-historique de Visé et de sa région. 1921-1986. 65e anniversaire*. Bull. de la Soc. archéo-historique de Visé et de sa région, 1986, 10, 142 p.
- 45958 **De Kok (H.)**. *„Kwakzalverij en geschiedschrijving ...” Achter de schermen van twee Turnhoutse historische publikaties (1905)*. Taxandria, LVIII, 1986, pp. 111-122.

- 45959 **Bouljon (B.), Notteboom (H.), Dobbelaere (J.), De Smet (M.) & De Zutter (F.).** *Herdenking Kanunnik J. O. Andries.* Maldegem, Oostkamp, Uitgave Kannunik Andriescomité, 32 p.
- 45960 **Witte (E.).** *John Bartier posthuum.* Belg. Ts. voor Filol. en Gesch., LXIV, 1986, 4, pp. 747-751.
- 45961 **Biesmans (Francis) & Fontaine (José).** *À la mémoire de Maurice Bologne. Nations et classes dans l'histoire de Belgique.* La Rev. nouvelle, 1986, 1, pp. 81-93.
- 45962 **Van den Abeele (A.).** *Charles Carton en het Brugs Genootschap voor Geschiedenis. 800 jaar Spermalie.* Tentoonstellingscatalogus ..., pp. 157-164. (Cf. nr. 44462).
- 45963 **Everaert (L.), Schepers (A.) & Wynants (M.).** *Eredelen J. E. Davidts 100 Jaar. Zijn leven en werk.* De Horen, XII, 1986, 3, pp. 1-56.
- 45964 **Ducastelle (J.-P.).** *Jean Dugnoille, président du Cercle royal d'histoire et d'archéologie d'Ath et de la région.* Autour de la ville en Hainaut, pp. 31-41. (Cf. n° 44359). [Avec bibliographie].
- 45965 **Dugnoille (J.).** *En souvenir de Jean Godet (1906-1986).* Bull. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, XX, 1986, pp. 422-429.
- 45966 **Maddens (N.).** *Een merkwaardig boek, Gedenkwaardige tydstippen (Kortrijk, 1831), ten onrechte aan Jakob Goethals-Vercruysse toegeschreven.* Biekorf, LXXXVI, 1986, pp. 236-251.
- 45967 **Williot (Angèle).** *Bibliographie L.-E. Halkin.* Bull. de l'Institut. histor. belge de Rome, 1985-1986, LV-LVI, pp. 13-32.
- 45968 **Massaut (Jean-Pierre).** *Léon-E. Halkin. Notice biographique.* Ibid., pp. 5-32.
- 45969 **Massaut (J.-P.).** *Léon-E. Halkin.* Ibid., pp. 5-32. [Cf. n° 44361].
- 45970 *Posthume hulde aan Prof. Dr. Theo Luyckx bij het verschijnen van de „Politieke geschiedenis van België, 1789-1985” door Prof. Theo Luyckx en Marc Platel (Rijksuniversiteit te Gent, 14 maart 1986).* Ts. voor sociale Wet., XXXI, 1986, 4, pp. 314-316.
- 45971 **Ducastelle (J.-P.).** *René Sansen, président d'honneur et conservateur du Musée d'Ath.* Autour de la ville en Hainaut, pp. 15-28. (Cf. n° 44359). [Avec bibliographie].
- 45972 **Berteloot (M.).** *In memoriam Luc Schepens.* Hand. Genootschap voor Gesch. „Soc. d'Émulation”, CXXIII, 1986, pp. 237-240.
- 45973 **De Kok (H.).** *Dr. E. Van Autenboer : Een bio-bibliografie.* Taxandria, LVII, 1985, pp. 7-26.
- 45974 **Gerits (J.).** *Bibliografie van August Willems.* Het Oude Land van Aarschot, XXI, 1986, 1, pp. 15-21 ; 3, pp. 128-131.
- 45975 **Arnould (M.-A.).** *In memoriam Maurice Yans (1914-1983).* Bull. de la Comm. R. de toponymie et dialectologie, LVI, 1982, pp. 31-34.

(b) Folklore

- 45976 **Eloy (A.) & Homblé (A. G.).** *De Kettingbrief : moderne myte van het geluk ?* Oostvl. Zanten, LXI, 1986, pp. 23-40.
- 45977 **De Vriendt-Mores (R.) & Van de Walle (R.).** *Het trouwboekje : een gebruik.* Ibid., pp. 41-47.
- 45978 **Hoste (L.).** *Belangrijke historische praalstoeten in Vlaanderen.* Ibid., pp. 67-84.
- 45979 **Braekman (W. L.).** *Het „droevige treur-liedeken” van Jan De Lichte en zijn beruchte bende.* Ibid., pp. 11-22.
- 45980 **Huys (P.).** *Jules de Bruycker en ... Op-Sinjoorke.* Volkskunde, LXXXVII, 1986, 2, pp. 139-144.
- 45981 **Demarest (H.).** *En het draailied, het draaide voort.* Ibid., pp. 121-138.
- 45982 **Top (S.).** *Vreemdelingen in het Vlaamse Kinderlied.* Taxandria, LVII, 1985, pp. 353-368.

- 45983 **Leestmans (Charles)**. *Jardins secrets. Remèdes populaires d'Ardenne (XVIIe-XXe s.)*. Ohain, Chemin aux Esprits, 1985, 212 p.

(3) Les arts – De Kunsten

- 45984 **Tinlot (Denise), Droixhe (Daniel), Rambeaux (Paul) & Rusinowski (Fabienne)**. *Herstal [...] Arts et lettres*. Saint Lambert-Herstal. Patrimoine historique et religieux. Herstal, Crédit Communal, pp. 51-63. [Surtout XIXe et XXe s.].
- 45985 **Loze (Pierre), Vautier (Dominique & Festre (Marina)**. *Guide de Bruxelles XIXe et art nouveau*. Bruxelles, M. Vokaer, Bruxelles, Comm. française de la culture de l'Agglomération de Bruxelles, 1985, 314 p.
- 45986 *Le contrôle esthétique en '40*. Les Cahiers de la Cambre – Architecture – n° 3. Bruxelles, Instit. sup. d'Architecture de l'État, 1986, 83 p.

(a) La peinture et la sculpture – Schilder- en beeldhouwkunst

- 45987 **Dierickx (H.)**. *Schilder- en beeldhouwkunst in Vlaanderen na 1945*. Roeselare, Edicon, 1985, 352 p.
- 45988 **Duyckaerts (E.)**. *La sculpture populaire au pays d'Ath au XIXe siècle et la renaissance de l'iconographie de la Passion : les calvaires de Chapelle-à-Wattines, Moustier et Ellezelles*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athis, L, 1986, pp. 248-281.
- 45989 **Van Hellenberg Hubar (B. C. M.)**. *Het ciboriumaltaar van de St.-Servaeskier te Maastricht (1884)*. De Maasgouw. Ts. voor Limburgse Gesch. en Oudh., CIV, 1985, 4, pp. 169-197.
- 45990 **Warzée (Gaétane)**. *Evariste Carpentier et le renouveau de la peinture liégeoise à l'aube du XXe siècle*. Congrès de Nivelles, 1984, I, pp. 316-317 (cfr. n° 44357).
- 45991 **Vandenbergh (R.)**. *Rémy Cogghe, peintre franco-belge de la réalité quotidienne*. Mém. de la Soc. d'h. de Mouscron et de la région, VIII, 1986, pp. 237-318. Mouscron, 1854-Roubaix 1935.
- 45992 **Bavay (G.)**. *Albert Delaunois, peintre (1895-1936). Portrait d'une vie sonégienne*. Soignies, 1986, 96 p.
- 45993 **Baudhuin (J.) & Bruch (V.)**. *Franz Kegeljan*. Namur, 1986, 71 p.
- 45994 **Le Bailly de Tillegem (S.)**. *Le cortège historique du 20 septembre 1874 à Tournai. Les aquarelles de Léonce Legendre, pré-vision d'un artiste et documents pour une certaine conception de l'histoire*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 601-623. (Cf. n° 44359).
- 45995 **Vandenbroucke (J.)**. *Léon Philippot (1885-1972), peintre de la Meuse*. La Vie Wallonne, LX, 1986, pp. 43-45.
- 45996 **Verbiest (F.)**. *Albert Poels (1903-1984) ter ere*. Heemk. Handboekje voor de Antwerpse regio, XXXIV, 1986, 3, pp. 1-28. [Beeldhouwer].
- 45997 **Blet (J. F.), de Block (E.), de Smet (Y.) & Poulain (N.)**. *Emiel Pœtou. De „zoeker” onder de Gentse beeldhouwers van zijn generatie*. Gent, Mevr. E. Pœtou, 1986, 96 p.
- 45998 **De Rassenfosse (Nadine)**. *Armand Rassenfosse (1862-1934)*. Ac. R. de B., Bull. de la classe des Beaux-Arts, LXVIII, 1986, pp. 214-230. – Peintre et graveur liégeois.
- 45999 **Duez (G.)**. *Vincent Van Gogh au Borinage*. Mons, Éditions Hainaut tourisme, 1986, 84 p.

(b) L'architecture – De bouwkunst

- 46000 *Neogotiek in Vlaanderen*. Ons Heem, XL, 1986, 3-4, pp. 86-147 – Thema-nummer met een 15-tal bijdragen.

- 46001 **Comman (Pierre)**. *L'architecture néo-gothique en Wallonie et à Bruxelles. Conflits d'hier, d'aujourd'hui et de demain*. Ac. R. de B., Bull. de la classe des Beaux-Arts, LXVIII, 1986, pp. 18-35.
- 46002 **Duthoit (J.-J.)**. *Quelques édifices néo-classiques en Belgique d'après l'album de Goetghebuer*. Rev. du Nord, LXVIII, 1986, pp. 867-868.
- 46003 **Doucet (B.)**. *Zeventig kilometer vervalg. Bouwen langs Belgische stranden*. Ons Erfdeel, XXIX, 1986, pp. 405-411.
- 46004 **Van den Abeele (A.) & Webster (C.)**. *Architect Robert D. Chantrell en de Kathedraal van Brugge*. Het Brugs Ommeland, XXVI, 1986, pp. 7-104.
- 46005 *Een toren van boeken : Henry van de Velde en de bouw van de Universiteitsbibliotheek en het Hoger Instituut voor Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde te Gent : tentoonstelling : 26 oktober-24 november 1985 (catalogus)*. Gent, Rijksuniversiteit Gent. Centrale Bibliotheek, Hoger Instit. voor Kunstgesch.- en Oudheidk., 1985, X, 318 p.
- 46006 **Van Tyghem (F.)**. *Beroerlicke tijden in een gebastioneerde stad*. Gent en Architectuur, Brugge, M. Van de Wiele, 1985.
- 46007 **Renson (G.)**. *Verbouwingen en restauraties van de St. Nikolaaskerk van Gooik gedurende de 19de eeuw*. Het oude Land van Edingen en omliggende, XIV, 1986, pp. 262-268.
- 46008 **Brumane (W.)**. *Twee eeuwen landelijke bouwkunst te Leefdaal*. Meer Schoonheid, XXX, 1983, 4, pp. 119-123 ; XXXI, 1984, 1, pp. 18-25 ; 2, pp. 55-57.
- 46009 **Georges (André)**. *Détails insolites sur les façades liégeoises*. Si Liège m'était conté, XXVI, 1986, 99, pp. 11-16 ; 100, pp. 3-5.
- 46010 **Clerfayt (B.)**. *Notes sur une maison de style néo-classique de la rue du Onze Novembre à Mons*. Ann. du C. archéol. de Mons, LXXII, 1986, pp. 95-97.
- 46011 *Louis Roelandt*. Ghendtsche Tijdinghen, XV, 1986, pp. 30-36. (Architect – Gent, 19de e.).

(c) La musique – De muziek

- 46012 **Pinon (R.)**. *La chanson de marché à Charleroi sous l'occupation allemande en 1914-1918 contrastée à la chanson de résistance de la même époque*. Autour de la ville en Hainaut, pp. 645-670. (Cf. n° 44359).
- 46013 **Ledain (Freddy)**. *Une étoile U.S.A. au Théâtre Royal de Liège*. La Vie Wallonne, LX, 1986, pp. 47-51. – Grâce Moore, en 1928.
- 46014 **Schroeder (Jean-Pol)**. *Histoire du jazz à Liège de 1900 à 1980*. Bruxelles, Labor, Liège, R.T.B.F., Liège, 1985, 344 p.
- 46015 **Vekeman (H.)**. *Mythologie und Musik in der niederländischen Romantik. Johannes Kinker und Karel Lodewijk Ledeganck*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 355-370. [Cf. n° 44358].
- 46016 **Leytens (L.)**. *Jef van Hoof, een beknopte kroniek*. Brussel, ASLK, 1986, 53 p.
- 46017 **Monfort (Franz)**. *Le compositeur Antoine Van Ulf 1900-1960*. Bull. de la Soc. liégeoise de musicologie, 1986, 53, pp. 19-25.
- 46018 *Koninklijke Harmonie „De Vriendenschaar” Brasschaat : 1910-1985*. De Kapellen, De Nederlandsche Boekhandel, 1985, 144 p.
- 46019 **Spreuwers (P.) & Hoeken (J.)**. *De geschiedenis van de koninklijke fanfare Sint-Isidorus Molenbeersel*. Molenbeersel, 1981, 90 p.
- 46020 **Verboven (J.)**. *Koninklijke Fanfare „De Verbroedering” van Oostmalle*. Jb. Heernk. Kr. van Malle, VIII, 1986, pp. 13-48.
- 46021 **Verschraeren (J.)**. *Bijdrage tot de geschiedenis van de „Société Philharmonique de Ste.-Cécile” te Ronse*. Ann. geschied.- en oudheidk. Kr. van Ronse en het Tenement van Inde, XXXV, 1986, pp. 173-180.

- 46022 **Renard (André) & Vanderschaeghe (Michel)**. *Historique du centenaire de la royale chorale «Les artisans réunis» de Stavelot*. Stavelot, Biblioth. communale de Stavelot, 1985, 224 p.
- 46023 **Baert (G. P.)**. *Het Kerkorkest van Deinze 1816*. Bijdr. tot de Gesch. van de stad Deinze, LIII, 1986, pp. 215-230.
- 46024 **Van Bockstaele (G.)**. *Het Lovaertorgel te Moerbeke (Geraardsbergen)*. Het Land van Aalst, XXXVIII, 1986, pp. 278-285. — 19de e.

(d) Les lettres, les bibliothèques — De letteren, de bibliotheken

- 46025 **Simons (Ludo)**. *Vlaamse en Nederduitse literatuur in de 19de eeuw*. Gent, Kon. Ac. voor Nederlandse Taal- en Letterk., II : Vertellingen, receptie, beïnvloeding, 1985, 436 p. (Konink. Ac. voor Nederlandse Taal- en Letterk. VIe reeks, Nr. 112 bis).
- 46026 *De problematiek van de geschiedschrijving van de 19de eeuwse Nederlandstalige literatuur*. 2de colloquium van het Snellaertcomité, Gent, 1985, 71 p.
- 46027 **Dhondt (L.)**. *Het cultuurbewustzijn van de rederijders in de tijd van verlichting en revolutie (1780-1800)*. Huldealbum M. Hoebeke, Gent, 1985, pp. 215-224.
- 46028 **Vanhaute (E.)**. „Moge de Kempenaar nooit ontaarden”. *19de eeuwse Noordkempische heimatschrijvers in het offensief*. Taxandria, LVIII, 1986, pp. 83-110.
- 46029 **Bal (Willy)**. *Littérature dialectale de Wallonie*. Liège, Soc. de langue et de littérature wallones, 1986, pp. 23-42.
- 46030 **Maguet (Albert)**. *Littérature vernaculaire, littérature à part entière*. Ibid., pp. 43-55.
- 46031 **Debbaut (R.)**. *De konsekratie van de burger bij Cyriel Buysse, 1894-1903*. Meded. van het C. Buysse Genootschap, II, 1986.
- 46032 **Musschoot (A.-M.)**. *Kroniek (Herdenking Buysse 1982 — april 1985) ; Bibliografie van de bijdragen over Buysse, verschenen in 1982, 1983 en 1984*. Meded. van het Cyriel Buysse Genootschap, I, 1985, pp. 101-117 ; II, 1986, pp. 177-187.
- 46033 **Pelckmans (P.)**. *Waarom Conscience de fantastiek misliep*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden ..., pp. 203-216. [Cf. n° 44358].
- 46034 **Hulpiau (K.)**. *René de Clercq (1877-1932). Een monografie*. Gent, Kon. Ak. voor Nederlandse Taal- en Letterk. III., 1986.
- 46035 **Gothot-Mersch (Claudine)**. *Maurice Delbouille*. Bull. Ac. R. de langue et de littérature françaises, LXIV, 1986, pp. 146-159.
- 46036 **Sion (Georges)**. *Ceux qui nous quittent. Maurice Delbouille (1903-1984)*. Ibid., LXII, 1984, pp. 227-228.
- 46037 **Rasmont (V.)**. *Mieux connaître l'œuvre dialectale d'Henri Delcourt. Contribution bibliographique*. Ann. du Cercle r. d'h. et d'archéol. d'Ath et de la région et Musées athois, L, 1986, pp. 364-387. Ath, 1826-Uccle, 1910.
- 46038 **van de Perre (R.)**. *André Demedts. Een monografie*. Leuven, Davidsfonds, 1986, 336 p.
- 46039 **Canonne (X.)**. *Fernand Dumont*. Hainaut tourisme, 1986, 235, pp. 49-55. — Poète montois (1906-1945).
- 46040 † **Piérard (J.)**. *Frameries, souvenirs autour d'une stèle*. Ibid., 237, pp. 111-115.
- 46041 **d'Heur (Jean-Marie), Adam (Cécile) & Serafini (Louise)**. *La Wallonie, Albert Mockel et ses amis. Le Centenaire du symbolisme (1886-1986). Actes du Colloque de littérature comparée. Colonster, 20-22/2/86*. La Vie wallonne, LX, 394-395, 1986, pp. 1-160. **Desama (Claude)**. *Albert Mockel et son temps. La Wallonie et son développement industriel*, pp. 8-15. **Pinon (Roger)**. *Albert Mockel et son projet politique*, pp. 16-30. **Becquet (Charles-François)**. *L'idée wallonne d'Albert Mockel*, pp. 38-46. **D'Heur (Jean-Marie)**. *Albert Mockel, 40, 100 et 120 ans après ...*, pp. 46-47. **Comoth (René)**. *Une revue littéraire au temps du symbolisme : la Wallonie (1886-1892)*, pp. 52-61. **Martin-**

- Schmets (Victor)**. *Les relations d'Albert Mockel et de Francis Viélé-Griffin*, pp. 63-78.
- Greimers (Willy)**. *Les affinités poétiques d'Albert Mockel avec Paul Gérardy et Stefan George*, pp. 86-110. **Crucitti-Ullrich (Bianca)**. *Un échange littéraire : Albert Mockel et Georges Marlow*, pp. 112-120. **Somville (Pierre)**. *Messenger des deux mondes. (Variations plastiques sur le thème de l'Ange)*, pp. 123-130. **Pearson (Geoffrey)**. *Sources de la philosophie d'Albert Mockel*, pp. 134-150.
- 46042 **Varendonck (Frans)**. *Henri Moke (1803-1862). Leven, werk en gedachtenwereld*. Gent, Arch. R.U.G., 1987, 191 p. (Uit het Verleden van de R.U.G., n° 25).
- 46043 **François (J.)**. *Un enfant de Florennes. Alex Pasquier, juriste, essayiste et romancier*. Florinas, 1986, 24, pp. 1-24. — † 1963.
- 46044 **Bal (Willy)**. *In memoriam Maurice Piron*. Bull. de la Comm. R. de Toponymie et Dialectologie, LIX, 1986, pp. 15-23.
- 46045 **Hanse (Joseph)**. *Maurice Piron et son action*. Bull. Ac. R. de langue et de littérature françaises, LXIV, 1986, pp. 9-11.
- 46046 **Lebrun (André)**. *In memoriam Maurice Piron*. Chronique des Amis du Musée de la Vie Wallonne, XXVIII, 1986, pp. 11-12. — Professeur de philologie et littérature françaises à l'ULG, 1914-1986.
- 46047 **Maquet (Albert)**. *In memoriam Maurice Piron (1914-1986)*. La Vie Wallonne, LX, 1986, pp. 52-58.
- 46048 **Sion (Georges)**. *Ceux qui nous quittent. Maurice Piron (1914-1986)*. Bull. Ac. R. de langue et de littérature françaises, LXIV, 1986, pp. 7-8.
- 46049 † **Piérard (J.)**. *Sur les traces montoises de Charles Plisnier*. Hainaut tourisme, 1986, 234, pp. 7-11.
- 46050 **Janssen (R.)**. *Pater Sangers op losse schroeven*. Maastricht, Crouzen, 1985, 90 p.
- 46051 **Rutten (Mathieu)**. *Simenon, ses origines, sa vie, son œuvre*. Nandrin, E. Wahle, 1986, 482 p.
- 46052 **Durnez (Gaston)**. *De goede fee. Pasfoto van Felix Timmermans*. Brussel, Uitg. Grammens, 1986, 104 p. (Aktueel, nr. 15).
- 46053 **Wyseur (J.)**. *Un poète de chez nous : Marcel Wyseur (Comines-B., 1886-Bruges, 1950)*. Mém. de la Soc. d'h. de Comines-Warneton et de la région, XVI, 1986, pp. 537-540.
- 46054 **Smits van Waesberghe (J.)**. *Het grote Herodesspel of Driekoningenspel van Munsterbilzen*. Hasselt, Prov. Limburg — Culturele aangelegenheden, 1987, 87 p. (Limburgse documenten, II, 1).
- 46055 **Arnaut (Katrien)**. *De ontwikkeling van socialistische bibliotheken te Gent tussen 1830 en 1890*. AMSAB-tijdingen, III, 1984-1985, 1-2, pp. 45-56.
- 46056 **Deprez (Ada)**. *De bibliotheek van Dr. F. A. Snellaert. Rondom de verwerving door de U.B. Gent*. Versl. en Meded. van de Kon. Ac. voor Nederlandse Taal- en Letterk., 1985, 3, pp. 343-391.
- 46057 **Deschamps (J.)**. *De veiling van de bibliotheek van Anton Jozef Nuewens in 1811*. Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden, pp. 133-150. [Cf. n° 44358].

(e) Le théâtre et la danse — Toneel en ballet

- 46058 **Cheyns-Condé (M.)**. *Le pas d'armes bourguignon au xve siècle et sa reconstitution à Bruxelles en 1905*. Art de la guerre, pp. 15-29. (Cf. n° 44371).

(f) Arts appliqués — Toegepaste kunsten

- 46059 **Bernard (Georges) & Culot (Paul)**. *La reliure en Belgique aux xixe et xxe siècles : (exposition), Bruxelles, Bibliotheca Wittockiana (16 mars-20 avril 1985) : catalogue descriptif. — De boekband in België in de 19de en 20ste eeuw : (tentoonstelling : Brussel)*.

- Bruxelles, Crédit communal de B. Brussel, Gemeentekrediet van B., Bibliotheca Wittociana. Bruxelles, Soc. roy. des bibliophiles et iconophiles de B., 1985, 294 p.
- 46060 *L'art verrier en Wallonie de 1802 à nos jours. Exposition organisée ... de 1985 à 1987.* Bruxelles, Crédit Communal, Liège, Imp. Massoz, 1985, 224 p.
- 46061 **Jansen (J.)**. *Tinwerk van de Turnhoutse Tinnegieters Van Gastel (1759-1830) te Geel, Meerhout en Herentals.* Taxandria, LVII, 1985, pp. 207-218.
- 46062 **Questienne (Philippe)**. *Quelques épées d'académiciens.* Le Musée d'armes, XIV, 1986, 49-50, pp. 15-35.
- 46063 **Questienne (Philippe)**. *L'épée liégeoise du Maréchal Foch et le maître-orfèvre André Falize.* Ibid., 51, pp. 13-23.
- 46064 **Watelet (Jacques-Grégoire)**. *Serrurier-Bovy.* Bruxelles, Vokaer, 1986, 134 p.
- 46065 **Marquet (L.)**. *Le centenaire de l'église de Spa (1886-1986). Deuxième partie : le mobilier.* H. et archéol. spadoises, XII, 1986, pp. 7-10, 53-57.